

KRONIKA

STATUTÁRNÍHO MĚSTA

OPAVY

2013

OBSAH

ÚVOD.....	5
UDÁLOSTI V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2013.....	6
UDÁLOSTI VE SVĚTĚ V ROCE 2013.....	12
OBYVATELSTVO	19
VÝROBA	21
ZAMĚSTNANOST.....	30
VEŘEJNÝ ŽIVOT	35
POLITICKÝ ŽIVOT	54
SAMOSPRÁVA.....	55
EUROREGION SILESIA	59
DOPRAVA.....	61
CESTOVNÍ RUCH	68
OBCHOD, SLUŽBY A PODNIKÁNÍ	69
MAJETEK MĚSTA A BYDLENÍ.....	72
VÝSTAVBA	76
ZDRAVOTNICTVÍ	80
SOCIÁLNÍ PÉČE.....	84
ŠKOLSTVÍ.....	96
MLÁDEŽ	118
KULTURA	119
NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT	160
SPORT.....	164
VEŘEJNÝ POŘÁDEK	180
POŽÁRNÍ OCHRANA	187
VOJÁCI	191
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	192
POČASÍ	201
PRAMENY	203

ÚVOD

Rok 2013 přinesl Opavě mnoho novinek, město například úspěšně rozjelo projekt na podporu mladých podnikatelů Business Heroes.

K největším investicím města patřila regenerace Městských sadů, na projekt však město získalo dotaci z Evropských fondů, největší sumu z vlastní kapsy tak investovalo do oprav ulice Boženy Němcové.

Na Základní škole Opava Mařádkova vytvořili český rekord – žákům a učitelům se podařilo postavit největší perníkovou chaloupku u nás.

V grantové oblasti mohly poprvé žádat o podporu organizace působící v oblasti životního prostředí a EVVO.

Rok 2013 byl také rokem dvou voleb. Poprvé jsme volili prezidenta České republiky a také jsme volili v předčasných volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Obchodní centrum Breda & Weinstein, otevřené v roce 2012, získalo hned čtyři architektonická ocenění. Zato stará Breda musela být zavřena kvůli závadě na elektroinstalaci.

Kino Mír zdárně přežilo otevření multiplexu Cinestar v obchodním centru Breda & Weinstein, a dokonce se dočkalo nového digitálního projektoru s možností projekce formátu 3D.

Slezská nemocnice se konečně dočkala zahájení stavby nového pavilonu interny.

Nejen společnost Teva změnila za rok třikrát své vedení, ale to samé potkalo i A mužstvo opavského SFC, které zažilo hned trojí výměnu trenérů.

Kronika samotná doznala velkých změn například v kapitole Výroba. Kapitulu jsem rozšířil o celou řádku dalších firem, které reprezentovaly Opavu doma i ve světě. A také v kapitolách Školství a Sport čtenář najde novinky. Jednotlivé sezóny (v případě divadla a sportovních klubů) či školní roky hodnotím jako celek, nikoliv v rámci kalendářního roku jako dosud. Takže v této kronice jsou zhodnoceny události ze sezóny 2012/2013.

Milan Freiberg

UDÁLOSTI V ČESKÉ REPUBLICI V ROCE 2013

Leden

Prezident Václav Klaus ve svém novoročním projevu vyhlásil **částečnou amnestii**. Její aboliční část se kvůli osvobození „tunelářů“ stala terčem kritiky i sporů o autorství. Stopy ukázaly na právníka Zdeňka Koudelku (blízkého Klausovi i Miloši Zemanovi), ten to však popřel. Klausova obliba po amnestii klesla z 53 na 26 %.¹

Dne 7. ledna zemřela ve svých 81 letech herečka **Jiřina Jirásková**. Celkem deset let byla ředitelkou Divadla na Vinohradech a za svůj herecký život ztvárnila přes 140 rolí.

Prvním přímo zvoleným prezidentem České republiky se stal 26. ledna **Miloš Zeman**. Ve druhém kole získal 54,8 % hlasů, porazil Karla Schwarzenberga (45,2 %). Jediné místo, kde zvítězil v druhém kole prezidentské volby Karel Schwarzenberg, byla Praha. Voliči mu tam dali 66,01 procent hlasů, kdežto Zeman získal jen 33,99 %.²

Únor

Při explozi panelového domu ve Frenštátě pod Radhoštěm zemřelo 17. února šest lidí včetně pachatele, kterým byl 57letý Antonín Blažek. Muž, který měl příkaz k vystěhování, zalomil klíče ve východech, odšrouboval uzávěr plynu a zapálil oheň.

Premiér Petr Nečas (ODS) podepsal 22. února se zástupci 16 církví a náboženských společností **smlouvy o majetkovém vyrovnání**. Na jejich základě vyplatí Česká republika v následujících třech desetiletích církvím desítky miliard korun za majetek zabavený v roce 1948 komunisty.³

---

¹ všechny zprávy, pokud není uvedeno jinak, viz:

http://zpravy.idnes.cz/foto.aspx?r=domaci&c=A131205_122323_domaci_ib&foto=MBB4fd689_rok2013.jpg

² <http://www.novinky.cz/volby/prezident-2013/hlavni-mesto-praha#mapa>

³ <http://www.novinky.cz/domaci/294060-necas-podepsal-s-cirkvemi-smlouvy-o-restitucich.html>

Březen

Václava Klause ve funkci prezidenta ČR vystřídal 8. března **Miloš Zeman**. Prezident Zeman v inauguračním projevu požádal Boha o odvahu, pokoru a moudrost a vymezil se proti neonacistům, kmostrům a novinářům.

Ústavní soud odmítl 5. března návrh několika senátorů na **zrušení** článku dvě novoroční **dílčí amnestie prezidenta** Václava Klause. Uvedl to generální sekretář ÚS Ivo Pospíšil. Premiér Petr Nečas v podvečer uvedl, že podle něj ani jiné rozhodnutí padnout nemohlo.⁴

Nejnovější nejvyšší výškovou budovou České republiky se oficiálně stala 27. března brněnská **AZ Tower** se svou výškou 111 metrů. Do nejvyšších budov se nepočítaly vysílače, ten nejvyšší v Česku – Liblice B – byl vysoký 355 metrů.

Duben

Rada Ústavu pro studium totalitních režimů odvolala 10. dubna ředitele ústavu **Daniela Hermana**. Na protest proti rozhodnutí rady, v níž získala většinu levice, odstoupila celá vědecká rada ústavu. Právce vyhazov Hermana kritizovala s poukazem na snahu paralyzovat ústav, který byl založen za pravicových vlád

Květen

V květnu zemřeli dva letci britského Královského letectva, plukovník **Milan Malý** a generál **Zdeněk Škarvada**. V České republice žilo v té době posledních deset lidí, kteří prošli výcvikem RAF.

Ruští policisté odvezli linkou Aeroflotu z Česka ruského podnikatele **Alexeje Torubarova**, kterého vydal ke stíhání ministr spravedlnosti Pavel Blažek. Torubarov, který byl v Rusku obviněn z vydírání, se považoval za oběť a žádal v Česku o azyl. Vydání se na poslední chvíli pokusil zabránit ministr financí Miroslav Kalousek tím, že

---

⁴ <http://www.novinky.cz/domaci/295106-ustavni-soud-odmitl-zrusit-cast-amnestie-necas-rozhodnuti-respektuje.html>

před letadlo nechal postavit cisternu. Torubarova následně v Rusku pustili z vazby, pokusil se uprchnout znovu do Česka, ale byl zadržen v Maďarsku.

Ve věku 82 let zemřel 16. května **Valtr Komárek**, někdejší ředitel Prognostického ústavu, poradce Che Guevary na Kubě a reformní komunista. Byl místopředsedou Čalfovy „vlády národního porozumění“, která Československo dovedla k prvním svobodným volbám po Listopadu.

Červen

V Česku se narodila **první paterčata**, která přišla na svět v podolské nemocnici 2. června císařským řezem. Čtyři chlapečci a jedna holčička byli po porodu v pořádku, asistovalo u něj 40 specialistů. Nejmenší z novorozenců vážil 1 050 gramů. Pravděpodobnost početí paterčat přirozenou cestou je asi 1:48 000 000.

Česko zasáhla 4. června **povodeň**. V Praze kulminovala nad ránem Vltava. Velká voda zasáhla 970 obcí včetně Ústí nad Labem, Děčína, Plzně či Českých Budějovic, zasahovalo 29 tisíc hasičů, 21 tisíc policistů a 9 tisíc vojáků. Zemřelo patnáct lidí včetně pěti neukázněných vodáků.

Dlouholetý člen Divadla Jára Cimrmana **Jan Kašpar** zemřel 12. června. Bylo mu 60 let. V divadle pracoval od roku 1975 – nejprve jako kulisák, později se stal členem souboru. Kašpara si lidé mohou pamatovat například jako náčelníka Karla Němce ze hry Dobyť severního pólu nebo praotce Čecha ze zatím poslední cimrmanovské hry České nebe. Od roku 1988 se po pádu ze stromu pohyboval na vozíku. Spolu se Zdeňkem Svěrákem se podílel na vzniku svazu paraplegiků a centra Paraple.⁵

Třináctého června propukla **aféra Jany Nagyové**, někdy také nazývaná Nagygate. Ředitelka premiérova kabinetu a jeho přítelkyně měla úkolovat vojenskou rozvědku a nechat sledovat premiérovu bývalou ženu. Premiér po čtyřech dnech podal demisi, čímž padla vláda, a odstoupil z vedení ODS.

19. června zemřel ve věku 48 let lídr skupiny Psí vojáci, textař a klavírista **Filip Topol**.⁶

⁵ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/230972-zemrel-jan-kaspar-cimrmanovsky-herec-na-voziku/>

⁶ <http://www.novinky.cz/kultura/305369-zemrel-filip-topol-lidr-psich-vojaku.html>

Prezident Miloš Zeman jmenoval 25. června premiérem **Jiřího Rusnoka**.

Červenec

V Českých Budějovicích se konala velká **protiromská demonstrace**. Na českobudějovickém sídlišti Máj se střetlo okolo 2 000 protestujících s těžkooděnci, policisté jich 136 zadrželi. Účastníci protestovali proti obtížnému soužití s Romy a jejich kriminalitě.

Prezident Miloš Zeman jmenoval 10. července novou **Rusnokovu vládu**.

Srpen

Vláda Jiřího Rusnoka **nezískala důvěru**, pro ni hlasovalo 93 poslanců, proti 100. Prezident Zeman nejmenoval novou vládu. Sněmovna se tedy rozpustila a byly vyhlášeny předčasné volby.

Neporazitelná překážkářka **Zuzana Hejnová** během roku zcela ovládla čtyřsetmetrovou trať, za celou sezonu nenašla přemožitelku. Soupeřky se před ní musely sklonit i na mistrovství světa v Moskvě. Byla vyhlášena nejlepší českou atletkou roku a nejlepší atletkou Evropy.

Koncem srpna spustila Česká televize dva nové kanály, dětský **ČT :D** a umělecký **ČT art**. Kanály doplnily stávající čtveřici ČT1, ČT2, ČT24 a ČT Sport.

Září

Společnost New World Resources rozhodla 17. září o tom, že **zavře důl Paskov**. Společnost důl provozovala prostřednictvím společnosti OKD. Důvodem zavření byla nerentabilita další těžby. Pokud se bude český stát podílet na sociální těžbě, může důl skončit až v roce 2018. Ponese-li náklady útlumu jen OKD, zavře důl k 31. prosinci 2014, řekl mluvčí firmy Marek Síbr. Přesné podmínky zavření byly předmětem jednání majitele dolu a zástupců české vlády. Po zprávě o plánovaném zavření dolu uspořádali

horníci v Ostravě demonstraci, několik jich vniklo i do již prázdného sídla firmy OKD na Prokešově náměstí.⁷

Petr Nečas se oženil 21. září s Janou Nagyovou.⁸

Říjen

Ve dnech 25.–26. října se konaly předčasné **volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky**. Jejich vítězem se stala Česká strana sociálně demokratická, kterou volilo 1 016 829 občanů (20,45 %), druhá skončila strana ANO 2011 díky hlasům 927 240 voličů (18,65 %), třetí příčku obsadila Komunistická strana Čech a Moravy se 741 044 hlasy (14,91 %), za ní následovala TOP 09 (596 357 hlasů a 11,99 %), ODS dostala 384 174 hlasů (7,72 %), Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury obdržel 342 339 hlasů (6,88 %) a jako poslední se do parlamentu probojovala KDU-ČSL (336 970 hlasů a 6,78 %).⁹

25. října začala **vzpoura v ČSSD**. Vlivní členové strany vedení Michalem Haškem se po oznámení výsledků voleb za zády předsedy Bohuslava Sobotky sešli s prezidentem a den nato se Sobotku pokusili sesadit. O schůzce v Lánech lhali, že se nekonala. Sobotka získal podporu většiny strany a rebelové odstoupili.

Listopad

5. listopadu koupila investiční **skupina PPF** za 64 miliard korun většinový podíl v tuzemské Telefonice. Se společností nejbohatšího Čecha Petra Kellnera tak bude volat pět miliónů Čechů.

Česká národní banka 7. listopadu uměle **oslabila korunu**. Byla to první podobná intervence od roku 2002. Vyvolala negativní reakce, banka se obhajovala tím, že v případě stále sílící koruny by hrozil propad ekonomiky.

⁷ <http://www.novinky.cz/ekonomika/313593-nwr-rozhodla-dul-paskov-zavre.html>

⁸ <http://www.novinky.cz/domaci/313964-petr-necas-si-vzal-janu-nagyovou.html>

⁹ <http://www.volby.cz/pls/ps2013/ps2?xjazyk=CZ>

Z vazby byl 11. listopadu propuštěn bývalý poslanec ČSSD a hejtman Středočeského kraje. **David Rath**, který byl zadržen 14. května 2012 pro podezření z korupce. Měl u sebe tehdy sedm miliónů v hotovosti v krabici od vína.

Český tenisový tým obhájil 17. listopadu prvenství v soutěži **Davis Cup**. Ve finále v Bělehradě zdolali Češi srbský tým vedený Novakem Djokovičem na zápasy 3:2.

V Chomutově byl 18. listopadu zavražděn podnikatel **Roman Houska**, životní partner bývalé ústecké hejtmanky Jany Vaňhové. Jednapadesátiletý vlivný člen místní sociální demokracie byl nalezen mrtvý u svého domu.

20. listopadu zemřel oblíbený zpěvák country a rokenrolu **Pavel Bobek**. Zpěvákovi, kterého uvedla Akademie populární hudby do Síně slávy, bylo 76 let.

Prosinec

Česká republika měla **dva policejní prezidenty**. Ministr vnitra v demisi Martin Pecina 3. prosince vrátil bývalého policejního prezidenta Petra Lessyho do služby. Druhým policejním prezidentem byl dosavadní šéf policie Martin Červíček. Pecina ale uvedl, že Lessy bude od této chvíle čerpat dovolenou, a to do okamžiku, než se rozhodne, kdo z prezidentů zůstane v čele policie. „Máme sice dva policejní prezidenty, ale ten jeden bude na dovolené,” řekl Pecina.¹⁰

Ombudsman Pavel Varvařovský skončil k 20. prosinci ve funkci. Potvrdila to jeho mluvčí Iva Hrazdilková s tím, že důvody rezignace uvádět nehodlal. Varvařovský byl veřejným ochráncem práv od 13. září 2010.¹¹

Amnestie bývalého prezidenta Václava Klause se týkala více než 111 tisíc lidí. Z toho 20 tisíc vězňů se vyhnulo dokončení nepodmíněného trestu ve vězení. Z nápravných zařízení bylo propuštěno 6 300 odsouzených a třetina z nich byla znovu stíhána.¹²

---

¹⁰ <http://www.novinky.cz/domaci/321023-cesko-ma-dva-policejni-prezidenty-lessy-se-vraci.html>

¹¹ <http://www.novinky.cz/domaci/321804-ombudsman-varvarovsky-sklada-funkci.html>

¹² <http://www.novinky.cz/domaci/322287-klausova-amnestie-prominula-trest-111-tisicum-lidi-spocitalo-ministerstvo.html>

UDÁLOSTI VE SVĚTĚ V ROCE 2013

Leden

Francouzská armáda zasáhla 11. ledna proti islamistům v **Mali**. Ti v předchozích měsících využili vojenského převratu a povstání domorodých Tuaregů a dobyli velkou část země. Francouzi islamisty porazili, v zemi v té době působily mezinárodní jednotky včetně 38 českých vojáků a instruktorů.

Americký prezident **Barack Obama** složil 20. ledna v soukromí Bílého domu ústavou předepsaný slib hlavy státu. Oficiálně tak zahájil své druhé období v prezidentském úřadě. Veřejná inaugurační slavnost se uskutečnila ve Washingtonu následující den.¹³

Únor

Americká ministryně zahraničí **Hillary Clintonová** 1. února oficiálně odstoupila z funkce. Vystřídal ji John Kerry. Pětašedesátiletá Clintonová se během posledního dne v úřadu sešla v Bílém domě s prezidentem Barackem Obamou. Pak se v emotivním projevu rozloučila se zaměstnanci ministerstva, kteří ji odměnili potleskem.¹⁴

Papež **Benedikt XVI.** ze zdravotních důvodů odstoupil k 28. únoru. Byla to první papežská rezignace po téměř 600 letech.¹⁵

Beznohý atlet **Oscar Pistorius**, který závodil s protézami a na olympiádě v Londýně v roce 2012 získal dvě zlaté medaile, zavraždil svou přítelkyni ve vlastním domě v jihoafrické Pretorii. Jihoafrická policie ho obvinila z vraždy. Obětí byla bývalá modelka, třicetiletá Reeve Steenkampová. Pistorius si ji údajně spletl se zlodějem.

V americkém Los Angeles rozdali v noci na pondělí 25. února prestižní filmové ceny **Oscar**. Sošku za nejlepší film roku si odnesl thriller **Argo** režiséra Bena Afflecka.

---

¹³ <http://www.novinky.cz/zahranicni/amerika/290780-obama-slozil-prezidentsky-slib.html>

¹⁴ <http://www.novinky.cz/zahranicni/292046-clintonova-odesla-z-cela-americke-diplomacie-nastupuje-kerry.html>

¹⁵ <http://www.novinky.cz/zahranicni/292880-papez-oznamil-rezignaci.html>

Dostal také ceny za adaptovaný scénář a za střih. Čtyři Oscary získal snímek *Pí a jeho život*.¹⁶

Březen

Trest 22 let vězení uložil 27. března Mezinárodní tribunál pro bývalou Jugoslávii (ICTY) dvěma bývalým bosenskosrbským představitelům **Mićovi Stanišičovi** a **Stojanu Župljaninovi**. Soud je uznal vinnými z vražd a mučení muslimů a Chorvatů za války v Bosně, informovala agentura AFP.¹⁷

Novým papežem se stal 13. března argentinský jezuita **Jorge Bergoglio**, který přijal jméno František. Stal se tak 266. hlavou římskokatolické církve a byl v historii prvním papežem z Latinské Ameriky.¹⁸

Duben

Ve věku nedožitých 88 let zemřela 8. dubna bývalá britská premiérka **Margaret Thatcherová**. Baronka proslulá přezdívkou Železná lady zemřela ráno po mrtvici, uvedla televize SkyNews. Thatcherová byla nejvýraznější osobou britské politické scény poslední čtvrtiny dvacátého století.¹⁹

V cíli **maratónského závodu** v Bostonu, který se běžel 15. dubna, zabíjely nálože ukryté v odpadkových koších. Vyšetřování vedl Federální úřad pro vyšetřování (FBI), který hovořil o možném teroristickém činu. Útok si vyžádal tři mrtvé a víc než 140 zraněných. Sedmnáct lidí bylo v kritickém stavu. Dalších pět nevybuchlých náloží bylo zneškodněno.²⁰

---

¹⁶ <http://www.novinky.cz/kultura/294221-oscara-za-nejlepsi-film-ziskal-thriller-argo.html>

¹⁷ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/297402-bosenske-srby-v-haagu-odsoudili-k-22-rokum-vezeni.html>

¹⁸ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/295973-novy-papez-je-z-argentin-prijal-jmeno-frantisek.html>

¹⁹ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/298391-zemrela-margaret-thatcherova.html>

²⁰ <http://www.novinky.cz/zahranicni/amerika/299162-v-bostonu-zabijely-bomby-ukryte-v-odpadkovych-kosich-zemrelo-i-osmilete-dite.html>

Nizozemská královna **Beatrix** 30. dubna po 33 letech na trůnu abdikovala. Žezlo předala 75letá panovnice svému synovi Willemu-Alexanderovi, který se tak stal prvním nizozemským králem od vlády Willema III., jenž zemřel v roce 1890.²¹

Květen

Německá policie 6. května zatkla 93letého muže, údajného bývalého dozorce v nacistickém vyhlazovacím táboře Osvětim. Podle německých médií byl zatčeným **Hans Lipschis**, jenž figuroval jako v pořadí čtvrtý na seznamu osob hledaných Střediskem Simona Wiesenthala. Vyšetřovatelé ho vinili z vražd vězňů, na které dohlížel, uvedla agentura DPA. Lipschis v roce 1956 emigroval do USA, ale odtud byl v roce 1983 vypovězen zpět do Německa.²²

Červen

Chorvaté v ulicích slavili 30. června **vstup země do Evropské unie**. Někdejší jugoslávská republika se k evropskému bloku oficiálně připojila od 1. července.²³

Červenec

Armáda sesadila egyptského prezidenta **Muhammada Mursího**. Dočasným prezidentem se měl stát předseda ústavního soudu Adlí Mansúr. Prohlásil to 3. července ministr obrany Abdal Fatah Sisi, který oznámil plán politické transformace, jenž měl pomoci vyvést zemi z tehdejší krize.²⁴

Britskému princ **Williamovi** a jeho manželce **Catherine** se narodil 22. července první syn. Malý princ byl pokřtěn jako George Alexandr Louis a stal se třetím v linii nástupnictví na britský trůn po svém otci Williamovi a dědečkovi princ **Charlesovi**.²⁵

---

²¹ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/300598-nizozemsko-ma-po-123-letech-krale-panovnice-beatrix-predala-trun-synovi.html>

²² <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/301190-v-nemecku-zatkli-byvaleho-dozorce-z-osvetimi.html>

²³ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/306494-chorvate-v-ulicich-oslavuji-vstup-zeme-do-eu.html>

²⁴ <http://www.novinky.cz/zahranicni/blizky-a-stredni-vyhod/306825-armada-sesadila-egyptskeho-prezidenta-a-zmrazila-ustavu.html>

²⁵ http://www.lidovky.cz/svet-v-roce-2013-deset-zasadnich-udalosti-a-stop-a-cestu-f9z-/zpravy-svet.aspx?c=A131230_173052_In_zahranici_msl

Ve Španělsku vykolejil 24. července u města Santiago de Compostela **vysokorychlostní vlak**. Zemřelo nejméně 80 lidí a 178 osob při nehodě utrpělo zranění. Byl to nejhorší incident na drahách od pumových útoků ve vlacích v Madridu v roce 2004.²⁶

Srpen

Vyšetřování ukázalo, že **mrtvoly dvou Češek** nalezené koncem července v Egyptě, měly údajně žaludky rozleptány kyselinou. Českému rozhlasu (ČRo) to řekl šéf státní nemocnice v egyptské Hurghadě, která zjišťovala příčiny smrti ženy a její dcery.²⁷

Americký voják **Bradley Manning** byl 21. srpna odsouzen vojenským soudem na 35 let za to, že předal tajné informace serveru Wikileaks. Prokuratura požadovala trest v délce šedesáti let, i když mohl dostat až devadesát.²⁸

Září

Konzervativní unie (CDU/CSU) kancléřky **Angely Merkelové** v německých volbách 22. září drtivě vyhrála, ale většinu ve Spolkovém sněmu nezískala. Její dosavadní koaliční partner, liberální FDP, ze Spolkového sněmu vypadl. Merkelová tak musela hledat koaličního partnera. Konzervativní unii volilo 41,5 procenta německých občanů, což jí vyneslo 311 poslaneckých mandátů z 630, které bude mít nový Spolkový sněm. CDU spolu s bavorskou sesterskou formací CSU dosáhla nejlepšího volebního výsledku za posledních dvacet let.²⁹

V keňském **Nairobi** vtrhla 21. září do obchodního domu asi desítko ozbrojených islamistů ze somálské radikální organizace Aš-Šabáb a začala kolem sebe bezhlavě střílet a rozhazovat granáty. Podle Červeného kříže za sebou útočníci zanechali asi 68 mrtvých a desítky zraněných.³⁰

---

²⁶ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/308686-ve-spanelsku-vykolejil-vysokorychlostni-vlak-80-mrtvych.html>

²⁷ <http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/309520-cesky-v-egypte-mely-zaludky-rozleptane-kyselinou.html>

²⁸ <http://www.novinky.cz/zahranicni/amerika/311210-manning-byl-za-vyzrazeni-informaci-wikileaks-odsouzen-na-35-let.html>

²⁹ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/314020-merkelova-sice-drtive-vyhrala-volby-musi-ale-jit-do-koalice.html>

³⁰ <http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/314019-obchodni-dum-byl-plny-lidi-kdyz-tam-vtrhli-islamiste-a-zacali-hazet-granaty.html>

Silné **zemětřesení v Pákistánu** zavinilo smrt nejméně 238 obětí. Odlehlou část jihozápadního Pákistánu postihlo 23. září mohutné zemětřesení o síle 7,8 stupně. Otřesy zaznamenali i lidé ve stovky kilometrů vzdáleném pákistánském přístavu Karáčí či v indické metropoli Dillí, kde se rozhoupaly budovy. Z moře se také následkem tohoto zemětřesení vynořil ostrov.³¹

Nejkrásnější ženou světa se stala třiaadvacetiletá Američanka původem z Filipín Megan Youngová. Také Česká republika měla ve finále svou zástupkyni. Lucie Kovandová ale podle mluvčí České Miss Terezy Typoltové v oficiálním pořadí nezabodovala.³²

Říjen

USA se dostaly do **platební neschopnosti**. Americký Senát zamítl návrh zákona o vládních výdajích, který krátce předtím schválili opoziční republikáni ve Sněmovně reprezentantů, kde k němu přidali sporný dodatek měnicí reformu zdravotnictví zvanou Obamacare. Po sedmnácti letech se tak octly USA v platební neschopnosti, protože rozpočet nebyl schválen do 1. října, kdy začíná nový fiskální rok.³³

Bývalí manažeři **Mostecké uhelné společnosti** (MUS) Antonín Koláček a Petr Kraus nemusejí nastoupit do vazby. 10. října o tom rozhodl soud v Bellinzoně, uvedla Česká televize. Tentýž soud odpoledne potrestal pětici obviněných Čechů v kauze privatizace MUS nepodmíněnými tresty. Jiří Diviš, Antonín Koláček, Marek Čmejla, Petr Kraus a Oldřich Klimecký dostali od 16 do 52 měsíců nepodmíněně.³⁴

Ve věku 71 let zemřel americký rockový hudebník **Lou Reed**, který byl zakládajícím členem skupiny The Velvet Underground. Informoval o tom 27. října americký časopis Rolling Stone. Příčina úmrtí nebyla zatím zveřejněna. V květnu Reed podstoupil transplantaci jater.³⁵

---

³¹ <http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/314203-silne-zemetreseni-v-pakistanu-ma-pres-200-obeti-z-more-se-vynoril-novy-ostrov.html>

³² <http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/314607-nejkrasnejsi-zenou-sveta-je-americka-z-filipin.html>

³³ <http://www.novinky.cz/ekonomika/314788-usa-skoncily-v-platebni-neschopnosti-kvuli-sporum-o-reformu-zdravotnictvi.html>

³⁴ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/315709-kolacek-a-kraus-do-vazby-nemuseji-rozhodl-svycarsky-soud.html>

³⁵ <http://www.novinky.cz/kultura/317489-zemrel-lou-reed.html>

Evropský parlament ve Štrasburku ocenil Sacharovovou cenou za svobodu myšlení šestnáctiletou pákistánskou dívku **Malalaj Júsafzaiovou**, která se kvůli svému boji za právo žen na vzdělání stala terčem útoku islamistů.³⁶

Organizace WikiLeaks zveřejnila 11. října video s třicetiletým **Edwardem Snowdenem**, který se v Rusku skrýval před vydáním do Spojených států. Snímek byl pořízen 9. října v Moskvě, kde Snowden převzal cenu Sama Adamse za odhalení nekalých praktik amerických tajných služeb. Uvedla to agentura Reuters.³⁷

Listopad

Kanada oznámila **zrušení víz pro občany ČR**. Velvyslanec Otto Jelinek to oznámil 14. listopadu s tím, že zrušení víz má okamžitou platnost. Víza do Kanady museli mít Češi od července 2009. Bez víza bylo možno v Kanadě pobývat šest měsíců. Zrušení vízové povinnosti se týkalo všech pasů.³⁸

V JAR zatkli 22. listopadu uprchlého podnikatele **Radovana Krejčíře**. Vinili ho z pokusu o vraždu a únos, napsal web Eyewitness News. „Mohu potvrdit, že Krejčíř byl zadržen v šest večer ve svém domě v Gautengu,“ řekl podle jihoafrického webu Mail and Guardian mluvčí komisaře národní policie SAPS Solomon Makgale. „Byl zadržen na základě obvinění z pokusu o vraždu a únos,“ dodal.³⁹

Prosinec

Ve věku 95 let zemřel 5. prosince světově proslulý bojovník proti apartheidu a pozdější prezident Jihoafrické republiky **Nelson Mandela**. Oznámila to tehdejší hlava JAR Jacob Zuma. Mandela se v uplynulých měsících potýkal s plicními potížemi, kvůli nimž byl v roce 2013 třikrát hospitalizován.⁴⁰

Němečtí poslanci potřetí zvolili **Angelu Merkelovou** z Křesťanskodemokratické unie (CDU) kancléřkou. Stalo se tak 16. prosince, tři měsíce od voleb v Německu.

³⁶ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/315755-sestnactileta-kriticka-talibanu-malalaj-ziskala-sacharovovu-cenu.html>

³⁷ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/315988-snowden-si-v-moskve-prevzal-cenu-za-zasluhy.html>

³⁸ <http://www.novinky.cz/zahranicni/amerika/319185-kanada-zrusila-viza-pro-cechy.html>

³⁹ <http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/320104-v-jar-zatkli-radovana-krejcire.html>

⁴⁰ <http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/321311-zemrel-nelson-mandela.html>

Merkelová povede vládu velké koalice konzervativní unie CDU/CSU a sociální demokracie (SPD) stejně jako ve svém prvním funkčním období v letech 2005 až 2009.⁴¹

Někdejší ruský ropný magnát **Michail Chodorkovskij** byl propuštěn 20. prosince na svobodu. Stalo se tak krátce po té, co prezident Vladimir Putin podepsal milost. Odpoledne odletěl do Německa, kde se léčí jeho nemocná matka, uvedla BBC.⁴²

Na svobodu se dostaly i vězněné členky hudební skupiny **Pussy Riot**, a to 23. prosince. Jako první se dostala na svobodu Marija Aljochinová. Podle agentury AFP to potvrdil její advokát. Poté se dostala na svobodu i Naděžda Tolokonnikovová, uvedla agentura DPA.⁴³

V prosinci dvakrát udeřil ve Volgogradu **sebevražedný atentátník**. V obou případech pravděpodobně odpálil nálož na svém těle v prostředcích hromadné dopravy. Zemřelo přitom nejméně 30 lidí.⁴⁴

---

⁴¹ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/322296-merkelovou-potreti-zvolili-nemeckou-kanclerkou.html>

⁴² <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/322645-chodorkovskij-je-na-svobode-hned-odletel-do-nemecka.html>

⁴³ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/322829-veznene-clenky-pussy-riot-jsou-na-svobode.html>

⁴⁴ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/323143-za-ranni-vybuch-ve-volgogradu-muze-sebevrazedny-atentatnik-zemrelo-14-lidi.html>

OBYVATELSTVO

Prvním občánkem Opavy na Nový rok se stala holčička Ivanka. Informoval o tom mluvčí Slezské nemocnice Daniel Svoboda. Holčička se narodila ve 3.30 hodin, vážila 2 920 gramů a měřila 48 centimetrů.⁴⁵

Počet obyvatel s trvalým bydlištěm v okrese Opava za poslední dva roky klesl. K 31. prosinci 2012 dosáhl 177 079 osob, což bylo o 94 méně ve srovnání s rokem předchozím a o 157 méně než v roce 2010. Snižoval se i počet živě narozených dětí. Zatímco v roce 2011 bylo zaznamenáno 1 749 narozených dětí, v roce 2012 to bylo už jen 1 685 dětí. Počet obyvatel s trvalým bydlištěm na Opavsku (centrální oblast okolo okresního města zabírající zhruba polovinu okresu) dosáhl v tomto roce 101 758. Ekonomicky aktivních obyvatel na Opavsku žilo 70 213. Průměrný věk obyvatel v roce 2012 dosáhl 41 let.⁴⁶

V roce 2013 se v Opavě narodilo 516 dětí, což je nejméně od roku 2003, kdy matrika zaznamenala dokonce méně než pět stovek novorozenců, konkrétně 494. Počty chlapců a děvčat byly přibližně vyrovnané, byť i tentokrát bylo o něco více chlapců, konkrétně 267, zatímco děvčat se narodilo 249. Posledním opavským dítětem roku 2013 se stala Viktorie, která přišla na svět na Silvestra v 16.31 hodin.

Co se statistiky četnosti jmen týká, rok 2013 znamenal druhé místo pro Viktorie, které měly jen nepatrně nižší zastoupení za Terezami a Adélami. Tyto stálice tentokrát doplnily Anny, Sofie, Elišky, Natálie nebo Nely. Mezi chlapci byli nejpopulárnější Jakubové, za nimi Janové, Tomášové, Matějové, Dominikové, Filipové nebo Adamové. Jen Vojtěchy pro rok 2013 vystřídali Danielové. Typické pro rok 2013 bylo výrazné posílení nejpopulárnějších jmen na úkor těch méně častých. Zatímco v roce 2012 stačil Jakubům k prvnímu místu počet 16 chlapců, v roce 2013 jich bylo již 27. Rok 2013 také přinesl několik neobvyklých jmen, mezi nimi například Mathiase, Enrica, Viktora Russella, Leu, Violu, Kerstin Caroline, Andělu nebo Chelsea Mercedes. Rok 2013 přinesl ve Slezské nemocnici také jedno překvapení. Ve středu 4. září se po téměř třech letech opět v opavském babyboxu objevilo novorozeně. Chlapec dostal jméno Honzík podle zdravotních sester, které ten den měly službu. Obě se totiž shodou

---

⁴⁵ <http://zeny.tiscali.cz/prvni-miminka-roku-2013-207179>

⁴⁶ Zpráva o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2013

okolností jmenovaly Jany. Honzík, který vážil 3,195 kg a měřil přesně 50 cm, se stal po Magdaléně druhým dítětem, které se díky opavskému babyboxu podařilo zachránit.⁴⁷

Již před deseti lety obnovila Opava **vítání občánek**. Konalo se vždy v sobotu jedenkrát za měsíc v prostorách Městského domu kultury Petra Bezruče. „Tato krásná tradice byla obnovena 29. března roku 2003. Od té doby jsme takto do života uvítali na tři a půl tisíce opavských dětí,“ uvedla Renáta Böhmová z oddělení státního občanství a matrik magistrátu města. Během slavnostního ceremoniálu jsou děti jmenovitě přivítány mezi občany slezské metropole jednou ze zastupitelek statutárního města Opavy. Kromě pamětního listu vždy obdrží také knížku, maminky si odnášejí květiny. „Na tento sváteční obřad často nechodí jen samotní rodiče s novorozenci, ale účastní se jej celé široké rodiny. Vítání občánek je tak krásnou příležitostí pro setkávání se s prarodiči, dalšími příbuznými a blízkými mladých rodin,“ dodala Renáta Böhmová. Každý obřad zpestřuje také kulturní program složený z básniček a písniček na téma mateřství a rodina. Pásmo vždy připraví žáci některé ze základních škol. Na závěr se mohou rodiče spolu se svými dětmi nechat vyfotografovat profesionálem, aby jim na tento den zůstala i památka v podobě fotografie. „Chtěla bych touto cestou poděkovat všem, kteří během deseti let na organizování vítání občánek spolupracovali, od zastupitelek po učitelky a účinkující žáky, přítomné zdravotní sestry zabezpečující zdravotní dozor či fotografy firmy Profoto studio. Všem nově narozeným dětem i jejich rodičům bych pak ráda za všechny popřála hodně štěstí, zdraví, a aby se jim v našem městě spokojeně žilo,“ dodala na závěr Renáta Böhmová.⁴⁸

---

⁴⁷ Hláska č. 2, 2014, s. 6

⁴⁸ Hláska č. 3, 2013, s. 5

VÝROBA

Průmyslová výroba

*Tato kapitola doznala proti roku 2012 podstatných změn. Rozšířil jsem ji o další výrobní podniky, které sídlily na území statutárního města Opavy. Při výběru jsem se řídil historií firmy, významem pro Opavu, počtem zaměstnanců a také například členstvím v Okresní hospodářské komoře Opava. U některých firem nebylo možné podrobněji přiblížit jejich hospodářské výsledky vzhledem k tomu, že zveřejňovaly pouze výsledky za celou nadnárodní korporaci (Teva Pharmaceuticals s. r. o. nebo Mondeléz). Jiné firmy k datu uzávěrky kroniky nezveřejnily své výroční zprávy v obchodním rejstříku (Akzo Nobel Coatings, Ferram Strojírna, a. s.). Firmy jsou řazeny abecedně. Ze stavebních firem zmiňme letmo například **Slezské stavby Opava, s. r. o.** nebo **Unicont Opava, s. r. o.**, které se podílely nejen na výstavbě rodinných domů, ale také na realizaci veřejných zakázek.*

Bohemiaflex CS, s. r. o.

Firma se zabývala výrobou a montáží protislunečních zařízení. Sídlila v Opavě a pobočku měla v Praze. Navazovala na tradici sahající až do roku 1920. Vyráběla různé druhy markýz, stínící plachty, luxusní slunečníky a také žaluzie nebo japonské stěny a rolety či garážová vrata. Za rok 2013 dosáhla zisku po zdanění ve výši 306 tisíc korun.⁴⁹

FEMONT OPAVA s.r.o.

Společnost sídlila ve Vávrovicích. Zabývala se výrobou a montážemi veškerých ocelových konstrukcí a hal včetně všech dodávek jako generální dodavatel. Převážnou část její produkce tvořily montované haly, které byly určeny pro průmyslové účely, supermarkety, autosalóny, sportovní a tenisové haly, administrativní budovy a další. Jako doplňkovou službu nabízela také svařování profilů: TC, U, I, dále pak odvíjení svitků, ohýbání a pálení plechů, tvarové vypalování kyslíkem – plyn, plazma. Firma měla vlastní projekční kancelář pro zpracovávání projektové a výrobní dokumentace pro montované haly včetně veškerých náležitostí. Firma prodělala bouřlivý personální

---

⁴⁹ www.bohemiaflex-cs.cz

růst, z původních deseti zaměstnanců se dostala na současných 155. Přelomovým byl pro ni rok 1994, kdy zahájila nejprve dovoz a posléze i vlastní výrobu montovaných hal z ocelových konstrukcí s pláštěm. Za účetní období 2013 dosáhla zisku po zdanění ve výši 6,035 miliónu korun.⁵⁰

FERRAM STROJÍRNA, a. s.

Společnost v té době zaměstnávala 120 pracovníků. Svou velikostí se řadila mezi střední firmy s obratem více než 10 mil. €. Hlavními produkty firmy byly – zakázková výroba svařenců, výroba a montáž strojních zařízení a montážních celků a důlní stroje.⁵¹

KOMAS, s. r. o.

Jednatelka a majitelka společnosti **Jiřina Hajduková** byla v roce 2013 oceněna v soutěži Merkurova křídla, kterou vyhlašuje každé dva roky Okresní hospodářská komora v Opavě.

Podle jednatelky společnosti se rok 2013 vyvíjel, na rozdíl od předchozího, průměrným tempem bez větších výkyvů. „Velice pozitivní byl vývoj ve IV. čtvrtletí roku. Celkové tržby se dostaly na úroveň roku 2012, tj. 91 218 tis Kč,“ uvedla Jiřina Hajduková. Tento trend se podle ní již měl udržet i v dalších letech a měl mít vzhledem k velkému počtu poptávek ocelových výlisků pro automobilový průmysl vzrůstající tendenci v dalších letech, a to zejména za předpokladu udržení stávající výše produkce stavebního kování.

Exportní výsledky firmy byly v roce 2013 o něco lepší než v roce předchozím. Podíl exportu na celkových tržbách činil 39 % (rok 2012 – 36 %), při největším podílu vývozu autodílů do států EU (92 %). Vývoz autodílů do Německa se zvýšil oproti roku 2012 z 64 % na 69 %, Anglie představovala 11 % a dále vývoz stavebního kování na Slovensko 13 %. Téměř na trojnásobek vzrostl export do třetích zemí, a to do Tunisu, Indie a Mexika. Společnost měla v průměru 119 zaměstnanců stejně jako v roce předchozím. Čistý zisk firmy činil více než 530 tisíc.⁵²

---

⁵⁰ www.femont.cz

⁵¹ www.ferram-strojirna.cz

⁵² Komasa. Výroční zpráva 2013.

Model Obaly, a. s.

Opavský závod byl jedním z mnoha závodů společnosti nejen v České republice, ale i ve střední a západní Evropě. Součástí koncernu Model byl opavský závod od roku 1992. Zaměstnával 336 pracovníků a vyráběl obaly z kaširovaných a hladkých lepenek. Závod měl roční výrobní kapacitu 9 000 tun hladkých skládaček a 20 000 tun kaširovaných skládaček. Jeden ze dvou PackShopů v České republice se nacházel právě v Opavě na Zámeckém okruhu. Všechny výrobní závody v České republice zaměstnávaly v roce okolo 1 290 pracovníků. Zisk po zdanění společnost Model Obaly, a. s. vykázala ve výši 189 miliónů.⁵³

Nord Service, s. r. o.

Firma byla založena v roce 1991. V této době se převážně věnovala digitálnímu zpracování map. Za zmínku stojí dvě prvenství, která firma stále drží. Jako první digitálně zpracovala a digitálně vytiskla speciální mapu pro orientační běh. V roce 2003 firma rozšířila své služby o velkoplošný tisk, který je v současné době nejdynamičtější se rozvíjející divizí. Srdcem firmy bylo grafické studio, které připravovalo podklady pro digitální výstupní zařízení. Firma nabízela tyto služby: velkoplošný tisk (megaboardy, autoplachty, billboardy), CTP DTP, grafiku, digitální tisk, ofsetový tisk, výrobu tiskovin, vzorkovnice, kalendáře, šanony. Firma v roce 2013 zaměstnávala 23 pracovníků, sídlila na ulici Vojanově.⁵⁴

OSTROJ, a. s.

Statutárním ředitelem a předsedou správní rady OSTROJ a.s. byl **Vladimír Trochta**. V roce 2013 vytvořila společnost historicky rekordní hospodářský výsledek, který byl ovlivněn i rekordními tržbami. Zisk po zdanění byl 258 miliónů korun. V porovnání s minulým rokem se společnosti zvýšily tržby o 4,7 % z hodnoty 1,977 miliardy na hodnotu 2,069 miliardy. Export dosáhl podílu 87,7 % na tržbách a vzrostl o 10,3 % z hodnoty 1,646 miliardy na 1,815 miliardy. „V roce 2013 v rámci výroby a dodávky důlního zařízení získala společnost opět významné zakázky pro zahraniční zákazníky ze sortimentu mechanizovaných výztuží, hřeblových dopravníků, série hydraulických válců a stojek pro vybavení mechanizovaných výztuží, individuálních hydraulických stojek a rázových ventilů,“ uvedl Vladimír Trochta ve výroční zprávě společnosti.

---

⁵³ Model. Výroční zpráva 2013.

⁵⁴ www.nord-service.cz/o-firme/historie-firmy/

Na český trh společnost kromě jiného dodala dobývací komplex pro ležmé sloje a také dobývací komplex pro strmé sloje. „V roce 2013 jsme se zabývali výrobou hydraulických komponentů pro důlní zařízení naší společnosti a prohlubováním spolupráce se stávajícími externími zákazníky. U nových zákazníků proběhly první vzorkovací řízení s prototypovými kusy,“ upřesnil dále Trochta.

Při realizaci zakázek svařovaných dílů pro externí strategické zákazníky byly také v roce 2013 zřejmé sezonní vlivy, které se projeví poklesem zakázek ve 2. pololetí. „Plánované výrobní kapacity byly naplněny výrobou svařovaných dílů důlních strojů, přičemž se nám podařilo zajistit včasné splnění dodávek svařovaných dílů pro všechny projekty výroby důlních strojů,“ dodal Trochta.

Společnost v kovárenské činnosti v roce 2013 splnila plánované tržby a dosáhla rekordní tonáže zápustkových výkovků.

Ve výrobě lisovacích nástrojů na plechová kola patřila společnost k významným partnerům výrobců plechových kol na českém a evropském trhu. „Dařilo se nám opět úspěšně prosazovat v nových segmentech výroby přesného opracování, tentokrát i v leteckém průmyslu,“ uvedl Vladimír Trochta. Společnost dosáhla plánované výše tržeb i v oblasti nástrojařství, přestože trh zaznamenal v roce 2013 výkyvy. Plánované ukazatele v oblasti galvanických povrchových úprav – zinkování a tvrdé funkční chromování – nebyly zcela naplněny, přestože se podařilo získat nové projekty v tržbách.⁵⁵

Prestar, s. r. o.

Společnost byla založena v roce 1995 jako ryze strojírenská firma. V roce 2002 sloučila rozdělenou výrobu do vlastního nově vystavěného výrobního areálu ve Vávrovicích. V roce 2011 otevřela novou montážní halu.

V roce **2013** firma zaměstnávala v průměru 125 pracovníků, z toho 65 ve výrobních profesích. Jejím aktuálním výrobním programem byla výroba automatizačních linek na zpracování trubek v hutním průmyslu, výroba manipulační techniky pro průmyslové použití a zakázková výroba pro tuzemský i zahraniční trh. Za rok 2013 vykázala po zdanění zisk ve výši 2,069 miliónu korun.⁵⁶

---

⁵⁵ Ostroj. Výroční zpráva 2013

⁵⁶ Výroční zpráva společnosti Prestar za rok 2013

Slezská tvorba, v. d.

Družstvo bylo založeno v roce 1951. Výrobní program byl orientován na výrobu tradičních skleněných ručně foukaných a malovaných vánočních ozdob. Patřilo mezi největší výrobce vánočních ozdob v České republice, celoročně zajišťovalo výrobu pro velkoodběratele i maloodběratele. Základní sortiment tvořily ručně foukané koule o velikosti 4–12 cm, olivy, rakety, zvonky, špice, volně foukané tvary a výrobky foukané do forem (srdce, figurky).

Vánoční ozdoby byly vyráběny ve stříbřeném nebo nestříbřeném provedení v široké barevné škále v pěti efektech: lesk, mat, porcelán, mrazolak, metalíza. Používaná barevnice se každoročně rozšiřovala o nové módní odstíny. V kombinaci s nabídkou více než 12 000 dekorů bylo družstvo schopno splnit všechna přání zákazníků.

Vánoční ozdoby ze Slezské tvorby putovaly do celého světa. Mezi největší odběratele patřily USA, Velká Británie, Německo, Holandsko, Švédsko, Rakousko, Itálie a Francie, kde na vánočních ozdobách oceňovali hlavně kvalitní provedení a tradiční ruční výrobu.⁵⁷

Výrobní družstvo sídlilo na Sadové ulici. Předsedou družstva byl Jaroslav Veverka. V roce 2013 postihlo družstvo snížení objednávek pro tuzemský trh i na Slovensko, což se následně promítlo do negativního výsledku hospodaření. Družstvo vykázalo ztrátu ve výši zhruba 2,3 miliónu korun. V roce předchozím to bylo okolo 900 tisíc.⁵⁸

TEVA Czech Industries s. r. o.

Teva slavila v tomto roce **130. výročí založení**. Společnost vznikla v roce 1883 původně jako Gustav Hell & Company. V letech 1952–2004 nesla jméno Galena a posledním jejím obchodním názvem byla Teva Czech Industries s.r.o. od roku 2009.⁵⁹

Na postu generálního ředitele došlo ke změně, Jiřího Urbance nahradil v této funkci 18. dubna **Noam Shamir**. Noam Shamir do té doby pracoval pro společnost Teva na pozici ředitele západoevropských operací s odpovědností za výrobní závody ve Francii, Španělsku a Velké Británii. V rámci korporace Teva od roku 2010 zúročoval

⁵⁷ <http://www.slezska-tvorba.cz/o-spolecnosti>

⁵⁸ Výroční zpráva Slezská tvorba, výrobní družstvo za rok 2013

⁵⁹ <http://www.ivax-cz.com/web/structure/historie-11.html>

rozsáhlé předchozí zkušenosti s řízením jiných farmaceutických společností.⁶⁰ Nový ředitel však usedl do svého křesla jen dočasně. Od listopadu jej vystřídala **Dorota Szopinska**, ředitelka závodů v Kutně a Krakově. „Noam Shamir u nás ukončil své dočasné působení a odchází řídit velký výrobní závod Tevy v Jeruzalémě,“ uvedla mluvčí společnosti Karin Martinková.⁶¹ Nakonec se šéfem opavského závodu Teva stal Polák **Marek Wójcikovski**. Měl být konečně šéfem, který povede závod po delší dobu, nikoliv jako předchozí šéfové Noam Shamir a Dorota Szopinska. Wójcikovski se poprvé ukázal v Opavě 6. prosince. „Marek Wójcikovski je zkušeným manažerem s více než 25letou širokou praxí a vynikajícími pracovními výsledky, mezi jinými v řízení výrobních podniků, distribuce, logistiky a BOZP,“ uvedla mluvčí Tevy Karin Martinková.⁶²

Společnost Teva také přispěla částkou ve výši 200 000 korun na vybudování **památníku připomínajícího opavskou synagogu** zničenou během Křišťálové noci. Stalo se tak v rámci oslav 130. výročí založení společnosti. „Teva, jako mezinárodní společnost se sídlem v Izraeli, podporuje tolerantní soužití všech lidí a je hrdá na to, že přispěla ke vzniku místa uctění události, která tak nebude nikdy zapomenuta“, uvedl tehdy generální ředitel Tevy Noam Shamir. V rámci slavnostního odhalení byly pozvanými hosty k památníku uloženy zlomky původního zdiva. Ty přitom ještě nedávno tvořily součást zídky u opavského rodinného domku. Použitelný stavební materiál si totiž v průběhu let z trosk stavby rozebrali místní obyvatelé pro své potřeby. „Přišli jsme za místním sousedem, o němž jsme věděli, že v zídce po svém otci tyto cihly má,“ prozradil Jaroslav Burda za Rotary International Club a doplnil: „Když jsme mu řekli, jaké máme s úlomky úmysly, neváhal, zídku zboural a cihly nám předal.“⁶³

---

⁶⁰ http://www.ivax-cz.com/web/document/cms_library/tz_novy-gr-tci_fin_upr-165.pdf

⁶¹ Region Opavsko, 5. 11. 2013, s. 3

⁶² Region Opavsko, 10. 12. 2013, s. 3

⁶³ http://www.ivax-cz.com/web/document/cms_library/tz_pamatnik-synagogy_fin-167.pdf

Potravinářská výroba

Z místních firem se čile dařilo například Mlýnu Herber, s. r. o. O dalších firmách se rozepisují podrobněji.

BIDVEST (NOWACO)

Společnost byla součástí koncernu Bidvest, který tento název nesl od roku 2012. V Opavě se vyráběly například tyto produkty: mražená hotová jídla, mražená zelenina a zeleninové směsi Nowaco, zmrzlina Prima a mražené pečivo Bagetier. V Opavě také fungovaly sklady a distribuce pro Moravu jak potravin, tak nepotravinářského zboží.⁶⁴

V opavském závodě se vyrábělo kromě jiného také listové těsto na výrobu plněných závinů, šátků a hřebenů. Struktura těsta dosahovala až 90 vrstev. Bidvest distribuoval pečivo do maloobchodu i gastronomie pod značkou Bagetier.⁶⁵

Z opavského závodu pocházel i populární nanuk Mrož. Za rok se tu vyrobilo až 30 miliónů Mrožů, kteří spolykali téměř 1 000 tun jahod. Moderní linka denně vyrobila 400 000 Mrožů plně automaticky bez doteku lidské ruky. Již 22. sezónu se v roce 2013 vyráběl jahodový Mrož v tmavé čokoládě.⁶⁶

J. L. N. spol. s r. o. (Slezská pekárna)

Ředitelem společnosti J. L. N. spol. s r.o. byl Miroslav Kavan. Společnost zaměstnávala 170 zaměstnanců a svou kapacitou pokrývala zásobováním pekařskými výrobky nejen celý region Opavska, ale i významně regiony Krnovska, Bruntálska, Vítkovska a Ostravska. Nabízela spotřebitelům na 140 výrobků, které prezentovala pod značkou Slezská pekárna. Společnost sídlila na Otické ulici v Opavě.⁶⁷

Mondeléz (Opavia–LU)

Opavská továrna Opavia ve Vávrovicích byla od roku 2007 součástí nadnárodního koncernu Kraft Foods. Byla jedním z pěti výrobních závodů v České republice a na Slovensku (kromě toho do koncernu patřila továrna Deli, Dadák, Kolonáda a Figaro).

---

⁶⁴ Výroční zpráva společnosti Bidvest za rok 2013 nebyla v době uzávěrky kroniky na www.justice.cz k dispozici

⁶⁵ <http://www.bidvest.cz/o-nas/novinky/hrebeny-z-listoveho-testa-jedine-z-opavy/>

⁶⁶ <http://www.bidvest.cz/o-nas/novinky/extremni-mrozil/>

⁶⁷ <http://www.slezska-pekarna.cz/>

Své výrobky prezentoval koncern pod značkou Mondeléz. Společnost dosahovala ročního obratu přibližně 48 miliard dolarů a patřila tak mezi největší světové potravinářské velmoci v sortimentu snacků, cukrovinek a rychlého občerstvení. Svými produkty zásobovala spotřebitele ve více než 160 zemích světa. Výsledek hospodaření za rok 2013 činil 127 miliónů korun.⁶⁸

Pekárna Král, s. r. o.

Firma sídlila na Hlučínské ulici v Opavě-Kateřinkách. Jejími jednateli byli Tomáš a Miroslav Královi. V roce 2013 zaměstnávala průměrně 19 pracovníků a dosáhla po zdanění zisku ve výši 2,5 miliónu korun. Specializovala se hlavně na výrobu tyčinek značky Grissini, a to jak běžných, tak grahamových. Dále na trh dodávala sypané italské tyčinky Sezam nebo několik druhů Opavských tyčinek. V roce 2004 získal výrobek Graham tyčinky značku Czech Made.⁶⁹

TEMPO, obchodní družstvo

Družstvo provozovalo síť prodejen Terno, Tempo, Tuty, Jo a Stavebnin po celém bývalém okrese Opava, ale i například v Orlové, Hranicích na Moravě a jinde. Předsedou družstva a současně předsedou představenstva byl David Aichmaier.

Hospodářský výsledek se družstvu za mimořádně vysokého úsilí a nestandardních krátkodobých opatření podařilo naplnit, vyprodukovalo hrubý zisk ve výši 5,651 miliónu korun, který byl o 2,7 miliónu vyšší než rozpočet a o více než 2 milióny Kč vyšší než v roce 2012. Družstvo za rok 2013 vykázalo účetní zisk po zdanění ve výši 4,825 miliónu.⁷⁰

I přes pokles maloobchodního obratu byl naplněn záměr zisku, družstvo udrželo plnou platební schopnost, při mírném nárůstu zadluženosti investovalo do modernizací prodejen, narostl vlastní kapitál. Ke konci roku družstvo provozovalo 96 prodejen, a jejich stav se, proti stavu k 1. 1. 2013 s uzavřením vysoce ztrátových prodejen, o dvě prodejny snížil.

⁶⁸ http://global.mondelezinternational.com/about/cz_sk/czech.aspx a Výroční zpráva Mondeléz 2013.

⁶⁹ <http://www.pekarnakral.cz/vyrobky.html>

⁷⁰ Tempo, o. d. Výroční zpráva 2013.

Maloobchodní obrat v roce 2013 činil 1,072 miliardy, plánován však byl obrat ve výši 1,110 miliardy, což znamenalo nesplnění o 37,078 miliónu. Celkový propad tržeb družstva způsobila zejména prodejna 700 supermarket TERNO Opava. Proti roku 2012 se snížil maloobchodní obrat u této prodejny o více než 22 miliónů, částečně byl způsoben uzavřením prodejny začátkem roku 2013 z důvodu plánovaného remodelingu. „Za stavební práce jsme uhradili 3,890 miliónu Kč. Byla realizována nová podlaha, bylo doplněno a vyměněno osvětlení v prodejní části, proběhla částečná rekonstrukce elektro,“ uvedla výroční zpráva družstva.⁷¹

Součástí družstva bylo i logistické centrum v Hlučíně, které fungovalo od roku 2004, a také velkosklad ovoce a zeleniny v Opavě.

---

⁷¹ Tempo, o. d. Výroční zpráva 2013.

ZAMĚSTNANOST

Tato kapitola vychází především ze Zprávy o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2013, která je dostupná na portále MPSV. Většina statistik se však týká okresu Opavy jako celku.

Dobrou zprávou bylo to, že i přes pokračující ekonomickou krizi neoznámil v roce 2013 hromadné propouštění žádný významnější zaměstnavatel okresu Opava. Pouze Psychiatrická nemocnice nahlásila koncem roku 2012 propuštění 74 zaměstnanců s následným ukončením pracovních poměrů v prvních měsících roku 2013. Významným investičním projektem se stalo nové regionální společenské a obchodní centrum Breda & Weinstein, otevřené v Opavě v samém závěru roku 2012. V průběhu roku 2013 se v tomto objektu postupně otvíraly další komerční prostory a vytvářely se tak další pracovní příležitosti. Po stránce zaměstnanosti na tom byla tradičně nejlépe oblast okolo okresního města, ve které se koncentrovali významní zaměstnavatelé. Největšími z nich byly Brano a. s., závod Hradec nad Moravicí, Teva Czech Industries s.r.o. a Slezská nemocnice v Opavě.

Zaměstnavatelů, kteří ke konci roku 2013 zaměstnávali 25 a více osob, bylo dle evidence úřadu práce celkem 316 a proti roku 2012 byl tento počet nižší o osm firem. Meziročně se snížil i počet zaměstnaných osob. Úhrnná zaměstnanost ve všech těchto firmách činila 32 999 osob. Ve srovnání s předcházejícím rokem poklesla o 615 osob. Osob samostatně výdělečně činných evidovala k 31. 12. 2013 Česká správa sociálního zabezpečení celkem 14 304. V roce 2012 to bylo 14 521 osob.

Nejvíce osob bylo zaměstnáno ve **zpracovatelském průmyslu** (13 870), v roce 2012 to bylo 14 159 osob. Druhým nejvíce zastoupeným odvětvím byla **zdravotní a sociální péče** (3 933 osob, oproti roku 2012 pokles o 112), dále pak **vzdělávání** (3 464 osob, oproti 2012 nárůst o 24 osob). Kromě toho také v odvětví **velkoobchodu a maloobchodu, opravách a údržbě motorových vozidel** pracovalo 3 270 osob (v roce 2012 to bylo 3 371 osob). Pokles stavu zaměstnanců v tomto pododvětví činil celkem 130 osob. Zaměstnavatel Mondeléz ČR Biscuit Production s.r.o. (bývalá Opavia-LU) neobnovil téměř 60 zaměstnancům pracovní smlouvy na dobu určitou. U zaměstnavatele Bidvest Opava s.r.o. (bývalé mrazírny Nowaco) došlo rovněž po ukončení sezóny ve 2. pololetí 2013 ke snížení stavu pracovníků o 44 osob. U několika menších zaměstnavatelů se také mírně snížil stav zaměstnanců, tito však snížení nijak

nekomentovali. Ve **zdravotnictví** došlo k největšímu poklesu počtu zaměstnanců u Psychiatrické nemocnice v Opavě, která nahlásila koncem roku 2012 propuštění 74 zaměstnanců s následným ukončením pracovních poměrů v prvních měsících roku 2013. Důvodem byla restrukturalizace a nutnost zlepšení hospodaření léčebny.

Ke konci prosince 2013 měl opavský okres k dispozici **307 volných pracovních míst** (VPM). Tento počet byl ve srovnání se stejným obdobím roku 2012 o 40 míst vyšší. Volných pracovních míst byl od roku 2009 stále nedostatek, a to jak v absolutním počtu, tak také v jejich struktuře. Často se opakovaly jedny a tytéž profese (řidiči, obchodní zástupci, prodavači, číšníci, pojišťovací agenti atd.), nabídka VPM postrádala pestrost. Na konci roku 2013 se o jedno volné pracovní místo teoreticky ucházelo 36,5 uchazečů (38,4 uchazečů na konci roku 2012). Podle statistik k 31. 12. 2013 byl celorepublikový průměr 17,0 uchazečů připadajících na jedno volné místo. Nejvíce nezaměstnaných bylo v kategorii střední odborné vzdělání (5 528 – na ně připadalo 153 volných pracovních míst), nezaměstnaných se základním vzděláním vykázaly statistiky 2 555 (v této kategorii bylo pouze 55 volných pracovních míst), vysokoškoláků bez práce bylo 592 a jim nabízel úřad práce 18 volných míst. Uchazečů o zaměstnání bylo ke konci roku 2013 celkem 11 214. „Podle stupně dosaženého vzdělání, které zaměstnavatelé požadují pro výkon požadované profese, je obdobně jako v minulých letech nejvyšší poptávka po uchazečích s výučním listem (153 míst). Oproti roku 2012 se na druhou příčku dostala místa podmíněná středním odborným vzděláním s maturitou (64 míst) a teprve na třetí místo se zařadila volná pracovní místa vyžadující pouze základní vzdělání (55). Poptávka po uchazečích s vysokoškolským vzděláním byla co do počtu VPM jedna z nejnižších (18 míst) a proti roku 2012 klesla ve stejném období o 13 míst. Nejvíce byli v nabídce VPM žadání techničtí a odborní pracovníci (79), pak pracovníci ve službách a prodeji (69) a na dalším místě to byli řemeslníci a opraváři (66). Během roku 2013 byla největší poptávka po řidičích nákladních automobilů, tahačů a speciálních vozidel (96 nově nahlášených požadavků), dále byli nejvíce žadání prodavači v prodejnách (73) anebo zedníci, kamnáři, dlaždiči a montéři suchých staveb (67).

Z celkem 11 214 (2012 – 10 261 osob) evidovaných uchazečů o zaměstnání bylo ke konci roku 2013 celkem 5 062 žen. Dosažitelných přitom bylo 10 874 uchazečů. Celkový podíl nezaměstnaných osob byl 9 procent (v roce 2012 to bylo 8,1 procent). Počet uchazečů připadajících na jedno VPM byl v roce 2013 – 36,5; 2012 – 38,4. V roce 2012 bylo VPM 267.

Počty nezaměstnaných začaly v lednu roku 2013 na čísle 10 966 (8,66 %), v únoru pak klesly ještě níže – na 11 077 (8,77 %). V březnu se situace na opavském trhu práce postupně mírně zlepšovala tak, jak začaly sezónní práce (10 842 nezaměstnaných). Nejméně uchazečů bylo evidováno v červnu, a to 9 659. V červenci a srpnu příznivý trend poklesu nezaměstnanosti stagnoval. V září se počet evidovaných nezaměstnaných opět přehoupl přes hranici 10 000 uchazečů a proti srpnu se zvýšil o 269 osob. V říjnu ještě došlo vlivem příznivých povětrnostních podmínek, kdy mohly sezónní práce stále pokračovat, k mírnému oživení. Prosincový stav 11 214 nezaměstnaných byl pak maximem celého roku 2013, stejně tak jako podíl nezaměstnaných 8,96 %. Navíc v tomto měsíci bylo z evidence vyřazeno nejméně uchazečů (pouze 390).

Počet **nově hlášených uchazečů** byl v roce 2013 nejnižší v měsíci dubnu (704 nových uchazečů), nejvíce uchazečů přibýlo v evidenci v lednu (1 597 uchazečů). „Podle pohlaví byl počátkem roku 2010 historicky poprvé zaznamenán vyšší podíl nezaměstnaných mužů nežli žen, což ukazuje na velmi těžkou situaci výrobních odvětví v tomto období. Také v roce 2013 byl podíl nezaměstnaných mužů až do měsíce dubna vždy vyšší než u žen. V lednu až dubnu přicházeli o práci s velkou převahou muži a tento trend se obrátil prakticky až v červenci, kdy byl podíl nezaměstnanosti u mužů poprvé v roce 2013 nižší. V listopadu byly tyto hodnoty totožné, ale již v prosinci činil rozdíl podílu nezaměstnaných mužů a žen 1,6 procentního bodu v neprospěch mužů. U mužů se tedy postavení na trhu práce během roku výrazně měnilo a podíl nezaměstnaných, na rozdíl od žen, u nich značně kolísal. V průběhu roku 2013 se podíl nezaměstnaných mužů pohyboval v rozmezí 7,6 % až 10,0 %, zatímco u žen to bylo 7,4 % až 8,2 %. Nejvyšší vzájemné rozdíly v nezaměstnanosti mezi pohlavími se projevily v zimních měsících převážně na počátku roku, kdy se podíl nezaměstnaných žen pohyboval okolo 7,5 %, zatímco u mužů byl ve stejné době až 10 %.“⁷²

Podporu v nezaměstnanosti ke konci prosince 2013 pobíralo celkem 2 205 uchazečů o zaměstnání, tj. 19,7 % z celkového počtu osob evidovaných na úřadu práce, tj. o 287 více než v prosinci 2012. Průměrná výše měsíčního nároku na podporu v nezaměstnanosti činila 6 017 Kč, což bylo meziročně o 489 Kč více.⁷³

---

⁷² Zpráva, s. 25

⁷³ Tamtéž, s. 28

Nejvíce **nově evidovaných** bylo v lednu (1 597) a nejvíce **vyřazených** v dubnu (1 421). Od začátku ledna do konce prosince se na úřad práce nově přihlásilo 11 628 osob hledajících zaměstnání. Ve srovnání s předchozím rokem se tento počet zvýšil o 601 osob, což představuje meziroční nárůst ve výši 5,5 %.⁷⁴

Nové pracovní uplatnění na trhu práce našlo celkem 6 066 uchazečů, to je o 861 méně, než jaký byl počet umístěných v roce 2012. Většina uchazečů našla uplatnění na trhu práce vlastní iniciativou.⁷⁵

Průměrný **věk uchazečů** o zaměstnání zůstal meziročně prakticky na stejné úrovni. U mužů činil 39,3 let a u žen 38,7 let.⁷⁶

Zaměstnaných **cizinců** evidoval ÚP k 31. 12. 2013 celkem 637, v roce 2012 to bylo 514. Nejvíce mezi nimi bylo Slováků (373), Poláků (102) a Rusů (26).⁷⁷

Co se **aktivní politiky zaměstnanosti** týče, počet vytvořených pracovních míst v rámci veřejně prospěšných prací (VPP) se od roku 2007 do roku 2011 každým rokem zvyšoval. V roce 2011 bylo vytvořeno 287 míst VPP. V průběhu roku 2012 počet VPP vlivem zavedení povinné veřejné služby klesl, bylo vytvořeno jen 144 míst VPP. V roce 2013 počet VPP opět výrazně vzrostl, bylo vytvořeno **332** míst VPP, byla také zvýšena měsíční maximální výše příspěvku na pracovní místo, čímž se zájem o dotace zvýšil. Většina zaměstnavatelů využila maximální výši příspěvku, což bylo 15 000 Kč měsíčně na jedno pracovní místo. Místa VPP byla vhodná především pro občany obtížně umístitelné na trhu práce. Celkem byla na veřejně prospěšné práce v roce 2013 úřadem práce vynaložena částka 45 132 000 Kč.⁷⁸

V loňském roce bylo ve spolupráci s úřadem práce zahájeno celkem 93 **rekvalifikačních kurzů**, do kterých nastoupilo celkem 500 uchazečů a zájemců o zaměstnání. Z tohoto počtu jich rekvalifikaci úspěšně ukončilo celkem 346. Oproti roku 2012 se mírně snížil počet kurzů, ale počet podpořených uchazečů byl téměř stejný (500 uchazečů v roce 2013 oproti 503 uchazečům v roce 2012). Nejvyšší zájem byl stejně jako v předchozích letech o kurzy zaměřené na obsluhu osobního počítače,

---

⁷⁴ Zpráva, s. 32

⁷⁵ Tamtéž, s. 33

⁷⁶ Tamtéž, s. 36

⁷⁷ Tamtéž, s. 43

⁷⁸ Tamtéž, s. 46

dále o nespécifickou rekvalifikaci a získání řidičských průkazů (např. C, C+E, profesní průkaz).⁷⁹

Zaměstnavatelé se i v roce 2013 mohli zapojit do projektu **Vzdělávejte se pro růst!**, jehož cílem byla podpora zaměstnavatelů, kterým se podařilo překonat hospodářskou recesi, a v té době realizovali svoji činnost v odvětvích s předpokladem růstu a s významným podílem na tvorbě HDP. Projekt byl určen pro všechny typy podniků (malé, střední i velké) za předpokladu, že realizují svou činnost v podporovaných CZ-NACE. Konkrétně se jednalo o odvětví strojírenství, stavebnictví, nezávislý maloobchod, terénní sociální služby nebo odpadové hospodářství. O finanční podporu mohli zaměstnavatelé žádat za předpokladu, že realizovali svoji činnost v uvedených odvětvích a buď nabírali nové pracovníky, které bylo třeba patřičně vyškolit či rekvalifikovat, nebo potřebovali zvýšit odborné znalosti či dovednosti stávajících zaměstnanců. V roce 2013 se do projektu „Vzdělávejte se pro růst! – adaptabilita“ zapojilo celkem deset zaměstnavatelů, se kterými bylo uzavřeno 29 dohod. Firmy tak realizovaly vzdělávání pro sto zaměstnanců. Zaměstnavatelům bylo v roce 2013 vyplaceno 5,421 miliónu korun. Tato částka zahrnovala také závazky z roku 2012, jelikož několik dohod přecházelo do následujícího roku. Oproti roku 2012 bylo zaznamenáno snížení počtu podaných žádostí. To bylo způsobeno tím, že projekt měl být ukončen k 31. 5. 2013, následně byl však dvakrát prodloužen, a i přes dostatečnou publicitu prodloužení projektu bylo podáno méně žádostí.⁸⁰

Průměrný podíl nezaměstnaných za rok 2013 byl 8,13 % a proti roku 2012 se zvýšil o 0,8 procentního bodu. Pro srovnání – v roce 2008 byla roční průměrná hodnota podílu nezaměstnaných jen 5,1 %.⁸¹

Přímo na kontaktním pracovišti Opava byl zaznamenán největší podíl nezaměstnaných v prosinci (6 419 uchazečů, tedy 8,8 %) a naopak nejmenší v květnu (5 557 uchazečů, což je 7,6 %).

---

⁷⁹ Zpráva, s. 50

⁸⁰ Tamtéž, s. 51

⁸¹ Tamtéž, s. 58

VEŘEJNÝ ŽIVOT

O dění v Opavě informoval pořad TV Polar nazvaný **Opavský expres**. Krátké zprávy z města a jeho městských částí byly premiérově vysílány každou středu v 16.45, pořad trval 10 minut. Odkaz na televizní zpravodajství byl po odvysílání umístěn i na web města, kde bylo možno najít i archiv starších pořadů.

Od přelomu roku 2012 a 2013 měla Opava **novou ulici Arnošta Rychlého**. Vznikla mezi ulicí Čechovou a Nákupním parkem Opava v Kateřinkách, kde se nacházel například Kaufland a OBI. Ve zmíněné době byl na nové ulici zkolaudován první dům.⁸²

Město vymezilo pravidla pro **předzahrádky pohostinství**. Od 1. ledna dostali provozovatelé restaurací, kaváren a dalších podniků jasný návod, jak postupovat, když si u svého podniku chtějí zřídit předzahrádku. „V minulosti jsme zaznamenali postesky provozovatelů, kteří žádali o povolení k provozu předzahrádek, že se po nich každý rok chtějí jiné dokumenty. Ze strany občanů jsme se pak setkávali se stížnostmi, že umístění předzahrádek a jejich provoz město nekontroluje,“ vysvětlil náměstek primátora Dalibor Halátek hlavní důvody, které vedly k vytvoření jednotných pravidel. Nejčastěji lidé upozorňovali na fakt, kdy se předzahrádky oproti povolenému vymezení rozrostly tak, že se kolem nich vůbec nedalo projít. „Nyní žadatel přinese při žádosti o zábor veřejného prostranství zakres, kde bude jasně stanovena plocha záboru, vyznačeny prvky oplocení a zastínění či počet a rozmístění židlí a stolů. Tento zakres bude sloužit zpětně pro potřeby městských policistů, kteří budou předzahrádky kontrolovat. Vždy musí být dodržena šíře průchodnosti kolem předzahrádek, a to i pro integraci osob se zdravotním znevýhodněním a samozřejmě i ostatní stanovené podmínky,“ dodal hlavní architekt města Zdeněk Bendík. Pravidla řešila také estetický vzhled předzahrádek, omezení reklamy, jednobarevnost stínících prvků či kvalitu materiálu židlí a stolů. Ty by měly být z tradičních materiálů, tedy ze dřeva, kovu nebo skla, povoleny byly ale i kvalitní napodobeniny. „Jde nám o to, aby se v památkové zóně města neobjevovaly třeba nekvalitní plastové židle či různobarevné slunečníky s rozličnými reklamami,“ uvedl náměstek Halátek. Nová pravidla dále vymezila i dobu provozu předzahrádek, která byla stanovena od 7 do 22 hodin. V pátek a v sobotu museli provozovatelé zajistit, aby hosté opustili předzahrádku do 23. hodiny,

---

⁸² Hláska č. 1, 2013, s. 6

provozovatel přitom musel respektovat noční klid stanovený obecně závaznou vyhláškou.⁸³

Žáci Základní školy Mařádkova se postarali o senzační prvenství Opavy v české knize rekordů. Podařilo se jim vyrobit **největší perníkovou chaloupku**. Jejich unikátní rekord byl uznán 16. ledna. Obří chaloupka byla vystavena v hale školy a poté také v pekařství Knappe na Olomoucké ulici, kde ji za sklem mohlo vidět množství lidí. Školáci a jejich učitelé na výrobě chaloupky pracovali téměř pět měsíců. Její rozměry byly 2 x 3 metry v půdorysu a komín sahal do výšky 3,3 metrů. Autorem nápadu byl učitel fyziky Luboš Valenta, který se zabýval pečením perníku již řadu let. „Hlavním účelem tohoto projektu bylo naučit děti spolupráci, vytrvalosti, víře ve vlastní schopnosti a také udělat radost ostatním dětem. A to se nám, myslím, povedlo,“ uvedl Luboš Valenta. Na výrobu chaloupky se spotřebovalo 344 kg mouky, 370 kg cukru, 30 kg koření do perníku, 43 kg medu, 43 kg másla a 5 420 ks vajec. „Žáci i učitelé pomáhali s výrobou těsta, pekli perníkové pláty, lepili cihly několika velikostí, trámy a tašky,“ dodal Luboš Valenta. Na pečení a přípravu stavebního materiálu bylo potřeba přibližně 1 000 hodin práce, samotné stavění chaloupky zabralo 550 hodin.⁸⁴

A jak chaloupku komentoval Michal Jurečka, vyslanec a komisař agentury Dobrý den, která uznala rekord? „Ještě jsem nic podobného neviděl,“ řekl redakci Opavského a Hlučinského deníku. „Ten dům je zbudovaný klasickou zděnou technikou a všechny cihly i ostatní stavební prvky jsou v něm jen z perníku. Je to tedy v každém případě český rekord a domnívám se, že na devadesát devět procent i rekord světový,“ dodal.⁸⁵

Tříkrálová sbírka vynesla v letošním roce více než v předchozích letech. „Po přepočítání peněz ze všech 270 tříkrálových pokladniček zavládla v opavské Charitě radost. Neočekávalo se, že koledníci vyberou více než loni. Pokladničky vydaly celkem 1 444 818 korun, což je více než šedesátitisícový nárůst oproti loňsku,“ uvedl zpravodaj Hláska. Přímo v Opavě se pak vybralo 390 807 korun, tedy o téměř čtyřicet tisíc korun více než v roce 2012. Výtěžek byl určen na vytvoření centra na Kylešovské ulici poskytujícího komplexní služby seniorům, na dobudování několika bytů chráněného bydlení a zčásti z něj byly hrazeny také provozní náklady mateřského centra Neškola. „Jsem z výsledků Tříkrálové sbírky skutečně nadšen a jsem lidem vděčný, že přispěli. To, že dokáží myslet na druhé a podělit se s nimi i v této těžké

---

⁸³ Hláska č. 1, 2013, s. 7

⁸⁴ Hláska č. 2, 2013, s. 5

⁸⁵ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/pernikova-chaloupka17012013.html, publikováno 7. 1. 2013

době, je prostě úžasné," vyjádřil svůj dík ředitel Charity Opava Jan Hanuš a nezapomněl podotknout, že o skvělý výsledek se vedle štědrých dárců přičinilo kolem devíti set koledníků, z nichž mnozí koledují již od úplného začátku. „Už tradičně nejvíce pro Charitu Opava vykoledoval pan Albert Červeň, který se svými skupinkami navštěvoval domácnosti na sídlišti v Kylešovicích a v Jaktaři. Do pěti pokladniček mu lidé přispěli téměř jednatřiceti tisíci korunami," konstatovala koordinátorka sbírky Marie Gilíková.⁸⁶

Město uspořádalo v roce 2013 poprvé **Městský ples**, a to 1. února v kulturním domě Na Rybníčku. K tanci a poslechu hrála skupina KopRock, v prostoru restaurace pouštěl taneční hudbu DJ. Cena vstupenek se pohybovala od 350 do 400 korun.⁸⁷

Business Heroes. Tak se jmenovalo setkání začínajících podnikatelů se svými zkušenějšími kolegy. První takové setkání proběhlo v pondělí 25. února v Schösslerově salónku v Obecním domě. Smyslem těchto setkání bylo pomoci začínajícím podnikatelům na Opavsku. S myšlenkou pořádat pravidelné besedy o podnikání přišel opavský zastupitel Ondřej Kubesa. „V minulém akademickém roce jsem se v Brně seznámil se členy velmi kreativní skupiny s názvem Business Heroes. Ta se zaměřuje na podporu začínajících podnikatelů prostřednictvím přednášek, workshopů a networkingu. Lidé, kteří s podnikáním začínají nebo o tom zatím třeba jen uvažují, zde mají možnost otevřeně diskutovat s již zkušenými místními podnikateli a učit se novým dovednostem od přednášejících plných entuziasmu. Několikrát jsem se zúčastnil jejich setkání, stal se členem skupiny a nakonec se mi podařilo dohodnout transfer této aktivity do Opavy," uvedl Ondřej Kubesa. Město Opava převzalo z Brna jak značku sdružení Business Heroes, tak i základní vize, metodiku a principy realizace jednotlivých setkání. Dohodnuta byla také spolupráce v oblasti propagace, prezentace na internetovém portále sdružení či aktivní podpora a poradenství ze strany zkušenějšího brněnského partnera. „Setkání jsou založena na oboustranné komunikaci. Rozhodně tedy nemá jít pouze o pasivní vstřebávání informací od starších a zkušenějších kolegů, ale především o aktivní diskusi a předávání nadšení z podnikání," vypíchl Ondřej Kubesa základní princip mítinků. Opavská setkání v rámci Business Heroes byla na rozdíl od Brna také přímo podporována vedením města. Setkání, jež byla bezplatná, se konala v Obecním domě vždy poslední pondělí v měsíci.⁸⁸

---

⁸⁶ Hláska č. 2, 2013, s. 13

⁸⁷ Hláska č. 1, 2013, s. 19

⁸⁸ Hláska č. 3, 2013, s. 5

Vojtěch Bartek, pedagog, organizátor a fotograf, zemřel 9. března. Podlehl těžkým zraněním způsobeným autonehodou u Velké Polomi, která se stala den předtím. Bartek se narodil 19. října 1942 ve Frýdku, absolvoval ostravské hornické učiliště, průmyslovou školu hornickou pro pracující a Právnickou školu ROH. Brzy se vyprofiloval jako vynikající fotograf. Působil téměř deset let jako odborný pracovník pro fotografii a film někdejšího Okresního kulturního střediska v Opavě. Organizoval v Opavě taky mezinárodní přehlídky Diafon v letech 1981–1992. Stál také u zrodu Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity, dlouhá léta působil jako jeho tajemník. Spolupodílel se také na organizování fotografických projektů Lidé Hlučínska 90. let 20. století, Zlín a jeho lidé, Opava na prahu nového tisíciletí aj. Na Slezské univerzitě působil také pedagogicky, jednak vyučoval na ITF, ale i na Ústavu fyziky. Ve své fotografické tvorbě se zaměřoval na krajinářskou fotografii, převážně s ekologickou tematikou. Patřil k prvním fotografům, kteří začali zobrazovat krajinu na Ostravsku, zdevastovanou průmyslovou těžbou. Důležité místo v jeho tvorbě zaujímaly i dokumentární cykly nazvané Malý člověk, Černá píseň, Má země, Konec přírody – začátek města nebo Jeden svět – Indie.⁸⁹

Opava se i v tomto roce zapojila do kampaně **Vlajka pro Tibet**. Solidaritu s tibetským lidem vyjádřila již počtrnácté. Slavnostního vyvěšení tibetské vlajky se ujala první náměstkyně Pavla Brady 10. března v 9 hodin.⁹⁰

Tajemství korupce. Tak se jmenovala beseda, která se uskutečnila 13. března na půdě Slezské univerzity. O tomto palčivém problému a zároveň fenoménu diskutovali a konfrontovali své názory zástupci akademické obce, regionální politiky a médií. K vystoupení přijala pozvání politoložka a předsedkyně Akreditační komise České republiky Vladimíra Dvořáková působící na VŠE v Praze, první náměstkyně primátora Pavla Brady a investigativní novinář Ondřej Koutník působící v redakci České pozice. Diskusní fórum se konalo v aule rektorátu Slezské univerzity. V diskusi padly například dotazy ohledně „zastropování“ volebních kampaní, ale také otázky pídící se po zdroji onoho „nesmrtelného“ fenoménu korupce. „Každý z nás může pro změnu současného stavu něco udělat. Základ vidím v transparentnosti radnic,“ řekla Vladimíra Dvořáková a dodala, že roční ztráta naší země způsobená korupcí je odhadována na 100 miliard Kč. „Definic korupce bychom našli stovky. Sama vždy volím formulaci, že jde o takové chování, při němž člověk využívá svého postavení pro vlastní prospěch a na úkor prospěchu celku,“ uvedla Vladimíra Dvořáková.

---

⁸⁹ Region Opavsko, 19. 3. 2013, s. 8

⁹⁰ Hláska č. 3, 2013, s. 6

První náměstkyně primátora Pavla Brady na konferenci hovořila kromě jiného také o tom, že podle jejich odhadů mohlo při koupi opavské Slezanky zmizet až 100 miliónů korun. „Dělala jsem si soukromý odhad, podle kterého byla cena za pozemek a budovu v daném roce maximálně 160 miliónů korun. Hláška Slezanku koupila za 270 miliónů plus úroky. Takže to znamená, že nejméně 100 miliónů mohlo někde zmizet,“ prohlásila s tím, že více říci nemůže, protože nemá důkazy. Bývalý primátor Zbyněk Stanjura, za jehož éry ke kontroverznímu obchodu došlo, reagoval pro Region Opavsko těmito slovy: „Po dvou a půl letech je naprosto zřejmá bezradnost či neschopnost paní Brady stát v čele města velikosti Opavy. Stačí připomenout kauzy městských firem OKO, Slezský fotbalový klub, dopravní podnik, podezřelé prodeje majetku či veřejné zakázky a problémy Městské policie. Celá politická kariéra paní Brady je postavena na nepodložených obviněních všech jejích oponentů,“ uzavřel Stanjura.⁹¹

Středisko volného času spolu s národopisnými soubory připravilo na 17. března, tedy Smrtnou neděli, **vynášení Mařeny**. Program byl zahájen v 15 hodin na Horním náměstí. Po vystoupení se všichni účastníci odebrali k řece Opavě, aby do ní vhodili hořící Mařenu a Mařáka, jak se na Opavsku těmito symbolům zimy říkalo.⁹²

Již tradičně zpestřil přicházející jaro v Opavě **Velikonoční jarmark**. Probíhal na Horním náměstí celkem 11 dní a začal 18. března. Hvězdou prvního dne trhů byla ostravská zpěvačka Heidi Janků. Před jejím koncertem vystoupily dětské cimbálové muziky. V rámci doprovodného programu se na trzích představili také Poutníci, Standa Hložek nebo Vířa Vávra. Letošní program byl o něco pestřejší. Vystoupil také klaun Hopsalín, silák Láďa Hensel, kouzelník Jiří Hadaš nebo žonglér a akrobat Mistr Paulino. Nově se na Horním náměstí objevilo pro případ nepříznivého počasí kryté posezení. Trhy zpestřila zabijačka 23. března. Den poté probíhalo odpolední pletení pomlázky v krojích.⁹³

Cenu Statutárního města Opavy převzal 19. března předseda opavské pobočky Konfederace politických vězňů **Antonín Zelenka**. Byl oceněn za mimořádné dlouhodobé zásluhy o rozvoj města v oblasti důstojného uctívání památky obětí komunismu a v oblasti vzdělávání a výchovy mládeže. Návrh na ocenění bývalého vojenského letce podala radní Gabriela Mathiasová. „Chtěla jsem, aby se mu dostalo

---

⁹¹ Region Opavsko, 19. 3. 2013, s. 3 a také Hláška č. 4, 2013, s. 7

⁹² Hláška č. 3, 2013, s. 11

⁹³ Tamtéž, s. 10

veřejného uznání. Za to, co prožil, jak se k tomu postavil a co dodnes dělá pro společnost. Měla jsem velmi dobré ohlasy od studentů, kterým přednáší a které jeho životní moudro velmi oslovilo,“ uvedla Mathiasová. Antonín Zelenka vystudoval vojenskou akademii, po roce 1949 byl ale ve vykonstruovaném procesu z armády propuštěn a ve svých 22 letech odsouzen na osm let vězení za sdružování proti republice. V padesátých letech 20. století tak strávil čtyři roky v uranových dolech na Jáchymovsku a rok v dolech na Kladensku. Po rehabilitaci v roce 1991 byl povýšen na plukovníka v záloze.⁹⁴ O tom, co prožil, jezdil besedovat se studenty středních škol v rámci projektu Příběhy bezpráví společnosti Člověk v tísní. Právě studenti jako první s myšlenkou na ocenění Antonína Zelenky přišli. „Jezdím po školách nejen v Opavě, byl jsem i v Bruntále, Horním Benešově, Slavkově či Kravařích. Jsem rád, že mohu mladým lidem do života něco předat, a je na nich, co si z toho vezmou. V každém případě semínko bylo zaseto, vzklíčilo a teď se uvidí, zda se ho podaří rozmnožit,“ vysvětlil Antonín Zelenka. Stál také mimo jiné u zrodu myšlenky na umístění pamětní desky Heliodoru Píkovi na budově Hlásky. „Životní příběh pana Antonína Zelenky je výrazným odrazem dějin střední Evropy 20. století. Jde přitom o úctyhodný příklad člověka, který díky svým prožitkům, postojům a zkušenostem dokáže pozitivně ovlivňovat i naši současnost a budoucnost. Zasluhou právě takovýchto osobností se může stávat naše současnost příznivější. Za to je třeba panu Zelenkovi vyjádřit náš hluboký dík,“ vyzdvihl primátor Zdeněk Jirásek.⁹⁵

Stejně jako v minulém roce se Opava připojila 23. března ke kampani **Hodina Země**. Od 20.30 do 21.30 hodin zhaslo veškeré slavnostní osvětlení ve městě – konkatedrála Panny Marie, kostel svatého Ducha, kostel svatého Vojtěcha, bývalý kostel svatého Václava, bývalý evangelický kostel, bývalá jezuitská kolej, Obecní dům, budova Knihovny Petra Bezruče, divadlo, Hlásky a další objekty. K firmám, které se v Opavě k happeningu přidaly, patřila například společnost Michala Garšice – miga-LED-žárovky.cz. Tento happening proběhl poprvé v roce 2007 v australském Sydney. K letošní Hodině země se v České republice připojilo okolo 130 měst a obcí a mnoho jednotlivců a firem. „Hodina Země je celosvětový happening propojující obce, firmy a jedince, kteří berou vážně své závazky vůči životnímu prostředí, zejména chápou závažnost probíhajících změn klimatu. Happening probíhá symbolickým hodinovým zhasnutím světel, ať již veřejného osvětlení, nasvícení památky, štítu firmy, nebo vlastního obýváku,“ uvedl web tohoto projektu www.hodinazeme.cz. Tento jednoduchý, ale přitom viditelný čin – zhasnutí světla – byl signálem pro veřejné činitele, že je třeba

---

⁹⁴ Hlásky č. 4, 2013, s. 4

⁹⁵ Tamtéž, s. 4

věnovat více pozornosti ochraně životního prostředí, zejména ochraně klimatu. Akce zároveň slouží jako možnost prezentace závazků a cílů v oblasti životního prostředí.⁹⁶

Městské informační centrum rozšířilo svou otevírací dobu. Od 1. dubna do 30. září bylo nově otevřeno sedm dní v týdnu, aby uspokojilo rostoucí zájem návštěvníků. „V posledních letech sledujeme značný nárůst klientů MIC. Od roku 2009 se návštěvnost zvýšila téměř o třetinu, v loňském roce využilo služeb MIC více než 40 tisíc zákazníků během celého roku,“ přiblížila důvody pro rozšíření otevíracích hodin v hlavní turistické sezóně vedoucí MIC Eva Balarinová.⁹⁷

Farmářské trhy začaly po Velikonocích, 3. dubna. Konaly se, jako v předešlých letech, vždy ve středu, pátek a sobotu, a to až do 19. listopadu, kdy je ukončily zabijačkové hody.⁹⁸

Začátkem dubna navštívil Opavu **rakouský velvyslanec** v České republice Ferdinand Trautmansdorff. Cílem jeho návštěvy byla Slezská univerzita, ale našel si čas i na návštěvu Hlásky a setkání s primátorem. Důvodem velvyslancovy návštěvy bylo pozvání k oslavám 20. výročí vzniku Rakouské knihovny. Kromě jiného také pan Trautmansdorff podepsal s univerzitou smlouvu o další spolupráci ve prospěch Rakouské knihovny a doprovodných aktivit spojených s jejím fungováním.⁹⁹

Primátor města Opavy Zdeněk Jirásek přijal 9. dubna na radnici polského redaktora **Jana Czieslaka** z Ratiboře, aby mu poděkoval za zdárné rozvíjení česko-polských vztahů. Jan Czieslak totiž v té době moderoval v Rádiu Vanessa Fm, které bylo slyšitelné v Opolském a Slezském vojvodství a zasahovalo také do Opavy, pořad nazvaný Pozdravy z Opavy. „Práce pana redaktora Czieslaka si nesmírně vážím. Nejen já, ale celé vedení města si uvědomujeme sílu tradice, která je s ním spojená, a to tradice navazování příhraničních česko-polských kontaktů mezi Opavou a Ratiboří. Jeho činnost vytváří příznivé klima na obou stranách hranice, přináší pohodu do našich domácností a je také dokladem toho, že čeština s polštinou jsou si stále natolik blízké, že téměř není potřeba tlumočit,“ uvedl v děkovné řeči primátor Jirásek. Jan Czieslak byl od roku 1999 členem Matice slezské, později vstoupil také do opavského Rotary clubu. Kromě jiného se také zasloužil o navázání spolupráce Střední školy technické na Kolofíkově nábřeží se školou obdobného typu v Ratiboří.

⁹⁶ zdroj: <http://www.veronica.cz/hodinazeme/>

⁹⁷ Hláska č. 4, 2013, s. 5

⁹⁸ Hláska č. 11, 2013, s. 8

⁹⁹ Hláska č. 5, 2013, s. 4

„Opava je velmi krásné kulturní město. Musím přiznat, že se pomalu cítím více Opavánem než Ratibořánem. Kdybych někdy musel opustit své rodné město, určitě bych se přestěhoval právě do Opavy,“ řekl s úsměvem Jan Cziślak a dodal, že ocenění své práce si velice váží a do Opavy se bude vždy velmi rád vracet.¹⁰⁰

Opavský botanik **Emanuel Urban** se dočkal 27. dubna odhalení obnovené pamětní desky. Tento přírodovědec a profesor opavského gymnázia, ač rodák z Příbora, většinu života prožil v Opavě. Založil a vedl zde také přírodovědný spolek. Spolek pak na Urbanovu počest v roce 1903 odhalil v alpinu pod Ptačím vrchem pamětní desku s reliéfem od Leo Thoma. V roce 1964 ji nahradila jiná deska od sochaře Rozehnal. Nyní se na své místo vrátil původní reliéf, který vznikl podle dobových fotografií, a městu ho darovali Urbanovi potomci, kteří žijí v Jihoafrické republice. Ti se také zúčastnili slavnostního odhalení desky. S obnovením reliéfu pomohla také firma U plus U, s. r. o., která bezplatně zajistila právní konzultace.¹⁰¹

Od dubna se do nočních opavských ulic vrátily **Blade Nights**. První vyjížďka se uskutečnila 27. dubna, další pak 11. května, 8. června, 20. července, 24. srpna a 7. září. Jejich trasa zůstala v podstatě stejná jako v minulém roce. Šlo o trať dlouhou zhruba 11 kilometrů, která startovala i končila na Horním náměstí. Vyjížďky začínaly vždy v sobotu okolo 19.30 hodin. Organizátorem akce byly SportovníKurzy.cz, Mendelovo gymnázium a město Opava. Jednotlivých vyjížděk se zúčastnilo průměrně 339 bruslařů.¹⁰²

Pohled současných historiků a sociálních vědců na roli **sportu v moderní společnosti** nabídla konference v Kulturním domě Na Rybníčku. Zájemci si mohli 10. května vyslechnout přednášky *Martina Pelce* ze Slezské univerzity, který věnoval pozornost mimo jiné počátkům organizované turistiky v českých zemích a počátkům nejrůznějších sportovních odvětví v Opavě. *Petr Roubal* z Akademie věd ČR se zaměřil na fenomén spartakiád a zkoumal z různých aspektů jejich symboliku. Dějinami tělesné kultury a sportu se dlouhodobě zabýval polský historik Tomasz Przerwa z Vratislavské univerzity, který zmapoval dějiny turistiky a nověji též zimních sportů v polských Sudetech.¹⁰³

---

¹⁰⁰ Hláska č. 4, 2013, s. 5, rozhovor s Janem Cziślakem přinesl i Region Opavsko, 18. 6. 2013, s. 9

¹⁰¹ Hláska č. 5, 2013, s. 7

¹⁰² Hláska č. 5, 2013, s. 11 a <http://www.sportovnikurzy.cz/blade-nights-opava-s-oc-breda-weinstein.html>

¹⁰³ Hláska č. 4, 2013, s. 27

Do Opavy znovu zavítala **férová snídaneň**. Příznivci férových či lokálních produktů nebo ti, kteří podporují výrobky, u jejichž výroby se neporušují lidská práva, se opět sešli na náměstí Osvoboditelů v den, který se slaví jako Světový den pro fairtrade, a to 11. května. Je zvykem nosit na tuto snídani buď produkty férového obchodu jako kávu, čaj, kakao nebo domácí výrobky, na jejichž výrobu byly použity suroviny z místních zdrojů. Letos nad Opavskou férovou snídaní převzal záštitu náměstek primátora Dalibor Halátek.¹⁰⁴

Veřejné toalety v centru Opavy byly zpoplatněny. Jejich uživatelé si totiž stěžovali na časté pobyty nepřizpůsobivých osob, které je znečišťovaly. Lidem také vadilo, že se na záchodcích necítili bezpečně. Proto byly od dubna veřejné toalety na Krnovské ulici, v parčíku za Slezankou a v parkovacím domě zpoplatněny částkou 2 koruny.¹⁰⁵

Své brány otevřelo návštěvníkům 31. května **městské koupaliště**. V provozu bylo denně od 7 do 19 hodin. O něco dříve, 27. dubna, zahájil sezónní provoz i nedaleký minigolf. Otevřeno měl stejně jako koupaliště.¹⁰⁶

Milostovičtí si připomněli **Vincence Praska**. Obyvatelé místní části Milostovice si v dubnu připomněli 170. výročí narození svého rodáka, pedagoga, jazykovědce, novináře a národního buditele Vincence Praska. Prasek přispíval do Opavského besedníku, Opavského týdeníku a byl také v letech 1883–1895 ředitelem českého gymnázia v Opavě. Prasek se také zasloužil o vybudování knihovny v Milostovicích, proto byla u příležitosti jeho výročí přejmenována na Knihovnu Vincence Praska.¹⁰⁷

Silesia Bike Maraton odstartoval z opavského Horního náměstí 18. května. Absolutním vítězem kategorie 90 km se stal Ondra Fojtík z X-sports Cannondale Koma. V družstvech se jako první umístil X-sports.CZ ve složení Ondra Fojtík, Nikola Ivanov a Adam Kauer. Dále například Bike Sport Servis Opava 9 dojel na 7. místě. Kategorii 55 km jako absolutní vítěz ovládl Dominik Buksa z týmu Česká spořitelna – Speciali. Mezi družstvy zvítězil tým Bikestyle.cz-HaF ve složení: Břetislav Rohel, Lukáš Heinrich, Radek Fiala. Absolutním vítězem kategorie 20 km se stal Radek Fiala. Pro zajímavost v kategorii 20 km tandemy zrakově postižených se na druhém místě umístilo duo Eduard Honka a Eva Lesová.¹⁰⁸

---

¹⁰⁴ Hláska č. 5, 2013, s. 7

¹⁰⁵ Tamtéž

¹⁰⁶ Tamtéž

¹⁰⁷ Tamtéž

¹⁰⁸ <http://silesia.opava.cz/silesia/index2013.html>

Na **Noc kostelů** v celé ostravsko-opavské diecézi otevřelo své brány více než 130 kostelů, které přivítaly okolo 32 tisíc návštěvníků. Opava slavila tento svátek již počtvrté. Římskokatolická farnost sv. Petra a Pavla při té příležitosti vyhlásila výtvarnou soutěž na téma Krásy našich kostelů. Noc kostelů zahájila v 17.30 v kostele sv. Petra a Pavla v Jaktaři mše svatá. Návštěvníci mohli v rámci programu vystoupat na věž kostela nebo si prohlédnout nejstarší gotickou sakristii v Opavě ze 13. století. V kostele také vystoupil písničkář Jaroslav Černý se zhudebněnými žalmy. Otevřená byla také modlitebna Farního sboru Českobratrské církve evangelické na Lidické ulici. Tam byl na programu varhanní koncert a poté promítání dokumentu Milujte své nepřátele o Přemyslu Pitterovi.¹⁰⁹

Den dětí se tentokrát slavil z důvodu rekonstrukce Městských sadů v centru města. Jeho oslavy připadly na 25. a 26. května a ožily jimi Křížkovského sady, sady Svobody, Dvořákovy sady nebo třeba hřiště za ZŠ v těchto sadech. Pro děti byly přichystány například ukázky řemesel, soutěže, atrakce, trampolíny, ukázky armádní, policejní i hasičské techniky nebo přehlídka amerických vozidel. Program také probíhal v Historické výstavní budově Slezského zemského muzea, v Obecním domě nebo Domě umění. „Snažili jsme se opět udělat společně s partnery co nejpestřejší program, letos jsme ho pojali jako představení nejrůznějších profesí a řemesel. Děti tak uvidí práci perníkáře, řezbáře, hrnčíře, ale také třeba méně známé profese jako hubkaře, což byl člověk, který zpracovával choroše, houby rostoucí na kůře stromů. Ty se v minulosti používaly k výrobě klobouků nebo podšívek pod kabáty,“ lákala na Den dětí jeho hlavní organizátorka Monika Štěpánková.¹¹⁰

Horní náměstí oživilo od 31. května do 9. června **Slavnosti piva a gastronomie**. Na akci se prezentovaly malé a střední pivovary. Návštěvníci měli možnost ochutnat více než dvě desítky značek čepovaných piv, zakoupit si výrobky s pivní tematikou nebo se seznámit s historií a technologií výroby piva.¹¹¹

Již druhé **Fórum Zdravého města** se uskutečnilo 4. června v Kulturním domě Na Rybníčku. Lidé se zde mohli vyjádřit k jakémukoliv tématu, problému nebo oblasti, které je ve městě trápily nebo které si zasloužily pozornost. Cílem setkání bylo zapojit veřejnost do rozhodování o dění ve městě. Součástí červnového setkání byla i prezentace toho, co se městu podařilo vyřešit od konání prvního fóra v roce 2012.

---

¹⁰⁹ <http://www.nockostelu.cz/index.php?pg=aktuality&id=453>

¹¹⁰ Hláska č. 5, 2013, s. 19

¹¹¹ Tamtéž, s. 21

„Na vůbec prvním Fóru Zdravého města bylo definováno a následně anketou ověřeno celkem šest problémů. Mezi nimi například obnova a kultivace zeleně a ochrana půdy v okrajových částech města a za ním nebo špatný stav školských budov,“ uvedla Hana Tvrdá, koordinátorka aktivit Zdravého města v Opavě. Účastníci červnového fóra se tak dozvěděli, kolik peněz v tomto roce půjde do oprav školních budov, jak to vypadá s vyhláškou omezující hazard ve městě nebo jaké existují možnosti sociálního bydlení. Celkem šest kulatých stolů pak debatovalo nad současnými problémy, a to z oblasti kultury, sportu, cestovního ruchu, ekonomiky, zaměstnanosti, sociální problematiky, životního prostředí nebo dopravy. V rámci každého kulatého stolu byly nakonec prezentovány dva nejzávažnější problémy v dané oblasti. Ty vzešly z jednání Opavského zastupitelstva dětí a mládeže, které se sešlo několik dní před konáním tohoto fóra.

Nakonec se v závěru jednání stanovilo pořadí jednotlivých problémů, které pak potvrdilo veřejné hlasování. Občané tak mohli učinit například prostřednictvím anketního lístku ze zpravodaje Hláska. A na jakých bodech se fórum shodlo? Bylo to například: špatně řešená smogová situace, neaktivita města na sociálních sítích, přerozdělování financí v kultuře ve prospěch malých organizací, nedostatečná kapacita mateřských škol, málo brigád pro mládež od 16 do 18 let nebo kritický stav budov základních a mateřských škol (hlavně stará okna a střechy). Z hlasování občanů pak vzešel žebříček osmi klíčových problémů města. Celkem hlasovalo 476 lidí, přičemž každý mohl v anketě označit dva problémy, které považoval za nejdůležitější. Mezi největší problémy patřil kritický stav budov základních a mateřských škol, problematika cyklo dopravy ve městě i mimo něj nebo financování profesionálního sportu. Na dalších místech ankety se umístilo zlepšení práce městské policie, nedostatečná kapacita mateřských škol, výsadba zeleně, podpora pracovních míst pro sociálně znevýhodněné nebo nízká dostupnost sociálního bydlení.¹¹²

Památník obětem popraveným během německé okupace odhalili 5. června na Tyršově stadionu.¹¹³

Vzpomínková akce k výročí násilného úmrtí generála **Heliodora Píky** proběhla 21. června u pamětní desky na budově Hlázky. Pietní akt společně pořádali 53. brigáda průzkumu a elektronického boje, opavská pobočka Konfederace politických vězňů ČR a Základní umělecká škola Václava Kálíka.¹¹⁴

---

¹¹² Hláska č. 7-8, 2013, s. 8 a Hláska č. 10, 2013, s. 7

¹¹³ Hláska č. 6, 2013, s. 6

¹¹⁴ Tamtéž

Sté nedožité narozeniny **Jana Kubiše** si připomněli představitelé města 24. června u pamětní desky na budově magistrátu na Krnovské ulici. Jan Kubiš byl jedním z účastníků atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha a rok před Mnichovským diktátem prožil jako voják československé armády právě v Opavě.¹¹⁵

Město opravilo **památník obětem I. světové války** na Městském hřbitově, který je dílem sochaře Josefa Obetha. Opravou prošel také **památník obětem I. a II. světové války** v Kylešovicích. „Na obou památnících jsou patrné výrazné poruchy mramoru a žuly způsobené kyselým deštěm. Jsou také pokryty lišejníky a jinými rostlinami, které narušují celistvost povrchu kamene a jeho pevnost. Nevzhledné jsou i výkvěty vápence proměněné v krusty,“ zdůvodnil nutnost rekonstrukce náměstek primátora Dalibor Halátek s tím, že navíc v minulých letech nebyla ani u jednoho z objektů prováděna pravidelná údržba. Cena rekonstrukce obou objektů byla vyčíslena na 460 tisíc včetně DPH, 80 procent částky pokryla dotace Ministerstva obrany čerpaná z programu Zachování a obnova historických hodnot, zbytek zaplatilo město.¹¹⁶

Občanky a pasy si lidé mohli od poloviny června objednat i přes internet. Nový systém rozšířil možnosti toho stávajícího právě o objednávání přes internet. Na hlavní stránce webu magistrátu přibyl nový odkaz, který lidem umožnil objednat se z pohodlí domova na konkrétní den a hodinu až tři týdny dopředu. Systém počítal s možností objednání až 78 klientů týdně na všech třech službách, tedy podání občanského průkazu, podání cestovního dokladu a vydání hotového dokladu. V rámci podání žádosti o doklad bylo možné také nahlásit ztrátu příslušného dokladu.¹¹⁷

Rekonstrukce bývalého pivovaru na obchodní dům Breda & Weinstein slavila úspěchy v soutěži Grand Prix Architektů 2013. V jubilejním 20. ročníku obdrželi autoři rekonstrukce Šafr a Hájek architekti, s. r. o. čestné uznání poroty. Přitom právě v kategorii rekonstrukce měl nový Breda silnou konkurenci, mezi finalisty se dostala například rekonstrukce kavárny Elektra v Ostravě, vily Tugendhat v Brně nebo uhelného mlýna v Libčici nad Vltavou.¹¹⁸

---

¹¹⁵ Hláska č. 7-8, 20013, s. 25

¹¹⁶ Hláska č. 6, 2013, s. 7 a také <http://www.denik.cz/moravskoslezsky-kraj/oprava-pomniku22052013-8jor.html>, publikováno 25. 5. 2013

¹¹⁷ Hláska č. 6, 2013, s. 5

¹¹⁸ Tamtéž, s. 8

Opavský **Špion Apion** se stal předmětem zájmu studentů Slezské univerzity, kteří o něm točili v tomto roce dokument. Filmařský tým pracoval ve složení Roman Mrázek, Debora Lančová, Ondrej Zelenec, Ondřej Durczak, Václav Kučera a Michal Kučera. Studenti filmovali Špióna i z plošiny, dále časosběrnou metodou a také vyzpovídali některé opavské osobnosti, díky kterým se socha v Opavě ocitla, třeba Martina Klimeše a Petra Rotrekla.¹¹⁹

Již poosmé zavítalo do města **Opavské kulturní léto**. Program odstartoval 10. července na Dolním náměstí. Také v tomto roce program společně připravilo město Opava spolu s agenturou Martina Žižlavského. Nabídka kulturních akcí zahrnovala filmové středy a hudební čtvrky. Tentokrát se filmové projekce i hudební koncerty uskutečnily na Dolním náměstí z důvodu rekonstrukce Městských sadů. Na opavském pódiu tak během prázdnin vystoupili například finalista česko-slovenské superstar Miro Šmajda nebo skupina Progres 2, The Paranoid nebo revival skupiny Red Hot Chilli Peppers. Z opavských interpretů pak zahráli například 2-R nebo Antiband. Také srpen nabídl finalistku jedné z talentových soutěží – Moniku Bagárovou. Koncerty na Dolním náměstí pak uzavřela stálice české hudební scény Ready Kirken. Pro milovníky letního kina byly připraveny snímky z české i zahraniční produkce. Letní kino zahájila filmová klasika Pomáda s Johnem Travoltou a Olivíí Newton-John. Na podobnou vlnu navázal například romantický hudební film Let's Dance. Nechyběly však ani vážnější filmy, jako například Forrest Gump. Českou produkci pak zastupovala teenagerovská komedie Můj vysvěčenej deník a komedie Signál s Vojtou Dykem v hlavní roli. Poslední červencový den Opavské kulturní léto nabídlo českou komedii z prostředí venkovského fotbalového mužstva Okresní přebor. Závěr patřil projekci koncertu skupiny U2. Opavské kulturní léto obohatil také projekt společnosti Richarda Vaculy Biograf 16. Ten na Ptačím vrchu promítal filmové kopie z originálních 16mm kotoučů. Mezi nimi byly uvedeny například filmy Nebeští jezdci, Pokání nebo Vynález zkázy.

Týden divů vstoupil do svého 40. ročníku. Recesistická akce začala seznamovacím večírkem 26. července. Od následujícího dne se pak jednotlivé týmy utkaly ve fotbale, bowlingu, mariáši a v dalších disciplínách. Také letos nechyběly ty nejatraktivnější disciplíny jako je skok do dálky s kufrem v ruce a batohem na zádech, hod galošem naplněným až sedmi litry vody, souboj na kládě, plivání třešňové pecky, pití piva na hlavě, hod vejcem do dálky, brod přes řeku v pláštěnkách a s potápěčskými brýlemi

---

¹¹⁹ Hláska č. 6, 2013, s. 15

a šnorchly atd. Klání bylo ukončeno v sobotu 3. srpna na Plese Ugandy, kde došlo k poslední disciplíně – štafetovému pití piva na čas a k vyhlášení výsledků jubilejního 40. ročníku.¹²⁰

Hudební a filmovou nabídku na Dolním náměstí oživil ve druhé polovině srpna také **Atletický cirkus** – exhibice ve skoku o tyči a benchpressu – a na Dolní náměstí zavítal také **Pony Express** na své dva a půl tisíce kilometrů dlouhé cestě z Holandska přes Německo a Česko do Polska. Post office Pony Express s prodejem speciálních pohlednic byl otevřen 18. srpna.¹²¹

Opava dostala v tomto roce novou knihu s příznačným názvem **Opava ve fotografiích**. Poslední taková publikace vznikla před deseti lety s fotografiemi Petra Sikuly. Tentokrát za fotoaparát stál Roman Polášek. „Sikulova kniha je dávno vyprodaná, Opava se navíc za posledních deset let velmi změnila, a proto bylo třeba zachytit její současnou podobu,“ objasnila příčiny vzniku nové publikace vedoucí Městského informačního centra Eva Týlová (roz. Balarinová). Zpracování nové knihy bylo svěřeno Grafickému studiu Pulary. Knihu společně pokřtili 1. srpna fotograf Roman Polášek a náměstek primátora Dalibor Halátek v Městském informačním centru. Vyšla v nákladu 2 000 kusů a její cena byla 490 korun.¹²²

V září mohla přibýt zájemcům do sbírky **další kniha o Opavě**, tentokrát s fotografiemi Jana Pohribného, doplněná osobními vzpomínkami Jiřího Grygara, který v Opavě prožil dětství a také texty Petra Hory Hořejše, autora Toulek českou minulostí. Knihu vydalo vlastním nákladem nakladatelství DHD Dagmar Houbíčkové. Kniha vyšla v nákladu 1 000 kusů a její slavnostní křest se odehrál 22. září v Klubu Art v rámci festivalu Bezručova Opava.¹²³

Opava podepsala spolupráci s polským městem **Żywiec**. Vzájemná spolupráce se datuje už od roku 2009, a to především v oblasti kultury, sportu a akcí pro mládež. Obě města se proto rozhodla stvrdit spolupráci partnerskou dohodou a partnerským slibem 27. července v rámci folklórního festivalu Týden beskydské kultury v Żywieci. Neoficiálním vyslancem tohoto města v Opavě byl páter Miocysław Augustynowicz, který působil při konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie.¹²⁴

---

¹²⁰ Hláska č. 7-8, 2013, s. 19

¹²¹ Tamtéž

¹²² Region Opavsko, 6. 8. 2013, s. 6

¹²³ Region Opavsko, 3. 9. 2013, s. 8

¹²⁴ Hláska č. 9, 2013, s. 4

V srpnu byl odhalen na místě **bývalé synagogy** pomník, který připomínal tuto stavbu srovnanou se zemí před 75 lety během Křišťálové noci. Opavská synagoga postavená v maurském stylu, která patřila ve své době k nejhezčím v Evropě, už pak nebyla nikdy obnovena. S nápadem připomenout tuto bývalou dominantu Opavy přišli místní rotariáni.¹²⁵

Miloš Kačírek, zakladatel opavské Základní umělecké školy, byl vzpomenut pamětní deskou. Deska byla odhalena na budově školy na Solné ulici 2. září u příležitosti 50. výročí založení školy. „Měl jsem tu čest, že jsem pana Kačírka poznal již v roce 1984 jako velice laskavého člověka. Jestli se podle mého názoru někdo významně zasloužil o rozkvet výtvarného umění v Opavě, tak to byl právě on,“ řekl primátor Zdeněk Jirásek, který společně s ředitelkou ZUŠ Solná Ivanou Sýkorovou odhalil pamětní desku. Jejím autorem byl sochař Gotthard Janda, který sám v šedesátých letech působil na ZUŠ Solná jako učitel. „Škola pod vedením Miloše Kačírka dosáhla vysoké kvality a četných úspěchů v dětských výtvarných soutěžích,“ připomněl Vlastimil Kočvara z Matice slezské, která se na vzniku desky spolupodílela.¹²⁶

Na Hlásce vznikla od 1. října **nová recepce** pro občany. Recepce byla otevřena naproti podatelně a byla určena těm, kteří se chtěli hned při vstupu do úřadu informovat o rozmístění jednotlivých kanceláří nebo na přítomnost jednotlivých úředníků.¹²⁷

Dny evropského dědictví již pojednácté otevřely v Opavě brány těch nejvýznamnějších památek, stalo se tak 14. září. Letos se návštěvníkům představilo hned devět opavských dominant. Kromě těch tradičních, jako byl třeba kostel svatě Hedviky, Obecní dum nebo Slezské zemské muzeum, mohli návštěvníci obdivovat také interiéry novogotické kaple Panny Marie Lurdské v Malých Hošticích nebo novorenesanční budovu Střední školy průmyslové a umělecké. Komentované prohlídky probíhaly také na Městském hřbitově, a to v židovské části i na ústředním hřbitově.¹²⁸

Opavu navštívili v polovině září **Američané z Nebrasky**. Právě představitelé amerického města Kearney v Nebrasce jako první kontaktovali Opavu s nabídkou partnerské spolupráce. „Naše město je sice o něco menší než to vaše, ale ve svém

---

¹²⁵ Hláska č. 1, 2014, s. 11, více viz kapitola Výroba.

¹²⁶ Hláska č. 10, 2013, s. 5

¹²⁷ Tamtéž, s. 7

¹²⁸ Hláska č. 9, 2013, s. 19

regionu plní podobně důležitou roli, takže jsme předpokládali, že problémy, které obě města řeší, budou více méně podobné a mohli bychom si tak vzájemně pomoci,“ řekl na setkání Stan Clouse, starosta města Kearney. „Univerzita v Kearney úzce spolupracuje s Palackého univerzitou v Olomouci. Právě lidé z Olomouce doporučili Američanům Opavu jako možného partnera,“ popsal Jaroslav Machovský, vedoucí oddělení zahraničních vztahů a vnější komunikace, jak se představitelé města v samotném srdci Severní Ameriky dozvěděli o slezské metropoli. Kromě setkání s primátorem zavítala pětičlenná delegace také na půdu Slezské univerzity, do Slezské nemocnice nebo Hospodářské komory. „Jsem osobně velmi rád, že nás představitelé Kearney navštívili a mohli jsme jim ukázat naše město. Bude teď samozřejmě záležet na dalších jednáních, jakou formu spolupráce bychom mezi městy mohli zvolit tak, aby výměna zkušeností mezi Opavou a Kearney byla maximálně účinná. Zatím to vypadá, že největší potenciál pro spolupráci skýtají univerzity obou měst a také Rotary Club,“ zhodnotil na závěr celou návštěvu primátor Zdeněk Jirásek.¹²⁹

Dvořákovy sady ozdobila výstava **Krása detailu**. Výstavu do sadů umístili pořadatelé z Opavské kulturní organizace pod vedením Kateřiny Vojkůvkové, která oslovila fotografa Jana Langeru, autora například výstavy Století Češi. Výstava upozorňovala na umělecké řemeslo použité v architektuře bytových domů, na špičkovou architekturu známých mistrů z přelomu 19. a 20. století. K výstavě patřil i doprovodný program, jehož součástí byly exkurze do restaurátorské dílny Tomáše Skalíka v Radkově nebo do dílny Hany Baronové, která mimo jiné restaurovala tzv. Mehofferovy vitráže z Grauerovy hrobky na Městském hřbitově v Opavě. Další z akcí byla návštěva dílny pasíře Pavla Strakoše. Výstava Krása detailu byla k vidění nejen ve Dvořákových sadech, ale také v Obecním domě od 4. října do 3. listopadu.¹³⁰

Depo dopravního podniku zachvátil 20. října **požár**.¹³¹

Již po sedmé oživila budovu opavské radnice **Noc otevřených dveří** na Hlásce, a to v pondělí 28. října. Letošní téma znělo: *Co by bez města nebylo aneb Městské podniky a společnosti*. Akce byla pro úspěch reprízována.¹³²

Stát nabízel v závěru roku k prodeji **desítky hrodek** na Městském hřbitově.¹³³

---

¹²⁹ Hláska č. 10, 2013, s. 4

¹³⁰ Tamtéž, s. 10-11

¹³¹ více v kapitole Doprava a Požární ochrana.

¹³² Hláska č. 10, 2013, s. 19

¹³³ viz Majetek města a bydlení

Tažení Jana III. Sobieského Opavou připomněla **nově vysazená lípa** na náměstí Joy Adamsonové. Přesně před 330 lety totiž polský král táhnul přes Opavu, aby pomohl Vídni obléhané Turky. O vysazení lípy a také umístění pamětní tabule se zasloužila skupina nadšenců.¹³⁴

Centrum města zažilo ve středu 6. listopadu evakuaci. Při archeologickém průzkumu Müllerova domu, který se rozhodlo Slezské zemské muzeum opravit, byla nalezena nevybuchlá **letecká puma**. Policie okamžitě po oznámení nálezu uzavřela přilehlý park a asi čtyři stovky lidí musely opustit okolní budovy. Byla zastavena i doprava v okolí parku. Dvěma pyrotechnikům se pumu podařilo zneškodnit. Nález byl podle odborníků unikátní, protože plášť měla puma německý a roznětku sovětské výroby.¹³⁵

Zážitkové akce **Noc venku** se mohli Opavané zúčastnit 21. listopadu. Noc venku se konala v kostele sv. Václava a byla určena široké veřejnosti na podporu lidí bez přístřeší. Příchozí se mohli nejen seznámit s problematikou bezdomovectví, ale mohli také poznat, jaké to je spát venku a jak se cítí lidé bez domova. Hlavním organizátorem akce, nad níž převzala záštitu 1. náměstkyně primátora Pavla Brady, byla Armáda spásy Opava. Na akci se významně podílelo také město Opava, Slezská univerzita a další jako například Opavská kulturní organizace. Do půlnoci probíhal doprovodný program, v němž vystoupil například Tomáš Surovka z Armády spásy, zástupci Krizového a kontaktního centra Pod slunečником nebo folkrocková hudební skupina Reverse. Od půlnoci pak měli možnost ustlat si venku na prostranství před kostelem sv. Václava všichni, kterým osud lidí bez domova není lhostejný. Celá akce měla dobročinný charakter, symbolickým vstupným byly trvanlivé potraviny v hodnotě 50 Kč, které byly využity pro klienty zařízení sociálních služeb v Opavě. Poprvé se tato akce uskutečnila v Ostravě v roce 2012.¹³⁶

Restituce církevního majetku se dotkly i významné budovy v centru Opavy, minoritského kláštera, kde probíhalo mnoho společenských a veřejných akcí od promoci Slezské univerzity přes zasedání zastupitelstva až po kurzy tanečních. O vrácení budovy totiž požádal bývalý majitel, Konvent minoritů. Stát měl půlroční lhůtu na to, aby žádost včetně doložených dokumentů posoudil. Do doby vyřešení problému se budova nesměla využívat. Tím pádem například opavská radnice stála před problémem, kde se v budoucnu budou konat zasedání zastupitelstva. Ke konci

---

¹³⁴ Hláska č. 10, 2013, s. 4

¹³⁵ Region Opavsko, 12. 11. 2013, s. 5

¹³⁶ Hláska č. 11, 2013, s. 5

roku se naštěstí o náhradním prostoru rozhodlo – jednání zastupitelů se přesunulo do Kulturního domu Na Rybníčku.¹³⁷

Vánoční jarmark začal 1. prosince. Výtěžek z prodeje vánočního punče v tomto roce putoval na restaurování obrazu Zavraždění svatého Václava. Slavnostní vyhlášení sbírky se uskutečnilo 5. prosince v 16 hodin v rámci Mikulášského programu. Vánoční strom věnovali městu manželé Válkovi z Opavy. „Jde o zhruba třicetiletou jedli. Přivezli jsme ji ze Štěplovce a instalovali už 19. listopadu do prostoru před divadlem,“ upřesnil provozně-technický náměstek Technických služeb Opava Martin Girášek. Během vánočního jarmarku zahrály kapely jako například YO YO Band, Rock and Roll Band Marcela Woodmana, Čankišou nebo Turbo. Ze známých interpretů vystoupili Ivan Hlas, František Nedvěd, Naďa Urbánková, Pavel Žalman Lohonka, Pavel Dobeš a na závěr trhů Heidi Janků.¹³⁸

Také v roce 2013 se uskutečnila soutěž pro děti mateřských a základní škol **O nejkrásnější vánoční ozdobu**. „Tohoto ročníku se zúčastnil rekordní počet dětí. Své výtvary jich zaslalo 1 124,“ uvedla Monika Štěpánková z kanceláře primátora a dodala: „Každý mohl svou ozdobu najít na vánočním stromečku, ale protože jich bylo velmi mnoho, tak jsme některé umístili také na lípy před magistrátem a ve věži Hláska.“ Dárek za první místo v jednotlivcích mateřských škol si odnesl pětiletý Vojtěšek Warisch, druhé místo získala taktéž pětiletá Editka Tesařová a třetí teprve tříletá Tereška Prokšová. Z jednotlivců I. stupně ZŠ si na stupínek vítězů stoupl Tomáš Marker (10 let). O druhé místo se musely rozdělit Markéta Tesařová (9 let) a Eva Rechbergová (10 let), třetí skončila Simona Kadeřábková (8 let). Mezi staršími jednotlivci z II. stupně se jako první umístila Patricie Daříčková z 8. třídy, druhá byla Veronika Němcová (13 let) a třetí Filip Kadeřábek (11 let). V kategorii kolektivy se soutěže zúčastnilo 25 kolektivů z mateřských škol a 22 ze základních škol. V některých školách spolu soupeřily i jednotlivé třídy. Deset dětí z MŠ Riegrova si odneslo cenu za první místo, III. a IV. třída MŠ Havlíčkova získala druhé místo a třetí skončili ve velké konkurenci Broučci z MŠ Sluníčko. Na I. stupni ZŠ získala prvenství I. A. ze ZŠ B. Němcové a o dvě druhá místa se rozdělili školní družina ZŠ pro tělesně postižené a 1.–3. třída ZŠ Mařádkova. Školní družina ze ZŠ B. Němcové byla třetí. Za kolektivy II. stupně ZŠ si vítězství odnesla ZŠ TGM před ZŠ Šrámkova a ZŠ Englišova. Dárky

---

¹³⁷ Region Opavsko, 31. 12. 2013, s. 2

¹³⁸ Hláska č. 10, 2013, s. 5

a sladkosti si všechny děti převzaly z rukou tajemníka magistrátu Tomáše Elise na slavnostním vyhlášení, které proběhlo 6. prosince na Horním náměstí.¹³⁹

Po skončení trhů nechyběla, stejně jako v minulých letech, **štědrovečerní bohoslužba pod širým nebem**. Konala se 24. prosince na Horním náměstí od 20 hodin. „Minulý rok využilo možnosti zazpívat si koledy na Dolním náměstí, slyšet vánoční poselství a provětrat si hlavy a těla od celodenního koukání na televizi kolem pěti set Opavanů,“ uvedl Jiří Foltá z Círky bratrské. Půlnoční mše tradičně nabídly opavské kostely, např. v kostele svatého Vojtěcha se konala od 21 hodin, v konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie o hodinu později, a za doprovodu Chrámového sboru Opava, sólistů a orchestru na ní zazněla Česká mše vánoční J. J. Ryby. V kostele sv. Ducha proběhla již v 15.30 hodin vigilie Narození Páně a půlnoční mše svatá pro rodiny s dětmi přesně o půlnoci.¹⁴⁰

---

¹³⁹ Hláska č. 1, 2014, s. 20

¹⁴⁰ Hláska č. 12, 2013, s. 22

POLITICKÝ ŽIVOT

Volba prezidenta v Opavě dopadla následovně. V prvním kole Opavané dali nejvíce hlasů Miloši Zemanovi – 23 137, dále pak Janu Fischerovi 17 378 hlasů, Jiří Dienstbier dostal 15 825 hlasů a Karel Schwarzenberg 14 059 hlasů. Ve druhém kole, kdy se rozhodovalo mezi Zemanem a Schwarzenbergem, dostal Zeman 51 875 (62,13 %) a Schwarzenberg 31 618 hlasů (37,86 %).¹⁴¹

Volby do **Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky** se konaly 25. a 26. října 2013. V Opavě se jejich vítězem stala ČSSD s 19 794 hlasy, což znamenalo 23,67 procent. Na druhém místě skončila strana ANO 2011 s 16 284 hlasy a 19,47 procenty, třetí příčka patřila KSČM s 12 174 (14,56 procent), pak KDU-ČSL (7 903 hlasů, 9,45 %), Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury (6 630 hlasů, 7,93 procent) a TOP 09 (6 527 hlasů, 7,80 %). ODS dostala 4 978 hlasů (5,95 %), Strana zelených ve volbách propadla, protože obdržela 2 192 hlasů, což znamenalo pouhých 2,62 %.

Do voleb vstupovaly celkem tři osobnosti z Opavy jako lídři kandidátek Moravskoslezského kraje. **Pavla Brady** vedla Stranu zelených, jejich 1 125 přednostních hlasů však na zvolení nestačilo. ODS vedl do voleb bývalý primátor a ministr dopravy **Zbyněk Stanjura**, který byl zvolen 5 964 hlasy (z toho 1 220 bylo přednostních). Lídrem kandidátky KSČM byl **Miroslav Opálka**, který byl zvolen 5 912 hlasy (1 439 přednostních). Z Opavska dále uspěl za ČSSD **Václav Klučka**, který kandidoval z páté pozice kandidátky. Na kandidátce TOP 09 mohli Opavané najít Martina Dostála (24. pozice), ODS reprezentoval na 34. místě lékař Marián Staňo, KDU-ČSL nasadila na 12. příčku zastupitele Rudolfa Chamrátha a na 24. místě kandidátky byl ředitel Psychiatrické nemocnice Ivan Drábek.¹⁴²

Bývalý primátor Opavy **Zbyněk Stanjura** se stal šéfem poslaneckého klubu ODS v dolní komoře parlamentu. Jednou již Stanjura poslancům šéfoval, a sice v době před tím, než se stal ministrem dopravy. Tentokrát bylo ale jeho angažmá podstatně jiné. Za Moravskoslezský kraj se v předčasných volbách do sněmovny dostal jako jediný. Šéfoval tedy nově patnácti poslancům místo někdejších 53.¹⁴³

¹⁴¹ <http://volby.cz/pls/prez2013/pe311?xjazyk=CZ&xnumnuts=8105>

¹⁴² <http://www.volby.cz/pls/ps2013/ps11?xjazyk=CZ&xv=1&xt=2>

¹⁴³ Region Opavsko, 12. 11. 2013, s. 3

SAMOSPRÁVA

V této kapitole představuji hlavní události, které se týkaly samosprávných orgánů města (zastupitelstvo), chodu radnice, vyhlášek a dalších nařízení ovlivňujících chod města. V tomto roce proběhlo šest zasedání zastupitelstva.

Rozpočet na rok 2013 byl schválen zastupiteli města na zasedání 10. prosince 2012. Počítal s příjmy i výdaji ve výši 950 miliónů korun, což je o téměř 300 milionů méně než v roce 2012. „Rozpočet na tento rok je nižší než loni kvůli nižšímu zapojování úvěrů i kvůli poklesu příjmu města v některých kapitolách,“ komentoval výši rozpočtu primátor Zdeněk Jirásek. Podle jeho slov vedení města počítalo s příjmy z daní ve výši 717,5 miliónu korun, což je o 42 miliony více než v roce 2012. Mezi nedaňovými příjmy ve výši 110,4 miliónu, což bylo zhruba stejně jako v roce minulém, byly například příjmy z pronájmu. „Na dofinancování investic město využije část prostředků z úvěrového rámce,“ dodal Jirásek. Nejvíce se šetřilo na investičních akcích, u kterých se pro tento rok počítalo s částkou přibližně 146 miliónů korun a znamenalo to pokles o 128 miliónů oproti roku 2012. Na kulturu putovala také v tomto roce přibližně desetina celkového rozpočtu, konkrétně bezmála 99 miliónů korun, což bylo o 1,7 miliónu méně než v předchozím roce. Z této částky největší díl připadl na Slezské divadlo (67,5 miliónu), Opavskou kulturní organizaci (15,5 miliónu) a Knihovnu Petra Bezruče (13,4 miliónu). Oba největší festivaly – Další Břehy a Bezručova Opava – pak měly rozpočet celkem 1,5 miliónu korun. O dva miliony se podařilo snížit také mzdové náklady magistrátu na celkem 115 miliónů korun. Přibližně stejná částka připadne technickým službám, jejichž rozpočet byl 110,5 miliónu korun. Městský dopravní podnik obdržel od města 66 miliónů a městská policie hospodařila s 30,3 milióny. Do sportu pak město investovalo celkem 54,8 miliónu korun. Největší díl z této částky šel na basketbal (6,3 miliónu a 7 miliónů na provoz Haly Opava, a. s.) a fotbal (7,8 miliónu a 2,8 miliónu na provoz stadionu). Z rozpočtu si ukrojil také opavský hokej (4 milióny a 8,4 miliónů na provoz zimního stadionu). „Částka určená pro financování sociálních služeb je v tomto roce 15,6 miliónu korun, což je o 3,3 miliony více než v roce 2010, a pro školství je v rozpočtu vyhrazeno 70 miliónů korun, což je oproti roku 2010 o 8 miliónů více,“ komentovala rozpočet první náměstkyně primátora Pavla Brady. Hlavním příjmem města byl podíl na vybraných sdílených daních. Ty tvoří daně z příjmů podnikajících fyzických osob, daně z příjmů právnických osob, daň z přidané hodnoty a daň z nemovitosti. Celkem Opava v roce 2013 počítala s tím, že by mohla získat na daních 560 miliónů korun. Společně

s dalšími poplatky, jako jsou například poplatky za svoz odpadu, psy nebo hrací automaty, se pak příjem vyšplhal na 717,5 miliónu korun. Nezanedbatelnou položkou na straně příjmů byly pak také nájem městských bytů a dalších objektů nebo prodej městského majetku. Rozpočet pro rok 2013 v této oblasti počítal s příjmy okolo 68 miliónů korun. Úvěry měla Opava čtyři, k 31. prosinci 2012 v celkové výši 670 miliónů korun. Pravidelné splátky úvěrů v roce 2013 činily 64,5 miliónu korun a dle přijatých dotací byly prováděny mimořádné splátky (v roce 2012 celkem 24,1 miliónu, pro rok 2013 se pohybovaly okolo 46 miliónů).

Peníze z hazardu začaly přispívat na sport. Stalo se tak na základě dokumentu, který schválilo zastupitelstvo v prosinci 2012. Podle něj se upravuje poskytování dotací rozpočtu města v oblasti sportu a činnosti mládeže. „Koncepce si klade za cíl přerozdělit finanční prostředky, které určila obcím novela zákona o loteriích a jiných podobných hrách tak, aby byly sportovním organizacím alespoň částečně nahrazeny chybějící prostředky přerozdělované dříve jiným postupem,“ uvedl autor koncepce náměstek primátora Daniel Žídek. Zastupitelé podpořili variantu, kdy na sport půjde 60 % z částky, kterou město získalo oproti minulým letům navíc na základě novely zákona o loteriích. V roce 2013 by to mělo znamenat pro sport 9 milionů korun. Peníze budou směřovat podle Žídka rovnoměrně do tří oblastí, a to na činnost všech sportovních klubů a tělovýchovných jednot působících ve městě, na údržbu, provoz, rozvoj a výstavbu sportovišť provozovaných na území města a na grantovou politiku v oblasti sportu.

Město vyhlásilo **grantové okruhy**. Poprvé byly vyhlášeny i granty zabývající se životním prostředím a environmentální výchovou. V oblasti kultury byly vyhlášeny čtyři okruhy, v jejichž rámci bylo možno získat finanční podporu, a to: Zájmová kulturní činnost dětí a mládeže, Podpora kulturních akcí ve městě, Ediční činnost a Reprezentace města. Na kulturu nakonec zastupitelé rozdělili 1 800 000 korun

V oblasti sportu bylo možné požádat o finance jednak na podporu konkrétních akcí nebo také na pravidelnou sportovní činnost dětí a mládeže od 6 do 19 let, pro kterou byl v roce 2012 vytvořen poukázkový systém. Ten zajišťoval rozdělení finančních prostředků mezi všechny žadatele splňující podmínky dle zásad na základě počtu registrovaných členů sportovní organizace z řad dětí a mládeže. Do sportovních grantů putovalo 2 231 800 korun.

Nově byly zavedeny granty týkající se životního prostředí a EVVO. Jednalo se o podporu akcí a aktivit EVVO, které budou pořádat školská zařízení či neziskové organizace na území města. Dále o podporu činnosti neziskových organizací

zaměřených na EVVO a ochranu životního prostředí. V neposlední řadě šlo o podporu opatření ve prospěch životního prostředí, které chtěly provést fyzické či právnické osoby na území města v rámci veřejně prospěšného projektu. Na environmentální aktivity zastupitelé rozdělili 500 000 korun.

Zastupitelstvo města Opavy se sešlo v tomto roce celkem šestkrát. Řádná zasedání se konala ve dnech 4. března (16. ZMO), 29. dubna (17. ZMO), 24. června (18. ZMO), 16. září (19. ZMO), a 16. prosince (21. ZMO). Proběhlo také jedno mimořádné zasedání, a to 21. října (20. ZMO). Televize Polar pořizovala ze zasedání záznam, který pak umístila na své internetové stránky, a odkaz visel pak i na webu města. Jednání ZMO se konala ve Sněmovním sále minoritského kláštera.¹⁴⁴

Odbor sociálních věcí dostal novou šéfkou, stala se jí v březnu **Judita Kachlová**.¹⁴⁵

Zastupitelstvo odvolalo v pondělí 24. června ředitele městské policie **Milana Kokoře**. Spolu s náměstkem Žídkem byl prověřován policií pro zneužití pravomoci veřejného činitele. Kokoř měl údajně s vědomím náměstka Žídka zneužít svého postavení a nechat zavést své soukromé automobily do seznamu vozidel, které například nelze pokutovat za stání ve vymezené zóně v centru města. Návrh na odvolání podala na zasedání zastupitelstva opozice a pro se vyslovili i někteří členové koalice. Kokoř vedl městskou policii od roku 2011. Dlouhodobě byl kritizován, také strážníci proti němu na jaře sepsali petici, kterou podepsalo 40 ze 60 zaměstnanců. Vytýkali mu špatný přístup, aroganci a ztrátu důvěry. Vedení města petici prověřilo a neshledalo žádné problémy a Kokoře ponechalo ve funkci. Po odvolání Kokoře do čela policie automaticky přešel dosavadní zástupce ředitele Zdeněk Zabloudil.¹⁴⁶

Na zasedání 19. ZMO dne 16. září padlo několik **návrhů na odvolání** členů vedení města. První návrh na odvolání náměstkyně Pavly Brady zazněl z úst Davida Horáka (ČSSD) a důvodem měla být ztráta důvěry paní náměstkyně u koaličního partnera. Další návrhy na odvolání náměstka Daniela Žídka (podaný Olgou Pavlíčkovou z SOS pro Opavu) a na odvolání celého vedení města (podaný Zdeňkem Frélichem, rovněž SOS) neprošly do hlasování z důvodu chybějícího návrhu usnesení.

Také místní noviny informovaly o tom, že v koalici a potažmo na radnici začalo být dusno. Na hlavu 1. náměstkyně Pavly Brady se snášela nejen kritika od tradičních

¹⁴⁴ <http://www.tvportaly.cz/opava/29052-zaznam-16-zasedani-zastupitelstva-statutarniho-mesta-opavy-4-3-2013-1-cast>

¹⁴⁵ Region Opavsko, 12. 3. 2013, s. 7

¹⁴⁶ viz Právo 26. 6. 2013, s. 10

rivalů, jako byli zastupitelé ODS Zbyněk Stanjura a Marek Veselý, ale také ze strany koaličního partnera a vlastního klubu SOS pro Opavu. Při tajném hlasování na zmíněném zastupitelstvu nakonec své křeslo uhájila, ale například Zbyněk Stanjura se nechal slyšet, že Brady přecenila své síly a vzala na svá bedra příliš mnoho závazků v podobě odpovědnosti za dopravní podnik, fotbalový klub, městskou pilu, městské lesy a další.

Primátor Zdeněk Jirásek hodnotil novinářům Regionu Opavsko svou spolupráci s Pavlou Brady takto: „Spolupráci hodnotím jako vysoce problematickou. Hovořit o určité koaliční krizi jistě není přehnané.“ Snahy o své plánované odvolání na zastupitelstvu Pavla Brady předběhla prohlášením, že hlavním motivem pro její odvolání byla snaha pronajmout městské lesy, čemuž ona vytrvale bránila. To Jirásek dementoval a doplnil, že on odvolání neinicioval a že skutečným důvodem byla ztráta důvěry. Za hlavní kámen úrazu Jirásek považoval pochybení ve vedení SFC a neúplné informace o jeho financování. Pavla Brady pak z neinformování o skutečném finančním stavu klubu obvinila představitele klubu Daniela Kuttyho a Radima Matýska. To se Matýskovi nelíbilo a bránil se tím, že Brady neříká pravdu. „Hodila mě prostě přes palubu kvůli tomu, aby si zachránila politickou kariéru. Prostřednictvím e-mailové korespondence mohu doložit, že jsem ji ve svých zprávách informoval o tom, jak na tom klub finančně je a kolik bude třeba sehnat peněz,“ dodal Matýsek.

Navíc, ani v samotné straně neměla Pavla Brady tak pevné postavení jako na začátku volebního období. Názorově se začala rozcházet s Daliborem Halátkem, který novinářům přiznal, že se kolem Brady v poslední době kupily problémy. Další hlasy nespokojenosti zaznívaly od zastupitelek za SOS pro Opavu – Hany Brňákové a Gabriely Mathiasové.¹⁴⁷

Diskusní fóra pro občany města nazvaná **Otevřená radnice** snížila svou četnost již v roce 2012 z toho důvodu, že občané o ni přestali projevovat takový zájem, jako tomu bylo zpočátku, když se tato setkání konala jednou měsíčně. Otevřené radnice také přestaly mít jedno konkrétní téma a občané se mohli ptát na cokoli týkající se chodu města. Otevřené radnice se konaly 30. ledna, 29. května a 25. září a po jejich konání se vždy objevily vybrané otázky spolu s odpověďmi představitelů města ve zpravodaji Hláska.

---

¹⁴⁷ Region Opavsko, 24. 9. 2013, s. 3

EUROREGION SILESIA

Předsedou české části Euroregionu Silesia (ERS) byl od února 2011 Zdeněk Jirásek, primátor Statutárního města Opavy. Tajemnicí české části ER Silesia byla od července 2000 Jana Novotná Galuszková. Českou část ERS tvořilo 57 obcí a měst z okresů Opava, Ostrava, Nový Jičín a Bruntál, pět přidružených členských organizací – Slezská univerzita v Opavě, Matice slezská, Okresní hospodářská komora Opava, MAS Opavsko, MAS Hlučínsko. Členy polské části ERS bylo 19 obcí a měst ze čtyř okresů (raciborski, głubczycki, wodzisławski a rybnicki). Celkový počet obyvatel obou částí byl 778 tisíc, přičemž největšími městy v oblasti byly Ostrava, Opava, Ratiboř.

Nyní přejdeme k významným událostem Euroregionu Silesia.

Po celý rok pokračovala realizace tříletého společného projektu všech šesti česko-polských euroregionů s názvem „Euroregio PL-CZ“ pod vedením Euroregionu Silesia (byl zahájen v roce 2012). Stejně tak celý rok běžela spolupráce Statutárního města Opavy a ER Silesia v záležitostech cestovního ruchu turistické oblasti Opavské Slezsko. Po celý rok pod vedením Ministerstva pro místní rozvoj ČR a Ministerstva infrastruktury a rozvoje PR také pokračovala příprava nového Programu přeshraniční spolupráce ČR-PR 2014-2020, a to za přímé aktivní účasti zástupců ER Silesia.

V dubnu bylo zahájeno zpracování **Strategie rozvoje Euroregionu Silesia na období 2014–2020** jako historicky prvního společného plánovacího dokumentu Euroregionu Silesia.

ERS uspořádal 13. června v kulturním domě Na Rybníčku **česko-polské setkání** s názvem *Od Phare CBC k Cíli 2*, na kterém byli mj. oceněni nejlepší realizátoři česko-polských projektů. „Město Opava získalo ocenění v kategorii Nejúspěšnější žadatel v historii česko-polských programů přeshraniční spolupráce 1999–2013,“ vyzdvihla tajemnice ERS Jana Novotná Galuszková. V kategorii Nejzajímavější projekt pro nejmladší získalo ocenění opavské sdružení *Ostrovid se svým projektem Vidím dobře? – srovnávací studie kvality vidění u dětí v mateřských školách v regionu Racibórz a Opava.*

V září převzala česká strana ERS od polské strany vydávání česko-polského **Bulletinu Euroregionu Silesia**, v září 2013 vydala mimořádné číslo také v anglicko-

německé verzi, které bylo rozesláno po celé Evropě. V tomto čísle byla mj. představena hlavní města Euroregionu Silesia – Opava a Ratiboř. Další číslo bulletinu vyšlo v prosinci 2013.

U příležitosti 15. výročí založení Euroregionu Silesia se konalo ve dnech 18.–20. září ve Szymocicích **česko-polské setkání**, mj. za účasti primátorů Opavy a Ratiboře (Zdeněk Jirásek, Mirosław Lenk) i bývalých primátorů těchto měst, kteří byli zakladateli ER Silesia (Jan Mrázek, Andrzej Markowiak), na tomto setkání měl premiéru krátký propagační film s názvem *Směr: Euroregion Silesia*

Ve dnech 22.–23. října se uskutečnilo v Ratiboři **XIX. zasedání Česko-polské mezivládní komise pro přeshraniční spolupráci**, na jehož organizaci se spolupodílel i ERS.

V listopadu se zástupci ERS (mj. primátor Zdeněk Jirásek) zúčastnili Valné hromady a výroční konference **Asociace evropských hraničních regionů**, která se konala ve dnech 6.–9. listopadu v belgickém Liége. Rovněž v listopadu se zástupci ERS zúčastnili studijního pobytu ve francouzsko-belgickém příhraničním regionu – ESÚS WEST-VLAANDEREN/FLANDRE-DUNKERQUE-CÔTE D'OPALE (ve dnech 20.–23. listopadu).¹⁴⁸

---

¹⁴⁸ Informace poskytla tajemnice české části Euroregionu Silesia Jana Novotná Galuszková.

DOPRAVA

Události v této kapitole jsem pro větší přehlednost rozdělil, stejně jako v roce minulém, na ty související s Městským dopravním podnikem Opava a také se silniční, železniční a cyklistickou dopravou.

Na podzim se Opava pustila do práce na projektu **Plánu udržitelné městské mobility**. Tento strategický dokument bude mít zásadní vliv na podobu dopravy ve městě v následujících letech. Plán udržitelné městské mobility klade důraz především na kvalitu života a veřejného prostoru, a to tím, že se snaží nacházet způsoby, jak zlepšit podporu tzv. udržitelné dopravy, tedy veřejné dopravy, pěší chůze nebo jízdy na kole. „Mít vlastní plán udržitelné městské mobility je výhodné nejen proto, že by tím měla být zaručena jakási kontinuita prací v delším časovém horizontu, než je jedno nebo dvě volební období. Další velmi praktickou výhodou je také například to, že podle zpráv, které přicházejí z Bruselu, se právě zpracovaný plán udržitelné městské mobility může stát nutnou podmínkou pro získání jakýchkoliv finančních prostředků z fondů Evropské unie v oblasti městské dopravy,“ vysvětlil náměstek primátora Dalibor Halátek. Plán udržitelné městské mobility v Opavě se tak bude zabývat nikoli jen jedním typem dopravy, ale celým jejím spektrem. Z plánu by měly vzejít například návrhy na to, kde postavit parkovací domy, kde naopak zavést nové pěší zóny, nebo jak nastavit pravidla tak, aby se vedle sebe chodci a cyklisté cítili bezpečně a vzájemně se neohrožovali. Cílem projektu je tedy poskytnout lepší pohyb po městě všem skupinám obyvatel.¹⁴⁹

Městský dopravní podnik

Ceny jízdného podražily v roce 2013 jen nepatrně, a to jen o jedno procento, o které se zvýšila DPH. Zdražení se dotklo jen jízdného placeného z elektronické peněženky (stouplo o 10 haléřů) a měsíčníků. U těch se zvedla cena z dosavadních 393 na 398 korun. Pro dárce krve a důchodce nad 70 let zůstaly ceny jízdného stejné jako v loňském roce, tedy 600 a 450 korun za rok. Jízdné placené v hotovosti zůstalo beze změn, a to 13 korun u plného jízdného a 8 korun u zlevněného.¹⁵⁰

---

¹⁴⁹ Hláska č. 12, 2013, s. 14-15

¹⁵⁰ Hláska č. 1, 2013, s. 7

Dopravní podnik měl po několika měsících konečně **nového ředitele**. Představenstvo jmenovalo do funkce Radka Filipczyka, který zvítězil ve výběrovém řízení a svého postu se ujal k 1. květnu 2013.¹⁵¹

Depo dopravního podniku zachvátil v neděli 20. října **požár**. Zasažovalo při něm celkem 90 hasičů, 21 vozů, 12 cisteren, 3 žebříkové vozy a 1 speciální protiplynové vozidlo. Zásah začal krátce po 16. hodině. Požár se podařilo dostat pod kontrolu přibližně za hodinu a půl. Přesto byla zasažena celkem čtyři garážová stání, ve kterých kompletně shořelo sedm trolejbusů a dalších devět jich bylo poškozeno. Odhadovaná škoda se počítala přibližně na 48 miliónů korun. Mezi zničenými vozidly byly dva staré trolejbusy z let 1981 a 1996, ale také tři vozy novější značky zakoupené v letech 2005, 2006 a 2007 a jeden duobus z roku 2006. Shořelo také kompletní vybavení haly, v níž byly trolejbusy zaparkovány. Hala samotná pak přišla o střechní konstrukci, poškozena byla jedna její zeď a některé nosníky. Podle statika však naštěstí nebyla porušena statika budovy.

Dopravní podnik byl v té době majitelem 34 trolejbusů, celkem 25 z nich bylo denně nasazováno při zajištění dopravní obslužnosti města. Opava tak v podstatě přišla o veškeré vozové rezervy trolejbusů. Výpadek však cestující nepocítili, protože se velmi rychle podařilo domluvit zapůjčení dvou autobusů společnosti TQM - holding, s.r.o., a pěti autobusů Dopravního podniku Ostrava, a. s. Podle vyjádření Policie ČR mělo vyšetřování požáru trvat několik týdnů, čekat se mělo zejména na policejní expertízy a laboratorní zkoumání, která jsou časově náročnou záležitostí. „Všechna vozidla jsou pojištěna tak zvanou zákonnou pojistkou, ovšem pokud jde o havarijní či jiné pojištění, tam je situace jiná. Cena tohoto pojištění by byla obrovská. Podle informací z jiných dopravních podniků v republice se bavíme o částce kolem 120 tisíc za jeden vůz na rok,“ vysvětlil Radek Filipczyk, ředitel Městského dopravního podniku Opava, s tím, že vzhledem k pravděpodobnosti podobné havárie se pojištění všech vozidel za tuto cenu nevyplatí. Vedení města společně s vedením dopravního podniku po požáru řešilo, jak se tato skutečnost promítne do rozpočtu města na příští rok. „Dopravní podnik bude muset zapojit své odpisové fondy a přirozeně do toho bude muset zasáhnout nějakým způsobem také město,“ uvedl primátor města Zdeněk Jirásek.¹⁵²

---

¹⁵¹ Hláška č. 5, 2013, s. 8

¹⁵² Hláška č. 11, 2013, s. 5

Železniční doprava

První polovinu roku zaměstnával ministerstvo dopravy kromě jiného také tendr na nového dopravce trati Ostrava – Opava – Krnov – Olomouc.

V lednu se objevila zpráva, že se proti průběhu veřejné zakázky odvolaly České dráhy, jeden z jejich účastníků. Českým drahám vadily podmínky soutěže, které podle jejich mínění národního dopravce diskriminovaly. Jejich stížnost však Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zamítl jako neoprávněnou. Konkurenti, mezi jinými společnost RegioJet, přijali tuto zprávu s neskryvanou radostí.¹⁵³

Pro změnu v březnu to vypadalo tak, že se ministerstvo dopravy chystá tendr zrušit. Jeden ze dvou finalistů tendru, britská společnost **Arriva**, totiž nesplnila zákonem dané požadavky a z tendru odstoupila. Přitom vyzvala stát, aby rychlíky na Opavsku dal společnosti RegioJet, která byla druhým finalistou. Podle názoru ministerstva totiž nebylo možné pokračovat ve veřejné zakázce, o kterou se ucházel už jen jediný účastník. Podle Arrivy však tento argument neplatil, protože veřejná zakázka byla vyhlášována podle starého zákona, který takovou podmínku neobsahoval.¹⁵⁴

Ministr dopravy Zbyněk Stanjura nakonec zakázku přidělil na 15 let společnosti RegioJet. Soukromý dopravce sliboval na této lince zavedení výrazně nižšího jízdného. Dosavadní ceny jízdenek současného dopravce, čili Českých drah, údajně měly jít dolů dokonce až o celou polovinu. To by znamenalo, že například za jednu obyčejnou jízdenku z Opavy do Ostravy nebo zpět by zaplatil jeden dospělý cestující 22 korun.

Na jeden vlakový kilometr měl soukromý dopravce ušetřit více než 30 korun a zavázat se k provozování vlaků za 188 korun na jeden takový kilometr. Právě díky tomu má ušetřit jak stát na dotacích, tak cestující o již zmíněných 50 procent ceny na jízdném. Se společností RegioJet již byla v té době podepsána i smlouva o uznávání jízdenek Českých drah, aby mohli cestující používat libovolné jízdní doklady všech dopravců v našem regionu. Čekalo se už jen, až se s podpisem připojí i České dráhy.¹⁵⁵

---

¹⁵³ <http://opavsky.denik.cz/podnikani/vlaky-tendr17012013.html> publikováno 17. 1. 2013

¹⁵⁴ Region Opavsko, 19. 3. 2013, s. 9

¹⁵⁵ <http://opavsky.denik.cz/podnikani/regiojet15042013.html>, publikováno 15. 4. 2013

Silniční doprava

Práce na budování silnice I/11 mezi Opavou a Ostravou včetně Prodloužené Rudné pokračovaly i v tomto roce. Stavbu 31. května navštívil ministr dopravy a bývalý primátor Opavy Zbyněk Stanjura a ujistil, že pro rok 2013 vyčlenilo ministerstvo na tyto dopravní stavby 2 miliardy korun. „Se zhotovitelem jsme uzavřeli dodatky, díky nimž jsme na jedné straně docílili řady slev a na straně druhé jsme se zavázali k harmonogramu a financování. Neočekávám dále už žádnou komplikaci,“ uvedl ministr dopravy. Oba tyto úseky by se motoristům mohly otevřít v roce 2015. „Intenzivní činnost našeho Sdružení ve spolupráci s Moravskoslezským krajem přinesla své výsledky. Finanční prostředky, které byly zajištěny, umožňují dokončit klíčové úseky jedenáctky a napojit tak západní část našeho kraje na dálnici D1,“ konstatovala první náměstkyně primátora a předsedkyně Sdružení pro výstavbu komunikace I/11–I/57 Pavla Brady. Ministr navštívil také Krnov, kde s ním zástupci Sdružení pro výstavbu komunikace I/11–I/57 diskutovali o východní části severního obchvatu Opavy. Zahájení této stavby se plánovalo v polovině roku 2014, zprovoznění pak v roce 2017. U západní části severního obchvatu by mělo do konce roku 2015 dojít k vydání územního rozhodnutí.¹⁵⁶

Opravy se dočkal **viadukt** na Olomoucké ulici. Začal se totiž v první polovině června rozpadat. Vypadlo z něj několik velkých kamenů, uvolněné zdivo se vysypalo na chodník a poté na vozovku. „Došlo k uvolnění části mostní opěrné zdi. Toto místo je prozatímne zabezpečeno a probíhají přípravné práce k zajištění této opravy,“ uvedl k tomu vedoucí odboru dopravy opavského magistrátu Rudolf Klein. Oprava a zpevnění zdiva si nakonec vyžádaly zhruba měsíc.¹⁵⁷

Na východní části severního obchvatu probíhaly od září přípravné práce. Na polích za opavským hypermarketem Kaufland ve směru na Malé Hoštice byly zahájeny přípravné práce, které tu měly pokračovat i v roce 2014. „Jedná se o záchranný archeologický a následně i pyrotechnický průzkum, se kterým jsou spojeny nezbytné skrývky ornice,“ vysvětlil Martin Dostál, tajemník Sdružení pro výstavbu komunikace I/11–I/57. Podle jeho slov tato činnost probíhala výhradně na pozemcích dotčených budoucí stavbou východní části severního obchvatu Opavy. Na tyto přípravné práce

---

¹⁵⁶ Hláska č. 7-8, 2013, s. 4

¹⁵⁷ Region Opavsko, 11. 6. 2013.

byly v rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury pro rok 2013 vyčleněny finanční prostředky.

Sdružení požadovalo na rok 2014 po státu, aby na další přípravné práce uvolnil 13,34 miliónu korun. „Peníze, které po státu na příští rok chceme, jsou naprosto oprávněné. Respektují jeho finanční možnosti a odrážejí stav připravenosti a rozestavěnosti jednotlivých staveb,“ konstatoval Martin Dostál. Podle jeho slov bylo nutné zahájit výběrové řízení na zhotovitele co nejdříve. Postoj ministerstva dopravy byl však v případě východní části severního obchvatu zatím zdrženlivý. Resort dopravy údajně nechtěl opakovat chyby z let 2008 a 2009. Tehdy byly soutěženy stavby, které nebyly rozpočtově kryté. „Jednoznačně jsme deklarovali, že východní část severního obchvatu Opavy je připravena k realizaci. Výběrové řízení je však velmi komplikované a může trvat i rok. Čím dříve se začne, tím lépe,“ dodává Dostál. Snahou Sdružení bylo, aby se obchvat Opavy začal stavět nejpozději v roce 2015.¹⁵⁸

Koncem listopadu byly zprovozněny **nové úseky silnice mezi Hájem ve Slezsku a Hrabyní** včetně mostu. „V souvislosti s výstavbou jedenáctky mezi Opavou a Ostravou muselo dojít k přeložkám obou krajských silnic. Spojení mezi Hájem ve Slezsku a Hrabyní tak bylo téměř na rok uzavřeno. Dnešním dnem tato komplikace pro občany končí,“ řekla v rámci otevření hrabyňská starostka a místopředsedkyně Sdružení pro výstavbu komunikace I/11-I/57 Zdeňka Jordánová. „Jsem velmi ráda, že se v rámci této stavby zprovozňují obě silniční přeložky. Stavba běží plynule dál a stejně jako všichni v naší části kraje se těším na celé její zprovoznění v srpnu 2015,“ uvedla předsedkyně Sdružení pro výstavbu komunikace I/11-I/57 Pavla Brady. S vývojem stavby byli spokojeni i poslanci, kteří stavbu od samotného začátku podporovali. „Jsem tady po delší době a vidím, jak se stavba jedenáctky u Mokřých Lazců zase posunula dopředu,“ konstatoval za všechny své sněmovní kolegy bývalý ministr dopravy a tehdejší poslanec Zbyněk Stanjura.¹⁵⁹

Cyklistická doprava

Cyklistická stezka č. 55 zvaná **Slezská magistrála** se dočkala slavnostního otevření dne 31. května za účasti představitelů města primátora Zdeňka Jiráska, jeho náměstka Dalibora Halátka a také ministra dopravy Zbyňka Stanjury. Přitom do provozu byla stezka uvedena už v roce 2012. Celkové náklady na stavbu se vyšplhaly na

---

¹⁵⁸ Hláska č. 10, 2013, s. 5

¹⁵⁹ Hláska č. 1, 2014, s. 7

66,6 miliónu korun, na jejím spolufinancování se podílela 85 % Evropská unie prostřednictvím Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko. Zbývající část financí dorovnal obce na trase magistrály. Největší díl přitom nesla Opava a Krnov. „Malé obce se podílely symbolickou částkou dvaceti tisíc korun. Byl to výraz solidarity dvou velkých měst s malými obcemi. Tak velká investice by byla nad jejich finanční možnosti,“ konstatoval náměstek primátora Dalibor Halátek.¹⁶⁰

Na přelomu dubna a května řádili na Slezské magistrále **vandalové**. Výsledkem jejich pustošení bylo téměř 40 polámaných stromů, byla zničena téměř celá nově vysazená alej kousek za Držkovicemi. „Škoda byla vyčíslena přibližně na 70 tisíc korun. Ztráta těchto peněz, které teď budou pochopitelně chybět někde jinde, nás mrzí. Za ještě horší však považuji to, jakým způsobem se někteří lidé dokážou ke svému okolí chovat,“ uvedl k události náměstek primátora Dalibor Halátek.¹⁶¹

Město Opava se připojilo k tzv. **Uherskohradištské chartě**, která vyzývá města k aktivní podpoře cyklistické dopravy. Na základě této charty také Opava vybrala koordinátora cyklo dopravy. Stal se jím na základě skvělé znalosti problematiky na Opavsku Dušan Vaculčík, který již s městem aktivně delší dobu spolupracoval. „Jedná se o dlouholetého propagátora cyklistiky a také autora a správce webu www.opavounakole.info,“ uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek a dodal: „Jeho dosavadní aktivity byly na ryze dobrovolnické bázi, jmenování cyklokoordinátorem nám umožní alespoň částečně jeho práci finančně ohodnotit, a to prostředky čerpanými z projektů. Nebude tedy zaměstnancem města, je placeným externistou.“ Do náplně práce koordinátora patří například přenesení zkušeností z oblasti cyklo dopravy z jiných měst do Opavy, určení priorit v cyklo dopravě či propagace této oblasti. Bude se podílet také na posuzování projektových dokumentací ve vztahu k cyklistické dopravě, návrhu nových cyklotras, dopravních opatření, která mohou sloužit k podpoře cyklistické dopravy a značení pro cyklisty. Rovněž bude koordinovat nejrůznější osvětové kampaně či se podílet na přípravě propagačních materiálů.¹⁶²

Opava se stala spoluzakladatelkou **Asociace měst pro cyklisty**. Asociace měla usilovat o zlepšení situace cyklistů ve městě. Dalšími jejími spoluzakladateli byla města Jihlava a Zlín. „Posláním Asociace je spojit města podporující cyklistickou dopravu pod hlavičkou právního subjektu a společně tak uskutečňovat kroky, které

---

¹⁶⁰ Hláska č. 7-8, 2013, s. 4

¹⁶¹ Hláska č. 6, 2013, s. 4

¹⁶² Hláska č. 2, 2013, s. 8

povedou ke zlepšení podmínek pro cyklodopravu,“ uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek. Členský poplatek pro město velikosti Opavy by měl podle návrhu činit 15 tisíc korun ročně.¹⁶³

Různé

Opava se i v tomto roce připojila k **Evropskému týdnu mobility**, a to hned čtyřmi zajímavými akcemi. Jejich sérii zahájil 14. září závod freestylových koloběžek v prostorách městského skateparku v Městských sadech. Účastníci si mohli vůbec poprvé vyzkoušet koloběžky na U-rampě. Dále proběhly 19. září v prostorách obchodního domu Breda & Weinstein závody koloběžkářů a in-line bruslařů určené žákům základních škol. Trať byla vytyčena v podzemních garážích obchodního centra. V Bredovi také probíhaly v týdnu od 16. do 20. září v režii Střediska volného času tvořivé dílny pro děti. Děti si v jejich rámci mohly namalovat obrázek na téma letošního ročníku, které znělo: Čistý vzduch – je to na nás. Týden mobility zakončila noční vyjížďka na in-line bruslích v rámci Blade Nights 21. září.¹⁶⁴

---

¹⁶³ Hláska č. 7-8, 2013, s. 7

¹⁶⁴ Hláska č. 9, 2013, s. 5

CESTOVNÍ RUCH

Město Opava, jako hlavní zástupce turistické oblasti Opavské Slezsko, podalo v roce 2012 žádost o dotaci v rámci Regionálního operačního programu na projekt zpracování **Marketingové strategie cestovního ruchu** turistické oblasti Opavské Slezsko. Jeho cílem bylo zpracování strategie turistické oblasti a akčního plánu aktivit v oblasti cestovního ruchu v Opavském Slezsku. Veškeré aktivity by měly vést k založení subjektu tzv. destinačního managementu oblasti, který bude komplexně řídit rozvoj turismu Opavy a okolí. Turistická oblast Opavské Slezsko je spolu s dalšími 39 oblastmi jednou ze základních územních jednotek pro řízení cestovního ruchu v České republice. Jedná se o území téměř celého bývalého okresu Opava. Partneři projektu z veřejného i soukromého sektoru se na počátku realizace projektu jednomyslně shodli, že největšími slabiny oblasti jsou především nedostatečná komunikace mezi veřejným a soukromým sektorem, nekoordinované řízení jednotlivých aktivit a nejednotná prezentace vůči turistům. V tomto roce se tedy začala propagovat turistická oblast Opavské Slezsko pod novým logem, které symbolizuje bohatou přírodní a kulturní nabídku této oblasti a možnost neustálého poznávání. Dalšími aktivitami bylo také spuštění webových stránek, kde zájemci našli ucelené informace z oblasti turismu Opavského Slezska.¹⁶⁵

Opavské Slezsko. To byla společná pečeť, kterou se v tomto roce prezentovaly nejrůznější turistické atrakce v Opavě a okolí. První společnou akcí bylo otevírání turistické sezóny ve dnech 6. a 7. dubna. „Myslím si, že se nám podařilo namíchat poměrně pestrý koktejl, ve kterém by si opravdu každý měl najít něco, co jej zaujme. Jsou to desítky akcí,“ přibližuje nabitý víkend koordinátorka celé akce Eva Balarinová. Do společného otevírání turistické sezóny se tak zapojil například zámek v Hradci nad Moravicí, zřícenina hradu Vikštejna, muzeum břidlice v Budišově nad Budišovkou. Den otevřených dveří nabídl Silesia Golf Resort v Kravařích. Gastrocentrum Slezské univerzity připravilo nabídku pokrmů tradiční slezské kuchyně. Celý projekt je spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Regionálního operačního programu částkou 1 798 000 Kč.¹⁶⁶

---

¹⁶⁵ Hláska č. 2, 2013, s. 22

¹⁶⁶ Hláska č. 4, 2013, s. 22

OBCHOD, SLUŽBY A PODNIKÁNÍ

Primátor Opavy společně s první náměstkyní a oběma náměstky přivítali 15. ledna na radnici **opavské podnikatele**. „Považuji za velmi důležité, aby správa města udržovala kontakt s podnikatelskou sférou a v mezích svých možností se snažila vytvářet pro rozvoj podnikání ve městě co nejpříznivější podmínky,“ uvedl primátor Zdeněk Jirásek. Tradice společných setkání vedení města a podnikatelů byla zahájena již v roce 2012. Vedení města poděkovalo zástupcům firem za podporu akcí města, kultury i sportu v předešlém roce. Náměstek Dalibor Halátek informoval o tom, že v tomto roce bude pokračovat zpracování nového územního plánu a bude se aktualizovat strategický plán města. Vyzval podnikatele k aktivní účasti na tvorbě obou dokumentů, které jsou zásadní pro další rozvoj města. Strategický plán byl navíc důležitým podpůrným dokumentem pro čerpání externích finančních prostředků v rámci následujícího programového období Evropské unie. Diskutovalo se také o profesní přípravě budoucích zaměstnanců či o tom, jak získat děti pro řemesla. Jako jeden z motivujících prvků bylo zmíněno lepší vybavení školních dílen. Zástupci města slíbili, že se na tento problém zaměří, někteří podnikatelé přislíbili finanční podporu. „Jsem ráda, že na naše letošní setkání přišli zástupci většiny nejvýznamnějších opavských firem. Pokud má město vytvářet podmínky pro podnikání, pak musí znát potřeby podnikatelských subjektů,“ řekla na závěr první náměstkyně Pavla Brady.¹⁶⁷

Na Rybníčku otevřeli v polovině ledna **kavárnu a restauraci**. Nabídka služeb Kulturního domu Na Rybníčku byla tím pádem kompletní. Do té doby už byl v provozu hlavní sál, konferenční místnosti a bary. „V restauraci se chceme zaměřit především na regionální speciality. Fungovat budeme v denním provozu, včetně poledních menu,“ uvedl nový nájemce Martin Švub s tím, že plánovali nabídnout také slevy studentům, učitelům a dalším skupinám zaměstnanců. Nabídku doplnilo také příjemné posezení v kavárně. Ta nabízela kvalitní kávu, čaj či víno z nabídky vinotéky Dobré bydlo. Právě tato vinotéka a obchod s gurmánským zbožím se ze svého původního sídla na Pekařské ulici přestěhovaly do prostor kulturního domu. Nový nájemce se však dostal do dluhů, a tak s ním vedení města rozvázalo spolupráci. Hláška informovala o tom, že se od 1. prosince hledal nový nájemce. Rybníček však neměl zůstat do doby uzavření výběrového řízení a převzetí novým provozovatelem zavřený. Kulturní akce v něm probíhaly nadále. „Radní schválili smlouvu o krátkodobém pronájmu s pověřením,

---

¹⁶⁷ Hláška č. 2, 2013, s. 4

kteřé mi umořžňuje uzavírat za město smlouvy pro pořádání akcí Na Rybníčku do doby, než se najde nový provozovatel,“ uvedla vedoucí odboru kanceláře primátora Jana Foltysová s tím, že rušit se rozhodně nemají ani již předem nasmlouvané akce. „Budeme se snažit dodržet všechny požadavky na zajištění občerstvení, techniky a dalšího servisu tak, aby zde již předem dohodnuté plesy, koncerty, taneční kurzy, firemní večírky a jiné akce mohly proběhnout podle předběžných dohod,“ vysvětlila Jana Foltysová.¹⁶⁸

Na konci března museli **starý obchodní dům Breda** na náměstí Republiky opustit poslední nájemníci. Důvodem byla podle Kamila Kolka, muže, který stále za Bredou stál, závada na elektroinstalaci, kterou byla schopna vyřešit jedině celková rekonstrukce objektu. Ve sklepě domu údajně vyhořela elektřina. Na otázku, co bude s obchodním domem dál, Kolek odpověděl, že ho chce zrekonstruovat a znovu otevřít. Rekonstrukce by prý přišla na 100–150 miliónů korun. Kolek se chtěl vejít do 100 miliónů. Šéf nového obchodního centra Breda & Weinstein Radim Bajgar prý o starý objekt nejevil zájem. Údajně proto, že investice do opravy by se mu ekonomicky nevyplatila a tudíž Bredu musel opravit jedině srdcař, jako byl podle Bajgara Kolek. Ten vlastnil Bredu přes své různé obchodní společnosti od srpna 1993 a „slavil“ tedy v tomto roce dvacet let od jejího převzetí v privatizaci.¹⁶⁹ Za špatný stav Bredy si přitom její majitel sypal popel na hlavu již v roce 2011, kdy tvrdil, že má z jejího neutěšeného stavu špatné svědomí.¹⁷⁰

Nabídku supermarketů a obchodních domů rozšířil nový **Kaufland** na Olomoucké ulici v sousedství stávajícího hypermarketu Albert. Stavba obchodu začala v březnu a do konce roku 2013 byla uvedena do provozu.

V polovině roku se stále ještě hledal nový **pronájemce restaurace** v Domě umění. Před rekonstrukcí Domu umění zde bývala vinárna U Přemka. Po ní se poněkud změnila prostorová dispozice restaurace. Vchod byl možný jen z ulice Solné nebo Mnišské přes parčík přiléhající k Domu umění a bývalému kostelu svatého Václava. Nově bylo také řešeno sociální zařízení, které bylo umístěno pod objektem restaurace, a návštěvník cestou k němu procházel původními gotickými prostorami.¹⁷¹

---

¹⁶⁸ Hláska č. 2, 2013, s. 21

¹⁶⁹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/rozhovor-kamil-kolek03042013.html, publikováno 3. 4. 2013

¹⁷⁰ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/kamil-kolek-kvuli-brede-mam-vycitky-svedomi.html, publikováno

22. 8. 2011

¹⁷¹ Hláska č. 6, 2013, s. 8

Na Resslově nábřeží v Opavě, v objektu bývalého pneuservisu, byl otevřen nový podnik **Café Bárta**. Podnik nabízel domácí pivo z minipivovaru v Rohově a další speciality. Mobiliář byl vkusně zhotoven z europalet, celkově působil interiér příjemně a připomínal s trochou nadsázky alpský bar.¹⁷²

Obchodní dům **Breda & Weinstein** získal v tomto roce již čtvrté ocenění. Ve 21. ročníku soutěže Stavba roku porota vybírala celkem z 54 přihlášených projektů. Do finále jich nakonec postoupilo šestnáct, mezi nimi i obchodní a společenské centrum Breda & Weinstein. Toto nákupní centrum otevřené koncem roku 2012 oslovilo odbornou porotu velkorysou proměnou vysloužilého pivovaru se zřetelem k citlivému urbanistickému řešení. „Snažili jsme se přistupovat k přestavbě pivovaru s velkou pokorou, i když zakomponování krásných starých budov do nového celku bylo velmi komplikované, jak stavebně, tak finančně, a znamenalo mnoho kompromisů,“ řekl k ocenění Radim Bajgar, ředitel společnosti Mint Investments a dodal: „Také někteří z našich nájemců se při výstavbě svých provozoven řádně zapotili a za jejich houževnatost jim patří poděkování.“ Titul Stavba roku udílí Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Svaz podnikatelů ve stavebnictví. Společně s OC Breda & Weinstein byly oceněny další čtyři stavby, mezi nimi například multifunkční aula Gong v Dolní oblasti Vítkovice. Pro opavské obchodní centrum to bylo již čtvrté ocenění. V průběhu tohoto roku centrum získalo Čestné uznání z Grand Prix architektů, Čestné uznání a Cenu laické veřejnosti ze soutěže Stavba Moravskoslezského kraje.¹⁷³

V objektu hotelu Koruna byl otevřen 15. listopadu **Corsini Café Bar**. Zaměstnanci baru si slibovali od otevření podniku pozvednutí kávové kultury v Opavě. Podnik nabízel také snídaňové menu od sedmé hodiny ranní, čepovalo se tu pivo Svijany.¹⁷⁴

---

¹⁷² <http://www.cafebarta.com/>

¹⁷³ Hláska č. 11, 2013, s. 6

¹⁷⁴ Region Opavsko, 5. 11. 2013, s. 20

MAJETEK MĚSTA A BYDLENÍ

Novým systémem se začal řídit prodej **garážíšť**. Přehled způsobů prodeje schválilo zastupitelstvo již v roce 2012. Garážiště byla rozdělena do tří kategorií:

- pozemky pouze pod garážemi (cena 500 za metr čtvereční)
- pozemky pod garážemi s přístupovými komunikacemi (cena za komunikace byla stanovena na 200 korun za metr čtvereční)
- pozemky, které zůstanou ve vlastnictví města.¹⁷⁵

Město pronajalo **reklamní plochy**. Hlavní důvodem k tomu byla skutečnost, že mnoho prodejců se neštítlo umisťovat svou reklamu na cizí majetek v blízkosti komunikací a křižovatek. „Město poté musí vynaložit nemalé finanční prostředky na jejich odstranění a uskladnění,“ uvedla první náměstkyně primátora Pavla Brady. Odbor hlavního architekta s odborem dopravy proto vytypoval několik míst v majetku města, která by byla vhodná pro umístění reklamy a zároveň byla v dostatečné vzdálenosti od křižovatek či přechodů pro chodce. Jednalo se o zábradlí a oplocení na ulici Janská u východního nádraží, zábradlí nad opěrnou zdí na ulici Praskova, u mostu na Kolofíkově, Hozově a Resselově nábřeží a zábradlí na opěrné zdi na ulici Krnovská. Zájemci mohli požádat o pronájem těchto reklamních ploch Technické služby. Cena pronájmu byla stanovena ve výši 35,43 Kč za metr čtvereční a den bez DPH a minimální doba vyvěšení byla jeden týden. Reklamní banery musely být z PVC materiálu, opatřené oky pro uchycení. „Reklamy, které budou vyvěšeny bez řádného povolení na plochách města, budeme pravidelně odstraňovat,“ varoval přitom Martin Girášek, provozně-technický náměstek Technických služeb Opava.¹⁷⁶

Zastupitelé poslali **do likvidace Pilu Hrabství, s. r. o.** Stalo se tak na zasedání 29. dubna. Pila byla totiž dlouhodobě ve ztrátě a za deset let svého fungování vytvořila kumulovaný zisk ve výši pouze 1 milión korun. Přitom počáteční městská investice do pily činila téměř 40 miliónů. K historii pily se více rozepsal červnový zpravodaj Hláška. „Přestože je pila stále v provozu, je i letos ve ztrátě, která se měsíčně pohybuje mezi 200 až 240 tisíci korunami. Tento rok se tak dá očekávat opět vysoká ztráta. Z důvodu nevyhovující technologie, omezeného sortimentu výrobků a vysokých fixních nákladů není dnes pila schopna konkurovat cenou,“ uvedla první náměstkyně Pavla Brady. Navíc kvůli současné recesi a zastavení stavebních investic podle jejích slov ztratila

---

¹⁷⁵ Hláška č. 1, 2013, s. 6

¹⁷⁶ Tamtéž, s. 8

své hlavní odběratele, stavební firmy. Vzhledem k nedostatku práce neplnila už ani funkci dobrého zaměstnavatele. Patnáct zaměstnanců této společnosti pracovalo od roku 2012 maximálně 32 hodin týdně, v tomto roce se například nepracovalo vůbec. Městské lesy, které byly jediným dodavatelem dřeva, byly vytěženy a nemohly již dodávat pile dostatečné množství. Pila byla proto nucena nakupovat dřevo externě a za stále vyšší ceny. V současné situaci a za daných podmínek nebyla tedy schopná vytvářet zisk či alespoň zůstat beze ztráty. Opozice navrhovala prodej pily. Ten podle náměstkyně Brady nebyl vhodným řešením. Prodejem společnosti by totiž zastupitelé podle ní značně zkomplikovali situaci příspěvkové organizaci Městské lesy Opava, která spravovala pozemky a majetek přímo navazující na majetek pily. Vedení města nakonec vybralo likvidátora Radima Kepáka, který pro město již několik podniků úspěšně likvidoval. Zastupitelé likvidátora schválili až 24. června a k 1. červenci začala likvidace, která do konce roku 2013 nebyla uzavřena.¹⁷⁷

Domy na Horním náměstí č. 62 a 63, které vedení města v roce 2008 za primátora Stanjuru prodalo dceři Aloise Hadamczika Nikol, zůstaly městu. Soud rozhodl o tom, že prodej byl nezákonný. Radní následně usoudili, že si domy nechají. „Město by si mělo špalíček budov spojených s radnicí držet. Budovy č. 62 a 63 si proto nechá ve svém majetku,“ uvedl k tomu náměstek primátora Dalibor Halátek. V jednom z domů plánovali radní prodávat regionální potraviny. Nikol Hadamczikové však město muselo vrátit na úrocích 1,7 miliónu korun.¹⁷⁸

Město zavedlo systém **prostupného bydlení**. Radní přijali v červnu nové zásady pro pronajímání městských bytů. Ty přinesly hned několik změn. Například u startovacích bytů došlo u žadatele, jednotlivce, ke snížení minimální měsíční spořicí částky na stavebním spoření ze 700 na 500 Kč. U společné žádosti dvojice byla částka snížena na 1 000. „Město vychází vstříc především mladým rodinám s dětmi, pro které jsou náklady na samostatnou domácnost navýšené o stavební spoření relativně vysoké,“ uvedla první náměstkyně primátora Pavla Brady. Největší změnou však bylo zavedení tzv. prostupného bydlení, které mělo umožnit sociálně znevýhodněným občanům posunout se z městské ubytovny do běžného bytu. „Cílem je, aby lidé nezůstávali dlouhodobě v ubytovnách, ale mohli získat běžné bydlení. Pokud budou alespoň dva roky bez dluhů a bez prohřešků proti domovnímu řádu ubytoven, dostanou možnost získat byt v bytovém domě,“ vysvětlila Pavla Brady.

---

¹⁷⁷ Hláska č. 6, 2013, s. 7 a také <http://zelenaproopavu.cz/7-dil-hromada-pilin-misto-pytle-penez/>, publikováno 21. září 2014

¹⁷⁸ Region Opavsko, 11. 6. 2013, s. 3

Opava byla jedním z mála měst v ČR, kde již rok fungoval systém sociálního bydlení, který byl nyní rozšířen o dostupné bydlení. Od dubna 2012 bylo přiděleno třináct sociálních bytů sociálně znevýhodněným, deset bytů seniorům, čtyři byty zdravotně postiženým a jeden byt byl přidělen jako startovací.

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových nabízel ke konci roku **k prodeji devět hrobek** na Městském hřbitově. Informoval o tom zpravodaj Hláška. O prodeji natočila reportáž ostravská redakce České televize. Cedulky „na prodej“ se nevyhnuly ani hrobům zakladatele zdejší nemocnice nebo hrobu šéfa hospodářské komory. Prodávaly se celé hroby i s ostatky v rakvích. „Často ani nevíme, kdo se to vlastně prodává, o co přicházíme. Ale stejně si myslím, že celá tahle akce se dá pojmenovat jednoduše. Je to vlastně výprodej kulturního dědictví,“ uvedl v televizní reportáži historik umění Pavel Šopák. Stát chtěl na opavském hřbitově postupně prodat čtyři sta hrobů. Nový majitel si s náhrobkem mohl dělat, co chtěl, třeba ho odvézt pryč anebo přepsat původní jméno. „Každou hrobku otevřeme, protože se prodávají tak, jak jsou. To znamená, že znalec ocení, jak je hrobka naplněna, z čeho je vybudována a v jakém je stavebně technickém stavu,“ doplnil ředitel Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových pro Moravskoslezský kraj Karol Siwek. Ceny hrobek se pohybovaly od 16 do 48 tisíc. Míst na hřbitově začínal být nedostatek a zájem byl čím dál větší. Měsíčně našly nového majitele v průměru tři hrobky. Úřad se periodicky zbavoval nepotřebného majetku a to, že prodával místa posledního spočinutí, která patřila významným osobnostem Opavy, jej asi příliš nezajímalo. Mezi prodávanými hrobkami byl například náhrobek rodiny Leopolda Hadwigerera. Leopold Hadwiger byl obchodníkem a majitelem jednoho z měšťanských domů na Dolním náměstí č. 21 v Opavě. Dále zde byl také náhrobek rodiny Fischer, což byla významná opavská rodina inženýrů a továrníků vlastnících podnik na výrobu strojů. Hrobku si nechali postavit v roce 1893 od jednoho z předních opavských kameníků Wilhelma Drechslera. Kromě jiných se nabízela k prodeji i hrobka rodiny významného opavského nakladatele A. Prachowneho. I díky němu můžeme obdivovat Opavu na dobových pohlednicích z počátku 20. století.

V minulosti do svého majetku nechalo město převést 24 umělecky nejcennějších hrobů, o které se pak staralo. A například o hrob zakladatele farmaceutické továrny v Komárově se staral dnešní výrobce léků, který nastoupil na jeho místo.¹⁷⁹

---

¹⁷⁹ Hláška č. 9, 2013, s. 6 a také: <http://www.ceskatelevize.cz/zpravodajstvi-ostava/zpravy/249681-stovky-historickych-hrobu-v-opave-jsou-na-prodej/>, publikováno 8. 11. 2013, <http://zaopavu.cz/view.php?nazevclanku=hrobky-na-prodej&cisloclanku=2013110003>, publikováno 16. 11. 2013

Nakonec se představitelé města dohodli se státem, že předloží seznam hrobek, o které by Opava měla zájem, a ty pak budou převedeny do majetku města. Seznam historicky významných hrobek začali sepisovat ředitel Zemského archivu v Opavě Karel Müller a kurátor Slezského zemského muzea Jiří Šil. Náměstek primátora Dalibor Halátek odhadl, že by město mohlo převzít okolo stovky hrobek.¹⁸⁰

---

¹⁸⁰ Region Opavsko, 19. 11. 2013, s. 3

VÝSTAVBA

Tato kapitola obsahuje převážně popis nově realizovaných projektů, ať už z iniciativy města Opavy nebo ze strany soukromých subjektů. Rekonstrukce a revitalizace objektů v majetku města jsem zahrnul do kapitoly Majetek města a bydlení. Realizace dopravních staveb nalezne čtenář v kapitole Doprava.

Od začátku roku probíhaly rekonstrukční práce na objektu **bývalé porodnice** na Vančurově ulici. V plánu bylo vybudovat zde 22 bezbariérových bytů v prvních dvou patrech pro soběstačné klienty s vlastní kuchyňkou a sociálním zázemím. Cena za pronájem měla začínat na 8 tisících korun za měsíc. Třetí a čtvrté patro měly být vyhrazeno pro klienty, kteří potřebují ošetrovatelskou péči. „Ač to tak vůbec nevypadá, stavební práce běží podle harmonogramu, na stavbě pracuje v jeden den i stovka lidí a už letos na podzim chceme otevřít první dvě patra pro soběstačné klienty. Od prvního ledna 2014 pak otevřeme zbylá dvě patra pro nesoběstačné,“ upřesnil opavský podnikatel Miroslav Glos, který dům na konci roku 2012 od města koupil. Úpravou měl projít i přilehlý park. Investor měl v plánu vytvořit lavičky, vykácet stromy a nasázet nové a opravit plot. Ale hlavně mělo vzniknout sedm dřevěných stanovišť, kde budou senioři moci posilovat a protahovat celé tělo. Park i přízemí centra s rehabilitacemi a cvičebním sálem mělo sloužit všem příchozím. Rekonstrukce byla zdárně ukončena a prvním návštěvníkům se otevřela v rámci dne otevřených dveří 15. prosince. Majitel objektu do rekonstrukce investoval okolo 100 miliónů korun. Objekt dostal jméno **Vila Vančurova**. Kolaudační rozhodnutí získal 31. října.¹⁸¹

Rozpočet města počítal pro rok 2013 s **investicemi** ve výši více než 164 miliónů korun. Také v tomto roce byly některé investice hrazeny z dotačních peněz Evropské unie. Celkem se předpokládalo, že město získá v rámci dotačních titulů přes 70 milionů korun. Největší část investičních akcí směřovala také v tomto roce na akce v rámci Integrovaného plánu rozvoje města (IPRM) Kateřinky. Tento plán byl schválen již v dubnu 2009 a byl hrazen převážně z dotací.

V rámci IRPM byl například upraven vnitroblok ulic **Na Pastvisku – Pekařská – Rolnická – Štefánikova**. Byla zde provedena také rekonstrukce chodníků a vnitroblok získal nové veřejné osvětlení. Došlo také k úpravě stávajících dětských hřišť, výsadbě

---

¹⁸¹ Hláška č. 9, 2013, s. 13 a Hláška č. 12, 2013, s. 5

nových stromů i keřů a přibyla také nová parkovací místa, včetně odvodnění. Realizace projektu začala v březnu. Celkově stály rekonstrukční práce okolo 18,7 miliónu korun.

V dalším vnitrobloku ulic **Rolnická – Hálkova – Šrámkova** došlo rovněž k rekonstrukci chodníků a veřejného osvětlení. Vnitroblok oživilo také nově opravené dětské hřiště a nové vysazení zeleně. Projekt myslel také na nová parkovací místa. Tato revitalizace vyšla na více než 15 miliónů korun.¹⁸²

Pod IRPM Kateřinky patřila i **revitalizace Hozova nábřeží**. Podle projektu zde vznikla klidová zóna podél obou břehů řeky Opavy. Součástí revitalizace byla také výsadba nové zeleně – jak stromů, tak keřů. Pamatovalo se také na nová parkovací místa. S realizací projektu se začalo v březnu a práce byly ukončeny v srpnu, stejně jako v případě ostatních vnitrobloků. Celkem bylo na revitalizaci vynaloženo okolo 16 miliónů korun.¹⁸³

V polovině dubna byla zahájena **regenerace Městských sadů**. Akce spočívala v rekonstrukci zpevněných ploch a parkovišť, vybudování veřejného osvětlení a dovybavení mobiliáře v sadech. V rámci stavebních úprav prošlo rekonstrukcí i náměstí svaté Trojice, kde došlo k celkovému zklidnění z hlediska dopravy. Z původních 130 parkovacích míst vzniklo 145 míst ke stání. Další dvanáct parkovacích míst vzniklo v Jaselské ulici. Podél městského náhonu vznikl mlatový chodník. Regenerace Městských sadů byla jednou z největších investičních akcí města v tomto roce. Dokončena byla v červenci 2013. Celý projekt stál necelých 30 miliónů korun. Jeho realizátorem byla firma Strabag, a. s. a celkové náklady pokryla z 85 procent dotace z Regionálního operačního programu.¹⁸⁴

Do začátku podzimu probíhaly úpravy parteru na ulici **Ochranova a okolí**. Jednalo se o rekonstrukci stávajících zpevněných ploch i parkovacích míst. Také došlo k výměně osvětlení, mobiliáře a k úpravě oplocení nedaleké základní školy. Rekonstrukce celkově vyšla na 9,5 miliónu korun.¹⁸⁵

---

¹⁸² Hláska č. 6, 2013, s. 5

¹⁸³ <http://www.opava-city.cz/cs/hozovo-nabrezi-revitalizace>

¹⁸⁴ <http://www.opava-city.cz/cs/mestske-sady-regenerace>, Hláska č. 5, 2013, s. 6 a také viz: http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/mestske-sady-regenerace26042013.html, publikováno 24. 6. 2013

¹⁸⁵ viz web města a Hláska č. 7-8, 2013, s. 6 a Hláska č. 10, 2013, s. 6

Z Vančurovy ulice zmizela **ruina domu**. Rozhodli o tom zastupitelé na svém červnovém zasedání. Ruina rodinného domu, který její vlastník budoval svépomocně, ohrožovala kolemjdoucí i sousedy, proto bylo rozhodnuto o jejím stržení. Dům patřil soukromé osobě, která však byla nesvéprávná. Na demolici město vynaložilo 162 tisíc korun.¹⁸⁶

Skutečností se také stala rekonstrukce **ulice Boženy Němcové**. Došlo k opravě cesty a chodníků. V rámci rekonstrukce bylo modernizováno také veřejné osvětlení. Celá investiční akce byla připravena v koordinaci se Severomoravskými vodovody a kanalizacemi Ostrava, a. s., které zde prováděly rekonstrukci stávající kanalizace. Rekonstrukce probíhala od dubna, pokračovala v letních měsících a opravená ulice byla volně průjezdná k 8. říjnu. Oprava vyšla na 18,3 miliónu korun. Jednalo se tak o vůbec největší investiční akci v roce 2013, kterou město financovalo z vlastní pokladny.¹⁸⁷

V roce 2013 měla být dokončena rekonstrukce budovy **mateřské školy ve Vlašovičkách** (patřila pod MŠ Havlíčkova, Opava) která byla započata již v roce 2009. Posledním krokem v rámci rekonstrukce mělo být zateplení fasády. Na tuto investiční akci bylo z městského rozpočtu vyčleněno 1,7 miliónu korun.

Také **MŠ 17. listopadu** se dočkala během září a října výměny oken a dveří. Práce byly součástí projektu, který počítal ještě navíc se zateplením a rekonstrukcí sociálních zařízení. Na to mělo dojít až v roce 2014. Komplettní rekonstrukce budov mateřské školy vyšla zhruba na 14 miliónů korun.¹⁸⁸

Rekonstrukcí prošla v roce 2013 ulice **Na Valech**. Investorem této akce byla společnost Mint Investments, vlastník obchodního centra Breda & Weinstein, a. s. Mnohamiliónová investice měla za cíl zpříjemnit přístup do obchodního centra a spočívala v komplettní rekonstrukci komunikací, přílehlých chodníků a ostatních zpevněných ploch. V rámci projektu bylo navrženo i zatravnění nových a rekultivace stávajících zelených ploch. Podle mluvčí radnice Lady Dobrovolné město na tuto akci poskytlo pouze žulové kostky, které byly položeny na malém úseku dané komunikace, technické služby na ulici vybudovaly nové osvětlení. Celkově se počítalo s osazením

---

¹⁸⁶ Hláska č. 7-8, 2013, s. 7

¹⁸⁷ Hláska č. 7-8, 2013, s. 6 a Region Opavsko, 30. 7. 2013, s. 2

¹⁸⁸ <http://www.opava-city.cz/cs/ocekavane-investice-v-roce-2013> a Region Opavsko, 3. 9. 2013, s. 2

šesti nových svítidel. Rekonstrukce trvala zhruba dva měsíce a byla dokončena v červnu.¹⁸⁹

---

¹⁸⁹ Hláska č. 5, 2013, s. 4 a Hláska č. 7-8, 2013, s. 7

ZDRAVOTNICTVÍ

Slezská nemocnice

V čele nemocnice stál Ladislav Václavec. Ekonomicko-personálním náměstkem byl Karel Siebert, provozně-technickým náměstkem Jan Králíček, náměstkem ředitele pro léčebnou péči Jiří Hájek a náměstkyní pro ošetrovatelskou péči Lenka Hanková.

Věnujme se významným událostem, kterými nemocnice v tomto roce prošla.

Stavba **nového pavilonu interny** začala 11. dubna. Nutno přitom dodat: konečně, protože plány na tuto stavbu existovaly od roku 2002. Už tehdy bylo jasné, že je stávající budova nevyhovující. Budování nové interny vyšlo na 205 miliónů korun. Dalších zhruba 80 miliónů pak bylo potřeba na její vybavení. Rekonstrukce neznamena zánik staré interny, pavilon čekala po přestěhování do nových prostor rekonstrukce. Po ní se do něj měly přestěhovat oddělení, která byla v té době v pronajatých prostorách, například LDN nebo plicní. Pavilon N měl být podle plánů dokončen v listopadu 2015.¹⁹⁰

Změny na primariátech. Ke změnám došlo ve vedení některých primariátů. Novým primářem neurologického oddělení se stal od roku 2013 MUDr. Martin Krobot, který po dlouhých letech vystřídal MUDr. Mariána Kišše, jenž ho nahradil na pozici zástupce. Ke změně na postu primáře došlo rovněž na oddělení patologie, kde MUDr. Josefa Palase vystřídal MUDr. Eva Sehnálková. Nového primáře dostalo také gynekologicko-porodnické oddělení v osobě MUDr. Alfréda Dörra, CSc. Změny nastaly také na některých pozicích vrchních sester. Na geriatricko-doléčovací oddělení požádala o uvolnění Eva Hradilová, na její místo byla jmenována Monika Janáčková. Novou vrchní sestru mělo také plicní oddělení. Růženu Bitomskou vystřídal Blanka Hassová.¹⁹¹

Již od roku 2008 bylo dobrou tradicí, že **starostové obcí Hlučínska** darovali krev na hematologicko-transfuzní stanici Slezské nemocnice. Stalo se tak i letos, a to v dubnu a říjnu. Tradice měla stále větší ohlas a řady dárců kromě starostů rozšířili zaměstnanci obecních úřadů, ale i jejich rodinní příslušníci. „Jsme velmi rádi za tuto

---

¹⁹⁰ Hláska č. 5, 2013, s. 6

¹⁹¹ Špitálník. Zpravodaj SNO, duben 2013, č. 1

spolupráci, která vznikla před léty a vzešla právě ze strany starostů,“ pochvalovala si vrchní sestra HTO Monika Miklušová a pokračovala: „Zástupci obcí Hlučínska chodí darovat krev pravidelně dvakrát do roka, vždy v dubnu a říjnu. Letos na jaře jsme měli nedostatek krve, a proto jsme se na starosty obrátili s žádostí, zda by nemocnici nepomohli dříve. Byli jsme velice mile překvapení vstřícností a ochotou, s jakou na žádost zareagovali, a ve svých nabitých programech si prakticky obratem udělali čas, aby nám pomohli,“ vysekla poklonu starostům Hlučínska Monika Miklušová. Jedním z organizátorů této akce na straně starostů byl starosta Bolatic Herbert Pavera. „Jsem velmi rád, jak se tato tradice mezi starosty uchytila. Pravidelně v každém termínu chodí okolo třiceti lidí. Jednou už se nám podařila překonat i hranice padesáti dárců. A vysvětlení je jednoduché. Nikdo z nás neví, kdy sám bude krev potřebovat, a to je asi i hlavním motivem, proč se nás schází stále čím dál víc,“ vysvětlil Pavera.¹⁹²

Tereza Kostková se stala patronkou dětského oddělení Slezské nemocnice. V rámci patronace přečetla dětem úryvek z knížky Karla Čapka Dášenska čili život štěněte. Herečka přislíbila, že se bude do Slezské nemocnice pravidelně vracet. V rámci patronace se hodlala zapojovat do nejrůznějších akcí pro dětské oddělení, kromě návštěv plánovala například také představení s výtěžkem pro děti.¹⁹³

Nemocnice úspěšně **prošla akreditací**. V půlce října se uskutečnil v nemocnici konzultační den s konzultanty Sjednocené akreditační komise (SAK). O dva měsíce později, konkrétně ve dnech 11. a 12. prosince, stejná komise prohlásila akreditační proces za úspěšný a udělila Slezské nemocnici v Opavě akreditaci na období tří let. Ze závěrů komise vyplynulo, že připravená pravidla odpovídají legislativě. „Slezská nemocnice v Opavě odvádí již více než 110 let odbornou práci na poli zdravotnických služeb pro své klienty a zasloužila si získat ocenění za kvalitní a bezpečnou práci podle pravidel uvedených ve stále se zpřísnující legislativě,“ neskrývala radost náměstkyně ředitele pro ošetrovatelskou péči Lenka Hanková, která byla vedoucí celého přípravného procesu.¹⁹⁴

Slezská nemocnice měla od října svého ombudsmana, tedy vlastně **ombudsmanku**. Stala se jí Lenka Hanková. Pracovní pozice vznikla z iniciativy vedení Moravskoslezského kraje, který je zřizovatelem nemocnice a statut ombudsmana zavedl ve všech svých krajských zařízeních. Od zavedení této pozice si zřizovatel

---

¹⁹² Špitálník, Zpravodaj Slezské nemocnice v Opavě, č. 3, 2013, s. 3

¹⁹³ Hláska č. 7-8, 2013, s. 5

¹⁹⁴ Špitálník, č. 3, 2013, s. 1

sliboval zlepšení komunikace mezi pacienty, zdravotníky a manažery těchto zdravotnických zařízení. Hlavním posláním ombudsmana bylo poskytování pomoci pacientům či jejich nejbližším při řešení problémů nebo nejasností, které nastaly v souvislosti s jejich léčbou při zásadě respektování práv pacientů. „Ombudsmany jsme vybírali ze stávajících zaměstnanců krajských nemocnic. Doposud se stížnostmi či podněty v nemocnicích zabývalo více lidí. Chtěli jsme systém změnit tak, aby za řešení těchto záležitostí byla odpovědná konkrétní osoba, a zlepšila se tak komunikace mezi všemi zúčastněnými stranami,“ uvedl náměstek hejtmana pro zdravotnictví Jiří Martinek. „Povinností ombudsmana bylo, v těsné spolupráci s vedením nemocnice a s vedením jednotlivých oddělení, prošetřit podanou stížnost či podnět, navrhnout opatření k odstranění zjištěných nedostatků a v zákonné lhůtě písemně odpovědět stěžovateli,“ uvedl zpravodaj Slezské nemocnice v Opavě.¹⁹⁵

Od listopadu byla přestěhována **hematologická ambulance** z pavilonu T na pavilon E.¹⁹⁶

V areálu nemocnice byla vybudována **mateřská škola pro děti zaměstnanců**. Usídlila se v budově bývalé diabetologické ambulance a byla prvním zařízením svého druhu v nekomerčním zdravotnickém zařízení v rámci celé České republiky. Zařízení mělo kapacitu 24 dětí. První děti měla školka přivítat v lednu 2014. Jeho vedoucí se měla stát Gabriela Lacková. Předpokládané školné se mělo pohybovat ve výši 10 Kč na hodinu, stravné pak ve výši 40 Kč denně.¹⁹⁷

Slezská nemocnice pořídila **nové přístroje** díky dotaci města. Největší část dotace, téměř 1,2 miliónu korun, nemocnice použila na nákup přístrojů na oddělení gynekologicko-porodním. „Díky dotaci jsme mohli pořídit na ambulanci nový ultrazvukový přístroj, vyšetřovací stůl a vaginoskop sloužící ke gynekologickému vyšetření. Velmi důležitý je i monitorovací systém pro sledování záznamů životních funkcí plodu pro těhotné ženy,“ uvedl primář gynekologicko-porodnického oddělení Alfréd Dörr. Ředitel nemocnice Ladislav Václavec ocenil zejména přínos nového ultrazvuku. „Díky němu nebudeme muset posílat pacientky na vyšetření do jiných nemocnic, ale veškerou péči dostanou u nás.“ Nový monitorovací systém na centrálním oddělení jednotky intenzivní péče za téměř půl milionu korun nahradil přístroj, který byl zastaralý a již téměř nefunkční. „Centrální jednotka intenzivní péče

---

¹⁹⁵ Špitálník. Špitálník, č. 3, 2013, s. 1

¹⁹⁶ Špitálník, č. 3, s. 5

¹⁹⁷ Tamtéž, s. 6

tak slouží nejen pacientkám gynekologie po náročných operacích a porodech, ale systém využívá i celá řada ostatních oborů. Bez pomoci města by tato péče byla na hranici medicínské udržitelnosti,“ poznamenal primář chirurgického oddělení Jiří Hájek. Interní oddělení pořídilo nový videokolonoskop v hodnotě přesahující 400 tisíc korun. Jedná se o moderní přístroj nové generace, který umožňuje kvalitní vyšetření.¹⁹⁸

Psychiatrická léčebna

Do konce roku 2013 se většina psychiatrických léčeben v ČR změnila na psychiatrické nemocnice. Šlo o součást reformy psychiatrické péče, kterou Ministerstvo zdravotnictví představilo na podzim tohoto roku, začít platit měla v roce 2014. V této souvislosti došlo od 1. července ke změně názvu opavské léčebny, a to z Psychiatrické léčebny v Opavě na **Psychiatrická nemocnice v Opavě**.¹⁹⁹

V areálu Psychiatrické nemocnice se uskutečnil festival **Cesta za oponu**, který byl součástí Bezručovy Opavy. Na dvou přírodních scénách se návštěvníkům představila celá řada účinkujících a snahou organizátorů, mezi něž patřila i Eva Klimešová, bylo zapojení co největšího počtu pacientů. Program Cesty za oponu nabídnul vystoupení Tomáše Kočka, Evy Henychové, Jiřiny Koudelové, Františka Lučana, Adély Tomanové, zdravotních klaunů, pěveckého sboru Luscinia, žáků ZUŠ Václava Kálíka, Opavské čtyřky, souboru Tany Tany a řady dalších. Součástí byl také Cirkus trochu jinak a ohňové vystoupení.²⁰⁰

---

¹⁹⁸ Hláska č. 1, 2014, s. 6

¹⁹⁹ Hláska č. 7-8, 2013, s. 8

²⁰⁰ Hláska č. 9, 2013, s. 11

SOCIÁLNÍ PÉČE

Již poosmé si svět 21. března připomněl **Den Downova syndromu**. Podporu lidem s tímto postižením vyjadřovali lidé obléknutím pestrobarevné ponožky nebo ponožek. Mezinárodní organizace Down Syndrom International připravila akci Ponožky, protože tvarem připomínají chromozomy, jejichž ztrojením tato nemoc vzniká. V Opavě se do akce zapojili například na Základní a Praktické škole Slezského odboje. „V naší škole se k tomuto dni připojujeme v letošním roce již potřetí,“ uvedla pedagožka školy Zuzana Melecká s tím, že školu v té době navštěvovalo deset dětí s Downovým syndromem a zaměstnanci školy se snažili o rozvíjení vědomostí a komunikačních dovedností u všech těchto žáků. V tento den se také uskutečnilo v Kulturním domě Na Rybníčku setkání rodičů, pedagogů a odborníků, kteří diskutovali o úspěších ve vzdělávání dětí s tímto syndromem a o jejich možnostech uplatnění v životě.²⁰¹

Den sociálních služeb ani v tomto roce v Opavě nechyběl. Uskutečnil se 12. června na Horním náměstí. Jeho závěr byl poznamenán stížnostmi na hlučnost vystoupení kapely The Fall of the Ghostface. Pořadatelé nakonec byli nuceni vystoupení kapely ukončit.²⁰²

Koncem srpna se v Opavě jako v prvním městě České republiky otevřel **Prostor pro dobrá řešení**. Jeho vznik iniciovala a koordinovala o. p. s. Dobrá rodina. Významným partnerem projektu byla společnost Mint Investments, která stála za vybudováním obchodního centra Breda & Weinstein, v jehož prostorách se projekt usídlil. Dalšími partnery projektu byli Armáda spásy, Elim, Slezská diakonie, Open House, Mateřské centrum Oasa, Středisko výchovné péče a Rodinná a manželská poradna. Prostor pro dobrá řešení vznikl v rámci celorepublikové záchranné sítě pro novorozence a děti, které se mohou dostat do ohrožení nebo jsou opuštěné.²⁰³

Veřejné setkání ke třetímu **komunitnímu plánu Opavy** proběhlo 23. října v Sále purkmistrů Obecního domu.

Zástupci sdružení působících v sociální oblasti koncem roku převzali cenu **Opavský anděl** za přínos v práci v této oblasti. Výsledky prvního ročníku Opavského anděla byly

---

²⁰¹ Hláska č. 3, 2013, s. 13

²⁰² Hláska č. 6, 2013, s. 13

²⁰³ Hláska č. 3, 2013, s. 22

vyhlášeny na společném setkání pracovních skupin komunitního plánování v sále Knihovny Petra Bezruče v Opavě. „Smyslem je ocenit ty, kteří se věnují nelehké a nepřilíživě oceňované, ale nesmírně důležité a přínosné práci,“ uvedla Lucie Rybová z odboru sociálních věcí magistrátu. Ocenění si z rukou první náměstkyně primátora Pavly Brady převzal vždy jeden zástupce každé pracovní skupiny, zvolený jejími členy. Za pracovní skupinu Děti, mládež, rodina anděla získal vedoucí Rodinné a manželské poradny Centra psychologické pomoci Jan Híreš, za pracovní skupinu Senioři Jiřina Ryšavá z Domova Bílá Opava. Za Osoby se sociokulturním znevýhodněním byl oceněn Julius Lévy z občanského sdružení Dživipen, za pracovní skupinu Osoby se zdravotním znevýhodněním Helena Bartošová ze Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých v ČR. Za Osoby s duševním onemocněním ocenění převzal Pavel Vilášek z Charity Opava – Chráněného a podporovaného bydlení pro duševně nemocné a za pracovní skupinu Osoby se specifickými sociálními problémy Monika Rybová z Armády spásy v ČR, Centra sociálních služeb Samaritán.(viz dále)²⁰⁴

Nyní se zastavme u jednotlivých organizací působících v sociální sféře.

ANIMA VIVA, o. s.

Ředitelkou a statutární zástupkyní sdružení byla Hana Brňáková. Největší organizační změnou bylo od 1. ledna oddělení pracoviště Kafárna a Klubu Kafe Ostrava. Z těchto dvou zařízení vzniklo nové o. s. Spirála. V lednu také byla otevřena Sociální poradna v nových prostorách – v budově vrátnice vedle pohotovostní lékárny v areálu Slezské nemocnice v Opavě. V srpnu oslavila ANIMA VIVA jedenáct let svého trvání.

Součástí o. s. Anima Viva bylo pracoviště Centrum Anima v Kylešovicích (vedoucí Kateřina Jedličková) v Liptovské ulici 21 a Sociální poradna v areálu Slezské nemocnice (vedoucí Petra Tesařová).

Na činnosti o. s. se v roce 2013 podílelo celkem 6 zaměstnanců na hlavní pracovní poměr, sedm osob se zdravotním postižením bylo zaměstnáno na zkrácený pracovní úvazek a osm externích zaměstnanců s o. s. spolupracovalo formou DPP. „V roce 2013 jsme využili ve spolupráci s Úřadem práce v Opavě institutu veřejně prospěšných prací, v rámci kterého byla přijata pracovníce na pozici pracovní a sociální asistentky

---

²⁰⁴ Hláška č. 1, 2014, s. 5

pracovníků OZP,“ uvedla výroční zpráva. Zapojení této nové pracovnice umožnilo realizaci projektu podpořeného nadací OKD *Pracovní a sociální rehabilitace pro pokročilé*.

Do činnosti Anima Viva o. s. se v roce 2013 zapojilo pět dobrovolníků a organizace umožnila praxi čtyřem studentům vyšších odborných a vysokých škol či účastníkům rekvalifikačních kurzů Pracovník v sociálních službách.

Pracovní rehabilitaci – přípravu k práci ve spolupráci s ÚP Opava a ÚP Nový Jičín na pracovištích v Opavě vykonávalo celkem šest osob se zdravotním postižením a v projektu Nadace OKD Pracovní a sociální rehabilitace pro pokročilé bylo formou DPP zapojeno dalších 9 osob se zdravotním postižením.

Sociální poradna poskytla své služby celkem 113 klientům (v 91 % klientům s trvalým bydlištěm v Moravskoslezském kraji).

Centrum Anima poskytlo služby 76 uživatelům, celkem zde proběhlo 5 529 intervencí a 1 238 kontaktů, a zaznamenalo celkovou návštěvnost 2 483 lidí.

Anima také rozdávala ocenění *Dobré srdce Animy 2013* v podobě andělů. Obdrželi je z opavských osobností například: **Antonín Šimčík**, ředitel Slezského zemského muzea v Opavě, za podporu a spolupráci při snaze o pracovní uplatnění a začlenění osob se zdravotním postižením na pracovištích SZMO, zejména pak na pracovišti Arboretum v Novém Dvoře. Dále byl oceněn **Jindřich Pasker**, ředitel Slezského divadla v Opavě, za podporu a spolupráci při snaze o pracovní uplatnění a začlenění osob se zdravotním postižením v prostorách Slezského divadla v Opavě. Andělé putovali i do rukou **Zuzany Poláčkové** a **Venduly Kociánové**, majitelek kavárny Fajne Kafe v Opavě, za podporu a spolupráci při snaze o pracovní uplatnění a začlenění osob se zdravotním postižením a také za úžasný přístup a podporu při bourání společenských bariér vůči těmto osobám.²⁰⁵

---

²⁰⁵ Výroční zpráva o. s. ANIMA VIVA

Armáda spásy

Pod Armádu spásy v Opavě patřilo Centrum sociálních služeb, domov pro matky s dětmi a dále pracovní farma ve Strahovicích. Ředitelem Centra byl **Gerhard Karhan**.

Na opavskou Armádu spásy mysleli v tomto roce i **opavští fotbalisté**. Na tradičním vánočním fotbalovém utkání v Kylešovicích vybral Slezský fotbalový club Opava na dobrovolném vstupném částku ve výši 1 817 Kč. Vstupné bylo určeno na charitativní účely. „Představenstvo SFC Opava se rozhodlo vybranou částku věnovat Centru sociálních služeb Samaritán,“ uvedla předsedkyně představenstva Pavla Brady a dodala: „Nejedná se o nijak závratnou částku, ale věříme, že i tento finanční příspěvek může pomoci sociálně slabým.“ Tomáš Surovka, vedoucí projektů Armády spásy v Opavě, k finanční pomoci řekl: „Získané peníze použijeme na pracovní aktivity na farmě ve Strahovicích, které vykonávají lidé bez domova. Smyslem služby je pomoci těmto lidem uplatnit se ve společnosti, a to především za předpokladu osvojení si pravidelného denního režimu, základních pracovních a sociálních návyků, potřebné manuální zručnosti, získání větší sebedůvěry a pocitu užitečnosti.“²⁰⁶

Armáda Spásy otevřela 18. října nově zrekonstruovaný **azylový dům Samaritán** ve Strahovicích. Armáda spásy se tímto projektem snažila podporovat klienty v obnovování pracovních návyků a ve spolupráci s úřadem práce jim vytvářela pracovní místa. „Pracují jak v azylovém domě v prádelně či na technické údržbě centra, tak také na farmě. Zde se podílejí na rostlinné i živočišné výrobě – pečují o domácí zvířata a pracují na poli i v lese,“ upřesnil ředitel Centra sociálních služeb Armády spásy v Opavě Gerhard Karhan. Farma ve Strahovicích fungovala už více než deset let. Nabízela motivační terapie a sociální rehabilitace. „Klienti tady mají čas urovnat si myšlenky, vyhnou se každodennímu tlaku a přemýšlení nad svým životem. Navíc práce má tady terapeutický účinek, starají se totiž o zvířata, takže nejen že péči od nás přijímají, ale také ji dávají,“ říká oblastní ředitel rezidenční sociální péče Armády spásy v ČR Tomáš Surovka. Ve zrekonstruované budově byli v té době ubytováni tři zaměstnanci a denně sem dojíždělo osm lidí z Opavy. Z původních tří místností – ložnice, kuchyně a kotelny – vznikly dva samostatné pokoje, kuchyně a společenská místnost. „Žil jsem venku na ulici. Pak jsem se dostal do Armády spásy v Opavě a začal jsem jezdit na farmu. Jsem tady už čtyři roky. Dělán všechno, co je potřeba, vyklízím hnůj, řežu dřevo, sklízím brambory, pomáhal jsem i se zednickými

²⁰⁶ <http://www.armadaspasy.cz/opava/centrum-socialnich-sluzeb-samaritan/vstupne-z-vanocniho-utkani-bylo-venovano-farme-ve>, publikováno 4. 4. 2013

pracemi," popsal jeden ze strahovických farmářů. Dostat lidi z ulice do azylového domu a zapojit je do práce se podle ředitele Surovky dařilo pracovníkům, kteří s bezdomovci navazovali osobní kontakty a motivovali je k návratu do běžného života. „Ti lidé mají v sobě touhu být užiteční a nepřejí si zůstat na okraji společnosti. Většina z nich svůj čas nechce jen tak proflákat," poznamenává Surovka.²⁰⁷

Opavský anděl putoval i do Azylového domu Samaritán. Mezi šesti oceněnými, kteří obdrželi cenu města Opavy pro pracovníky sociálních služeb, byla také sociální pracovníce **Monika Rybová** z Centra sociálních služeb Samaritán. „Anděl je symbolem, který k sociální práci patří, protože vy jste pro mnohé lidi, kterým pomáháte, anděly. A přestože anděl se předává i při jiných příležitostech, tento náš je jedinečný, protože je to Opavský anděl," řekla při předávání cen v sále Okresní knihovny Petra Bezruče vedoucí odboru sociálních věcí Judita Kachlová.²⁰⁸

Na provoz farmy ve Strahovicích přispěla Nadace OKD částkou 150 tisíc korun a díky tomu mohl azylový dům zakoupit **peletovací stroj**. Po testovacím provozu rozjeli výrobu pelet v prosinci.²⁰⁹

Dživipen

Předsedou sdružení byl Marek Lévy. Posláním terénních služeb organizace Dživipen byla podpora osob hlásících se k romské menšině, občanů ohrožených sociálním vyloučením a žijících ve vyloučených lokalitách. Svou činností napomáhalo sdružení ke zkvalitnění života uživatelů, jeho aktivizaci a podporování osobního růstu převážně v jejich přirozeném sociálním prostředí. Pomáhalo občanům například s hledáním odpovídajícího standardního bydlení, zájemce informovalo o možnosti vzdělání a uplatnění na trhu práce, popř. poskytovalo základní sociální pomoc, která byla realizována terénní formou, kterou zajišťovali naši kvalifikovaní pracovníci v sociálních službách a v úzké spolupráci se státními institucemi. Dživipen působil na území města Opavy a v jeho blízkém okolí. „Naším hlavním cílem je motivace uživatelů služeb vymanit se z problémů s nezaměstnaností, bydlením, dluhových pastí aj. a zapojit se do běžného života společnosti," uvedla výroční zpráva sdružení.

---

²⁰⁷ Hláska č. 11, 2013, s. 13

²⁰⁸ <http://www.armadaspasy.cz/opava/centrum-socialnich-sluzeb-samaritan/opavsky-andel-pro-socialni-pracovnici-armady-spasy>

²⁰⁹ <http://www.armadaspasy.cz/opava/centrum-socialnich-sluzeb-samaritan/diky-nadaci-okd-se-zacnou-na-farme-armady-spasy-ve>, publikováno 30. 4. 2013

V dubnu zaměstnanci a spolupracovníci sdružení úspěšně ukončili první projekt z ESF za podpory Ministerstva práce a sociálních věcí pod názvem *Pomocná ruka sociálně vyloučeným v Opavě*.

Začátkem roku byla schválena další, v již pořadí druhá, dotace z evropských sociálních fondů na projekt *Pomoc sociálně vyloučeným romským obyvatelům Opavy k pracovní integraci na období od 2013–2015*. Tento projekt byl zaměřený na romské občany a občany ohrožené sociálním vyloučením, kteří vlivem dlouhodobé nezaměstnanosti ztratili své pracovní návyky a nedostávali od většinové populace žádné, nebo jen minimální příležitosti vymanit se ze současné životní situace.

Kromě aktivit spojených s realizací projektu vykonávali zaměstnanci sdružení terénní službu. „Zaměřujeme se především na hledání a řešení příčin sociálního vyloučení, na její prevenci a na vedení uživatelů k samostatnosti a převzetí zodpovědnosti za svou životní situaci,“ přiblížila dále výroční zpráva. Pracovníci Dživipenu uskutečnili u 1 068 osob celkem 1 323 kontaktů a 128 intervencí, řešily se především problémy spojené s bydlením, přiznáváním dávek hmotné nouze a sociálních dávek, splátkové kalendáře, exekuce na majetek, problémy s neplacením nájemného, zajišťování školních pomůcek pro děti, potravinová pomoc, v neposlední řadě přišlo také několik desítek zájemců se žádostí o zprostředkování zaměstnání. Služby poskytovali především v lokalitách města Opavy – ulice Sadová, Nákladní, Mostní, náměstí Svaté Trojice, U Cukrovaru. Celoročně poskytovali pracovníci sdružení také bezplatnou poradenskou činnost – zprostředkovali právní a poradenskou pomoc občanům ohroženým sociálním vyloučením, jejich terénní pracovníci v případě potřeby doprovázeli zdravotně postižené občany k lékařské prohlídce, při vyřizování záležitostí občanů na státních úřadech aj.²¹⁰

Zástupce sdružení Julius Lévy vystupoval 19. září ve vysílání České televize v pořadu Michaely Jílkové Máte slovo.²¹¹

Fond ohrožených dětí

Pobočka FOD fungovala v Opavě na Zápalské ulici. Výroční zpráva hodnotila činnost všech poboček fondu a poskytla jen celkové statistiky. Tak například v roce 2013

---

²¹⁰ Výroční zpráva o. s. Dživipen 2013.

²¹¹ <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10175540660-mate-slovo/213411030520020-mate-slovo-s-m-jilkovou/>

získalo prostřednictvím FOD náhradní rodinu celkem třicet dětí ve stáří od 4 dnů do 17 let.

Pobočky FOD řešily celkem 3 050 případů, které se týkaly 4 878 dětí, z toho 212 z důvodů týrání, 77 pohlavního zneužívání, 612 závažného zanedbávání, 1 001 bytové nouze, 1 855 rozvodových sporů a 1 870 z důvodu hmotné nouze.²¹²

Eurotopia Opava, o. p. s

Pracovníci Eurotopie realizovali v roce 2013 terénní sociální práce ve spolupráci s 34 rodinami. Klienti byli navštěvováni zejména ve svých domácnostech, přičemž četnost návštěv se odvíjela od jejich potřeb, které byly u každého klienta individuální.

„Nejčastěji jsme s rodinami řešili potíže týkající se partnerských vztahů a rodinného soužití, podporovali jsme rodiče v oblasti vzdělávání dětí a komunikace se školami, pomáhali jsme při řešení bydlení a zaměstnání, poskytovali jsme dluhové poradenství a doprovázeli jsme rodiny na úřady nebo k různým odborníkům v oblasti zdravotní a pedagogické,“ uvedla výroční zpráva Eurotopie.

Pracovníci sdružení doučovali tento rok celkem 37 dětí a mladých lidí. Spolupracovali s osmi doučujícími z řad vysokoškolských studentů. Doučování probíhalo převážně v domácnostech za přítomnosti a spolupráce rodičů dětí a s podporou terénního sociálního pracovníka. Doučující se snažili rodiče do procesu doučování aktivně zapojit a seznámit je s tím, jak doučování probíhá, jak s dětmi pracovat a co je třeba udělat pro to, aby se zlepšila jejich školní úspěšnost. „Doučování jsme realizovali ve spolupráci s 12 základními a středními školami v Opavě a okolí,“ upřesnila výroční zpráva.

Součástí služeb o. p. s. byl i **Klub včasné péče Kotátko**, který byl určen předškolním dětem pocházejícím ze sociálně a kulturně znevýhodněného prostředí. Klub byl v první polovině roku provozován v prostorách ZŠ Šrámkova a v druhé polovině roku v prostorách Eurotopie na Hradecké ulici č. 16. Byl otevřený čtyřikrát týdně, vždy od pondělí do čtvrtku v dopoledních hodinách.

---

²¹² <http://www.fod.cz/o-nas/vyrocní-zpravy-1997-2011>

Nedílnou součástí Eurotopie byl také taneční kroužek **Bachtale Čhavore**, což byl taneční soubor romských tanců určený dětem a mládeži z Opavska a vznikl na konci roku 2011. Vedla jej jedna z romských maminek, která spolu s dětmi nacvičovala pravidelně jednou týdně v prostorách na Hradecké ulici. Soubor v roce 2013 navštěvovalo dvanáct tanečníků. Kroužek reprezentoval Eurotopii na mnoha veřejných akcích jako je Den sociálních služeb, Den Země či Taneční přehlídka, kterou pořádala Eurotopia ve spolupráci s tanečními soubory z Moravskoslezského kraje aj.

V roce 2013 se pracovníci Eurotopie podařilo získat finanční podporu Nadace Telefónica v rámci programu Think Big (Level 1) s projektem *Tancem k toleranci* na ušití nových tanečních kostýmů pro vystupující děti.

Každoročně spolupracovali zaměstnanci společnosti Eurotopia se školskými zařízeními, ve kterých realizovali okolo dvaceti vzdělávacích programů ročně zaměřených například na šikanu a kyberšikanu, komunikaci a vztahy, práci s předsudky, prevenci závislostí apod. „V roce 2013 jsme spolupracovali s pěti základními školami nejen z Opavy, ale i blízkého okolí a programů se účastnilo přes 300 dětí,“ poznamenala k tomu výroční zpráva.²¹³

Charita Opava

Ředitelem Charity Opava je Jan Hanuš. Vnitřní strukturu organizace tvořilo několik sekcí, za každou vždy odpovídal jeden manažer. Sekci chráněného bydlení vedl Tomáš Schaffartzik, Sekci provozu, ekonomiky a personalistiky Milena Žárková, v čele Sekce služeb seniorům a zdravotnických zařízení stála Petra Thiemlová, Sekci služeb měl na starost Hynek Závorka a za Sekci sociální pomoci odpovídala Radka Lenková. Každá z těchto sekcí měla pod sebou jednotlivá střediska nebo zařízení.

Začátek roku se pro opavskou charitu nesl opět ve znamení **Tříkrálové sbírky**. Jak již bylo uvedeno v kapitole Veřejný život, tentokrát sbírka překonala všechna očekávání. „Nepočítali jsme, že výsledek sbírky překoná předešlý rok, o to více nás potěšilo, že naši koledníci vybrali do svých kasiček celkem 1 444 818 tisíc korun, což byl více než šedesátitisícový nárůst. Celé dvě třetiny těchto financí zůstávají v Charitě Opava,“ uvedl ve výroční zprávě Charity Opava její ředitel Jan Hanuš. A dále zmínil raritu, že

---

²¹³ Eurotopia. Výroční zpráva 2013

ve Stěbořicích koledovala skupinka tříletých dětí, která obešla devatenáct domů a všude budila zaslouženou pozornost.

Tradiční celonárodní soutěž Charity Opava s názvem **Můj svět** vstoupila v roce 2013 do svého 5. jubilejního ročníku. Opavská charita ji pořádala společně s firmou Asekol pro zaměstnance a dobrovolníky Charit České republiky. Odborná porota v čele s Jindřichem Štreitem zasedla 4. února, aby vybrala vítěze jednotlivých kategorií. Do soutěže se přihlásilo 121 amatérských fotografů, kteří do tří kategorií *Portrét*, *Život kolem nás* a *Recyklace a životní prostředí* zaslali celkem 297 snímků. Jak uvedl předseda odborné poroty Jindřich Štreit, vybrat nejlepší fotografie nebylo jednoduché: „Především kategorie Portrét nám dala zabrat, přišlo množství skvělých snímků, takže se špatně rozhodovalo. Hodně jsme se dohadovali.“ Profesor Štreit rovněž dodal, že nová kategorie soutěž obohatila, ač toto téma je podle něj těžce zpracovatelné. Překvapilo jej však, jak se amatérští fotografové se zadáním vyrovnali každý po svém. „Přišlo mnoho zajímavých a kvalitních fotografií, a ani tady nebylo lehké vybírat.“ Dodejme, že porota hodnotila anonymně, aniž by znala jména autorů. Nakonec porota ocenila snímky těchto autorů. V kategorii Portrét zvítězil Miloš Kolman z Oblastní charity Žďár nad Sázavou, v kategorii Život kolem nás patřilo prvenství Petře Hahnové, dobrovolnici Charity Opava, na druhém místě se umístil rovněž dobrovolník Charity Opava Martin Židek. V kategorii Životní prostředí a recyklace uspěl opět Miloš Kolman z Oblastní charity Žďár nad Sázavou. Všichni ocenění pak obdrželi pozvánku na slavnostní vernisáž, která se uskutečnila 25. března v 19 hodin ve Slezském zemském muzeu v Opavě. Výstava trvala od 26. března do 7. dubna.²¹⁴

V roce 2013 se do nových prostor přestěhoval **Denní stacionář pro seniory**, čímž se podařilo scelit všechna střediska Sekce služeb seniorům a zdravotnických zařízení do jediné budovy. Ředitel Jan Hanuš také pozitivně hodnotil zprovoznění tří nových bytů pro klienty Chráněného a podporovaného bydlení.

V červnu zasáhla Charitu Opava **tragická událost**. Na dovolené zahynul spirituál Charity Opava otec Josef Motyka, který se svým lidským přístupem zapsal do srdcí všech zaměstnanců. „Tuto ztrátu se nám doposud nepodařilo zacelit,“ posteskl si Hanuš.

---

²¹⁴ <http://www.charitaopava.cz/?page=aktuality&id=996>

Chráněné dílny v Domě svatých Cyrila a Metoděje ve Vlaštovičkách otevřely během června své dveře návštěvníkům a zájemcům z řad veřejnosti. V rámci měsíce otevřených dveří mohli návštěvníci vidět, jak se například vyrábějí pohankové matrace nebo keramické výrobky.²¹⁵

Pro lepší orientaci klientů pojmenovali pracovníci charity **budovy na Kylešovské ulici** po sv. Františku a sv. Anežce a umístili na ně keramická domovní znamení se jmény těchto patronů z dílny Zuzany Bartákové, keramičky Chráněných dílen ve Vlaštovičkách.

Zlepšit pracovní podmínky se podařilo v Chráněné technické dílně ve Velkých Hošticích, kde došlo k rekonstrukci povrchu. Místo betonu dvůr zdobí zámková dlažba.²¹⁶

Kafira

Ředitelem organizace, která pomáhala zrakově postiženým začlenit se do společnosti, byl Jan Horák. Kafira změnila svou právní subjektivitu z občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost. Sídlila na Horním náměstí 47.

V roce 2013 se Kafira zapojila do projektu Prostor pro dobrá řešení (viz výše). „Zapojení do tohoto projektu nám umožňuje bez vynaložení vlastních nákladů na zajištění a vybavení místa v OD prezentovat veřejnosti služby, které poskytujeme našim handicapovaným spoluobčanům. Prezentační a vzdělávací aktivity tak v Prostoru realizujeme pravidelně každý měsíc,“ uvedla výroční zpráva organizace.

Po prázdninách zahájila Kafira projekt dlouhodobé spolupráce s Mendelovým gymnáziem v Opavě nazvaný *Viděno hmatem*. Společný projekt přišel na svět po letních prázdninách v loňském roce a zapojili se do něj studenti tří prvních ročníků. Ti se snažili vcítit se „do kůže“ lidí se zrakovým postižením a převést obrazy známých malířů do „hmatové“ podoby. Postupně tak vznikala zajímavá ztvárnění např. da Vinciho Poslední večeře či díla Van Gogha, Pegase, Miróa. V rámci tohoto projektu tak koncem loňského roku proběhlo setkání klientů a pracovníků Kafiry se studenty všech tří prvních ročníků. Jeho cílem bylo především dát studentům zpětnou vazbu o tom,

---

²¹⁵ Hláska č. 6, 2013, s. 13

²¹⁶ Výroční zpráva Charity Opava za rok 2013

nakolik se jim „vcítění do kůže“ lidí se zrakovým postižením povedlo. Za klienty Kafiry testovali hmatové obrazy manželé Peterkovi, kteří gymnázium navštívili i se svými dvěma vodícími psy. Pracovníci Kafiry studentům současně poskytli formou přednášky a krátkého zážitkového programu základní informace ze světa zrakově handicapovaných lidí. Studenti si tak měli možnost vyzkoušet některé kompenzační pomůcky při řešení každodenních praktických situací.²¹⁷

Krizové a kontaktní centrum Pod slunečníkem

Ředitelkou Krizového a kontaktního centra (KKC) organizace byla Pavlína Havlíčková. Kontaktní centrum vedl Antonín Daněk a kontaktním pracovníkem byl do 31. července Oldřich Kutra. Jako terénní pracovník zde pracoval Jakub Rašín. Centrum sídlilo na Hradecké ulici č. 16. V důsledku schválení nového občanského zákoníku se organizace transformovala na obecně prospěšnou společnost. Krizové a kontaktní centrum poskytlo služby celkem 320 klientům. Mezi ně patřilo například 195 uživatelů, pro které byl základní drogou pervitin, šestnáct uživatelů kanabinoidů a sedm uživatelů alkoholu nebo jedenáct patologických hráčů. Pracovníci vydali celkem 24 373 injekčních jehel, zatímco 19 590 jehel přijali (v roce 2012 přijali 22 519 jehel). V oblasti kontaktních a poradenských služeb provedli pracovníci KKC celkem 3 674 výkonů.

Open House

Organizace sídlila v Bruntále, ale služby poskytovala i v Opavě, a to především formou terénní práce se zaměřením na cílovou skupinu ve věku 12–26 let. Pomáhala mladým, kteří se mohli nacházet v nepříznivé životní situaci, dávali přednost pasivnímu trávení volného času nebo měli vyhraněný životní styl. Pracovníci organizace v Opavě uskutečnili 1 300 kontaktů, 129 intervencí a evidovali 50 klientů.

Terénní práce v Opavě se zaměřovala na místa – hřiště, parky, sídliště, kde se děti a mládež přirozeně sdružovali. „Pracujeme s prvky preventivních témat, reakcí na situaci „tady a teď“ a také podporou, motivací a aktivizací. Rok 2013 začínáme masivně

---

²¹⁷ Kafira, Výroční zpráva 2013

kampaní prezentace služby na základních školách. Přínosem je to, že o nás mládež i školy ví, začínají se nám objevovat telefonické kontakty, poskytujeme poradenství po telefonu,“ tak hodnotila službu v Opavě výroční zpráva Open House.

Open House dále v Opavě poskytoval službu drogové prevence. Jejím smyslem bylo vyhledávat a kontaktovat populaci uživatelů návykových látek a motivovat je ke změně životního stylu směrem k větší odpovědnosti za své chování, minimalizaci zdravotních a sociálních poškození spojených s užíváním návykových látek, abstinenci od návykových látek. Terénní pracovníci poskytovali informace, sterilní zdravotnický materiál a poradenství s cílem zlepšit sociální a zdravotní situaci uživatelů drog a motivují uživatele drog k pozitivní změně v chování a k léčbě závislosti. V Opavě tato služba probíhala zprvu v symbióze s aktivitami Kontaktního a krizového centra, ale koncem roku začala fungovat samostatně.²¹⁸

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých (SONS) byla celostátní organizací se sítí oblastních poboček ve všech krajích. V Opavě fungovalo tzv. středisko integračních aktivit na adrese Horní náměstí 47, které poskytovalo sociální poradenství a také sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením.

SONS pořádal kromě jiného Dny umění nevidomých na Moravě, které do Opavy zavítaly od 1. do 15. června v podobě výstavy Rafaela Ariase a B. Bloklanda a posléze se v jejich rámci představil Petr Bazala, jehož koncert se uskutečnil 24. června v Domě kultury Petra Bezruče.²¹⁹

---

²¹⁸ Open House. Výroční zpráva 2013.

²¹⁹ Výroční zpráva. SONS 2013

ŠKOLSTVÍ

Kapitola pojednává o oceněných učitelích, žácích a dále je pak rozdělena na jednotlivé vzdělávací stupně: mateřské, základní, střední a vysoké školy.

Nejlepší opavští učitelé

Město jako každoročně poděkovalo nejlepším učitelům mateřských a základních škol a ocenilo tak jejich záslužnou práci. Celkem 21 učitelek a 3 učitelé převzali 26. března ocenění z rukou primátora Zdeňka Jiráska a jeho náměstka Daniela Žídka. Mezi oceněné se v roce 2013 dostali **Hana Schaffartziková** (MŠ E. Beneše), **Dana Benschová** (MŠ Krnovská), **Barbora Kuzníková** (MŠ Mnišská), **Anna Tatarová** (ZŠ Malé Hoštice), **Anna Křížová** (MŠ 17. listopadu), **Iveta Jelenová** (ZŠ B. Němcové), **Rostislav Salamon** (ZŠ E. Beneše), **Vladěna Hrbáčová** (ZŠ Englišova), **Iveta Kudličková** (ZŠ Opava-Kylešovice), **Luboš Valenta** (ZŠ Mařádkova), **Jana Koudelková** (ZŠ Ochranova), **Edita Dostálová** (ZŠ Otická), **Eva Steinová** (ZŠ TGM), **Vladislava Feilhauerová** (ZŠ Šrámkova) a **Kateřina Vaculová** (ZŠ Vrchní). Oceněny byly také **Marie Müllerová** a **Ludmila Havlíková** (obě z Klubu nadaných dětí Mensy ČR při ZŠ Englišova).

Stejně jako loni, i v tomto roce byli oceněni také pedagogové škol, jejichž zřizovateli byl Moravskoslezský kraj nebo Ministerstvo školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Tyto opavské školy se věnují práci s žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Mezi oceněné z těchto škol letos patřily **Vanda Tomová** (ZŠ pro tělesně postižené, Dostojevského), **Vlasta Škrobánková** (ZŠ a Praktická škola, Slezského odboje), **Ivana Weichtová** (ZŠ Havlíčkova) a **Halka Kučová** (ZŠ Dvořákovy sady).

Představitelé města se rozhodli ocenit také tři ředitele opavských škol. Konkrétně **Lenku Štichauerovou** ze ZŠ T. G. Masaryka, **Tomáše Weichta**, ředitele ZŠ a MŠ Komárov, a **Marii Kostelnou**, ředitelku MŠ Mnišská.²²⁰

Nejlepší žáci opavských základních škol

Celkem 16 dětí ze 14 základních škol bylo na konci února oceněno za přítomnosti vedení města a zástupců odboru školství opavského magistrátu. Žáky na toto ocenění navrhuje ředitelé škol po dohodě s pedagogickým sborem.

---

²²⁰ Hláška č. 4, 2013, s. 30

Hana Rychtarová (ZŠ Boženy Němcové, 9. třída) obdržela ocenění za výborné studijní výsledky, v hodinách byla aktivní a pečlivá, v kolektivu přátelská. Ráda také pomáhala lidem ve svém okolí. Mezi Hančiny zájmy patřil zejména volejbal, malování a četba. V letech 2010 až 2012 získala 1. a 2. místa ve výtvarné soutěži Kreslím, kreslíš, kreslíme, 1. a 2. místa ve volejbalových soutěžích v rámci okresu i kraje a 2. místo v krajském kole soutěže Bobřík informatiky.

Mezi oblíbené předměty **Matěje Rzehulky** (ZŠ Edvarda Beneše, 9. třída) patřila matematika, fyzika, informatika, chemie, angličtina či němčina. Svou školu kromě toho reprezentoval v olympiádách z dějepisu a českého jazyka, v zeměpisné soutěži Eurorebus, počítačovém Bajťíkovi nebo v soutěži finanční gramotnosti. Jeho čerstvým úspěchem bylo také 1. místo v přírodovědné soutěži družstev žáků 9. tříd.

Tomáš Čermák (ZŠ Englišova, absolvent) se v té době již věnoval studiu na Střední škole průmyslové a umělecké v Opavě. Na základní škole úspěšně reprezentoval v basketbale, plavání, volejbale a atletice. V obou posledních jmenovaných byl součástí reprezentace ČR. Byl několikanásobným mistrem ČR ve skoku vysokém a medailistou z MČR v hodu oštěpem a beachvolejbalu.

Martin Sobotka (ZŠ Englišova, absolvent) dosahoval po celou dobu školní docházky výborných studijních výsledků i sportovních úspěchů. Dařilo se mu zejména v německém jazyce, v němž získal 2. místo v celostátním kole v konverzační soutěži a pravidelně se umisťoval na stupních vítězů v krajských kolech. Mimo to Martin reprezentoval školu také v atletice, kde se stal mistrem České republiky v běhu na 3 000 metrů.

Tereza Brožová (ZŠ Englišova, absolventka) obdržela ocenění nejen za výborné studijní výsledky, ale také za úspěchy na divoké vodě. Již jako žákyně sbírala v kanoistice medailová umístění z mistrovství dorostenek, juniorek i žen. K prvním místům z mistrovství České republiky přidala také start na mistrovství světa, kde v juniorské kategorii obsadila 5. místo.

Sebastián Benna (ZŠ Opava-Kylešovice, absolvent) navštěvoval třídu s rozšířenou výukou informatiky. Vynikal ale také na olympiádách z fyziky, matematiky, angličtiny a češtiny. Na mezinárodním maratonu Matmar 2012 získal 2. místo. Od útlého dětství se věnoval také fotbalu. Do 11 let trénoval za SFC Opava, pak se stal členem FK

Slávia Opava, kde v té době hrál v dorosteneckém týmu. Úspěchy sklízel také jako člen atletického družstva školy a v přespolním běhu.

O **Matěji Šikulovi** (ZŠ Mařádkova, 8. třída) jeho třídní učitelka tvrdila, že není nic, co by nezvládl. Své znalosti prokazuje v matematických, jazykových, sportovních a hudebních soutěžích. Získal například zlaté pásmo na krajské přehlídce školních pěveckých sborů, hraje v orchestru Boris a byl členem fotbalového týmu, který získal 3. místo na Coca Cola Cupu.

V **Alžbětě Hanušové** (ZŠ Ilji Hurníka, 9. třída) nejspíše rostla nová spisovatelka. Na svém kontě má několik medailových umístění v různých celostátních literárních soutěžích. Účastnila se také dějepisných olympiád a provozovala sportovní gymnastiku. Její největší zálibou byl ale zpěv a hudba. Byla členkou pěveckého sboru Domino, zpívala ve Slezském divadle a hrála na housle. Jako houslistka se umístila s komorním souborem například na 2. místě v mezinárodní Dittersově soutěži.

Ondřej Valík (ZŠ Otická, 9. třída) vynikal v logice. Není proto divu, že se účastnil snad všech matematických soutěží – olympiád, pythagoriád, Dejme hlavy dohromady, logické olympiády či matematického soustředění. Kromě toho byl úspěšný také v olympiádě z fyziky, chemie, dějepisu či jazyků. Ve volném čase se věnoval hře na klavír.

Barbora Olejáková (ZŠ T. G. Masaryka, 9. třída) byla platnou členkou v týmových soutěžích i v individuálních kláních. Zaznamenala úspěchy v okresních kolech olympiády z češtiny, ruštiny a matematiky. Pravidelně se účastnila Velké ceny ZOO Ostrava a byla výraznou posilou školního volejbalového týmu. Během vernisáží výstav v rámci festivalu Další břehy také mohla zúročit svůj výtvarný talent. Její učitelé na ni však snad nejvíce oceňují její organizační schopnosti.

Lukáš Piwowarski (ZŠ Šrámkova, 9. třída) dovedl své vědomosti zúročit nejen na půdě školy, ale také mimo ni. Svoji školu reprezentoval na olympiádách z přírodovědných i humanitních oborů. Jako člen dětského zastupitelstva se zajímal o problematiku boje proti šikaně a účastnil se například mezinárodního projektu o participaci mládeže s názvem Youth in Action. Projevil se také jako zdatný písař – v psaní na počítači se účastnil republikových i mezinárodních soutěží.

David Wittek (ZŠ Vrchní, 8. třída) rozhodně nepostrádal chuť vyhrávat. To prokázal nejen v soutěži Eurorebus, kde hned při prvním startu zvítězil v krajském kole, ale také v přírodovědných či matematických soutěžích. Jeho výborné znalosti zeměpisu plynuly ze záliby v cestování a toto vše zúročil při zeměpisné olympiádě. V loňském roce také vyhrál krajské kolo soutěže Zelené podnikání.

Lucie Ježková (ZŠ pro TP, Dostojevského, 10. třída) dokázala, že je velká bojovnice. Podle lékařů totiž neměla nikdy mluvit, natož se učit. Lucka si dnes sama čte své oblíbené knihy a povídat si vydrží po celý den. I přes svůj handicap pomáhá ostatním spolužákům a svým vtipem rozesměje každého. Baví ji sport, práce s keramikou, kreslení a tanec.

Volný čas **Anety Gorolové** (ZŠ Dvořákovy sady, 6. třída) vyplňuje zejména tanec. V něm se účastnila nejrůznějších soutěží, ale také vystoupení pro domovy důchodců, besídky v Obecním domě, Loutkovém divadle i jinde. Cizí jí nebyl ani sport, v němž svou školu reprezentovala v rámci okresních i krajských atletických závodů. Ani přes tyto aktivity nezapomínala na učení a ve škole dosahovala velmi dobrých výsledků. Svým vrstevníkům tak byla dobrým příkladem a měla na ně pozitivní vliv.

Petra Hrehušová (ZŠ Slezského odboje, 9. třída) oplývala energií, kterou se postupem času naučila používat správným směrem. To z ní udělalo tahouna kolektivu, který nikdy neodmítl pomoc. Často reprezentovala školu v soutěžích zručnosti, plaveckých závodech nebo třeba turnaji v goalballe. Navštěvovala také sportovní kroužek určený pro žáky speciálních tříd, v němž pomáhala mladším spolužákům s různými typy postižení.

Velkým koníčkem **Petra Franka** (ZŠ Havlíčkova, 9. třída) byla hudba, především hra na klavír. Opakovaně v rámci školního projektu uspořádal klavírní koncerty spojené s besedami pro klienty domova důchodců. Ačkoliv byl neškolený hudebník a samouk, pořádal koncerty také pro své spolužáky. Připravoval různé projektové dny a prezentace pro žáky školy. Jeho učitelé na něm vyzdvihovali jeho kreativitu, činnost, podnikavost i organizační talent.²²¹

---

²²¹ Hláska č. 3, 2013, s. 14 a 15

Mateřské školy

Opavské mateřské školy obdržely od firmy Ostroj sponzorský dar ve formě velkého balení **stavebnice SEVA**. Zástupcům jednotlivých školek předal dary generální ředitel společnosti Dalibor Kunčický. „Cílem této akce je snaha, aby děti již v mateřské škole získaly základy technické zručnosti a logického myšlení, a věříme, že hra s technickou stavebnicí je dobrým příkladem,“ uvedl při předávání Dalibor Kunčický a dodal: „V současné době, kdy evidujeme nižší počet žáků absolvujících odborná učiliště a střední technické školy, je velmi těžké zajistit do firem zaměstnance technických profesí. Proto je nutné děti seznamovat s řemesly již v raném věku, aby k nim získaly vztah a v budoucnu se rozhodly především pro studium technických oborů, které jsou pro zaměstnavatele našeho regionu zásadními. Věřím, že tímto plynule navážeme na soutěž Střední průmyslové a umělecké školy, Opava, která pro žáky každoročně pořádá soutěž s technickou stavebnicí Merkur.“ Jak dále doplnil náměstek Žídek, považuje iniciativu firmy Ostroj za jakousi první vlaštovku. „Již nyní se nám ozývají další firmy, které nabízejí například vybavení dílen základních škol, aby děti motivovaly a přilákaly k výběru řemeslných zaměstnání,“ uzavřel s díky náměstek primátora Daniel Žídek.²²²

Partnerem **Křesťanské mateřské školy** na Mnišské ulici se stala firma Ostroj Opava. Děti od společnosti dostaly jako dárek k zahájení školního roku nové hřiště. Školka na jaře uzavřela partnerství, které má vést k podpoře technického myšlení u dětí prostřednictvím technických pomůcek pro děti. Prvním větším plodem této spolupráce byla rekonstrukce asfaltového hřiště a plochy pod altánem s položením nového povrchu SmartSoft. Ten zajišťoval bezpečné celoroční využití bez rizika zašpinění nebo zranění dětí.²²³

Mateřská škola 17. listopadu od podzimu procházela celkovou rekonstrukcí. „Školka byla už skutečně v havarijním stavu, proto jsme vyčlenili peníze na její revitalizaci ještě v letošním roce. V první fázi budou vyměněna okna a dveře a v příštím roce na jaře se bude zateplovat,“ uvedl náměstek primátora Daniel Žídek s tím, že veškeré práce by měly být ukončeny do konce června příštího roku. Rekonstrukce probíhala za provozu. Cena rekonstrukce dosáhla zhruba 7,4 miliónu korun.²²⁴

---

²²² Hláska č. 3, 2013, s. 6

²²³ Hláska č. 10, 2013, s. 10

²²⁴ Hláska č. 9, 2013, s. 7

Základní školy

Do základních škol se pro školní rok 2013/2014 přihlásil stejný počet dětí jako v minulém školním roce. K zápisu počátkem února se jich totiž dostavilo 738. Stejně jako v minulém školním roce jich asi 20 procent požádalo o roční odklad povinné školní docházky. Největší zájem byl o ZŠ Englišova, na kterou se dostalo 100 dětí, z nichž pak 26 požádalo o odklad. Největší nárůst zájemců zaznamenali na ZŠ Mařádkova, letos se přihlásilo o 24 dětí více než loni, oproti tomu pokles o 24 žáků byl na ZŠ Šrámkova. „Prvňáčci se mohli hlásit také do Základní školy Nový svět, která je v kraji první školou vyučující podle pedagogiky Montessori. Do té bylo nakonec přijato pouze 11 dětí, a to z důvodu spojení 1. a 2. ročníku do jedné třídy, jak je u škol Montessori zvykem,“ uvedla k zápisům Miroslava Konečná, vedoucí odboru školství. K navýšení počtu dětí v této škole mělo dojít až v příštím roce, kdy se počítalo s otevřením další třídy. Protože rodiče mohou svému dítěti vybrat jakoukoliv školu na území statutárního města, mohlo se stát, že k zápisu přišli na více škol. Proto se očekávalo, že do prvních tříd skutečně nastoupí 758 dětí. To byl přibližně stejný počet jako těch, kteří měli školy opustit. Na konci roku opustilo školy 532 žáků z devátých tříd a 52 žáků z pátých tříd, ti ale vesměs pokračovali na některé jiné opavské škole v 6. třídě. Proto by měl počet žáků v základních školách oproti minulému roku o něco stoupnout.

Nejlepší vynálezci převzali ocenění. Základní škola Boženy Němcové se zapojila do projektu Svět techniky, jehož cílem je popularizovat technické a přírodovědné obory v našem kraji. V rámci projektu se osmé třídy na týden proměnily v „třídy vynálezců“. Speciální lektoři se pokusili z žáků udělat vynálezce a inovátory, kteří v závěru týdne své vlastní nápady prezentovali před porotou. Tři nejlepší týmy postoupily do regionálního finále, které se konalo 30. ledna na VŠB – Technické univerzitě Ostrava. Jedenáct finalistů zde prezentovalo své nápady z různých oborů počínaje informačními technologiemi přes péči o zdraví až po výrobky usnadňující člověku život. Mezi čtyřmi vítězi byly i dva týmy ze ZŠ B. Němcové, a to v kategorii o Nejlepší prezentaci a v Ceně publika. Další aktivitou, kterou žáci absolvovali, byl blok exkurzí pod názvem Výuka jinak. Ani učitelé nezůstali pozadu, i oni se v rámci projektu zúčastnili nestandardního vzdělávání, které bylo spojeno s praxí ve firmách MS kraje.²²⁵

Soutěž **Prezentace 2013** měla své „opavské“ vítěze. Soutěž ve tvorbě powerpointových prezentací, jejichž téma si žáci volí podle svých zájmů a koníčků

---

²²⁵ Hláska č. 3, 2013, s. 31

proběhla na konci března v aule Střední školy průmyslové a umělecké, která je jejím každoročním pořadatelem. Do finále vybrala odborná porota z více než stovky došlých soutěžních příspěvků nejlepších deset. Publikum nakonec hlasováním určilo jako vítězky soutěže Veroniku Poláškovou a Světlanu Lindovskou ze ZŠ Boženy Němcové, které představily inspirativní projekt pro aktivní mladé lidi nazvaný Profitable certificate. Diváky také zaujala prezentace o YouTube od Martina Hrabce ze ZŠ Mařádkova, za kterou získal druhé místo. Třetí a čtvrté umístění obsadily technicky zaměřené prezentace Daniela Fréhara ze ZŠ Otická a Lukáše Kupky ze ZŠ Heliodora Píky ve Štítině. Tradiční součástí finálového kola je týmová soutěž ve znalostech z oboru informačních a komunikačních technologií, ve které své loňské vítězství obhájili žáci ZŠ Mařádkova.²²⁶

Základní a Mateřská škola Opava-Vávrovice obhájila titul **Ekoškola**. Za poslední dva roky se mohla škola pochlubit rozličnými aktivitami v oblasti životního prostředí, například: předcházení vzniku odpadů a jejich důsledné třídění, aktivní ochrana životního prostředí, snaha o úsporu energií a vody nebo podíl na tvorbě a údržbě školního prostředí. Výsledky své práce žáci školy představili zástupcům sdružení Tereza, které je koordinátorem mezinárodního vzdělávacího programu Ekoškola pro ČR. U zástupců sdružení Tereza vávrovičtí zabodovali a výsledkem bylo obhájení titulu Ekoškola, který zástupci školy převzali v polovině června. V následujících dvou letech tak škola může oficiálně užívat certifikát, logo a vlajku tohoto programu. ZŠ a MŠ Vávrovice je jedinou opavskou školou, na níž se vzdělávání zaměřuje také na udržitelný rozvoj.²²⁷

Základní škola a Praktická škola na ulici Slezského odboje uspořádala 4. června již pátý ročník setkání dětí upoutaných na invalidní vozík nazvané **Opavský PARA den 2013**. Na dvacítku dětí z opavských škol, ústavu sociální péče Síríus a polských Pyskowic čekala řada disciplín, ve kterých mohly prokázat svou šikovnost. V doprovodu asistentů nadšeně házely na cíl, prodíraly se nástrahami slalomové tratě, využily přítomnosti cvičeného psa k dovádění, a to vše za přítomnosti svých rodičů a přátel. Na konci sportovního odpoledne byly všechny děti nadšené z krásných cen, které pro ně připravili spoluorganizátoři akce Rotary Club Opava International, Ostroj a Kofola.²²⁸

---

²²⁶ Hláska č. 5, 2013, s. 13

²²⁷ Hláska č. 7-8, 2013, s. 8

²²⁸ Tamtéž, s. 13

Písaři ze Základní školy Šrámkova si přivezli z Belgie hned 12 medailí. Mimořádného úspěchu dosáhla žákyně ZŠ Šrámkova Klára Odehnalová, která získala pět zlatých medailí a dvě stříbrné na Mistrovství světa ve zpracování textů v belgickém Ghentu. Spolu s Klárou na stupně vítězů vystoupili i Lukáš Piwowarski, který skončil jednou na prvním a třikrát na třetím místě, a Tereza Tomanová, která vybojovala bronz. Šampionátu se zúčastnilo celkem 31 zemí ze čtyř světadílů. Opavští žáci soutěžili celkem v sedmi disciplínách, například v 30minutovém opise, v cizojazyčných diktátech nebo v korespondenci a protokolování. První náměstkyně primátora Pavla Brady přijala nadané písaře v polovině srpna na radnici, aby jim za město pogratalovala k tomuto velkému úspěchu.²²⁹

Od 18. listopadu byla na Základní škole Šrámkova k dispozici **plošina pro imobilní žáky**. Škola se tak stala jako první v Opavě zcela bezbariérovou. Plošina byla zakoupena z peněz města, které také poskytlo odbornou pomoc při výběru vhodného modelu. Celkové náklady na její pořízení se vyšplhaly na 300 tisíc korun. Na slavnostním předání plošiny vystoupili žáci 4. A pod vedením třídní učitelky Jitky Šimkové, slavnostního přestřižení pásky se pak ujal náměstek primátora Daniel Žídek, který měl ve své gesci právě oblast školství. Plošina také začala ihned sloužit svému účelu – poprvé ji vyzkoušela žákyně ZŠ Šrámkova Hana Silná.²³⁰

Město Opava se podílelo na financování **ozdravných pobytů pro děti**. Děti z opavských základních škol, které trpí například astmatem, častými infekcemi horních cest dýchacích, obezitou či skoliózou se díky přispění města mohly zúčastnit měsíčního ozdravného pobytu v sanatoriu v Metylovicích. V dubnu tu strávilo měsíční pobyt třináct dětí a v květnu a červnu dalších pět. Pobyty byly určeny hlavně dětem ze sociálně slabších rodin. „Jsme si vědomi toho, že tyto rodiny by si ozdravné pobyty nemohly dovolit uhradit, proto se je rada města rozhodla spolufinancovat. Město uhradilo dopravu žáků do ozdravnovny a zpět ve výši cca 450 Kč a také regulační poplatky 100 Kč za jedno dítě na den. Za celý pobyt je to tedy příspěvek 2800 Kč na jedno dítě,“ uvedla první náměstkyně primátora Pavla Brady, která stála u zrodu celé myšlenky. Celkem bylo z městského rozpočtu na tyto účely vyčleněno 60 tisíc korun.²³¹

První ročník turnaje tříčlenných družstev v **sudoku** uspořádala Základní škola T. G. M. na Riegrově ulici ve spolupráci s Hráčskou asociací logických her a sudoku. Své síly

---

²²⁹ Hláska č. 9, 2013, s. 30

²³⁰ Hláska č. 12, 2013, s. 13

²³¹ Hláska č. 5, 2013, s. 9

11. dubna změřili žáci základních a středních škol. Ve tříkolovém klání soutěžilo celkem 17 družstev z osmi škol. Řešilo se nejen klasické sudoku 9x9, ale i jeho různé varianty. První místo v kategorii středních škol obsadili studenti Slezského gymnázia, v mladší kategorii pak zvítězilo družstvo Mendelova gymnázia. Závěr klání patřil skutečně mistrům – v rámci exhibice měli všichni přítomní jedinečnou možnost sledovat umění trojnásobného úřadujícího mistra republiky a sedminásobného medailisty z mistrovství světa Jakuba Ondrouška.²³²

ZUŠ V. Kálíka

Škola informovala o svých aktivitách prostřednictvím přehledných a uživatelsky příjemných webových stránek. Nechyběly na nich odkazy na všechny koncerty, včetně pozvánek a plakátů a také fotek a ocenění ze soutěží a dalších akcí.

Ve školním roce 2012/2013 navštěvovalo školu 1 103 žáků. Výuka probíhala ve čtyřech budovách: na Nádražním okruhu 11, v Matičním domě, v Městském domě kultury Petra Bezruče a na ZŠ Ilji Hurníka.

K 30. 9. 2012 zaměstnávala škola 56 pracovníků, z toho 38 žen, pedagogických pracovníků bylo 50, z toho 33 žen. Celkem 93 procent pedagogů působilo v hudebním oboru školy.

Talentové zkoušky proběhly v termínu 21. a 28. května 2013. Dostavilo se 243 zájemců ke studiu. Celkem bylo přijato 217 žáků. V porovnání s loňským rokem došlo k nárůstu počtu zájemců o 37. Absolventů bylo celkem 45, z toho 42 dívek.

Žáci se během školního roku zúčastnili nepřeberného množství soutěží, soutěžních přehlídek a koncertů.

Na těch nejvyšších stupíncích se pravidelně umisťovali už od krajských soutěží ZUŠ, například v krajském kole v komorní hře s převahou dechových nástrojů (6.–7. března 2013 v Havířově) nebo v krajském kole ve hře na elektronické klávesové nástroje (22. března 2013 v Karviné-Mizerově), v krajském kole v komorní hře s převahou

---

²³² Hláska č. 5, 2013, s. 30

smyčkových nástrojů (4.–5. dubna 2013 ve Frýdku-Místku), v krajském kole soutěže ZUŠ ve hře na akordeon (26.–27. března 2013 v Klimkovicích).

Také v ústředních kolech těchto soutěží dosahovali žáci školy vynikajících výsledků. V ústředním kole v komorní hře s převahou dechových nástrojů v Liberci (19.–20. dubna) se na druhém místě umístil kvintet ve složení: Jana Kepová (příčná flétna), Vojtěch Šimera (klarinet), Marie Kepová (trubka), Jan Škubník (pozoun), Richard Šíma (tuba), vedoucím kvintetu byl Jiří Kepa (pedagog: J. Kepa, A. Bartusková, P. Plánský, I. Zdrálková).

Ústřední kolo ve hře na elektronické klávesové nástroje (26.–27. dubna 2013) v Brně znamenalo 2. místo pro Tobiáše Mlýnka (II. kategorie, pedagog: R. Kulla), Adélu Tomanovou (VIII. kategorie, pedagog: T. Pokorná)

Ústřední kolo soutěže ve hře na akordeon, (10.–12. května 2013) v Pardubicích-Polabinách přineslo prvenství triu: Martin Žurek, Monika Fridrichová, Tomáš Teuer (III.A kategorie, pedagog: H. Nosková), dále 2. místo Martinu Žurkovi (IX. kategorie, pedagog: H. Nosková) a 3. místo Karolíně Švábové (II. kategorie, pedagog: T. Pokorná).

Žáci bodovali ale také na mezinárodních soutěžích. Na 11. ročníku Mezinárodní interpretační soutěže Pro Bohemia (5.–7. dubna 2013) v Ostravě zvítězila a titul laureátky získala Kateřina Vítečková (housle, pedagog: M. Foltisová, klavír: M. Kristýnková). Ta bodovala i v 1. ročníku Mezinárodní houslové soutěže PhDr. Josefa Micky pod záštitou Václava Hudečka (9. března 2013 v Praze), odkud si přivezla 2. místo.²³³

ZUŠ, výtvarný obor

V roce 2013 **slavila škola padesátiny**. Výtvarný obor vznikl 1. září 1963 jako Lidová škola umění. O tři roky později dostala škola k užívání jedno křídlo objektu bývalého dominikánského kláštera a díky sousedství s Domem umění a nyní i bývalým kostelem svatého Václava se stala nejzajímavější výtvarnou školou vůbec. Další devizou školy podle ředitelky Ivany Sýkorové byly velké výstavní prostory. Dosud v nich proběhlo

---

²³³ Výroční zpráva školy 2012-2013

275 výstav, a to jak dětských, tak absolventských. V pedagogickém sboru školy se od roku 1983 začali objevovat absolventi výtvarného oboru. „Dnes zde učí výhradně ti, kteří školou prošli,“ poznamenala Sýkorová s tím, že všichni učitelé jsou výtvarníci, kteří prezentují svou vlastní volnou tvorbu. Cílem a snahou učitelů školy bylo podle ředitelky zasáhnout duši žáka tak, aby se uměl orientovat ve světě umění, aby se snažil rozvíjet své výtvarné myšlení a tvořivost a aby se stal citlivou osobností. Ivana Sýkorová také připomněla, že škola má své dobré jméno doma i ve světě i díky grafické tvorbě. K ní přispělo objevení papírorytu bývalým ředitelem školy výtvarníkem Milošem Kačírkem.²³⁴

Středisko volného času

Činnost SVČ byla rozdělena do několika úseků, v nichž pracovali zaměstnanci interní, externí spolupracovníci a také několik osob brigádně. Hlavním úkolem Střediska volného času Opava bylo uskutečňování zájmového vzdělávání pro děti, žáky, studenty, ale také pedagogické pracovníky, zákonné zástupce nezletilých účastníků, popřípadě další fyzické osoby. Zájmové vzdělávání bylo rozděleno do několika skupin. Do první skupiny se řadila realizace příležitostných akcí různého druhu, soutěže, představení a vystoupení zájmových útvarů při akcích pro veřejnost. V rámci toho Středisko uspořádalo 1 185 jednotlivých příležitostných akcí. Navštívilo je 53 637 účastníků a dále bylo realizováno 25 soutěží kategorie A pro 7 964 žáků. Druhou skupinu tvořila činnost pravidelně vzdělávací, tedy činnost zájmových útvarů, kroužků, souborů, klubů a oddílů, kterých v roce 2013 pracovalo celkem 91 a navštěvovalo je 977 zájemců. Některé kroužky byly zaměřeny na přípravu pro budoucí povolání, především kroužek výpočetní techniky, modelářství, elektro, keramika. Prázdninové období znamenalo pro pracovníky SVČ táboremou činnost, organizaci pobytových akcí a táborů. Uskutečnilo se celkem 43 akcí pro 1 117 účastníků. Jednalo se o tábory, ale i semináře, kurzy, soustředění a další akce. SVČ se mohlo v roce 2013 pochlubit několika úspěchy kolektivů a jednotlivců v národních i mezinárodních soutěžích. Pěvecký klub Domino se v červenci zúčastnil mezinárodního workshopu pěveckých souborů v anglickém Worcesteru. Sbornistryní byla paní Ivana Kleinová. Úspěchy byly připsány i v oblasti taneční, tedy souboru Puls Opava, který vedly Jana Vondálová a Eva Vondálová. Malá skupina v hlavní kategorii vytancovala 5. místo na mistrovství ČR ve stepu, trio v hlavní kategorii získalo

---

²³⁴ Region Opavsko, 24. 9. 2013, s. 11

1. místo, formace dětské kategorie vytancovala 4. místo, stejně tak malá skupina v hlavní kategorii, která získala také nominaci na Mistrovství světa ve stepu. Ve scénickém tanci získaly tanečnice z TS Puls nominace na celostátní přehlídce pantomimy a pohybového divadla, byly vybrány do finálového večera Taneční učitelé roku 2013 (choreografie Kudy z nudy a Rendez-Vous). Veliké úspěchy si připsaly také národopisné soubory Úsměv a Vrtek. Národopisný soubor Úsměv zvítězil v regionální soutěžní přehlídce dětských souborů a byl nominován na národní přehlídku do Jihlavy. Mimo to reprezentoval na festivalu v Liptovském Mikuláši (srpen 2013) a na Pastoralce Żywieckej v Polsku, odkud přivezl 1. místo ve skupinách a dvě 2. místa v sólistech. Národopisný soubor Vrtek reprezentoval Opavu na národopisných festivalech v Chorvatském Dugo Polje a Muži (červenec 2013) a na Týdnu beskydské kultury v Żywieci (srpen 2013). Soubor připravovala slečna Soňa Wenzelová.

Každoročně sbírají ocenění studenti z radio-elektro kroužku. Ani rok 2013 nebyl výjimkou. Zdeněk Kolba zvítězil na Mistrovství České republiky v kategorii do 16 let, Lukáš Katarin v kategorii do 19 let. Úspěšné tvůrce připravoval pan Lupač.

Středisko volného času pro veřejnost organizovalo v roce 2013 desítky příležitostných akcí, některé ve spolupráci s Magistrátem města Opavy. Právě sem patřily doprovodné akce festivalu Bezručova Opava v září a Další břehy v dubnu. SVČ se dále podílelo na velkých akcích města Opavy: Den Země, Den stromů, Den dětí, Lampionový průvod, Vítání prvňáčků, Den bez aut. Zejména starší generace ocenila 41. ročník nedělních promenádních dechových koncertů na Ptačím vrchu v době letních prázdnin.

Byly pořádány také vlastní akce SVČ. Jmenujme například akce *Hrajeme si s pohádkou* a *Bavíme se v domečku*, což byly víkendové akce pro rodiče s dětmi, naplněné programem a dílnou ručních prací, technik a řemesel, kde si zájemci vytvářejí různé předměty pod vedením zkušených pedagogů. Velmi oblíbené byly Mikulášské nadílky, Čertování, Vánoční koncerty, Vánočka, Květonoš, Klubíčka, Cvičení s Hankou a Pevnost plná pokladů.

V rámci činnosti Minizoo byly zajištěny besedy o zvířatech a komentované exkurze. Pro školy byly nabízeny výchovné pořady.

Jako jediná instituce v Opavě se SVČ dlouhodobě věnovalo národopisné tematice. Významné byly v roce 2013 folklórní akce na území Opavského Slezska a festival **Chodníčky k domovu**, kde vystupovaly v roce 2013 soubory z Maďarska, Polska, Slovenska a České republiky. Chodníčky k domovu se konaly pravidelně v měsíci září

již od roku 1986. Každoročně se opavskému publiku představovaly domácí opavské folklorní soubory Úsměv, Vrtek a Ischias a je doprovázející cimbálové muziky. Program Chodníčků k domovu svým vystoupením tradičně obohacovaly také soubory z jiných regionů naší republiky a k tomu také alespoň jeden host ze zahraničí. Během tří festivalových dní se soubory a muziky představily v rámci festivalového programu např. na opavském Dolním náměstí, ve Slezském divadle v Opavě a v dalších obcích okolo Opavy.

Dlouhodobě SVC spolupracovalo také s pěveckými sbory ze ZŠ Ilji Hurníka, které byly sdruženy v Klubu Domino. Pro ně bylo zorganizováno v roce 2013 několik víkendových akcí, koncertů a vystoupení. Klub uskutečnil několik koncertních zájezdů do zahraničí a také řadu koncertů ve městě a okolí. Podílel se také na 20 operních představeních ve Slezském divadle.

Oddělení turistiky, přírodovědy a sportu se věnovalo především vodáckým aktivitám pro děti i dospělé. Dále byla otevřena škola bruslení, střelecké soutěže, kurzy lezení, školám byla nabídnuta organizační pomoc při kurzech lyžování a vodáckých kurzech. Pro střelecké soutěže byly využívány prostory střelnice na půdě SVC Husova a pro lezecké aktivity centrum nízkých lanových aktivit, které bylo vybudováno v zahradě SVC na Jaselské ulici a malá horolezecká stěna v tělocvičně tamtéž.

Úsek přírodovědy se kromě péče o vlastní zvířata věnoval ochraně přírody – například čištění břehů vodních toků, instalaci ptačích budek, jejich čištění nebo dokrmování ptactva. Výborná spolupráce byla navázána se záchranným centrem v Bartošovicích.

Bylo zrealizováno 25 okresních kol soutěží, zúčastnit se mohly všechny školy v okrese Opava.

Středisko volného času vzalo v roce 2013 pod „svá křídla“ **Opavské zastupitelstvo dětí a mládeže** (viz kapitola Mládež).

A nesmíme zapomenout na velké výročí, které připadlo na 31. prosince 2013. Toho dne přesně před šedesáti lety bylo Středisko volného času otevřeno a bylo v provozu po celou tu dobu bez přerušení.²³⁵

---

²³⁵ Výroční zpráva SVC Opava za rok 2013

Střední školy

U středních škol jsem přistoupil k odlišnému způsobu prezentování v kronice. Vzhledem k jejich velkému množství, jsem upustil od strohého referování o počtech žáků, množství oborů a vyzdvihl jsem pouze ty události, které „prosáky“ ze škol až do veřejného života města.

Církevní konzervatoř

Již pošesté se sjela do Opavy na pozvání Církevní konzervatoře a ZUŠ Vladislava Vančury Háj ve Slezsku řada nadšenců, aby se zapojila do celodenního hudebního maratónu nazvaného **Máme rádi baroko**. V úterý 5. března vystoupilo v aule a varhanním sále Církevní konzervatoře na 200 interpretů – žáků, studentů a pedagogů z dvaadvaceti základních uměleckých škol a konzervatoří Moravy a Slezska. Tato nesoutěžní přehlídka byla volně přístupná veřejnosti a na své si jistě přišli všichni milovníci Bacha, Händela, Vivaldiho a dalších autorů. Barokní hudba zazněla v podání sólistů, komorních souborů i orchestrů, za zvuku klavíru, varhan, cembala, kytar, fléten, violoncell a houslí i lidského hlasu.²³⁶

Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola

Na škole si přes prázdniny sami vybudovali travnaté hřiště. S nápadem přišla trojice tělocvikářů. „Vzhledem k nedostatku financí jsme se rozhodli postavit si je sami, čímž jsme snížili náklady zhruba o šedesát procent,“ uvedl jeden z autorů nápadu Jiří Zapletal. Sportoviště o rozloze 30 x 15 metrů vzniklo během pěti měsíců bez pomoci stavebních firem. Největší úsilí stálo vybudování travnatého koberce. „Chlapi se tady dost nadřeli, po pokládce trávy se téměř denně muselo zavlažovat, aby dobře zakořenila, nezbytné bylo hnojení, každotýdenní střížení, ovšem výsledkem je sportoviště, které nám může závidět ne jeden profesionální sportovní oddíl,“ dodal ředitel školy Arnošt Klein.²³⁷

Mendelovo gymnázium

Začátkem února se vedení gymnázia **vzepřelo doporučení krajského úřadu** a nesnížilo počty přijímaných studentů. Krajský úřad doporučil škole, aby ve školním roce 2013/2014 přijala místo 90 studentů jen 60. „Vzepřeli jsme se. Podle nás není

---

²³⁶ Hláska č. 3, 2013, s. 19

²³⁷ Hláska č. 10, 2013, s. 30

důvod k tomu, aby naše škola na tom byla hůře než druhé opavské gymnázium, které je od nás zhruba 300 metrů. Procházeli jsme krajská kritéria výběru škol, které mají redukovat, v ničem na tom nejsme hůře než naši sousedé. My vlastníme německý certifikát, který v kraji mají jen další tři školy. Také máme vlastní školní jídelnu a tělocvičny, což druhé opavské gymnázium zatím nemá," sdělil deníku Právo ředitel školy Petr Pavlíček. Studenti školy navíc spustili petici, kterou dosud podepsalo okolo 3 000 lidí. Děti psaly dokonce i ombudsmanovi.²³⁸

Studenti Mendelova gymnázia se podíleli na realizaci projektu zaměřeného na **měření přízemního ozónu**. Projekt nazvaný Monitorování přízemního ozónu byl jedním z těch, které vedení města zaujaly při rozdělování finančních prostředků na vůbec první granty z oblasti životního prostředí a EVVO. Jeho garantem byl pedagog Slezské univerzity Miloš Zapletal a studenti Mendelova gymnázia při něm spolupracovali rovněž se Slezskou univerzitou a Slezským zemským muzeem. „Na střechu Slezského zemského muzea byla umístěna měřicí stanice, která sleduje koncentrace přízemního ozónu venku v parku i uvnitř muzejní budovy. Později se přesune i na další místa ve městě, a to k vybraným základním a mateřským školám," uvedl koordinátor monitoringu Miloš Zapletal. Projekt měl trvat do dubna roku 2014 a do konce roku měla být vypracována monitorovací zpráva.²³⁹

Studenti Mendelova gymnázia uspěli na celostátním **ChemQuestu** pořádaném Vysokou školou chemicko-technologickou v Praze. Úkolem soutěžících bylo připravit experiment, který bude efektní a zároveň zábavný. Soutěžilo se hned ve dvou kategoriích. Tématem experimentu v kategorii základních škol byly potraviny, studenti středních škol zase vymýšleli pokusy na téma přeměny energie. Opava měla finálové zastoupení v obou kategoriích, a to díky studentům Mendelova gymnázia. V kategorii základních škol a nižších víceletých gymnázií postoupilo družstvo ve složení Kryštof Bek a Jan Brablec s pokusem Raketa, která létá na slivovici. V kategorii středních škol pak postoupilo družstvo ve složení Nikola Lubojacký, David Gráf a Ondřej Pavelka s pokusem Létající plechovka. Právě ti nakonec obsadili celkové druhé místo. Během finále měli studenti možnost nahlédnout také do chemických laboratoří Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, prohlédli si oddělení výroby léčiv a výroby vodíku pomocí palivových článků.²⁴⁰

---

²³⁸ Právo, 9. 2. 2013, s. 12

²³⁹ Hláska č. 6, 2013, s. 4

²⁴⁰ Tamtéž, s. 10

Slezské gymnázium

Studenti natáčeli pro svou **vlastní televizi**. Díky projektu Televize SGO si tak mohli vyzkoušet práci televizáků. Od ledna, kdy se sešli poprvé, natočili a zpracovali již několik reportáží o událostech, které se odehrály na půdě školy. „Naše práce jsou prezentovány na velké obrazovce, která je umístěna v prostorách školy. Ostatní studenti se tak mohou dozvědět zajímavé informace z dění školy,“ uvedla studentka Tereza Solná pro zpravodaj Hláska. Televizi SGO tvořil dvacetičlenný tým a měla své logo i znělku. V hodinách výtvarné výchovy mohli vytvářet animované filmy a plánovali také vysílat každý týden aktuální zpravodajství. Pomoc a spolupráci jim přitom nabídla Slezská univerzita i Česká televize.²⁴¹

Slezské gymnázium oslavilo **20 let od svého založení**. Škola si výročí připomněla ve dnech 20. a 21. září hned několika akcemi. Oslavy začaly v pátek 20. září v dopoledních hodinách, kdy školu navštívili zástupci zřizovatele, představitelé města a učitelé ostatních škol. Program si pro ně připravili sami studenti. „Naši hosté se setkají s osobnostmi britské kultury a historie, zúčastní se zajímavých chemických pokusů, zhlédnou divadelní etudy souboru Bez názvu, prezentaci projektu HELP P3, gymnastické vystoupení nebo televizní spoty natočené naší studentskou televizí,“ přiblížila před oslavami Zita Dočekalová ze Slezského gymnázia.

Program také zahrnoval španělské divadlo, prezentaci francouzské kultury, poznávání krás mikrosvěta a další překvapení,“ dodala Zita Dočekalová. Program dne otevřených dveří studenti připravovali s jasným záměrem – ukázat, že Slezské gymnázium Opava je školou moderní a kreativní, že škola nelpí na stereotypu, ale snaží se hledat inovativní cesty vpřed. Celé narozeninové oslavy vyvrcholily v sobotu 21. září od 17 hodin v Kulturním domě Na Rybníčku.²⁴²

Studenti Slezského gymnázia se také zapojili do projektu **Emise**, který podporovala také opavská radnice. „Nechceme být jako ti, kteří jen kritizují, ale chceme také něco dělat,“ shrnula postoj studentů zapojených do projektu jeho autorka a pedagožka gymnázia Kamila Tkáčová. Projekt vznikl v červnu loňského roku. „Studenti si začali všimnout, že naše životní prostředí na Opavsku nevykazuje nejlepší známky, a zajímali se, co s tím uděláme,“ vysvětlila Kamila Tkáčová. Skupinka studentů se rozhodla, že bude veřejnost informovat o tom, kde jsou největší problémy a jak se jim dá čelit. Přípravu přitom studenti rozhodně nepodcenili. Ke spolupráci oslovili Katedru práv životního prostředí a pozemkového práva na Masarykově univerzitě v Brně, se kterou

---

²⁴¹ Hláska č. 5, 2013, s. 9

²⁴² Hláska č. 9, 2013, s. 30

konzultují oblasti legislativy, a Vysokou školu báňskou – Technickou univerzitu v Ostravě, kde studentům předvedli centrum nanotechnologií, které mohou se špatným vzduchem pomoci. Studenti měli také v plánu absolvovat cestu do centra pro výzkum toxických látek na Masarykově univerzitě, kde se chtěli seznámit s dopady dioxinů, farmak a dalších látek na životní prostředí. Cílem projektu bylo, aby se studenti nejprve sami seznámili s tím, co životnímu prostředí a následně lidskému zdraví škodí, a se získanými poznatky se pak chystali oslovit v následujícím roce veřejnost. Vědomosti chtěli také přednášet žákům a studentům dalších opavských škol. Výstupem projektu měla být i informační brožura. S touto brožurou plánovali studenti vyrazit do ulic. Označení budou plackou s logem „emisař“ a lidem, kteří o to budou stát, předají informace o projektu. V začátku bylo do projektu aktivně zapojeno dvanáct studentů, postupně se měli přidávat další. Projekt se už ve svých počátcích zalíbil také oběma opavským náměstkům, Daliboru Halátkovi i Danielu Žídkovi, kteří se rozhodli jej podpořit.²⁴³

Střední škola průmyslová a umělecká

Již tradiční výstava klauzurních prací studentů uměleckých oborů školy proběhla 21. ledna od 14 do 17 hodin. Umělecké obory této školy slavily v roce 2013 své 20. výročí otevření. V budově bývalého německého gymnázia a v dílnách na Jánské ulici se od roku 1993 vyučovaly obory: grafický design, průmyslový design a tvorba hraček a dekorativních předmětů. Hlavním bodem oslav byla vernisáž prací studentů a absolventů, která se uskutečnila 2. dubna a pro veřejnost byla výstava otevřena od 4. do 20. dubna. Její součástí byla také díla absolventky školy Ivany Štenclové. Jako součást oslav proběhla od 27. března do 3. dubna v kostele svatého Václava soutěžní přehlídka Studentský design.²⁴⁴

Střední průmyslová škola stavební

V konkurenci 54 účastníků soutěže pro obor stavebnictví – zaměření na pozemní stavitelství, kterou pořádala již po dvanácté Střední odborná škola stavební v Českých Budějovicích, slavili úspěch opavští studenti. Soutěž byla určena žákům 3. a 4. ročníků tohoto oboru. Úkolem soutěžících bylo v časovém limitu vyprojektovat ve 3D prováděcí projekt zadané studie rodinného domu. Opavskou stavebku reprezentovali Tadeáš Hlaváček a Martin Uličný, kteří se připravovali v programu ArchiCAD. Tadeáš Hlaváček

---

²⁴³ Hláska č. 11, 2013, s. 14

²⁴⁴ Hláska č. 4, 2013, s. 30

nakonec celou soutěž ovládl, když zvítězil s náskokem 26 bodů na druhém místě. Ani Martin Uličný se ve velké konkurenci neztratil a vybojoval 10. místo.²⁴⁵

Střední školy hotelnictví a služeb VOŠ Opava

Studentky školy uspěly 18. ledna ve dvou soutěžích v rámci doprovodného programu Mezinárodních veletrhů Go a Regiontour 2013 v Brně. Studentky tak navázaly na úspěchy v předchozích ročnících. Ze soutěží Profi Go 2013 a Profi Go 2013 – turistický produkt si přivezly hned několik ocenění. Soutěž Profi Go byla určena studentům středních a vyšších odborných škol a jejím cílem je podpora v jejich uplatnění v oblasti cestovního ruchu. Studenti nejprve absolvovali test všeobecných znalostí se zaměřením na zeměpis, historii, kulturu a všeobecný přehled, poté následoval videotest z pamětihodností České republiky a ústní prezentace jazykových a komunikativních schopností formou průvodcovského výkladu v individuálně zvoleném cizím jazyce. Vítězkou se stala studentka oboru Hotelnictví Hana Sonnková, druhé a třetí místo obsadily studentky cestovního ruchu Tereza Věntusová a Saskia Cahlíková.

V soutěži Profi Go 2013 – turistický produkt bylo úkolem studentů zpracovat turistický produkt k podpoře cestovního ruchu ve vybraném regionu ve formě produktového balíčku podle předem stanovených kritérií. V této soutěži získaly studentky Zdeňka Matějčková, Kristýna Hendrychová a Magda Švestková třetí místo.²⁴⁶

Slezská univerzita

Slezská univerzita se v roce 2013 skládala ze tří fakult – Filozoficko-přírodovědecké fakulty v Opavě (FPF), Fakulty veřejných politik v Opavě (FVP) a Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné (OPF). Vedle toho patřily mezi její součásti Matematický ústav v Opavě (MÚ), Vzdělávací centrum (VC), Univerzitní knihovna (UK) a Komorní pěvecký sbor (KPS).

Předsedou správní rady SU byl do 14. září 2013 Zbyněk Stanjura, poslanec Parlamentu České republiky pak jej vystřídal David Sventek, předseda Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko. Členkou správní rady byla kromě jiných i Kristýna Kočí, poslankyně Parlamentu ČR (do 28. 8. 2013) či senátor Jaroslav Palas.

---

²⁴⁵ Hláska č. 5, 2013, s. 30

²⁴⁶ Hláska č. 3, 2013, s. 30

Rektorem byl prof. PhDr. Rudolf Žáček, Dr. a kvestorem Ing. Jaroslav Kania. Děkanem FPF byl prof. RNDr. Zdeněk Stuchlík, CSc. Děkanem FPV byl doc. PhDr. Dušan Janák, Ph.D. Ředitelem Matematického ústavu byl prof. RNDr. Jaroslav Smítal, DrSc.

Slezská univerzita v Opavě měla k 31. prosinci 2013 akreditováno celkem 66 studijních programů, z nichž bylo 32 bakalářských, 6 magisterských a 18 navazujících magisterských programů realizovaných zčásti v prezenční a zčásti v kombinované formě studia. Celkově studovalo k 31. říjnu 2013 na SU 7 661 studentů, z toho 5 591 v bakalářských, 1 797 v navazujících magisterských, 43 v magisterských a 230 v doktorských studijních programech. Z tohoto počtu bylo celkem 1 522 studentů ve věku nad 30 let. Absolventů, kteří během roku 2013 úspěšně ukončili studium, bylo 2 018. K významným problémům patřila relativně vysoká míra neúspěšnosti studentů. V loňském roce ukončilo studium celkem 1 904 studentů, z toho naprostá většina v bakalářských studijních programech – 1 568. Jednoznačně se jedná o přímý důsledek dlouhodobě se snižující kvality středoškolského vzdělání a nedostatečné připravenosti nemalé části maturantů na vysokoškolské studium.²⁴⁷

Zájem o studium může ilustrovat příklad z bakalářských oborů. V roce 2013 se na ně hlásilo 5 421 uchazečů, přijato jich bylo 3 115 a zapsáno 2 650.²⁴⁸ Na SU pracovalo celkem 306,771 akademických pracovníků.²⁴⁹ Působilo mezi nimi 30 profesorů, 62 docentů, 144 odborných asistentů a 79 asistentů a 21 lektorů.

Při SU fungovala také Akademická poradna, která poskytovala poradenství a služby pro studenty se specifickými vzdělávacími potřebami a dále služby psychologické, sociální, kariérové a služby v souvislosti s uplatnitelností na trhu práce.

SU poskytovala také ubytovací kapacity (celkem 814 míst). Evidovala přitom počet podaných žádostí ve výši 712.

Účastníků celoživotního vzdělávání evidovala SU v roce 2013 celkem 1 942.

---

²⁴⁷ Výroční zpráva o činnosti SU, s. 116

²⁴⁸ Tamtéž, s. 48

²⁴⁹ šlo o stav přepočtený na plné úvazky.

Slezská univerzita měla 613 zaměstnanců.²⁵⁰ Hospodaření Slezské univerzity za rok 2013 skončilo kladným hospodářským výsledkem ve výši 4,860 miliónu korun, z toho v hlavní činnosti bylo dosaženo zisku ve výši 2,848 miliónu korun a v doplňkové činnosti bylo dosaženo zisku ve výši 2,012 miliónu korun.²⁵¹ Nejlepšího hospodářského výsledku ze všech součástí SU se podařilo dosáhnout Fakultě veřejných politik, a to 1,835 miliónu. Stipendijní fond byl tvořen částkou 24,8 miliónů korun.

Nyní přejděme k významným událostem ze života univerzity.

„Po třech letech existence bakalářského oboru **Audiovizuální tvorba** se podařilo akreditovat jeho navazující magisterské studium,“ sdělil na veřejném shromáždění akademické obce Filozoficko-přírodovědecké fakulty rektor Rudolf Žáček. Slezská univerzita tak vedle Tvůrčí fotografie nabídne studium dalšího uměleckého oboru na magisterské úrovni.²⁵²

Klub Art opavského Obecního domu hostil 29. dubna zajímavého hosta. Byl jím **Norbert Mika**, polský historik, politik a pedagog, absolvent Slezské univerzity v Katovicích. Opavanům přijel představit českou verzi své publikace nazvané Dějiny Ratibořska, věnované vývoji tohoto hornoslezského regionu.²⁵³

Práci pro Slezskou univerzitu ukončil PhDr. **Vladimír Pfeffer**, Ph.D. Stalo se tak na konci akademického roku 2012/2013, a to po 23 letech působení na Ústavu bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty. Autorem Pfefferova medailonu v elektronických novinách Slezské univerzity byl Ivan Augustin. Připomněl, že Vladimír Pfeffer byl oceněn 2. října 2012 Bronzovou medailí Slezské univerzity. V Opavě Pfeffer působil ve Slezském muzeu, poté na Univerzitě J. E. Purkyně v Brně (dnes Masarykova univerzita). Se vznikem opavské Filozofické fakulty Masarykovy univerzity se vrátil ke své původní profesi, kterou byla lingvistika. V jejím rámci se věnoval původně fázovosti sloves, kterou rozpracoval zprvu v jejich finitivnost, aby pak ukázal na univerzálnost dimenze ohraničenosti platnou nejen pro slovesa.²⁵⁴

---

²⁵⁰ šlo o průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený k 31. 12. 2003

²⁵¹ Zpráva o hospodaření SU za rok 2013, s. 6

²⁵² <http://inoviny.slu.cz/index.php/udalosti/645-audiovizualni-tvorba-ziskala-akreditaci-pro-navazujici-magisterske-studium>

²⁵³ <http://inoviny.slu.cz/index.php/udalosti/643-norbert-mika-predstavil-opavanum-sve-literarni-dejiny-ratiborska>

²⁵⁴ <http://inoviny.slu.cz/index.php/osobnosti/876-pedagog-muze-byt-uspesny-teprve-tehdy-dokaze-li-studenta-zaujmut-uvedomuje-si-lingvista-vladimir-pfeffer>, publikováno 4. 10. 2013

Někdejší rektor Slezské univerzity **Martin Černohorský** oslavil v tomto roce devadesátiny, narodil se totiž 31. srpna 1923.

Studenti audiovizuální tvorby sklidili úspěch s filmem **Sportu zdar**. Snímek studentů Jiřího Vávry a Martina Erbeny zaujal porotu 16. ročníku mezinárodního festivalu Sportfilm Liberec – International Ficts Festival 2013 podle samotných tvůrců zejména svým tématem. „Porota ocenila jeho závažnost a aktuálnost, ale líbilo se jí také samotné zpracování,“ uvedl scénárista filmu Martin Erben. „Zaměřili jsme se na vliv peněz na sport a rozdíl mezi tak zvanými velkými a malými sporty. Základní myšlenka sportu spočívá v radosti z pohybu, z rozvoje vlastního těla i duše, z překonávání soupeřů i sama sebe. Motivace sportovců byla dříve takto prostá a ušlechtilá a sláva či peníze byly sice vítaným, avšak neplánovaným bonusem. Zajímalo nás, jak je tomu v současné konzumní společnosti, kde vítězí materiální hodnoty nad vším ostatním,“ doplnil další scénárista a režisér snímku Jiří Vávra. Sportfilm Liberec je mezinárodní soutěžní festival televizních a filmových snímků s tematikou sportu. „Těší mě, že film našich studentů uspěl v konkurenci snímků České televize a profesionálních studií. To je podle mne mimořádný úspěch,“ zhodnotila vedoucí oddělení Audiovizuální tvorby Monika Horsáková.²⁵⁵

Novou monografii o Frederyku Chopinovi vydal pod hlavičkou Slezské univerzity její pedagog Libor Martinek. Dílo s názvem Frederyk Chopin v české literatuře bylo vyústěním bezmála tříletého studia českých chopiniak. Martinek se ve své práci zaměřil především na chopinovské inspirace v české umělecké literatuře, sledoval však také například vztah hudby a řeči přímo v Chopinově tvorbě. Monografie byla doplněna kresbami opavského rodáka Osvalda Klappera, který působil v Praze a který autorovi poskytl řadu kopií svých grafik z cyklu Chopin v Čechách.²⁵⁶

K výročí sametové revoluce besedoval v Opavě na pozvání Slezské univerzity prof. PhDr. **Jan Sokol**, CSc., Ph.D. Setkání 19. listopadu v Klubu Art zaštitil děkan Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity prof. RNDr. Zdeněk Stuchlík, CSc. Sokolovo vystoupení bylo vlastně filozofickým přemítáním nad pojmem svoboda. „Předně je potřebné konstatovat, že o svobodě začneme přemýšlet tehdy, zdá-li se nám, že jí máme málo. Je to s ní podobné jako se zuby. O těch vlastně ani nevíme, že je máme, až když nás začnou bolet,“ uvedl kromě jiného Jan Sokol. Ve

---

²⁵⁵ Hláska č. 11, 2013, s. 30

²⁵⁶ Region Opavsko, 1. 10. 2013, s. 7 a také: <http://inoviny.slu.cz/index.php/udalosti/938-libor-martinek-provedl-opavany-literaturou-inspirovanou-zivotem-a-dilem-fryderyka-chopina>

svém výkladu se dále zabýval svobodou jako možností volby a limitací této možnosti. Dovolil si také přirovnání konkrétní svobody ve společnosti ke hře. „Hra má dobře promyšlená pravidla, jež vás zbavují strachu. Proto tvrdím, že taková pravidla svobodu neomezují, ale že ji teprve umožňují,“ prohlásil a nabídl hledání klíče k řešení problematiky svobody ve směru ke stejné svobodě všech. „Vládnou pravidla, nikoliv lidé. Pokud jsou tato pravidla taková, že zhodnocují dosažené poznání a navíc je obohacuje zkušenost, vytvářejí situaci, kdy se lidé druhých nebojí. Dosáhnout toho však vyžaduje notný kus odvahy,“ uzavřel své úvodní zamyšlení J. Sokol. Následnou besedu pak uzavřel parafrází z Platóna. „A pokud jde o to dilema demokracie, už Platón dobře věděl, že vládnout mají ti, kdo to ani moc nechtějí. Ale přesto většinou a také v českém politickém prostředí vítězí ti, kdo to chtějí, nejednou až příliš moc,“ rozloučil se s posluchači Jan Sokol.²⁵⁷

---

²⁵⁷ <http://inoviny.slu.cz/index.php/udalosti/959-o-svobode-zacneme-premyslet-tehdy-zda-li-se-nam-ze-ji-mame-malo-konstatoval-pri-setkani-v-opave-jan-sokol>, publikováno 20. listopadu 2013

MLÁDEŽ

Poté, co v roce 2012 ukončila svou činnost Areka, pod kterou fungovalo minulých 12 let **Opavské zastupitelstvo dětí a mládeže** (OZDM), vznikl problém, kdo činnost tohoto „mládežnického parlamentu“ převezme. Město se rozhodlo podpořit obnovení OZDM pod hlavičkou Střediska volného času. „Participace mládeže, tedy účast mladých na veřejném dění, je důležitým prvkem moderní demokracie. Opava chce být i nadále příkladem dalším městům a podporovat mladé lidi v zájmu o dění okolo sebe,“ uvedl Ondřej Kubesa, zastupitel města a předseda komise pro prevenci kriminality a participaci mládeže. Do zastupitelstva dětí a mládeže posílají své delegáty opavské základní a střední školy. Osou jeho činnosti jsou zasedání, která se konají jednou měsíčně v budově Hláska, a to vždy na určité téma, k němuž jsou zváni hosté. V minulosti tak mladí řešili kriminalitu ve městě, soužití s menšinami, nezaměstnanost, nabídku kultury pro své vrstevníky nebo životní prostředí. „Děti se učí kriticky myslet, prezentovat svůj názor před ostatními, připravit strukturovanou diskuzi či poskytnout si zpětnou vazbu. To jsou dovednosti, které jsou potřeba při jakékoliv správě věcí veřejných a hodí se i v budoucím zaměstnání,“ vysvětlila koordinátorka Veronika Frélichová ze Střediska volného času a dodala: „Pro mladé připravujeme možnost účastnit se jednání komisí rady města, získat peníze na svůj vlastní projekt nebo jet do zahraničí na mezinárodní výměnu mládeže.“ První setkání zájemců o práci v zastupitelstvu dětí a mládeže se uskutečnilo 5. dubna na Hlásce

Dětská zastupitelstva a parlamenty fungují v České republice v mnoha městech, v našem kraji například v Ostravě, Vratimově, Novém Jičíně, Kopřivnici či Orlové. Existuje také Krajské zastupitelstvo dětí a mládeže se sídlem v Ostravě a Národní parlament dětí a mládeže v Praze, do kterých města vysílají své delegáty.²⁵⁸

---

²⁵⁸ Hláska č. 4, 2013, s. 7

KULTURA

Při strukturování této kapitoly jsem dal přednost systému členění po kategoriích: instituce, festivaly, galerie, pořadatelské agentury, kluby aj.

Instituce

Knihovna Petra Bezruče

Instituce se skládala ze čtyř poboček: hlavní budova, pobočka Kateřinky, pobočka Kylešovice, pobočka Olomoucká a pěti místních knihoven – Komárov, Milostovice, Suché Lazce, Malé Hoštice a Vávrovce. Ke knihovně patřilo také Kulturní zařízení minoritský klášter. V hlavní budově se nacházelo několik oddělení: Oddělení pro dospělé čtenáře, Oddělení pro děti a mládež, Studovna, Multimediální studovna a veřejný internet a Mediatéka se zvukovou knihovnou.

V prostorách Městského domu kultury Petra Bezruče, kde má knihovna svoje hlavní sídlo, byla v roce 2013 provedena oprava podlahy, okapových žlabů a okenních parapetů a byly nainstalovány klimatizační jednotky.

Městská knihovna Petra Bezruče evidovala ke konci roku 2013 celkem 260 221 knihovních jednotek, z toho 245 361 knih. Roční přírůstek činil 13 066 svazků a odepsáno bylo 6 698 svazků. Během roku 2013 navštívilo knihovnu 405 088 čtenářů, a to nejen fyzicky, ale také prostřednictvím on-line služeb, které knihovna nabízí. Půjčeno bylo celkem 542 911 dokumentů.

Důležitým přelomem knihovních interních služeb byl přechod na interní formát MARC21 v AKIS Clavius. „Přechodem na interní formát MARC21, jsme docílili ‘korektní’ katalogizace nových typů dokumentů podle standardu MARC 21 a zajištění lepší (přímé) datové kompatibility s velkými knihovnami a Souborným katalogem ČR i s partnerskými knihovnami v zahraničí,“ uvedla ředitelka knihovny Zuzana Bornová s tím, že touto změnou došlo k zprovoznění a využití nových možností v rámci

věcného popisu v bibliografických záznamech a možnosti lepšího plnohodnotného zapojení do projektu tvorby Národních autorit.²⁵⁹

Knihovna dále pracovala na rozvíjení fondu zvukových a bodových knih pro nevidomé, zrakově postižené i jinak hendikepované uživatele. Bylo zakoupeno 169 nových titulů do zvukové knihovny.

Knihovna poskytovala kromě základních knihovnických služeb další aktivity: referenční služby, kopírovací služby, veřejný přístup na internet a služby pro nevidomé a zrakově postižené uživatele.

V roce 2013 bylo v knihovně zaregistrováno 8 826 čtenářů. Na jeden čtenářský průkaz se dalo navštívit více oddělení. Celkem 12 081 uživatelů využilo služeb veřejného internetu, 21 437 navštívilo kulturně výchovné akce, 9 928 se zúčastnilo vzdělávacích akcí. Dohromady 213 843 návštěvníků využilo elektronických a webových služeb knihovny.

Za část finančních prostředků, které knihovna obdržela, byly nakoupeny nové regály a do každého oddělení tzv. líné pytle, které měly navozovat větší pohodlí v relaxačních zónách knihovny.

Knihovna participovala na různých projektech. Nejdůležitější bylo zapojení se do republikových projektů na podporu dětského čtenářství – Škola naruby, Celé Česko čte dětem, Pasování prvňáčků a Noc s Andersenem.

V rámci jedenáctého ročníku **Noci s Andersenem** byla hlavním tématem bezpečnost a práce policie. Organizátorky připravily pro děti téma Bezpečnost silničního provozu. Noc vlastně začala setkáním s opavskými policisty na dopravním hřišti v Malých Hošticích, kde se děti seznámily s pravidly a zásadami bezpečnosti, které by měly jako účastníci silničního provozu dodržovat. Ve stejném duchu pak pokračoval program v knihovně, který byl zakončen noclehem v oddělení pro děti a mládež.

Neméně významná byla spolupráce na festivalu Bezručova Opava (výstava B4K, koncert Beaty Bocek, tři besedy s publicistou Johnem Davisem) a festivalu Další Břehy

---

²⁵⁹ Výroční zpráva Knihovny Petra Bezruče za rok 2013, s. 13.

(Bájná hora Kailas). Knihovna spolupracovala také s Magistrátem města Opavy při realizaci již tradičního a dětmi velmi oblíbeného Dne dětí.

Knihovna pořádala množství akcí, výstav a přednášek i samostatně. V prostorách oddělení pro dospělé byly instalovány tři výstavy ve vitrínách. Největší ohlas u návštěvníků si získala výstava o panenkách s názvem *Dámy minulých epoch*. Neméně zajímavá byla výstava keramiky z chráněných dílen při domově pro zrakově postižené ve Vlašovičkách a naposledy pak prezentace výtvorů oboru grafický a průmyslový design při Střední škole umělecké a průmyslové v Opavě.

Věnujme se nyní více měsíci březnu, který byl vyhlášen **měsícem čtenářů** a stal se svátkem knihoven a dříve býval měsícem knihy. Celorepublikově dostal letošní ročník název S námi jen all inclusive! Byly připraveny akce pro dospělé i děti. Dospělí si mohli poslechnout přednášku Martina Jirouška na téma *Upíři v legendách, mýtech a skutečnosti* a přednášku Trénování paměti. O své knize *O štěstí v umírání* přijel povídat osobně její autor Jan Paul.

Pro žáky školou povinné připravili pracovníci knihovny stručný exkurz do upírské tematiky s názvem *Po stopách Upíra Nosferatu*, nejslavnějšího černobílého filmu o nemrtvých všech dob. Děti si také mohly přijít poslechnout spisovatelku Lenku Rožnovskou, která si připravila interaktivní besedu nad knihou *Školačka Kristýnka*. Pro předškolní děti byl připraven výtvarný program s tvorbou leporela znázorňujícího písmenka abecedy. Nechybělo ani odpolední čarování s knihami, v němž děti vyplňovaly kvízy a hádanky o svých oblíbených knihách. V rámci měsíce čtenářů se také uskutečnila velká výstava *Causa Jiří Trnka*, která sestávala z kreseb dětí ze ZUŠ Vladislava Vančury ke knize Jiřího Trnky *Zahrada*.

Týden knihoven (30. září – 6. října) měl tentokrát cestopisnou tematiku, byly uspořádány dvě přednášky – *Austrálií s otevřenou pusou* Jiřího Máry a *Tajemná vůně Afriky*, setkání s cestovatelem Jiřím Blatou. Nechyběl ani maratón čtení a Hudební večer s poezií.

Největší pobočkou Knihovny Petra Bezruče byla **kateřinská**. Její zaměstnankyně a zaměstnanci připravili široké spektrum besed, přednášek a jiných akcí pro maminky s dětmi, nejmenší čtenáře, ale i seniory. Velice kladně byla přijata soutěž *Moje Opava*, kterou pobočka organizovala společně s občanským sdružením Natura Opava. Pobočka pořádala pravidelné Kluby seniorů a Kluby maminek. V rámci aktivit Klubu seniorů navštívili zájemci společně komentovanou výstavu *Duch Afriky v Domě umění*

a herečka Slezského divadla Sabina Muchová připravila veřejné čtení s názvem *Perličky ze života Lídy Baarové*. Celkově se akcí zúčastnilo 89 zájemců. Maminky navštěvovaly se svými potomky pravidelná cvičení s dětmi, zúčastnily se Balónkové párty nebo Dětského karnevalu. Zajímavým zpestřením klubu také byla přednáška s tematikou homeopatie u dětí. Klub přivítal i maminky nové, takže se jejich počet vyšplhal na 194.

V kateřinské pobočce byla k vidění výstava nazvaná *Bobr. Seznamte se!*, kterou připravila ostravská pobočka Agentury pro ochranu přírody a krajiny. Kromě informačních panelů bylo součástí výstavy i panorama životního prostředí, ve kterém se bobr pohybuje, včetně modelu bobra. Pro mladé návštěvníky byla připravena znalostní soutěž.

Další velmi zajímavou výstavu, kterou chtěla tato pobočka přiblížit odkaz tvorby oblíbené ilustrátorky dětských knih Heleny Zmatlíkové, připravili žáci opavských základních škol.

Pobočka v Kylešovicích realizovala čtyři zajímavé a poučné výstavy, v nichž byl dán prostor amatérským vystavovatelům fotografií. S velkým ohlasem veřejnosti se setkaly akce *Veselá abeceda skřítků Knihomilka Čtivého* a přednáška na téma *Strašidla*.

Malá a prostorově nevyhovující **pobočka na ulici Olomoucké** byla během roku 2013 krátkodobě uzavřena z důvodu budování nové přípojky vytápění. Byly přichystány pouze knihovnické mini lekce pro děti z přilehlých ZŠ a MŠ.

Pobočka **Kulturní zařízení minoritský klášter** připravila pro zájemce celkem 154 akcí. Jednalo se o přednášky, porady, semináře, konference, slavnostní shromáždění a vernisáže výstav. Patřily sem i akce odboru školství, odboru sociálních věcí a bezplatné akce Slezské univerzity (promoce). Pro účely výstav minoritský klášter propůjčoval gotickou síň a předsálí. K rozsáhlejším akcím byl využit prostor letního refektáře a schodiště. Veškeré informace o výstavách byly zveřejněny na webu knihovny. Celkem bylo realizováno jedenáct výstav. Akce v prostorách minoritského kláštera v roce 2013 navštívilo 25 700 osob.

Celkem bylo ve všech pobočkách knihovny realizováno dohromady 365 vzdělávacích a 95 kulturních akcí.

Městská knihovna Petra Bezruče i v roce 2013 pokračovala ve vydávání elektronického časopisu Občasník knihoven okresu Opava zaměřeného na problematiku veřejných knihoven. Periodikum vycházelo třikrát ročně.

Loutkové divadlo

Loutkové divadlo mělo v roce 2013 dva interní pedagogy volného času, deset externích spolupracovníků, kteří působili jako vedoucí zájmových útvarů, především divadelních souborů, a tři osoby na úseku provozním.

Své divadelní umění pro děti i dospělé v roce 2013 předvádělo celkem třináct amatérských uměleckých souborů. Jmenujme alespoň některé: **Broučci** pod vedením Leo Heina, **OPAL** (Opavští amatérští loutkaři) pod vedením Miroslavy Halámkové, **Sáček**, jehož vedoucími byly od počátku Simona Streitová a Lucie Linhartová, **Siesta** – soubor asi dvaceti nadšenců pod vedením Jiřího Maistryszina. Dále zmíníme **Skřítky**, o jejichž repertoár se stará Lenka Halámková (Janoušková), a soubory **Štěk** a **Štěkáček** pod taktovkou Daniela Kollmana.

Nejúspěšnější v sezóně 2012/2013 byl bezesporu soubor **Rarášci**, jehož dlouholetou vedoucí byla Gabriela Bernardová. Dětský soubor vyhrál s představením Autíčko Cililink v roce 2013 regionální přehlídku loutkářských souborů a postoupil do celostátní přehlídky Loutkářská Chrudim. Hra Autíčko Cililink vznikla podle námětu Aloise Mikulky, pro soubor ji upravila Gabriela Bernardová. Vše vzniklo bez scénáře, autorka vycházela pouze ze znalosti pohádky. K představení vytvořila výpravu jako svou maturitní práci studentka Střední školy průmyslové a umělecké Alena Matulová.

Soubory připravovaly nedělní představení pro děti, pro zpestření byly zvány i soubory profesionální, což se setkalo s nebývalým ohlasem u diváků. Svědčí o tom například pozitivní kritiky na představení Černošská pohádka v podání profesionálního divadla **Drak** z Hradce Králové, které bylo na prknech Loutkového divadla uvedeno v září 2013 v rámci festivalu Bezručova Opava.

Loutkové divadlo rovněž pokračovalo v organizaci pravidelných hodinových akcí *Hrajeme si s pohádkou* pro děti, které přišly na divadelní představení.

Loutkové divadlo pořádalo také každoroční přehlídky a soutěže. Patřila sem *Dětská scéna*, celostátní přehlídka dětských recitátorů, *Opavská rolnička aneb Víkend plný pohádek* a *Divadelní lízátko*, přehlídka dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů. Pravidelně také pořádalo *Mikulášské nadílky* a *Dětský den*.²⁶⁰

Malice Slezská

Opavský odbor vedl **Jaromír Breuer**, zatímco Matici slezskou jako celek **Vlastimil Kočvara**, který byl současně tajemníkem. Malice slezská, resp. její opavský odbor, se opět věnoval pořádání zájezdů a ediční činnosti, ačkoliv v poněkud omezené míře, protože v předchozích letech musel vynaložit nemalé prostředky na rekonstrukci svého sídla – Matičního domu na Rybím trhu.

Pravidelná členská schůze se v opavském odboru odehrála 19. března.

Zájezdy v tomto roce směřovaly nejprve do Ostravy, a to 27. dubna, kdy členové opavského odboru navštívili Dolní oblast Vítkovic a také centrum Vítkovic. Zájezd byl nazván Ostrava trochu jinak.

Dále se členové opavského odboru podívali do sousedního Polska. V sobotu 18. května navštívili pivovar Zywiec a také pamětihodnosti města. Další zastávkou pak bylo historické město Pština se zámekem a rozsáhlým parkem.

Malice slezská byla aktivní i v oblasti kulturní. Její člen Petr Urbánek uspořádal 30. března v obnovené barokní vošárně v Raduni koncert, na kterém zazněly árie a duety z českých a světových oper od Viléma Blodka, Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka či Giuseppe Verdiho, Giacoma Pucciniho nebo George Bizeta.

Dále Malice uspořádala 25. května v kapli Božského srdce páně v Marianu koncert, který připomněl 370. výročí francouzského hudebního skladatele M. A. Charpentiera, jehož dílo *Te Deum* zažilo v Opavě svou premiéru. Zaznělo v provedení Smíšeného sboru sv. Matouše z Hatě. Orchestr a varhany řídil P. Kozel.

---

²⁶⁰ Výroční zpráva Střediska volného času. 2013.

Matice rovněž pokračovala ve vydávání Vlastivědných listů Slezska a severní Moravy. Například druhé číslo 39. ročníku přineslo články z Opavska, a to o významné poválečné akci Budujeme Slezsko, o průběhu měnové reformy před 60 lety i o českých tělocvičných spolcích v Hradci nad Moravicí. Připomenuto bylo 90 let Archivu města Ostravy i osobnost významného malíře a výtvarného pedagoga Josefa Pindura. Nechyběly v něm zajímavé články s přírodní tematikou, informace o činnosti Matice slezské a o novinkách regionální vlastivědné literatury. Pohlednice z našeho kraje popisovala zlatorudné mlýny v okolí Olešnice.²⁶¹

Slezské divadlo

Události ze života Slezského divadla popisují v rámci celé sezóny 2012/2013.

Ředitelem divadla byl Jindřich Pasker, šéfkou opery Jana Andělová Pletichová a vedoucím činohry Roman Groszman. Na post dirigenta nově nastoupil Petr Chromčák.

Druhého září 2012 měla premiéru pohádka pro malé diváky s názvem **O vlku a kůzlátkách**. Autorkou půvabného příběhu na známý námět byla Jarmila Stoklasová, rekvizitářka činohry Slezského divadla, která se svými pohádkami sklízela úspěch v České republice i zahraničí. Veselá pohádka se spoustou písniček byla napsána pro potěšení malých i velkých diváků. Kůzlata Lízinku a Lupínka hráli Michal Stalmach a Tereza Starostková, mámu kozu Pavla Štěchová, j. h., vlka Daniel Volný, Zpěvanku Nikola Němcová, j. h. a prodavačku Jakub Stránský, který celou hru režíroval.

Pro dospělé diváky byla od 16. září připravena hra **Sekretářky z Ostrožné**, činohra se zpěvy německého skladatele, klavíristy, libretisty a režiséra Franze Wittenbrinka, kterou režisér Roman Groszman přizpůsobil opavským reáliím a dal jí podtitul podnikový muzikál. Jaký byl asi život sekretářek a úřednic v jedné smyšlené kanceláři na opavské pěší zóně Ostrožná? O tom se diváky pokusily přesvědčit Hana Vaňková, Ivana Lebedová, Kamila Srubková, Sabina Muchová, Šárka Vykydalová, Ludmila Štědrá, j. h. a Pavla Štěchová, j. h. Jediný mužský prvek zastupoval Martin Valouch a možná členové kapely, která hrála přímo na jevišti. O kostýmní výbavu se postarala

---

²⁶¹ Hláska č. 11, 2013, s. 21

Tatiana Masníková, j. h., hudbu složil Richard Mlynář, j. h. a dramaturgicky se hry ujala Alžběta Matoušková.

Sezóna 2012/2013 znamenala také velký úspěch pro baletní sólisty Slezského divadla, manžele **Moniku a Valerije Globovi**. Získali na Mistrovství světa se svou organizací Balet Globa v interpretačním umění WCOPA 2012 absolutní vítězství v kategorii balet a opera. Navíc získali dvě zlaté a dvě stříbrné medaile za jednotlivá vystoupení. Celá česká výprava obdržela v Los Angeles medaili za nejlepší tým. Úspěšné umělce přivítal na Hlásce primátor Opavy Zdeněk Jirásek.

Říjen 2012 byl ve znamení premiéry operní. **Nabucco**, dramatická opera z období roku 586 před Kristem, odvozená z biblického příběhu o zajetí Židů v Babylónu, byla uvedena v režii Jany Andělové Pletichové, se scénou od Jaroslava Milfajta a s kostýmy Romana Šolce. V titulní roli Nabucca se představili stálý host opavské opery Nikolaj Někrasov a Vlado Zápražný, sólista olomoucké opery. Roli Abigail alternovaly Katarína Jorda Kramolišová, Magda Málková a Katka Vovková. Zachariáše zpívali opavský sólista Dalibor Hrda a člen ostravské opery Martin Gurbal. Ismaela nastudoval olomoucký operní sólista Jakub Rousek a opavský Michal Pavel Vojta. Ilona Kaplová a Simona Mrázová ztvárnily roli Fenery a Velekněze zpívali Peter Soós a Waldemar Wiczorek. Role Abdalla patřila opavským stálým Zdeňku Kaplovi a Alexandru Vovkovi. „Celý soubor opery včetně baletu a orchestru předvedl v režii Jany Andělové Pletichové opět skvělý výkon, úvodní zmínku zaslouží tentokrát výkony sboru. Ten, vedený sbormistryní Kremenou Pešakovou a posílený o hosty a studenty opavské konzervatoře, podal strhující výkon. A to nejen ve známé písni Let', myšlenko, na zlatých křídlech ..., která se ve své době stala osvobozeneckou písní pro celou Itálii. Poklonu je třeba složit stálým hostům opavské opery, kteří se vystřídali v titulní roli Nabucca. Role Abigail rozdělila diváky na dvě poloviny, které se ještě dnes prou o to, zda lepší výkon podala Katarína Jorda Kramolišová, či další stálý host Katka Vovková. Nezaujatí pozorovatelé naštěstí potvrzují, že obě dámy byly naprosto skvělé! Jako Zachariáš oslovil diváky domácí Dalibor Hrda stejně jako monumentální Martin Gurbal, sólista ostravské opery. Michal Pavel Vojta, který se při premiéře se Slezským divadlem a jeho publikem rozloučil, skvěle nastudoval roli Ismaela, v níž se střídal s Jakubem Rouskem, hostem z Olomouce,“ uvedla v recenzi Milena Křístková.²⁶²

---

²⁶² Region Opavsko, 23. 10. 2012.

V říjnu také hostovala (21. 10.) v opavském Slezském divadle v rámci představení pro děti Ostravská společnost Petra Bezruče s pohádkou Rudolfa Čechury a Jiřího Šalamouna **Maxipes Fík**. Byla odehrána dvě představení.

Manželé Monika a Valerij Globovi, kteří v roce 2009 založili občanské sdružení balet Globa, vystoupili s tímto představením po více než roce 5. listopadu 2012 na pódiu Slezského divadla. Projekt měl název **Duše v pohybu** a byl představením inspirativních koláží, terapií – psychobaletu, dramaterapií a orientálních tanců. Čestným prezidentem sdružení byl slavný baletní mistr Vlastimil Harapes, který celým večerem provázel. Na jevišti se představili lidé s různým handicapem a také klienti opavského Mariana.

Premiéru činohry **Americký císař** irského dramatika George Bernarda Shawa mohli diváci shlédnout 11. listopadu 2012. Jak zněl podtitul hry, šlo o politickou burlesku, která i osmdesát let od svého vzniku stále udivovala svou aktuálností. „Je zasedání vlády fraška jako čajový dýchánek? Jsou někteří lidé předurčení k tomu, aby byli velcí, anebo se velkými stávají díky svým činům? Jaké jsou jistoty odborových funkcionářů? A mají co dělat ve vládě? Co kdyby se Londýn přesunul do Washingtonu? Nebo do Moskvy? Kdo skutečně tahá za politické nitky a kdo dělá z politiků bezmocné loutky? Je možné vstoupit do politiky a zachovat si morální integritu?“²⁶³ Hra přinesla návrat na divadelní prkna emeritnímu členovi činohry Drahomíru Ožanovi, který se představil v roli premiéra Protea. Hlavní role krále Magnuse byla přidělena Michalu Stalmachovi, ministry rozhádané vlády ztvárnili Martin Táborský, Kostas Zerdaloglu a další emeritní člen opavské činohry Emanuel Křenek. Dámy si zahrály dlouholeté členky činohry Hana Vaňková a Ivana Lebedová. Nováčka ve vládě, který je všemi a ze všech stran dobíraný, si zahrál Pavel Rohan, j. h. Role královny Jeminy se skvěle zhostila Sabina Muchová a v roli její přítelkyně se střídaly Šárka Vykydalová nebo Tereza Starostková. Role tajemníků zbyly na oblíbeného herce Daniela Volného a jeho kolegu Jakuba Stránského. Režijně se hry ujal šéf činohry SDO Roman Groszmann, kostýmy navrhla Tatiana Masníková, j. h., dramaturgickou spolupráci nabídla Alžběta Matoušková a hudbu složil Richard Mlynář.

Předvánoční atmosféru chtěl 27. listopadu 2012 přiblížit zájemcům baletní soubor SDO se svým romanticky laděným kouskem, oblíbeným u malých i velkých diváků, **Louskáčkem**.

---

²⁶³ Zpravodaj Slezského divadla, listopad 2012, str. 6

Poslední premiéra roku 2012 byla operetní a odehrála se 16. prosince – byl to **Netopýr** Johanna Strausse mladšího. V opavském Slezském divadle dostaly herecké příležitosti nové, stálé i hostující tváře. V titulní roli pana Gabriela Eisensteina alternovali držitel Thálie za rok 1999 Jan Ježek a Dušan Růžička, mladý absolvent, který byl do role obsazen na základě konkurzu stejně jako Mariana Hochelová, jež zpívala Rosalindu spolu se stálíci opavské scény a také držitelkou Thálie, paní Katarínou Jordou Kramolišovou. Po mateřské dovolené se do divadla vrátila Tereza Kavecká a zpívala Adélu společně s Věrou Likérovou, Juraj Nociar ztvárnil Alfréda. Opavské stálice Zdeněk Kapl a Alexandr Vovk zpívaly doktora Falkeho a Šárka Maršalová s Ilonou Kaplovou hrály hraběte Orlovského. Dirigoval stálý dirigent opavského orchestru Petr Chromčák, režijně se na operetě Netopýr podílel televizní a činoherní režisér Rudolf Tesáček. Choreografii vytvořil Jiří Kyselák, scénu Jaroslav Milfajt, kostýmy navrhl Tomáš Kypta.

Každý měsíc po celou sezónu 2012/2013 byla ve VIP salónku k vidění výtvarná výstava. Divadlo zvalo rovněž hostující soubory z Prahy a Ostravy, chystalo představení pro děti a jednou měsíčně uspořádalo Divadelní matiné, povídání s herci o připravovaných titulech a inscenacích.

Cena Opavské Thálie roku 2012 byla za celoživotní **přínos divadlu předána Emanuelu Křenkovi a za ztvárnění role Lídy Baarové Sabině Muchové**. Operní Opavskou Thálii si vysloužil **Zdeněk Kapl** za roli Pimpinelliho v Lehárově operetě Paganini. Cenu diváka obdržela paní **Monika Globa**.

Divákům byla také nabídnuta představení v rámci Komorního divadla Za Oponou, z her zde uváděných jmenujme alespoň **Audienci** Václava Havla, hru o sládkovi a jeho podřízeném, který byl do pivovaru přidělen pracovní, nesmrtelná hra, jejíž opavské pojetí mohli diváci vidět v podání Romana Groszmana a Jakuba Stránského.

Pro nový kalendářní rok 2013 připravilo divadlo pro své diváky operety, opery a pět činoher.

Byly vyhlášeny výsledky ankety **Ceny diváka**, kterou si pro tuto divadelní sezónu odnesl činoherní herec a nedávná posila souboru **Daniel Volný**. Anketa byla sponzorována opavským Rotary klubem International.

Diváci měli možnost hlasovat v anketě o titul na přání. Hlasovací lístky odevzdalo 2 064 osob a vítězství v oblasti činohry si získala situační komedie Raye Cooneyho **Rodina je základ státu**, operetu vyhrály **Perly panny Serafínky** Rudolfa Piskáčka a jako operu na přání si diváci zvolil český překlad **Figarovy svatby** W. A. Mozarta.

V lednu (13. 1.) měla premiéru česká lidová a trochu pohádková komedie na motivy Jana Drdy **Daskabáty, hříšná ves aneb Zapomenutý čert**. Inscenaci připravil hostující režisér Jakub Nvota. Diváci si vychutnali herecký koncert Martina Valoucha v roli čerta Trepifajksla a roli svérázné Marijány Plajznerové, kterou skvěle ztvárnila stálice opavské scény Hana Vaňková. Kostýmně a scénicky se na hře podílela Katarína Žgančíková.

Opavské publikum se 24. března dočkalo premiéry několikrát zfilmovaného románu **D'Artagnan aneb Tři mušketýři**, románu, který nevycházel z knihy Alexandra Dumase, ale z původního divadelního scénáře dvojice francouzských autorů Jerome Savaryho a Jean-Loupa Dabadieho. Celkové obsazení čítalo přes 40 osob, takže byli do hry zapojeni i hosté a skupina historického šermu pod vedením Jana Krásla. Inscenaci připravil Petr Veselý, který s opavským divadlem spolupracoval poprvé, autorem výpravy byl Milan Popelka a kostýmy vytvořila Klára Vágnerová. Titulní postavu rytíře D'Artagnana ztvárnil Daniel Volný, Athose Jakub Stránský, Aramis Michal Stalmach. V inscenaci se podle režiséra Petra Veselého snoubily dvě věci: romantika, v dnešní době jistě užitečná věc, a humor. Ke hře byla vyhlášena soutěž o nejlepšího opavského mušketýra, kterou vyhrál Daniel Volný.

Jako třetí činohru v roce 2013 nastudovali herci komedii z lékařského prostředí **Rodina je základ státu**. Pobavit diváky se v ní snažili Martin Valouch, Roman Slovák, j. h., Michal Stalmach nebo Hana Vaňková a Kamila Srubková. Diváci měli možnost srovnání, protože stejnou inscenaci na prknech opavského divadla představil amatérský divadelní soubor ŠAMU ze Štítiny. S touto crazy komedií nebo fraškou vyhráli v roce 2013 přehlídku amatérských divadel Loutkářská Chrudim. Režíroval Václav Benda.

Co se opery a operety týče, patřila únorová premiéra (24. 2.) Dvořákově opeře **Čert a Káča** v režii Lubora Cukra. Zazpívali si v ní Ilona Kaplová, Zdeněk Kapl, Katarína Jorda Kramolišová, Juraj Nociar a další. Scénu navrhl Martin Černý, kostýmy Roman Šolc a s tanečnicí pracoval Martin Tomsa. Celá opera má ale styl prokomponovaného toku hudby s důrazem na lehkou, svižnou a melodicky výraznou deklamaci s použitím příznačných motivů, které jsou geniálním způsobem melodicky, rytmicky

i instrumentačně obměňovány. Hudebně-dramatickou deklamaci doprovází Dvořák v Čertovi a Káče hutným symfonickým zvukem orchestru, jenž se neprosazuje pouze v samostatných předehrách ke každému jednání a v tancích, ale i v instrumentaci atmosféry jednotlivých situací.²⁶⁴

Duben (21. 4.) se nesl ve znamení premiéry opery **Lazebník Sevillský** Gioacchina Rossiniho. Diváky se v ní snažili potěšit stálíce operního souboru Alexandr Vovk, Katarína Jorda Kramolišová, Ilona Kaplová, nové posily operního ansámblu Veronika Holbová a Dušan Růžička a hosté – sólista z Národního divadla v Praze Jiří Hájek. Režijně se na opeře podílela Jana Andělová Pletichová, scénu vytvořil Jaroslav Milfajt, kostýmy Jana Kuttnerová a choreografii vytvořil Jiří Horák.

Premiéru operety **Perly panny Serafínky** od Rudolfa Piskáčka mohli diváci vidět 23. června. Zpíval stálý operní soubor divadla – Tereza Kavecká, Ilona Kaplová, Dušan Růžička, Michal Pavel Vojta, ale připojili se i kolegové z činohry – Martin Táborský, Kamila Srubková, Ivana Lebedová a jako host Evžen Trupar.

Divadlo nezapomnělo ani na malé diváky, jedna neděle v měsíci byla v odpoledních hodinách vyhrazena právě jim s nějakou pohádkou ať už opavského souboru nebo nějakého hostujícího. Divadelní představení probíhala také v rámci dvou významných opavských festivalů Další břehy v dubnu a Bezručova Opava v září.

Opavská kulturní organizace

OKO v roce 2013 prošlo personálními změnami a celkem zde bylo na hlavní pracovní poměr ke konci roku 2013 zaměstnáno 16 osob. Organizace provozovala svou činnost v prostorách Obecního domu, Domu umění i přilehlého kostela sv. Václava.

V Domě umění bylo zrealizováno sedm výstavních bloků s celkem 24 samostatnými výstavami, které navštívilo rekordních 19 tisíc návštěvníků. OKO se zapojilo do akce Slezská muzejní noc, kdy se do tří prostor patřících organizaci přišlo podívat 1 069 osob. Opavská kulturní organizace se jako každoročně podílela na programech Dne dětí, Dnů evropského kulturního dědictví, festivalů Další břehy a Bezručova Opava.

---

²⁶⁴ http://www.divadlo-opava.cz/wp-content/uploads/mesicniky/2013/unor_2013.pdf

Stálá expozice Cesta města v prostorách Obecního domu přivítala v roce 2013 celkem 8 938 návštěvníků. Těm byl k dispozici ještě rozšířený animační program vhodný pro dětské i dospělé publikum. Kromě stálé expozice bylo možno zhlédnout čtyři krátkodobé výstavy, z nichž putovní projekt Zapomenutí hrdinové byl zapůjčen z Muzea města Ústí nad Labem.

S velkým návštěvnickým ohlasem se setkal další ročník festivalu dokumentárních filmů o lidských právech **Jeden svět**, tentokrát pod názvem Bojíte se snášet? Klub Art úspěšně pokračoval v projektu jazz context, jehož cílem bylo představit posluchačům aktuální projekty české i zahraniční jazzové hudby, a také v projektu teatro, který představil divákům opět aktuální projekty alternativní divadelní scény. V klubu pokračovaly také střední přednášky se Slezským gymnáziem.

Zmiňme ještě zajímavou akci s názvem **Čaj v jurtě** (12.–15. února). V pravé mongolské jurtě, umístěné v parku vedle Obecního domu, byly připraveny dopolední programy pro školy a školky a večerní programy pro dospělé zahrnující přednášky, autorská čtení i hudební produkce. Školní animační programy si přišlo poslechnout 174 dětí.

Pro děti byla 2. září vyhlášena literární a výtvarná soutěž O cenu primátora města na téma Návraty ke kořenům, která trvala až do května roku 2014. Hlavní myšlenkou bylo, aby děti vyobrazily nebo sepsaly svůj pohled na minulost vlastní rodiny, folklór, slavné rodáky a regionální specifika.

OKO pokračovalo v rámci výstavní činnosti ve spolupráci s Galeríí výtvarných umění v Ostravě, Kabinetem architektury, Institutem tvůrčí fotografie při Slezské univerzitě v Opavě, Spolkem pro Ostravskou kulturu, Střední průmyslovou školou strojní a uměleckou v Opavě, Slezským zemským muzeem, Národním památkovým ústavem, Státním okresním archivem a Zemským archivem.

Obecní dům, expozice Cesta města

První putovní výstava byla k vidění od 13. února do 28. dubna a jmenovala se **Zapomenutí hrdinové. I oni byli proti fašismu**. Zabývala se tématem německých odpůrců nacismu v českých zemích. V rámci doprovodných aktivit k výstavě byly zájemcům nabídnuty dvě přednášky a speciální vzdělávací programy pro 2. stupeň ZŠ a SŠ. Expozici zhlédlo 1 586 návštěvníků.

Druhá výstava se konala od listopadu 2012 do března 2013 a nesla název Opavský zámek. K výstavě byly v lednu zrealizovány dvě večerní přednášky v Klubu Art, které navštívilo přes 160 osob. Celková návštěvnost výstavy v roce 2013 se vyšplhala k 783 osobám.

Třetí výstava – **Vincenc Prasek, seznamte se!** – probíhala od 16. května do 20. září 2013 a byla připravena ke 130. výročí založení prvního českého gymnázia ve Slezsku a ke 170. výročí narození jeho zakladatele V. Praska. „Zřejmě každý Opavan ví, kde se nachází ulice Praskova. Méně z nás už ale asi bude vědět, kdo byl Vincenc Prasek. Výstava si klade za cíl seznámit návštěvníky s rozporuplnou osobností opavských dějin, se zakladatelem a ředitelem prvního českého gymnázia ve Slezsku. Prasek oplýval znamenitými organizačními schopnostmi. Na poli opavského muzejnictví se prosadil jako zakladatel Muzea Matice opavské, jehož cílem bylo shromažďovat české sbírky. Překážek, které musel v německé Opavě denně překonávat, bylo nespočet. Na výstavě se dozvíte nejen to, kde stávalo zmiňované gymnázium, ale také jak vypadalo, co se v něm vyučovalo, budete moci usednout do historických školních lavic. Vincenc Prasek: možná slezský Jára Cimrman, s určitostí však spiritus agens (hybatel dění). Opavský pedagog, ředitel, zakladatel, historik, přítel, kolega, novinář, učenec a vizionář. Takový byl Vincenc Prasek. Seznamte se!“²⁶⁵ K výstavě byly realizovány vzdělávací programy pro školy a komentované prohlídky pro veřejnost. Celková návštěvnost činila 2 282 osob.

Krása detailu byl název fotografické výstavy Jana Langera, která probíhala po celý říjen v galerii Obecního domu ve spolupráci s Národním památkovým ústavem. Jejím cílem bylo přiblížit hodnoty, jejichž záchrana je cílem památkové péče. Součástí výstavy byly i workshopy nebo přednáškové večery. Přišlo se podívat 897 návštěvníků a dalších 287 zájemců dorazilo na doprovodné programy.

Expozice **Opavské hradby** (prosinec 2013 až duben 2014) se setkala s velkým ohlasem u publika. Jednalo se o největší výstavní projekt expozice Cesta města a Národního památkového ústavu, dokumenty a listiny zapůjčil Státní archiv v Opavě, Zemský archiv a také Muzeum Novojičínka. Návštěvníkům byla nabídnuta široká škála doprovodných programů od vzdělávacích pořadů pro školy, přes komentované prohlídky po křest katalogu a publikace k výstavě. Zajímavé a ojedinělé nebo nikdy nevystavené exponáty této mimořádné expozice si přišlo prohlédnout 850 zájemců.

---

²⁶⁵ Výroční zpráva OKO 2013, část 2., s. 29.

OKO realizovalo v prostorách klubu Art nebo v sále purkmistrů ve spolupráci s Historickým klubem Slezské univerzity 22 přednáškových cyklů. OKO se zapojilo do speciálních akcí: Slezská muzejní noc, Den dětí, Léto s městskou expozicí, Dny evropského dědictví a nově v roce 2013 Otevírání turistické sezóny v Opavském Slezsku.

Zájemcům z řad veřejnosti bylo nabídnuto přes 100 komentovaných prohlídek stálé expozice nebo krátkodobých výstav. S úspěchem se setkaly také prázdninové příměstské tábory.

Galerie Obecního domu

V prostorách galerie se uskutečnilo v roce 2013 osm výstav a s nimi spojených edukačních programů pro děti a komentovaných prohlídek. Dvě výstavy byly realizovány už tradičně v rámci festivalů Další břehy (Červené přístřeší Veroniky Richterové a Michala Cihláře) nebo Bezručova Opava (Cesta kolem mé hlavy za 80 obrazů Františka Mazáče). V lednu a únoru proběhly fotografické výstavy dvou opavských rodáků: Martiny Pavelkové **Láska je, když seš kurva!** a **Století Češi** Jana Langer. Listopad byl ve znamení výstavy **Příběh nemocné duše** realizované za podpory Psychiatrické nemocnice Bohnice a Psychiatrické léčebny v Opavě. Autorem výstavy byl MUDr. Ivan David, CSc. Jejím úkolem bylo seznámit širokou veřejnost s historií psychiatrické péče od počátků po současnost.

Menší výstavní projekty byly prezentovány ve foyeru kavárny Obecního domu. Jednalo se především o prezentaci menších, ale lokálních či žákovských a studentských projektů. V roce 2013 zde bylo realizováno třináct výstavních projektů vesměs regionálních autorů.

Klub Art

Klub Art sloužil pro filmové projekce, hudební produkce a přednáškové cykly. Celkem se zde uskutečnilo 192 kulturních akcí. Akce většího rozsahu byly potom uskutečněny v prostorách Kulturního domu na Rybníčku. Jednalo se především o koncert folkového písničkáře Wabiho Daňka v září 2013 a koncert rockového zpěváka Dana Bárty a jeho kapely Illustratosphere v prosinci téhož roku.

Z kapel, které koncertovaly v klubu Art během roku, jmenujme alespoň některé: Druhá tráva (bluegrass), Pavlína Jíšová (folk), Peter Lipa (jazz), November 2nd (rock alternative), Staré pušky (pop-rock), Marsyas (folk-rock) nebo Spirituál Kvintet (folk), Laco Deczi (jazzový trumpetista) a Tomáš Kočko a orchestr (world music inspirovaná moravskou tradiční hudbou).

Také zde v únoru probíhal **Básnický maraton** z cyklu literárních večerů Nadějně vyhlídky, festival dokumentárních filmů Jeden svět v březnu a přednáška známého hudebního publicisty Jiřího Černého s názvem Britské kapely 60. let ve stínu Beatles v září a Festival Den poezie v prosinci.

Opavany jistě zaujal křest nové knihy o jejich městě – Opava dnem i nocí, který se konal rovněž v klubu Art.

Dům umění

OKO spravovalo i Dům umění a přilehlý kostel sv. Václava, kde se během roku uskutečnilo 22 výstav, z toho některé v Kabinetu fotografie v přízemí Domu umění.

Od 11. ledna do 30. dubna bylo možno zhlédnout v oratoři výstavu **Barokní umění**, která vznikla díky spolupráci OKO a Galerie výtvarného umění v Ostravě. Ostravská galerie zapůjčila pro výstavu jedenáct obrazů z poměrně unikátní kolekce barokního malířství. „Převládaly zde oblé formy evokující pohyb, tělesnost, ticho a spolu s hladkostí a možnostmi doteku taky pocit bezpečí.“²⁶⁶

Dobrodružné světy Zdeňka Buriana, výstava, která byla k vidění od 8. března do 30. dubna v prvním i druhém patře Domu umění, se snažila ukázat široké spektrum témat, kterými se Burian zabýval. Kromě obrazové rekonstrukce pravěkého člověka také třeba ilustrace ke knihám Boženy Němcové. Výstava vznikla z velké části ze zápůjček různých institucí, ale i ze soukromých sbírek.

Kostel sv. Václava byl od 13. dubna do 12. května ve znamení dokumentární fotografie **Jindřicha Štreita**. „Přinést výpověď o lidských bytostech v jejich každodennosti a přirozenosti. Smutek, radost, vina, trest, odpuštění, láska, nuda a žárlivost jsou

---

²⁶⁶ Výroční zpráva OKO, rok 2013, část 3., s. 14.

Štreitova témata. I v okamžicích, kdy se zdánlivě nic neděje, se v jeho fotografiích odehrává drama lidského bytí,“ komentovala výstavu výroční zpráva.²⁶⁷

Jindřich Štreit vystavoval v Domě umění ještě jednou, ve sloupové síni v 1. patře od 15. května do 30. června spolu s Pavlem Formanem. Jednalo se o soubor fotografií a různých typů obrazů zpracovaných pomocí grafických programů. Výstava měla název **Společné příběhy**.

Květen a červen v Domě umění bývá každoročně ve znamení výstavy maturitních prací uměleckých oborů Střední školy průmyslové a umělecké v Opavě. V rámci výstavy bylo také uskutečněno slavnostní předávání maturitních vysvědčení. Zároveň s maturitními pracemi probíhala také expozice diplomových a klauzurních prací Institutu tvůrčí fotografie při Slezské univerzitě v Opavě.

Výstava **Generace Národního divadla** se uskutečnila od 15. května do 11. srpna 2013. Jednalo se o prezentaci seskupení umělců, kteří se podíleli na výzdobě Národního divadla v roce 1881 a 1883. Na výstavě byl vedle obrazů Vojtěcha Hynaise, Františka Ženíška, Mikoláše Alše také bronzový odlitek návrhu sochy sv. Václava od Josefa Václava Myslbeka.

Sloupová síň ve 2. patře Domu umění nabízela příznivcům fotografie od 16. července do 11. srpna expozici Krzysztofa Gieraltowskeho s názvem **Polské osobnosti**. Soubor 44 černobílých fotografií představil významné polské osobnosti, třeba papeže Jana Pavla II. nebo režiséra Romana Polanského. Autor sám provedl zájemce výstavou a doplnil svůj výklad dalšími fotografiemi.

Duch Afriky. Tento název nesla výstava zahájená 6. září a trvající až do 3. listopadu v rámci Bezručovy Opavy. Jednalo se o rozsáhlé exponáty kmenového umění a fotografií cestovatele a fotografa Jiřího Blaty, které autor nasbíral během čtyřiceti let cestování po východní, střední a západní Africe. O výstavu byl nebývalý zájem veřejnosti, dostavilo se 6 224 návštěvníků a veřejnosti byly nabídnuty také dvě komentované prohlídky výstavy.

V termínu 11. září – 31. prosince probíhala výstava **Ruské umění 19. a 20. století**. Své malířské unikáty poskytla na výstavu Galerie výtvarného umění v Ostravě.

---

²⁶⁷ Výroční zpráva OKO, 2013, část 3., s. 16.

Jednalo se o krajinomalby, dějinné události, impresionismus a nejmladší ruskou generaci malířů.

Další výstava nesla název **UB/Letadlo** a byla k vidění od 14. listopadu do 31. prosince. Výstava byla pořádána ke 150. výročí založení Umělecké Besedy. Název Letadlo byl vybrán zcela cíleně. Záměrem výstavy totiž bylo ukázat živelnost a životaschopnost stopadesátileté dámy. Výstava byla koncipována na principu samospádu – tzv. letadla. Kurátor oslovil vybrané umělce, ti následně vyzvali další členy a ti zase další. Tento kruh se několikrát zopakoval. Ke všem výstavám byly vytištěny katalogy, plakát a pozvánky.

Slezské zemské muzeum

Všechny areály muzea, k nimž patřila Historická výstavní budova, Památník Petra Bezruče, Arboretum Nový dvůr, Památník II. Světové války v Hrabyni, Srub Petra Bezruče v Ostravici a Areál československého opevnění v Darkovičkách, měly v roce 2013 106 zaměstnanců. Nově bylo v roce 2013 vytvořeno oddělení právní. Činnost zaměstnanců se zaměřovala jak na oblast přírodních, tak i společenských věd.

Muzeum již delší dobu vydávalo tři recenzovaná periodika – Časopis Slezského zemského muzea, který se skládá ze dvou sérií – série A mapující vědy přírodní a série B vědy společenské. Pokračovalo rovněž ve vydávání vědeckého Slezského sborníku. Sbírká SZM měla 21 oborových podsbírek, z nichž ta nejnovější s názvem Živé dřeviny byla zapsaná právě v roce 2013. Sbírký Slezského zemského muzea jsou zpřístupněny veřejnosti v tzv. badatelských dnech, které probíhají každou středu od 12 do 15.30 hodin a ve čtvrtky od 8 do 15.30 hodin. Badatelům jsou k dispozici nově zřízené badatelny.

V roce 2013 byly vydány pod hlavičkou SZM tři odborné monografie: Příroda Slezska (autoři Jindřich Roháček, Jan Ševčík a Petr Vlk), Znamení vertikál: Církevní a náboženský život českého Slezska od středověku po první světovou válku (autor Pavel Šopák) a Memorabilia opavských dominikánů (autoři Markéta Kouřilová a Petr Kozák).

Po ročním uzavření knihovny z důvodů rekonstrukce Janottovy vily a stěhování knihovnických fondů byla knihovna pro veřejnost otevřena slavnostně 7. 1. 2013 ve zcela

novém kabátě. Knihovna měla k dispozici samostatnou budovu s moderními depozitáři.

K nejvýznamnějším mezníkům roku 2013 v muzeu patřilo vypracování projektové dokumentace k rekonstrukci Müllerova domu a stavbě nové skleníkové expozice v Arboretu Nový Dvůr.

SZM připravilo pro návštěvníky v roce 2013 celkem 21 výstav, z nichž pět se uskutečnilo mimo prezentační prostory. Za divácky nejatraktivnější počín se dají považovat výstavy **Znamení vertikál** a také **Jan Balabán – Jsem tady**. Rovněž se uskutečnilo třicet akcí v různých muzejních částech, nejnavštěvovanější tradičně byla Slezská muzejní noc a Darkovičky v rytmu swingu. Zaměstnanci SZM se autorsky nebo organizačně podíleli na 21 přednáškách pro širokou veřejnost. Pokračovalo se v započaté spolupráci s občanským sdružením Za Opavu, které připravilo pro zájemce celkem osm zajímavých přednášek.

Počet návštěvníků (v souhrnu všech areálů) dosáhl v roce 2013 počtu 82 400. Největší zájem byl o expozice Arboreta v Novém Dvoře, kam se vypravilo 30 494 návštěvníků, druhá v návštěvnosti byla Historická výstavní budova, jejíž sbírky si přišlo prohlédnout 25 535 zájemců. Muzejní akce zažily největší návštěvnický boom v měsících květen a červen.

Nesmíme opomenout akviziční činnost muzea. V roce 2013 bylo připsáno 1 331 nových přírůstkových čísel, což představovalo 24 792 sbírkových předmětů. Velmi cenná byla kolekce umělecké litiny z produkce železáren ve Frýdlantu nad Ostravicí, kterou se muzeu podařilo získat díky spolupráci se Zemským archivem v Opavě, nebo sbírka fotografií krnovského rodáka a dokumentárního fotografa Gustava Aulehly. Během roku 2013 byla provedena generální rekonstrukce garáže a dílenského zázemí, také byla nachystána rekonstrukce Müllerova domu včetně archeologického průzkumu.

Nyní se budeme podrobněji věnovat jednotlivým pracovištím.

Historická výstavní budova

Historická výstavní budova zájemcům nabídla stálé expozice i krátkodobé výstavy. Do stálé expozice patřil cyklus Slezsko se čtyřmi oddíly Encyklopedie Slezska, Příroda Slezska, Křídla myšlenek a Historie Slezska. Cyklus Slezsko představoval inspirativní koncept moderní muzejní expozice, což ocenila porota na mezinárodní soutěži Gloria Musaealis, která vyhlásila expozici Slezsko jako nejlepší muzejní počín roku.

Návštěvnicky se Historická výstavní budova umístila na druhém místě s počtem 25 535 osob. Již od září 2012 až do 3. března 2013 byla ke zhlédnutí připravena výstava **Město – zámek – krajina**, jejímž hlavním cílem bylo představit symbiózu přírodní a lidské aktivity. K vidění bylo více než 200 exponátů, z nichž některé byly prezentovány úplně poprvé.

Další v pořadí od 26. března do 7. dubna byla fotografická expozice s názvem **Můj svět**. Návštěvníci si mohli prohlédnout sérii vítězných fotografií, které v rámci soutěže připravila Charita Opava.

Nejvýznamnější, nejnavštěvovanější a také cenami nejvíce ověřenou se stala výstava **Jan Balabán – Jsem tady**. V Historické výstavní budově byla prezentována od 20. března až do 31. srpna. Jejím cílem bylo zmapovat život a dílo známého ostravského spisovatele, který zemřel předčasně v dubnu 2010, ale za svou tvorbu získal posmrtně prestižní ocenění Magnesia Litera. „Píšu proto, abych čtenáře vyburcoval. Aby si řekli: A co já?“ Balabánova literární tvorba odrážela jeho vlastní život, psal ze zkušeností, ze sebe samého. Proto je dobře, že kurátorka Martina Klézlová tyto dva prvky neoddělila, stejně jako je dobře, že návštěvník není výstavou nijak směřován, ale může se prostorem pohybovat podle vlastního uvážení.²⁶⁸ Kurátorka shromáždila ukázky rukopisů, deníků z autorových dospělých i dětských let, různé osobní dokumenty, fotografie, autorské knihy, časopisy, do kterých přispíval, zajímavé audionahrávky a jiné věci.²⁶⁹ V rámci výstavy se uskutečnil také bohatý doprovodný program, mimo jiné i jedenáct literárních večerů ve známém ostravském klubu a antikvariátě Černý pavouk, kam Balabán rád chodil a čerpal inspiraci pro své knihy. Pozvání na literární večery přijali nejen kolegové, režiséři, divadelníci, dokumentátoři a přátelé zesnulého Jana Balabána, ale také osobnosti uměleckého nebe. Zmiňme alespoň básníky Petra Hrušku, Irenu Štastnou a Ivana Motýla,

²⁶⁸ www.AFUK.cz, březen 2013.

²⁶⁹ <http://www.ceskatelevize.cz/zpravodajstvi-ostava/kultura/239684-literarni-vecer-jirho-hajicka-ukonci-velkou-vystavu-o-janu-balabanovi/>

kontroverzní spisovatele Jiřího H. Krchovského a Jiřího Hájíčka. Prostředí Černého pavouka, který zanikl před deseti lety, se snažila kurátorka Martina Klézlová alespoň částečně znova oživit, když připravovala výstavu s názvem Jsem tady. Přesně nasimulované prostředí, jaké dříve stálo ve Stodolní ulici, láká k tomu pohodlně se tu usadit a vzít do rukou nějakou z přítomných knih; a pokud by se návštěvníkovi kniha líbila, může si ji poté odnést domů. Jiný návštěvník dá možná raději přednost zhlédnutí dokumentu o Janu Balabánovi, ve kterém jsou mimo jiné i záznamy představení a autorských čtení, jež v Černém Pavoukovi probíhala.²⁷⁰

Menší výstavu s názvem Svět iluzí a klamů, která byla zaměřena hlavně na školní mládež, bylo možno navštívit od 1. května do 6. července v prostorách Historické výstavní budovy. Jednalo se o exponáty ukazující různé optické klamy, statické nebo nereálné obrazy a exponáty testující naše prostorové vnímání. Výstava vznikla za přispění studentů Mendelova gymnázia, Slezské univerzity a projektu Svět techniky.

Druhá velmi zajímavá, odborníky i veřejností dobře oceňovaná výstava, nesla název **Znamení vertikál** a zájemci měli možnost ji navštívit od 24. září 2013 až do března roku 2014. Hlavním úkolem expozice bylo přiblížit široké veřejnosti pohled do světa náboženství na území českého Slezska. Hlavní důraz byl kladen na náboženství katolické, ale část byla věnována i evangelické církvi nebo judaismu. Výstava se uskutečnila jako součást projektu NAKI s názvem Slezsko: Paměť – identita – region a záštitu nad celou akcí převzali hejtman moravskoslezského kraje Miroslav Novák, olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner a ostravsko-opavský biskup Mons. František Václav Lobkowicz. „Zabýváme se tím, co je slezskou identitou a s čím lze Slezsko spojovat. V tom máme na mysli pouze tu část země, která po slezských válkách připadla habsburské monarchii," uvedla garantka výstavy Markéta Kouřilová.²⁷¹ „Znamení vertikál rozhodně není jen vzletný název. Skrývá se za ním mnoho měsíců intenzivní odborné práce specialistů nejen ze Slezského zemského muzea, ale také mnoha dalších institucí. Podařilo se zdokumentovat zcela mimořádný soubor památek reprezentujících vývoj duchovního života v hlavních náboženských proudech a vytvořit z nich patrně největší a nejreprezentativnější kolekci," uvedl Antonín Šimčík, ředitel Slezského zemského muzea.²⁷²

Pracovníci muzea uspořádali v prostorách Historické výstavní budovy také různorodé akce. K těm tradičním a u veřejnosti velmi oblíbeným patřila v pořadí již čtvrtá **Slezská**

²⁷⁰ www.AFUK.cz, březen 2013

²⁷¹ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/243411-znameni-vertikal-co-je-slezskou-identitou/>

²⁷² <http://www.akce.cz/akce/394479/znameni-vertikal>

muzejní noc (24. května), která se konala ve všech areálech patřících pod muzeum. **Evropská noc netopýrů** se konala 30. srpna již po sedmé, připravena byla prohlídka preparátů, poslech netopýřích hlasů a večer zakončila procházka s ultrazvukovým detektorem a ukázkou živých netopýrů. Opomenout nesmíme ani Dny evropského kulturního dědictví 14. září, kdy bylo možno prostory Historické výstavní budovy navštívit v rámci komentované prohlídky.

Arboretum Nový Dvůr

Arboretum navštívilo v roce 2013 celkem 30 494 návštěvníků, čímž se zařadilo na první místo v návštěvnosti objektů pod správou SZM. Arboretum získalo nové akviziční předměty, k nejvýznamnějším patří soubor dvoukřídlého hmyzu ze španělského ostrova Mallorca a darem byly obohaceny zoologické podsbírky o dermoplastický preparát skupiny mláďat prasete divokého z Horních Životic.

Arboretum získalo významnou podporu i v oblasti revitalizace infrastruktury. Došlo na generální opravu terasy u zámečku, která byla léta v havarijním stavu. Nejvýznamnější akcí pak byla realizace projektové dokumentace pro nový expoziční skleník J. G. Mendela, který se měl stát výstavní plochou pro sbírku exotické flóry.

I tento areál pod správou SZM připravil pro své návštěvníky během roku akce a výstavy. Již od roku 2012 až do 5. 3. 2013 pokračovala v Arboretu výstava **Národní parky Chile**. Jednalo se o fotografie pořizené třemi přírodovědci SZM, kteří se zúčastnili expedice po jihoamerických národních parcích. Navštívili jich celkem patnáct.

Rovněž od roku 2012 do 2. března 2013 probíhala v prostorách skleníkové části arboreta expozice s názvem **Preparátor – putování světadíly s Vilémem Borůvkou**. Výstava byla věnována významnému životnímu jubileu opavského preparátora a shromažďovala nejen jeho práce dermoplastické, ale také fotografie z cest po čtyřech kontinentech. K výstavě byl vydán i katalog.

Květen je v arboretu již tradičně měsícem kvetoucích rododendronů, proto byla uspořádána výstava **Rhododendrony** (1. dubna až 31. května). Tentokrát bylo možno obdivovat kvetoucí pěnišníky pocházející z oblasti Dálného východu, Japonska a Sibíře. Expozici bylo možno zhlédnout i s komentovanými prohlídkami.

Další výstava – Nejvzácnější rostliny ČR – byla výstavou fotografií z území Slovenska, Rumunska, Srbska, Rakouska, Norska a dalších. Vznikla ve spolupráci s Přírodovědnou společností a internetovým magazínem Botany.cz. Jednalo se o fotografie rostlin, které se na našem území běžně nevyskytují, a k prohlédnutí byla od 6. dubna do 31. října.

Celý červen se nesl ve znamení velmi oblíbené výstavy **Kouzlo živých motýlů** v prostorách pěstebních skleníků arboreta. „V přítmí fikovníků, bambusů a banánovníků mohli návštěvníci spatřit tropické otakárky, atlasy, danajdy, batolce, perleťovce, okáče, bělásky, babočky či bájná modrokřídlá morfa.²⁷³

Léto v arboretu se pracovníci snažili návštěvníkům zpříjemnit výstavou **Balkónové rostliny** (15. června až 31. srpna). K vidění byly tradiční i méně známé druhy v různých kombinacích i způsobech jejich využití. Výstava byla uspořádána ve spolupráci s firmou Pasič, s. r.o.

Od 11. července do 15. září byla v prostorách Arboreta nainstalována výstava **Co může vyrůst v arboretu**. V tomto projektu dvanáct studentů architektury během dvou semestrů zkoumalo možnosti i slabé stránky arboreta. Své představy a poznatky vtělili do návrhů, kdy mohli návštěvníci během prohlídky objevit třeba sférické kino, divadlo či minifarmu.

Rok 2013 se v arboretu nesl rovněž ve znamení mnoha zajímavých akcí. Jmenujme alespoň Den země, již zmiňovanou Slezskou muzejní noc, komentované prohlídky během Víkendu otevřených zahrad v červnu 2013. Předposlední víkend v srpnu (24. a 25. 8.) mohli návštěvníci arboreta pozorovat Indiány a zkusit si různé indiánské tradice a zábavy při již tradiční akci s názvem **Indiánské léto**. Zájemci mohli spatřit rybářské tradice nebo si zasoutěžit o největšího sumce v září při každoročním **Výlovu rybníka**, nebo si vytvořit dýni při akci s názvem **Vyre(š)ž si svou dýni**. Komentované prohlídky nabídli pracovníci arboreta zájemcům také při příležitosti Dne stromů. Také předvánoční čas bylo možné si v arboretu zpříjemnit na akci Advent v arboretu.

---

²⁷³ Výroční zpráva SZM, rok 2013, strana 26.

Památník Petra Bezruče

Památník prošel ke konci roku 2013 personálními změnami – odešla dosavadní kurátorka a vedoucí Památníku Martina Klézlová a nahradila ji Tereza Tomášová. Branami Památníku prošlo 2 171 osob.

Nejvýznamnějším počinem Památníku bezesporu byla již zmiňovaná výstava Jan Balabán – Jsem tady, kterou připravila Martina Klézlová.

Stejná autorka se spolu se statutárním městem Opava podílela na výstavě **Po stopách Slezských písní**, která byla instalována v Památníku Petra Bezruče od 3. září 2013 do března 2014. Uběhlo 110 let od prvního vydání této neznámější sbírky opavského barda Petra Bezruče, z jehož tvorby čerpají umělci ještě v dnešní době. Výstava prezentovala vydání tohoto básnického díla ve více než 40 jazycích, kromě těch klasických to byla také čínština, estonština, albánština, korejština a další. Součástí výstavy byly i cizojazyčné nahrávky textů. Výstava se stala součástí festivalu Bezručova Opava.

Nesmíme opomenout akci s názvem **Po stopách Vladimíra Vaška** (15. září), která měla připomenout tvorbu autora, jenž se proslavil pod pseudonymem Petr Bezruč. Jednalo se o literární podvečer. Ten se uskutečnil rovněž v rámci festivalu Bezručova Opava.

Památník II. světové války v Hrabyni

Památník zaujímal v návštěvnosti třetí místo, podívalo se do něj 14 826 zájemců. V jeho prostorách se konaly dvě zajímavé výstavy k tématu II. světové války. Obě bylo možno shlédnout ve stejném termínu – od 5. dubna až 30. listopadu. První s názvem **Muži a válka** se věnovala osudům mužů doma i v zahraničí, seznamovala s každodenností zástupců různých profesí od klasických řemeslníků po interbrigadisty ve španělské občanské válce nebo politické vězně. „Stovky exponátů. Uniforma Heliadora Píky. Kožený letecký kabát pilota Karla Mrázka. Letecká bomba, v níž se shazovaly letáky. Dřevěné pryčny, na kterých spali vězni lágru v Dachau, i dopisy, které odtamtud posílali. Školní kresby dětí z počátku 40. let. Fotky z obsazení Vítkovických železáren nacisty. S novou sezónou má expozice Památníku II. světové války v Hrabyni nové téma. Válečné osudy mužů. Ze všech možných stran...Návštěvníci se tak dozvědí, jak válka poznamenala jednotlivé profese – učitele,

dělníky či četníky. Co znamenala pro kněze, co pro sportovce, například členové Sokola čelili masivní perzekuci“, uvedla vedoucí památníku Jana Horáková.²⁷⁴

Druhá výstava se jmenovala **Řop řop řopík**, což bylo označení pro lehčí typy pohraničního opevnění, tzv. lehká opevnění. Expozice mapovala typologii řopíků, způsob výstavby nebo seznamovala s osobnostmi spjatými se stavbou, konstrukcí řopíků.

Při řadě akcí připravili pracovníci komentované prohlídky, třeba u příležitosti 68. výročí osvobození Hrabyně, jedné z nejzničenějších obcí v rámci celé České republiky, která se konala dne 27. dubna.

Dne 29. dubna se v památníku uskutečnil Den veteránů, který byl tradičně vyhrazen pro setkání příslušníků 1. čs. samostatné tankové brigády.

Den vítězství si připomněli v památníku 8. května. V pamětní síni proběhl jako každoročně pietní akt při příležitosti ukončení 2. světové války.

V květnu se uskutečnil Den s válečnými dokumenty (25. 5.), který byl věnovaný projekcím krátkých filmových záznamů ze sbírkového fondu památníku. Promítány byly dobové dokumenty i nově natočené vzpomínky pamětníků domácího i zahraničního odboje. Den byl realizován v rámci projektu NAKI pod názvem Slezsko: Paměť – identita – region.

Již druhý ročník koncertu Lidi pro lidi se uskutečnil 21. června. Akce byla určena na podporu osob s handicapem. Všechny kapely vystoupily bez nároku na honorář. Akci pořádalo občanské sdružení Dogma, které se věnuje canisterapii.

Zapomenout nesmíme otevření nové bezbariérové trasy pro handicapované lidi (20. října) která nyní spojuje památník s nedalekým Ústavem sociální péče. Trasa byla předána za účasti ředitele Ústavu sociální péče Vladimíra Plačka, ředitele SZM Antonína Šimčíka a starostky obce Hrabyně Zdeňky Jordánové.

Na Den vzniku samostatného československého státu 28. října byla pro návštěvníky památníku připravena komentovaná prohlídka s názvem Karpatsko-dukelská operace

---

²⁷⁴ SZM, Výroční zpráva 2013, s. 42. a také MF Dnes 20. 4. 2013.

a dvě přednášky na téma: *Okolnosti vzniku čs. vojenské jednotky v SSSR a její bojové nasazení a Československé vojenské jednotky v SSSR.*

Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky

O objekty opevnění projevilo v roce 2013 zájem 8 614 návštěvníků. Zmiňme zde tři zajímavé akce.

První byl **Pochod za vojenskou historií**, který se uskutečnil 6. června, a jednalo se o společnou akci SZM a Krajského velitelství v Ostravě. Účastníci pochodu šli z bohumínské pevnosti MO-S zvané *Na Trati* až do Hlučina. Každý turista obdržel pamětní odznak.

Areál se zapojil i do projektu **Techno trasa**, jehož cílem je představit návštěvníkům zajímavé technické památky Moravskoslezského kraje. Akce byla nazvána Darkovičky v rytmu swingu (8. září). Bylo možné zúčastnit se komentovaných prohlídek, poslechnout si hudební vystoupení a zhlédnout výcvik psů pohraniční stráže.

Již 22. ročník Pochodu po linii čs. opevnění Hlučín-Darkovičky se konal 24. září. Jeho trasa vedla přes pěchotní sruby MO-S 33 Kozmice až MO-S 19 Alej a měřila asi 8,5 km. Účastníci pochodu měli zajištěný doprovod, odborný výklad i prohlídku některých vybraných objektů.

Srub Petra Bezruče na Ostravici

Do srubu, který muzeum získalo jako součást dědictví po básníku Bezručovi a nacházel se v podhorské beskydské obci Ostravice, se přišlo podívat 760 zájemců.

Konala se tady jedna zajímavá zářijová akce – **Litera Tůra aneb na Lysou horu s Petrem Bezručem**. V rámci festivalu Bezručova Opava se účastníci festivalu pokusili o výšlap na Lysou Horu, stejně jako to před lety dělal sám Petr Bezruč. Říkal tomu „výplazy“. Výstup doprovázený básnickými vstupy skončil samozřejmě nahoře, kde byla pokřtěna nová básnická sbírka opavského nakladatelství Perplex. Kromě turistů se výplazu zúčastnili ještě herci Národního divadla Moravskoslezského Jan Fišer a Vladimír Polák a také básníci Jan Kunze a Dan Jedlička.

Zemský archiv Opava

Součástí Zemského archivu v Opavě (ZAO) byl také Státní okresní archiv (SOkAO), ale každé z těchto institucí věnujeme samostatné podkapitoly, jak tomu bylo v kronice zvykem.

Ředitelem Zemského archivu v Opavě byl již od počátku devadesátých let PhDr. Karel Müller. K Zemskému archivu v Opavě patřila také pobočka v Olomouci a státní okresní archivy v těchto městech: Bruntál, Frýdek- Místek, Jeseník, Karviná, Nový Jičín, Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk a Opava.

Zemský archiv prošel během roku 2013 malými personálními změnami v rámci sekretariátu a I. oddělení, jehož vedoucím byl jmenován Mgr. Zdeněk Kravar, Ph.D.

Do fondu archiválií bylo přidáno několik nově dokončených a zpracovaných. Jednalo se především o materiály k Rodinnému archivu a Ústřední správě Lichnovských, dále byly dodány materiály ke Královskému úřadu v Opavě, rovněž také k Slezskému zemskému spolku Rakouského vojenského vdovského a sirotčího fondu Opava.

Odborní pracovníci Zemského archivu přispěli některými materiály na výstavu s názvem Město – zámek – krajina, která probíhala v prostorách Slezského zemského muzea již od září 2012 a trvala až do 3. 3. 2013. Další archivní dokumenty pro výstavu Vincenc Prasek, seznamte se! byly ke zhlédnutí v Obecním domě v Opavě během května až září 2013. Vzácné archiválie Zemského archivu mohli návštěvníci Obecního domu vidět také jako součást expozice Opavské hradby. Některé ze svých fondů propůjčil archiv také jako součást výstavy Znamení vertikál, jejímž vystavovatelem bylo Slezské zemské muzeum od září 2013.

Fondy čítárny ZAO se rozhodlo využít téměř 450 návštěvníků, jimž bylo pracovníky archivu předloženo bezmála 3 000 svazků. Celkem 259 osob během šestnácti odborných exkurzí prošlo branami ZAO v roce 2013. Byli jimi mimo jiné studenti Slezské univerzity v Opavě, dále studenti Ostravské univerzity a Univerzity Palackého v Olomouci, žáci opavských základních a středních škol. K významným návštěvníkům patřili bezesporu pracovníci Státního archivu v Katovicích a členové spolku Fraueninitiative z Berlína.

V rámci mezinárodního dne archivů 9. června si prostory, badatelnu a knihovnu ZAO prohlédlo 106 návštěvníků. U veřejnosti velice oblíbené bývaly každoročně v září Dny evropského kulturního dědictví, kdy se zájemcům rovněž otevírají brány Zemského archivu v Opavě.

Archivní knihovna čítala 58 465 svazků a 2 656 svazků úředních tisků. Provedeno bylo také třináct skartací u soukromých akreditovaných archivů, mimo jiné Archiv Vítkovice a.s. Ostrava a Archiv Arcelor Mittal a.s. Ostrava.

Hlavním úkolem roku byla generální inventura fondů a sbírek, jejíž fyzická část byla dokončena, vzhledem k celoroční nemocnosti hlavní operátorky NAD PhDr. Jarmily Štěřbové byl ale termín k odevzdání výkazů prodloužen do poloviny roku 2014.

Pracovník archivu Mgr. Jiří Peterka poskytl při příležitosti návštěvy Camerona Kerryho v říjnu 2013 rozhovory pro Český rozhlas Ostrava a Českou televizi, televizní studio Ostrava.

Součástí ZAO byly i čtyři konzervační a restaurátorské dílny (Opava, Olomouc, Frýdek-Místek a Prostějov). Hlavním úkolem všech čtyř konzervačních a restaurátorských dílen bylo i v roce 2013 restaurování a nové uložení veškerých pergamenových listin. S výjimkou části listin SOKA Olomouc (AM Olomouc, listiny cechů, far a vsí) byly již všechny tyto práce v jednotlivých SOKA dokončeny a započala konzervace listin v centrále ZA. V opavské dílně byla provedena konzervace a nová adjustace všech listin rodinných archivů a archivů velkostatků uložených v Opavě a započala konzervace Sbírký pergamenových listin a diplomů. Restaurovány byly rovněž vybrané grafické návrhy spolkových praporů.

V květnu 2013 byla dokončena rekonstrukce nové archivní budovy na Olbrichově ulici 15, a to v celkovém nákladu 3 842 tisíc Kč. Dalších 650 tisíc Kč si vyžádalo dovybavení kanceláří a nové zařízení zasedací a školící místnosti, kterou doposud archiv v Opavě citelně postrádal. V průběhu května a června se do objektu přestěhovali pracovníci III. a ekonomického oddělení včetně auditora. Uvolněné prostory v pronajaté budově na Praskově ul. byly nákladem 500 tisíc Kč zaregálovány a využity pro uložení alespoň části archiválií, které byly zatím umístěny v nevyhovujících přízemních prostorách v Krnově. Kanceláře uvolněné v centrále byly částečně využity pro odborné pracovníky z budovy na Praskově ul., částečně (dvě místnosti), jako nové pořádací místnosti. Dne 2. října byly ve sklepních prostorách

centrály demontovány členy Klubu vojenské historie komponenty původní německé vzduchotechniky a převezeny k muzejnímu využití. Pro centrálu ZA bylo zakoupeno nové diskové pole v ceně 320 tisíc Kč a dále čtyři osobní počítače, tři notebooky, laserová tiskárna, skener, pro novou budovu na Olbrichově dále telefonní ústředna, multifunkční tiskárna a projektor včetně plátna do zasedací místnosti. Nařízené průkazy energetické náročnosti všech archivních budov si vyžádaly náklad 300 tisíc Kč.

Zemský archiv v Opavě vydal v roce 2013 jednu publikaci: Historie cukrovaru v Opavě Vávrovicích, jejímž spoluautorem byl pracovník ZAO Mgr. Zdeněk Kravar, Ph.D. Starými fotografiemi města Opavy přispěl archiv do fondu nástěnného kalendáře pro rok 2014 s názvem Opava 2014 – černobílá nostalgie. Kalendář vydal Magistrát města Opavy spolu se Slezským zemským muzeem. Mgr. Jiří Peterka byl spoluautorem katalogu k výstavě Znamení vertikál.

Státní okresní archiv Opava

Ředitelkou Státního okresního archivu byla v roce 2011 PhDr. Marta Medková. Archivní knihovna disponovala 10 038 svazky.

Dne 9. července odešla na mateřskou dovolenou Mgr. Jitka Halabíková a na její místo byl k témuž datu přijat Mgr. Martin Sosna. Od května do října vypomáhala v archivu v rámci rekvalifikačního kurzu Mgr. Eva Kavanová. Po celý rok čerpala rodičovskou dovolenou Bc. Renata Dvořáková

Hlavním úkolem roku byla generální inventura fondů a sbírek, která byla úspěšně dokončena. Archiv navštívili v rámci exkurzí studenti Slezské univerzity v Opavě a studenti Univerzity Palackého v Olomouci. Hojnou účast zájemců o historii potvrdil jako každoročně Den otevřených dveří v rámci Mezinárodního dne archivů 9. června.

Odborní pracovníci archivu se podíleli přímo v prostorách budovy na výstavě s názvem Opava v proměnách času, kterou navštívilo 32 osob. Svými fondy se podíleli rovněž na výstavách Město – zámek – krajina a Znamení vertikál ve Slezském zemském muzeu a přispěli také na výstavu Vincenc Prasek, seznamte se! pořádanou Obecním domem v Opavě.

Zaměstnanec archivu Mgr. Martin Sosna vystupoval v živém vysílání pořadu o dějinách Hradce nad Moravicí v Českém rozhlase Ostrava a rovněž v České televizi, televizním studiu Ostrava v pořadu Události v regionu. Jednalo se o dvě relace, jedna byla k městskému hřbitovu, druhá se týkala nálezu bomby.

Festivaly

Další břehy

Letošní 17. ročník festivalu **Další břehy** nesl téma „Skrze hříchy do nebe“ a věnoval se fenoménu hříchu, pokušení a pokání v umění a kultuře, poukázal na věčný souboj člověka o správnou volbu mezi dobrem a zlem a zápas, který podstupuje každodenně každý z nás ve svém nitru a se svým svědomím. Budeme také polemizovat se středověkou kategorizací hříchů a ctností v konfrontaci se současností. Zahájení festivalu bylo na programu 12. dubna od 18 hodin v kostele sv. Václava. Již od 3. dubna však odstartovala výstava sochařky Veroniky Richterové a grafika Michala Cihláře **Červené příšeří** v galerii Obecního domu a v předvečer zahájení byl na programu Dekalog: moderní filmové podobenství biblického Desatera režiséra Krzysztofa Kieślowského.

Co konkrétně tedy letošní Další břehy nabídl? V divadelní oblasti to jsou především dvě zajímavé inscenace, které jistě obohatí rozmanitost pohledů na možnosti divadelní komunikace. Divadelně-hudební tvar Poslední soudek přiveze v neděli 14. dubna Jaroslav Dušek a divadlo Vizita. Příznivcům tohoto populárního českého herce se dostane příležitost opět obdivovat improvizální schopnosti nejen samotného Jaroslava Duška, ale i jeho kolegů. Druhý divadelní kousek pak přiveze Švandovo divadlo z Prahy, konkrétně půjde o hru maďarského dramatika George Taboriho s kontroverzním názvem Mein Kampf.

V rámci festivalu vystavoval i Jindřich Štreit, který uspořádal mimořádný výběr ze svých děl a nazval ho stejně jako festival: Skrze hříchy do nebe. Za zhlédnutí jistě stála jak již zmíněná výstava **Červené příšeří** sochařky Veroniky Richterové a grafika Michala Cihláře v galerii Obecního domu, tak také výstava mladých výtvarníků pod názvem Děláme to spolu a Hříšné hříčky Dámského výtvarného klubu či výstava obrazů Hany Juřenové Lidské ctnosti, které proběhly v minoritském klášteře. ZUŠ

Solná pak v Klubu Art zorganizovala výtvarný happening pod názvem Neřesti a nečnosti aneb Vnucené výstavy.

O svých a nejen svých hříších najdou odvahu mluvit také významní hosté, mezi které patří Bohumil Vurm, spisovatel Vlastimil Vondruška nebo rétor Ivo Šmoldas. Právě Vurm se představí s přednáškou o středověkém malíři Hieronymu Boschovi a jeho zpodobení pekla a ráje nebo s přednáškou o řádu Templářů a původu smolného pátku třináctého. Vlastimil Vondruška pak s pořadem Láska ctná a nečtná promluví o knize, která v tématu hříchů rozhodně nemůže za žádných okolností chybět, a to o středověkém Dekameronu. To Ivo Šmoldas s kapelou Šlapeto naopak zábavnou a veselou formou nabídne procházku bahnem hříchů velkoměsta prostřednictvím staropražských hitů. „Zapomenout bychom neměli ani na Robina Šoena Heřmana, který se bude zamýšlet nad rolí mnicha v boji mezi ctností a hříchem, nebo cestovatele Čestmíra Lukeše, který nám zprostředkuje výlet do Tibetu k hoře Bohů Kailash,“ doplňuje výčet osobností Petr Rotrekl. Také filmové umění nemůže stát stranou a doplní téma vynikajícími snímky režiséra Krzysztofa Kieslowského (Dekalog, Krátký film o zabíjení a Krátký film o lásce), filmem Agnieszky Holland V temnotě, legendární Velkou žranicí Marca Ferreriho či dokumentem o papeži Janu Pavlu II. – Hledal jsem vás.

Závěr celého festivalu pak bude patřit hříchu z nejsladších – a sice čokoládě. „Tu nám ve všech jejích podobách přiblíží čokoládová show pod názvem ČokoFest, která bude během posledních tří dnů festivalu probíhat v Obecním domě,“ říká Rotrekl a na závěr své pozvánky na letošní Další břehy dodává: „Slavný irský literát Oscar Wilde je autorem ironické sentence, která by se hodila do záhlaví celého festivalu ‚Jediný způsob, jak se zbavit pokušení, je – podlehnout mu‘. Doufám tedy, že programová nabídka festivalu bude pro opavské i mimoopavské příznivce umění a kultury dostatečně lákavá, aby jí také podlehli a v hojné míře se jí účastnili.“²⁷⁵

Bezručova Opava

Šestapadesátý ročník festivalu Bezručova Opava tentokrát vykročil na dalekou pouť po světových kontinentech s tématem **Cesty kolem světa** a jeho cílem bylo velebit multikulturalitu, přinášet inspirace exotikou a méně známými přístupy ke kultuře

---

²⁷⁵ Hláska č. 4, 2013, s. 16 – 17

a umění se snahou bořit předsudky a netoleranci a rozšiřovat povědomí o společném přátelském soužití naší civilizace.

Cesty kolem světa, cesty do blízkých i cizokrajných a exotických zemí, objevování světových kontinentů, zvědavé a dychtivé nahlížení za obzor, horizont, krajinu, moře i oceán... odhaloval festival prostřednictvím tradičních uměleckých žánrů – divadla, filmu, hudby, literatura a výtvarného umění.

Festival zahájila výstava **Duch Afriky**, jejíž vernisáž proběhla v kostele svatého Václava. Výstava prezentovala výsledky více než čtyřicetiletého cestovatelského a sběratelského úsilí Jiřího Blaty. Jedná se o mimořádnou soukromou sbírku, která u nás nemá konkurenci. Dalším významným výstavním počinem byla unikátní fotografická kolekce legionáře Václava Balcara, kterou nafotil při svém návratu z 1. světové války ze Sibíře přes Japonskou, Filipíny, Guam, Havajské ostrovy a Spojené státy americké.

Své kulatiny si připomněli opavští filatelisté, kteří slavili 80 let od konání první výstavy. Lechtivější erotická témata nabídla výstava v bývalém Divadelním klubu nazvaná Body varu, kterou spolupořádalo o. s. Bludný kámen.

Divadelní žánr reprezentovala představení jako **Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách** divadla v Dlouhé nebo **Palubní deník Hanzelky a Zikmunda** Městského divadla Zlín. Japonský loutkař Noriyuki Sawa přivezl představení **Macbeth**.

Film byl zastoupen například českým snímkem o slavné americké silnici Route 66 nebo také životopisným filmem Gándhí.

Příznivcům hudby se představila jako už tradičně **Janáčkova filharmonie Ostrava**, která uvedla na koncertě Čajkovského Italské capriccio, Gershwinova Američana v Paříži a Dvořákovu symfonii č. 9 – Z Nového světa. V rámci festivalu oslavil 20 let svého trvání dětský pěvecký sbor **Domino**, který si na svůj koncert pozval tři mimořádné osobnosti sborového zpěvu – dirigenty Elisendu Carrasco ze Španělska, Naomi Faran z Izraele a Boba Chilcota z Velké Británie. Hudební nabídku doplnila Iva Bittová, kapela Kapriola nebo Wabi Daněk a Radůza.

Literaturu zastoupil křest fotografické knihy **Opavou dnem i nocí**, na které spolupracovaly takové osobnosti, jakými jsou fotograf Jan Pohribný, astronom Jiří Grygar nebo spisovatel Petr Hora Hořejš.

Festival se věnoval i těm nejmenším. Svá představení v Loutkovém divadle nabídlo Divadlo Drak nebo soubor Formela z Prahy či Tramtárie z Olomouce.

Ostatní festivaly

Na druhou půli února připravili pořadatelé **Ozvěny 6. ročníku festivalu japonských filmů a kultury Eiga-Sai 2013** v kině Mír s prezentací filmů jednoho z neoriginálnějších osobností japonské kinematografie Šóheie Imamury a také filmů ze série Smích prochází žaludkem o vztahu Japonců k jídlu a všemu co s ním souvisí.

V polovině března se v Praze konal již 20. ročník filmového festivalu **Febiofest**. Na tomto ročníku bylo zajímavé to, že poprvé jeho ozvěny „dolehly“ až do Opavy. Opavské ozvěny Febiofestu byly na programu od 5. do 7. dubna. Promítalo se ve dvou sálech nového opavského multikina. Pořadatelé se z nabídky tohoto ročníku snažili vybrat filmy napříč jednotlivými sekcemi. A tak byl v Opavě k vidění německý thriller Čtvrtá mocnost nebo dánský snímek Nerada ruším o dívce, která pátrá po svém otci. Nechyběl ani český snímek Můj pes Killer, který opavské ozvěny Febiofestu zahajoval. Dále mohli diváci zhlédnout finský film Miss Blue Jeans nebo třeba německo-australskou koprodukcí Lore, která byla zajímavá tím, že se odehrávala na sklonku druhé světové války a hlavní hrdinkou byla nacisticky smýšlející dívka. Pro diváka, který se nebojí experimentovat, pak pořadatelé vybrali film nejvýraznějšího filipínského režiséra Brillante Mendozy s názvem Rukojmí, drama, jež čerpá inspiraci ze skutečných událostí roku 2001, kdy islámští separatisté přepadli turistické letovisko a zajali několik západních občanů. Opavské ozvěny Febiofestu pořádala ostravská televize Polar, město Opava na festival přispělo částkou 100 tisíc korun.²⁷⁶

Klub Art již počtvrté uvedl festival Jeden svět. Hlavní programová sekce festivalu nazvaná „Bojíte se snášet?“ reagovala na současný stav společnosti v České republice, která, přestože byla oproti západní Evropě celkem homogenní, byla plná zášti, nesnášlivosti a netolerance. Dalšími programovými sekcemi Jednoho světa byly Moc médií, zkoumající vliv informace v dnešním světě, Cesty ke svobodě – o zemích

---

²⁷⁶ Hláska č. 4, 2013, s. 21

s nedemokratickými režimy, v nichž pracuje Člověk v tísní, a Takzvaná civilizace zaměřená na životní styl s úzkým vztahem k přírodě. Festival probíhal od 18. do 22. března. V programu se objevily například tyto filmy: *Na sever od slunce*, který mohl každého pozitivně inspirovat. Dále byl uveden snímek *Chudoba ctí netratí*, který pojednával o životě českých matek samoživitelek. Film *Polibek od Putina* diváky zavedl do Ruska mezi mladé patrioty. Nechyběl ani snímek Olgy Sommerové *Věra 68* – osobní zpověď bývalé sportovní šampionky, gymnastky Věry Čáslavské.²⁷⁷

Festival outdoorových filmů zavítal do Opavy od 12. do 15. listopadu. Letošní novinkou bylo rozšíření o další promítací den. Kromě úterý, středy a čtvrtku se nově promítalo i v pátek. Festival v úterý zahájil jeden z největších trháků – film *Kongo* o čtveřici extrémních kajakářů, kteří vyráží na africký kontinent do smrtících peřejí Inga. „Každý ročník je jiný, zaznamenáváme každoroční posun hlavně v kvalitě filmů a předkládaných projektů, v posledních letech s rostoucí prestiží festivalu se daří zajišťovat ty nejlepší natočené věci ze světa i domácí produkce. Posun je ale také v technické prezentaci. Postupně jsme prošli fází natočeného čteného dabingu až k titulkování,“ poznamenala spolupořadatelka Lenka Drastichová. Promítalo se v aule Slezské univerzity v ulici Na Rybníčku za asistence studentů oboru Multimediální techniky.²⁷⁸

Agentury

Agentura A. Production

Agentura Martina Žižlavského se kromě provozování kina Mír starala také o pořádání Opavského kulturního léta.²⁷⁹

---

²⁷⁷ Hláska č. 3, 2013, s. 21

²⁷⁸ Hláska č. 11, 2013, s. 21

²⁷⁹ viz kapitola Veřejný život.

Asociace studentů a přátel Slezské univerzity

Jednou z tradičních akcí studentů byl **reprezentační ples**, který se konal 2. března v nově otevřeném Kulturním domě Na Rybníčku. Byl již 16. v pořadí a po dlouhé době nenesl žádné jednotící téma. Ples zahájil proděkan pro vědu a zahraniční styky Martin Čapský K tanci a poslechu hrála skupina EvJazz.²⁸⁰

Další již tradiční akcí byl jarní **Majáles**, který začal v pondělí 6. května Filmovým dnem. V areálu na Hradecké se promítaly od 15 hodin převážně filmy se sci-fi tematikou. Na ty, které filmy omrzely, čekaly deskové hry a další zábava.

Majálesový průvod masek a Hudební open air proběhly den následující. Hlavní akcí majálesového týdne je tradiční open air v Městských sadech. Majálesový průvod startoval po poledni v univerzitním areálu Hradecká 17 a pokračoval přes Ptačí vrh do centra Opavy. Od 15 hodin následoval **Hudební open air** vedle víceúčelové haly v Městských sadech, kde se představily české i zahraniční kapely všech možných hudebních žánrů, jako například Puding paní Elvisovej, Hentai Corporation nebo Evolution dejavu.

Klubový den následoval 8. května. Z exteriérů Městských sadů se Majáles přesunul do opavských klubů. V klubu Depo se konala soutěž amatérských DJs, v Music Baru Jam bylo neklidno za zvuků punku a metalu, naopak Music Club 13 ovládly melodie klidnější.

Klubový den vystřídal ve čtvrtek 9. května **Divadelní, literární a sportovní den**. Zájemci se tak mohli zúčastnit turnajů ve squashi a badmintonu. Divadelní program přineslo Divadlo Vysokozdvížného Soumara se svou hrou Rovnoběžci. Jedná se o sci-fi komedii s prvky absurdity, ve které hrají hlavní roli matematika, Bůh a klokani. V galerii Gottfrei pak proběhl křest literárního sborníku Artemisia. Sborník již jedenáctým rokem shromažďoval literární tvorbu studentů, absolventů a pedagogů Slezské univerzity. Součástí akce byla i autorská čtení. Následovalo vystoupení nezávislé divadelní skupiny známé pod názvem Divadlo Dno, které tvořili Jiří Jelínek a Michal Dalecký. Na programu byl kabaret o největších botách života. Večer uzavřel koncert kapely Sen.

---

²⁸⁰ <http://asociace.slu.cz/?q=node/145>, publikováno 4. 3. 2013

Festival pak uzavřel v pátek 10. května Chill Out. Odpočinková akce ve společnosti přátel, ohně, zvuku kytar a vůně špekáčků probíhala v areálu vávrovických kolejí.²⁸¹

Bludný kámen

Instituce se zabývala pořádáním krátkodobých výstav v Galerii Cella na Matiční ulici v Opavě, které se v roce 2013 nesly v duchu tématu: Sex, nahota, pornografie. Dále se Bludný kámen věnoval pořádání koncertů a hudebních performancí v Galerii výtvarného umění v Ostravě a zapojil se také velkou výstavou Body varu do festivalu Bezručova Opava. Nesmíme zapomenout také na tradiční festival Pohyb-Zvuk-Prostor.

Výstavní činnost

Galerie Cella představila během roku 2013 několik výstav. Hned v lednu se prezentoval **David Helán** s výstavou LEŽ! – Věš se, že nepříjdeš. David Helán (1979) byl čerstvým absolventem Školy konceptuální tvorby Miloše Šejna na pražské Akademii výtvarných umění. „V tvorbě Davida Helána je cítit odkaz na konceptuální tendence druhé poloviny 20. století. Helán tak v rámci svých fyzických akcí a performance, landartových projektů či výtvarněji laděných specifických koláží pracuje často s motivy tvorby Jiřího Koláře či Václava Stratila, které však zasazuje do privátního světa svého soukromého (možná nejen) uměleckého jazyka,“ uvedl kurátor výstavy Pavel Kubesa.

Jedna z dalších výstav představila studenta Institutu tvůrčí fotografie FPF SU **Branislava Štěpánka**. Slovenský fotograf uvedl svůj projekt Umění pornografie, který byl v galerii k vidění od 20. března do 9. dubna. Autor věnoval celý cyklus jednomu z nejzajímavějších současných polských umělců Zbigniewu Liberovi, který se ve svých dílech zabývá zvráceností moderní doby a její konzumní kultury. „Štěpánek vybral momenty z pornografických filmů a popsal je tak, aby přímo odkazovaly k nejznámějším tvůrcům moderního umění,“ uvedl kurátor výstavy Jakub Frank.

Kromě dalších vystavoval v Galerii Cella i **Libor Novotný** svou Pornmodernu. Výstava byla zahájena vernisáží 26. června a návštěvníci ji mohli vidět do 31. srpna.

---

²⁸¹ Hláška č. 5, s. 20 a 25 a také <http://asociace.slu.cz/?q=node/149>, publikováno 27. dubna 2013

V rámci festivalu Bezručova Opava se na třech místech Opavy (galerie Cella, Divadelní klub a Hovorny, dva výklenky po doslouživších telefonních automatech ve středu města u bývalé pošty) konala interaktivní výstava s názvem **Body varu** a její doprovodný program v podobě koncertů a přednášek. Samotná výstava měla vernisáž 4. září a zájemci si ji mohli přijít vychutnat až do 11. října. Samotná vernisáž byla spojená s koncertem I Love 69 Popgeju a performancí jedné z vystavujících, Kateřiny Olivové. Kurátorkou výstavy byla Lenka Borovičková. Vystavovali čeští i zahraniční umělci a v Galerii Cella studenti, absolventi a pedagogové Ateliéru tělového designu brněnské FAVU. „Téma výstavy Body varu, které se dotýká nejintimnějších věcí lidského těla a snad i duše, může být chápáno jako prvoplánové a laciné, může vzbudit povrchní zájem veřejnosti. To ale není záměrem výstavy. Naopak často zprofanované téma lidské blízkosti nechceme uchopovat povrchně, ale chceme ukázat, jak se s otázkou intimity a lidské tělesnosti vypořádávají současní výtvarní umělci, jak se toto téma ve vztahu ke společnosti stále mění. Ne náhodou se řadí většina zastoupených tvůrců k nejmladší umělecké generaci, která má ještě v živé paměti svá studia,“ hovoří se o výstavě na webu Bludného kamene.“

Hudební činnost

Minimaraton elektronické hudby uspořádal Bludný kámen 24. srpna v Galerii výtvarného umění v Ostravě. Minimaraton byl součástí festivalu nové a experimentální hudby Ostravské dny. Dramaturgicky se na něm podílel předseda a zakladatel Bludného kamene Martin Klimeš a Petr Studený. Vystoupily na něm kapely z Estonska, Německa, Polska, Itálie a USA. Nechybělo ani domácí zastoupení v podobě Agon Orchestra nebo Milana Guštara. Po skončení programu měli návštěvníci možnost přesunout se na Důl Hlubina, kde probíhal festival Deepcamp.

Na podzim pak připravil Bludný kámen ještě několik koncertů a peformancí v ostravské Galerii výtvarného umění. Například koncert skupiny MCH Band s frontmanem Mikolášem Chadimou 21. listopadu.

O pár dní později (29. listopadu) přivítala galerie projekt Beat Diary Juliana Sartoria. Umělec nahrál během celého roku každý den jeden beat. Zveřejňoval je potom na svém blogu. Všechny zaznamenané tracky vytvořil bez elektronických efektů, samplů nebo smyček. Každý jednotlivý úder byl skutečně zahrán a všechny zvuky byly reálné, použil pouze overdub, protože má taky jenom dvě ruce. Koncert postupně interpretovalo několik DJs.

Přednášková činnost

Občanské sdružení Bludný kámen společně s občanským sdružením Za Opavu připravilo pro veřejnost rovněž několik přednášek. První se konala 30. května v Historické výstavní budově Slezského muzea a jejím hlavním aktérem byl prof. MgA. Petr Kvíčala, vedoucí ateliéru malířství na FAVU při VUT v Brně. Představil téma Proč architekti (ne)potřebují umělce.

Umělecká agentura Karla Kostery

Každoročně Karel Kostera se svými spolupracovníky pořádá například přehlídku dětských souborů Opavská dětská píseň. V tomto roce pozval pořadatel soubory Sluníčko ZŠ Ilji Hurníka, Kolibříky Církevní základní školy sv. Ludmily, Chlapecký sbor ZŠ Stěbořice, národopisný soubor Úsměv Střediska volného času, Chlapeckou cimbálovou muziku ZUŠ Václava Kálíka a vítěze regionální soutěže dětských lidových zpěváků Opavský skřivánek. Festival se uskutečnil 15. května ve Sněmovním sále minoritského kláštera.²⁸²

Galerie

Gottfrei

Galerie v tomto roce také představila velkou výstavu nazvanou **Generace 2013**. Šlo o výstavu děl absolventů Středních uměleckých škol z Opavy a Ostravy, maturitní ročník 2013. Zahrnovala celé spektrum výtvarné činnosti – od volné malby a kresby po designérské studie, či fotografie. Autoři zde představili své volné práce, jež vznikaly mimo půdu střední školy v roce 2012–2013. Zahájení výstavy proběhlo ve čtvrtek 6. června v 18 hodin v Galerii Gottfrei a k vidění byla do 30. června. Z vystavujících zmiňme například Adama Hejduka, Gabrielu Zelenkovou, Markétu Vikovou, Moniku Chovancovou či Nikolu Michálkovou nebo Tomáše Plachkého.²⁸³

---

²⁸² Hláska č. 5, 2023, s. 27

²⁸³ <http://gottfrei.com/reporty/generace-13/>

Dalším větším projektem bylo **Symposium 2013**. „Tímto každoročním projektem chceme především přesunout umění z galerií do městských prostor, tak aby konfrontovalo, inspirovalo a vytvářelo škálu názorů nejen pro opavskou společnost. Každý zúčastněný si vybírá místo, formu a téma,“ uvedli pořadatelé. Symposium proběhlo od 27. července do 7. srpna. Účastnili se jej Jiří Kuděla (malba), Tomáš Predka (malba), Veronika Mokošová (malba), Jan Šnéberger (socha), Šárka Mikesková (socha), Katarína Szanyi (malba), Ondrej Zelenec (mix média), Václav Minařík a Martina Pavelková (mix média). Následně pak byla díla k vidění v Galerii Gottfrei od 8. do 31. srpna.²⁸⁴

Galerie Gottfrei ve spolupráci se Slezskou univerzitou a jejími studenty z oboru Multimediální techniky natočila **znělku k festivalu Další břehy – Skrze hřchy do nebe**.

Kluby

Filmový klub

Kino Mír zůstalo od ledna 2013 nadále v provozu, ačkoliv na sklonku roku minulého bylo otevřeno nového multikino v obchodním centru Breda & Weistein. Kino Mír, ačkoliv nebylo digitalizované, disponovalo sálem s největším počtem míst k sezení, a sice 565. Jeho celková digitalizace by však stála nejméně 5 miliónů korun. Město na provoz kina přispělo v tomto roce 200 tisíc korun, radní také odsouhlasili nákup digitálního projektoru s možností projekce formátu 3D za cca 150 tisíc korun. Tato varianta umožnila hrát s malým zpožděním po multiplexech filmové novinky, ale také zachovat projekci filmů na 35mm pásu, která obohacuje dramaturgickou nabídku filmového klubu a festivalů jako jsou Další břehy, Bezručova Opava či festival outdoorových filmů. Nadále zde probíhala divadelní představení, koncerty, školní akademie, přednášky, schůze spolků a další akce.²⁸⁵

Filmový klub dostal na svou činnost v roce 2013 prostřednictvím grantového systému města 40 tisíc korun.

---

²⁸⁴ <http://gottfrei.com/reporty/symposium-2013/>

²⁸⁵ Hláska č. 1, 2013, s. 21

Hudební kluby

V Opavě fungovalo několik klubů nebo klubových zařízení. Vedle výše zmíněné Galerie Gottfrei se nacházel **Music Club 13**, který nabízel koncerty především rockových a alternativních kapel.

Dalším prostorem vyhledávaným především studenty byl klub **Jam** na Otické ulici.

Na Lepařově ulici nabízel pravidelné koncerty, divadelní představení či poslechové pořady **Café Evžen**, který vedl Michal Škoda.

Kromě toho fungoval i „starý Evžen“ neboli **Jazz Club Café Evžen** na Beethovenově ulici. Jeho provozovatelem byl Milan Kratochvíl.

Různé

Obnovený festival **Hlína** se nakonec po původně avizovaném 8. červnu přesunul kvůli počasí na 31. srpna. Podle návštěvníků mu to na kvalitě vůbec neubralo. V programu vystoupila cimbálovka Sekeráše či folkové Dobrozdání. Hlavní hvězdou byl Vlasta Redl s kapelou. Podle Regionu Opavsko návštěvnost rozhodně rekordy netrhala, ale ti, co dorazili, si rozhodně přišli na své.²⁸⁶

Pěvecký sbor Domino oslavil v roce 2013 své dvacetiny. Výročí si připomněl koncertem ve Slezském divadle 21. září. V programu vystoupily také sbory Sluníčko a Cvrčci. Současní i bývalí členové spolu s diváky zažili více než tříhodinové vystoupení. Za dobu svého trvání dosáhl sbor spousty vynikajících úspěchů doma i v zahraničí. Uskutečnil 32 úspěšných turné a jeho členové zpívali mimo jiné také pro papeže Jana Pavla II, Tomáše Baťu nebo Václava Havla. Na jubilejní koncert si sbor přizval také mnoho hostů. Mezi jinými si taktovku předali Naomi Faran z Izraele, Elisenda Carrasco z Katalánska nebo Bob Chilcott z Velké Británie. Dramaturgie akce se ujaly sbormistryně Ivana Kleinová a manažerka sboru Eva Petrášová. O klavírní doprovod se postarali Jakub Žídek, Tomáš Mludek a Alexandra Dehnerová. Mezi dalšími hosty se objevil i bývalý člen a současný saxofonista Jan Tengler. Přítomní také uctili minutou ticha nedávno zesnulého patrona sboru Ilju Hurníka. Vyvrcholením

---

²⁸⁶ Region Opavsko, 3. 9. 2013, s. 10

koncertu byl společný zpěv současných i bývalých členů sboru, do kterého se na jevišti zapojilo na 150 zpěváků.²⁸⁷

Charita Opava pořádala již pošesté celonárodní soutěž **Můj svět**. Soutěžní snímky vystavovalo od 26. března Slezské zemské muzeum. Do soutěže se v tomto roce přihlásilo 121 amatérských fotografů, kteří zaslali do kategorií Portrét, Život kolem nás a Recyklace a životní prostředí celkem 297 snímků. V porotě zasedli kromě jiných pedagog Institutu tvůrčí fotografie Slezské univerzity Jiří Siostrzonek nebo jeho kolega fotograf Jindřich Štreit. „Především kategorie portrét nám dala zabrat, přišlo množství skvělých snímků, takže se špatně rozhodovalo. Hodně jsme se dohadovali,“ uvedl k nelehkému rozhodování poroty Jindřich Štreit. Porotci nakonec na základě anonymního hodnocení vybrali tři nejzdařilejší fotografie a udělili jednu zvláštní cenu. Slavnostní vernisáž se uskutečnila v Historické výstavní budově SZMO 25. března. Snímky byly vystaveny do 7. dubna.²⁸⁸

Den tance se odehrál již popáté v režii vedoucí tanečnice a lektorky studia Tany Tany Evy Afry Grambalové s jejím týmem. Tento ročník události se uskutečnil 27. dubna od 19 hodin v Kulturním domě Na Rybníčku. Akci vévodil hlavně břišní tanec, se kterým skupina Evy Grambalové vybojovala medaili na mistrovství republiky a nominaci na mistrovství světa. Kromě egyptského klasického stylu mohli diváci vidět folklórní saidi, gypsy orient, tribal fusion a tanec se svíčkami, s křídly Issis. Překvapením jistě byly tance anglické šlechty 19. století, švédské, irské, norské tance či divoké africké tance za doprovodu bubnů. Příznivci tance si užili i latinsko-amerických tanců nebo lechtivého flirt dance.²⁸⁹

Kulturní dům Na Rybníčku rozšířil nabídku svých pořadů. Ve spolupráci se Střediskem volného času připravil sérii tematicky koncipovaných odpolední s názvem „.....na Rybníčku.“ Celý cyklus odstartovala 2. května akce nazvaná Cestovatelé na Rybníčku. Celý tematický blok zahájil Josef Oriško, ředitel Východoevropského kulturního a vzdělávacího centra s přednáškou na téma Jak se dělá mír – o problémech života v postkonfliktních zónách. Druhým tématem byl Sport na Rybníčku a dalším například Víno na Rybníčku.²⁹⁰

---

²⁸⁷ Region Opavsko, 1. 10. 2013, s. 7

²⁸⁸ Hláska č. 3, 2013, s. 20

²⁸⁹ Hláska č. 4, 2013, s. 20

²⁹⁰ Hláska č. 5, 2013, s. 27

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT

V této kapitole jsem se snažil shromáždit hlavně ty události z opavských církví, které nějakým způsobem přesahovaly obvyklý život náboženských obcí a byly význačné i pro život města. Nejsou zde zastoupeny zdaleka všechny náboženské obce, vybíral jsem pouze ty, které výrazněji utvářely společenský život města.

Začátek roku pro mnohé věřící byl ve znamení významné události. Na Opavsko se dostaly ostatky papeže Jana Pavla II. Šlo o kapku krve na plátně ukrytém ve zlatém kříži. Pro mnohé věřící, kteří mohli ostatky spatřit v opavském Marianu, to jistě byl zážitek na celý život. Relikviář se do Opavy podařilo dostat díky sestřím Kongregace dcer božské lásky.²⁹¹

Římskokatolická církev

Římskokatolická farnost Panny Marie v Opavě

Pravidelná **Tříkrálová sbírka** byla zahájena 3. ledna v kostele sv. Vojtěcha mší svatou slouženou otcem Pavlem Cieslarem, při které požehnal všem koledníkům. Po mši svaté následoval slavnostní průvod na Horní náměstí.

2. února se uskutečnilo tradiční **setkání řeholníků a osob zasvěceného života** s biskupem Františkem Václavem Lobkowiczem v klášteře minoritů.

Ve dnech 16.–17. března se v Bruntále uskutečnilo diecézní setkání mládeže s otcem biskupem, kterého se zúčastnila i mládež z opavské farnosti. Mottem setkání bylo: „*Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky.*“

Pravidelná **křížová cesta** ulicemi Opavy byla 23. března zahájena divadelní scénkou, kterou zahrály děti z farnosti. Pro nepřízeň počasí proběhla tentokrát křížová cesta v kostele sv. Vojtěcha.

---

²⁹¹ Region Opavsko, 31. 12. 2013, s. 11

24. března se jako každoročně na Květnou neděli konal ve farnosti **zpovědní den**. Zpovídalo patnáct kněží, kteří vyzpovídali několik set věřících. Další takový den proběhl v předvánočním čase, konkrétně 22. prosince.

30. května proběhla Slavnost těla a krve Páně, kterou sloužil děkan P. Pavel Cieslar. Po skončení mše svaté se pokračovalo průvodem městem do kostela Svatého Ducha, kde byla slavnost zakončena.

V květnu (26.) přijalo ve farnosti první svaté přijímání čtrnáct dětí.

22. června vysvětil biskup František V. Lobkowicz v konkatedrále tři jáhny.

V **říjnu** se v kostele sv. Vojtěcha uskutečnil koncert vážné hudby, ve kterém vystoupil pražský orchestr barokní hudby Collegium 1704 pod vedením dirigenta Václava Lukse. Na programu byla díla autorů G .P. Telemanna, J. D. Zelenky a G. F. Händela.

15. listopadu proběhlo v kostele sv. Vojtěcha děkanátní modlitební setkání mládeže na téma „svátost smíření“. Bylo zahájeno mší svatou v 18 hodin, kterou sloužil P. František Bláha SDB. Po ní následovala katecheze a adorace Nejsvětější svátosti. Děti a mládež farnosti připravily **27. prosince** dvě krátká divadelní představení. Nejmenší děti ze scholky přepravěly příběh *Světélka lásky, aneb jak šli broučci do Betléma*. Mládež zahrála scénku podle Daniela Henycha „*Poutník*“.

Opravami prošel v roce 2013 vnitřek konkatedrály Panny Marie. Byla obnovena dřevěná podlaha v presbytáři, pořízen nový ambon a repasovány dva sektory lavic v zadní části lodi kostela. Práce provedla firma Lesák. Opravy byly hrazeny z pravidelných sbírek a darů dobrodinců. V témže období bylo restaurováno kamenné ostění oken exteriéru staré zákristie konkatedrály celkovým nákladem 283 590 Kč. Na akci přispěl NÚ MSK částkou 140 000 Kč. Zbytek byl uhrazen ze sbírek a darů věřících. Práce provedl restaurátor Tomáš Skalík. Po celý rok 2013 pokračovalo pravidelné náboženství pro dospělé, společenství mládeže i několik společenství dospělých. Pravidelně se scházela schóla i schólka nejmenších. Po celý rok probíhala výuka náboženství dětí pod vedením kněží a katechetů v učebně kostela sv. Vojtěcha a na ZŠ Englišova.

Evangelická církev

Českobratrská církev evangelická

Činnost Farního sboru Českobratrské církve evangelické v Opavě v roce 2013 spočívala v několika oblastech. „Jednak šlo o činnost každý týden pravidelnou, a sice bohoslužby každou neděli v 9 hodin a bohoslužby o církevních svátcích, jednou měsíčně bohoslužby v kazatelských stanicích v Horním Benešově a v Sudicích, dále čtvrtěční biblické hodiny, pěvecký kroužek, páteční vyučování náboženství ve dvou věkových skupinách, jako i občasně schůzky mládeže pro mladé z našeho sboru,“ přiblížil život sboru farář Jan Lukáš. Dvakrát podle jeho slov šlo o setkání mládeže oblastního charakteru. Farář sboru konal také svatby, pohřby a v rámci některých nedělních bohoslužeb i křest svatý.

Kromě toho také během roku uspořádali: předvelikonoční a předadventní dětskou dílnu, výlety a akce pro děti, letní dětský tábor, sborovou dovolenou na Valašsku, uspořádali jsme zájezd do Strážnice a slovenského města Skalica.

Farní sbor se také účastnil Noci kostelů. „Připravili jsme dataprojektorovou prezentaci o sboru, zazpíval pěvecký kroužek a promítali jsme film o křesťanském humanistovi Přemyslu Pitterovi. Byla možná i prohlídka sborových prostor,“ přiblížil akci Jan Lukáš. Společně s ostatními církevními společenstvími v Opavě konali věřící sboru na začátku každého roku modlitební týden. „Náš Farní sbor je od roku 2002 zapojen do projektu Arcidiecézní Charity *Adopce na dálku*,“ dodal Jan Lukáš s tím, že sbor ukončil podporu indické holčičky a rozhodoval se mezi třemi novými projekty, které Charita nabízela.

Československá církev husitská

Farářkou Československé církve husitské v Opavě byla Ladislava Svobodová. Pro sbor znamenal tento rok například volby biskupů v jednotlivých diecézích a také volbu nejvyšší hlavy církve v České republice – patriarchy. Stal se jím opět bratr Tomáš Butta.

„Do toho se nám ještě přimíchaly církevní restituce, kdy nás překvapil magistrát informací, že Loutkové divadlo pod tyto restituce spadá, a proto nemůže být převedeno z majetku státu na majetek města. K tomu jen tolik, že naše náboženská obec toto divadlo nikdy nevlastnila (koupila a údajně prodala ho ústřední rada v Praze), tudíž restituční spor probíhá de facto mezi státem a Prahou,“ poznamenala na konto restitučních sporů mezi městem, státem a Československou církví husitskou o budovu Loutkového divadla Ladislava Svobodová.

V lednu už tradičně proběhl Alianční týden modliteb, tentokrát se ho zúčastnilo sedm církví: Armáda spásy, Křesťanský sbor, CČSH, Českobratrská církev evangelická, Církev bratrská, CASD a Církev nová naděje (dříve zvaná Cesarea).

Sedmého července členové sboru konali bohoslužbu k uctění památky Mistra Jana Husa na Hradci s pálením hranice.

Sbor se rozloučil hned s několika zesnulými členy: Ladislavem Šimůnkem (83 let), Milanem Šírem (89 let), Miladou Cihlářovou (84 let), Miroslavem Selingerem (90 let), Alexejem Resslererem (82 let) a Boženu Špilháčkovou (89 let).

SPORT

V kapitole pojednávám nejprve o „nadčasových“ sportovních tématech, jako je například vyhlášení ankety O nejúspěšnějšího sportovce roku. Dále popisují ty sporty a kluby, které se účastnily nejvyšších soutěží. A v neposlední řadě znamená tento ročník kroniky změnu v hodnocení sportovních sezón (například u basketbalu, hokeje či fotbalu). Nově totiž hodnotím celou sezónu, ačkoliv probíhala v závěru předchozího a v první půli současného roku. Informace tak budou ucelenější. Čtenáři tedy najdou v tomto ročníku kroniky sezónu 2012/2013.

Vítězem jubilejní 50. ankety Nejúspěšnější sportovci a sportovní kolektivy okresu Opava za rok 2012 byl 1. března ve Slezském divadle vyhlášen **Tomáš Petreček**. „Skromný, tichý, nenápadný. Tak působil v pátek večer při slavnostním večeru na jevišti opavského divadla mistr Evropy v extrémních sportech, Opavan Tomáš Petreček,“ komentoval udělení ceny Opavský a Hlučinský deník.²⁹² Podle novinářů to byl slavnostní večer, který měl na rozdíl od minulých ročníků ankety O nejlepšího sportovce Opavska o poznání větší spád, švih i humor. Postarali se o to hlavně průvodci celé akce – Monika Žídková a Radek Šilhan. Absolutním králem mezi sportovci se za rok 2012 stal již zmíněný Tomáš Petreček, mistr Evropy v extrémních sportech, civilním povoláním profesionální hasič. Ten se mohl radovat i z hlavní ceny, kterou bylo horské kolo od společnosti Sundance. Druhou příčku obsadil žokej Marek Stromský a tentokrát bronzová skončila loňská vítězka Lucie Vinárková, zápasnice taekwon-do. Novinkou populární ankety bylo zavedení síně slávy opavského sportu. Do ní první vstoupil kouč českého národního týmu a rodák z Kravař **Alois Hadamczik**, kterému cenu na jevišti předal opavský exprimátor a stávající ministr dopravy Zbyněk Stanjura.

Atletika

Tradiční závody ve skoku o tyči – **Slezská laťka** – se v Opavě uskutečnily ve dnech 19. a 20. ledna na Tyršově stadionu. Na již 41. ročník se sjelo 33 tyčkařů. Kromě domácích účastníků z opavského Sokola se představili také skokani z Vítkovic a reprezentanti Olimpu Mazancowice. Napínavé souboje nabídla již kategorie žen,

---

²⁹² http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/sportovec-okresu02032013.html, publikováno 2. 3. 2013

kteřou nakonec ovládla Natalia Krupinska, finalistka mistrovství světa 17letých a rekordmanka Slezské laťky z roku 2009. Společně se svou oddílovou kolegyní Patrycií Nycz skočily 351 cm. Třetí místo po další těsné bitvě na pokusy s další Polkou Barbarou Wizner vybojovala domácí Petra Kozelková. V soutěži mužů kralovali domácí tyčkaři v čele s Ondrou Honkou (456 cm), Michalem Stuchlíkem (441 cm) a Ondrou Kratochvílem (411 cm). Ve výšce zvítězila a pěkný osobní rekord překonala domácí dorostenka Karolína Mališová výkonem 162 cm. V soutěži mužů jasně dominoval vítkovický junior Adam Blažek výkonem 197 cm.²⁹³

Z březnového halového mistrovství Evropy si odchovanec TJ Slezanu Opava, **Petr Lichý**, přivezl bronzovou medaili. Společně s kolegou Němečkem, Prorkem a Maslákem ve štafetě na 4 x 400 m nestačili pouze na týmy Velké Británie a Ruska.²⁹⁴

Účast na zářijovém **Mistrovství České republiky mládežnických družstev** v Praze a v Břeclavi se dorostencům Sokola Opava opravdu vydařila. Mladí atleti pod vedením Jaroslava Korbela zvítězili v Břeclavi se ziskem 223 bodů a porazili tak favorizovanou pražskou Slavii rozdílem 13 bodů. Nepřehlédnutelnou osobností Sokola Opava byl skokan Jiří Zeman, který zvítězil hned ve dvou disciplínách – výkonem 200 cm ve skoku do výšky a skokem dlouhým 14,37 m v trojskoku. Také v Praze opavští junioři předvedli skvělé výsledky. V těžké konkurenci obsadili konečné páté místo. Vynikající formu potvrdil Albert Holibka vítězstvím v běhu na 400 m časem 48,67 s. Rovněž hostující David Tesař ze Slezanu Opava překvapil zlatou medailí v běhu na 800 m v čase 1:55,26 min. Závěr atletické sezóny ukončili mladí atleti na Tyršově stadionu v Opavě. V neděli 6. října se zde konalo finále Mistrovství Moravy družstev mladšího žactva. Nejlepších patnáct družstev ze čtyř moravských krajů bojovalo o celkové vítězství. Ve finále nechyběly ani týmy chlapců a dívek Sokola Opava. Talentovaní chlapci opavského Sokola zvítězili s velkým náskokem 76 bodů před mladšími žáky z Vítkovic a třetím Vyškovem. Skvěle si vedl i tým dívek, který v napínavém boji o medaile získal bronz. Oporami dívčího družstva byly především Vendula Gerecká a Lucie Kantorová.²⁹⁵

---

²⁹³ Hláska č. 2, 2013, s. 31

²⁹⁴ Hláska č. 1, 2014

²⁹⁵ Hláska č. 11, 2013, s. 32

Basketbal

Nový ročník **Mattoni NBL 2012/2013** se hrál jen s 13 celky. Nebylo v něm už rozdílu mezi cizinci. Povoleno bylo mít na soupisce šest zahraničních hráčů, přičemž za pět se neplatilo, ten šestý přišel klub na 100 000 Kč. Stejnou částku zaplatil klub za každého případného dalšího cizince.²⁹⁶

S přípravou na **novou sezónu** začali basketbalisté pod vedením nového trenéra Petra Czudka 1. srpna. Czudkovi se nepodařilo najít vhodného asistenta, takže mu vypomáhal manažer klubu Dušan Štěnička a hráč Branislav Briľ. S jakým očekáváním vstupovala Opava do nové sezóny? „Jednoznačně se chceme letos vyhnout baráži a držet se v 'klidných vodách'. Chtěli bychom atakovat předkolo play-off, to je ten základní cíl. Bude záležet i na tom, jak na tom budeme zdravotně, to může také mnoho ovlivnit. Chceme ale přilákat do hlediště co nejvíc lidí a hrát atraktivní basket s tím, aby to fanoušky bavilo a odcházeli ze zápasu s dobrým pocitem,“ uvedl Petr Czudek.²⁹⁷

V říjnu byla situace v A týmu špatná, hlavně co se zraněných hráčů týkalo. Takovou sezónu snad opavský basketbal ještě nepamatoval. Nejhorší v opavském týmu byla situace na rozehrávce. „Ještě před začátkem Mattoni NBL si zlomil zánártní kůstku Radim Klečka, ve vítězném zápase proti Prostějovu zase protihráč při cloně zlomil žebro Jakubu Šiřinovi,“ informoval web klubu. Vedení klubu muselo na vzniklou situaci rychle reagovat. Prvním krokem bylo hostování Marka Gerycha z VŠB Ostrava, který ještě v minulé sezoně hrál v dresu opavské rezervy. Další posilou na pozici jedna byl americký rozehrávač Calvin Cage. Tento osmadvacetiletý basketbalista měřil 180 cm a jeho posledním klubem byl mistr Venezuely, tým Marinos. Do Opavy přiletěl 22. října. Svou premiéru v dresu Opavy si Cage odbyl 31. října proti USK, nicméně ani jeho nasazení nezabránilo porážce 71:91. Výkon Opavy proti USK Praha mnozí, včetně hráčů, hodnotili jako hrozný. Cage se nakonec neukázal být takovou posilou, jak se od něj čekalo. S barvami Opavy se tedy rozloučil v listopadu 2012.

Jako basketbalovou pohádku hodnotil web klubu výkon Opavy v zápase proti Levicím na domácí půdě. Opava s přehledem vyhrála 83:55. Po tomto 14. kole byla Opava na 8. místě tabulky se skóre 976:1025 a 18 body. V čele tabulky byl celek ČEZ Basketball Nymburk.

---

²⁹⁶ <http://www.bkopava.cz/show.php?id=2682>

²⁹⁷ <http://www.bkopava.cz/show.php?id=2714>

Kalendářní rok 2012 končil celek Opavy smutnou prohrou na domácí půdě s Chomutovem 80:82. Po 19. kole byla na 10. místě tabulky se šesti vítězstvími, jedenácti prohrami, skóre 1296:1363 a 23 body.

Začátek kalendářního roku 2013 znamenal pro Opavu prohry s Nymburkem a Kolínem. Ve 22. kole Opava prohrála v USK Praha.

Po 23. kole byl A tým na předposlední, 12. příčce tabulky. V závěru ledna nestačili ani na celek Nové huti Ostrava. V lednu dokonce nabídl Petr Czudek svou rezignaci, ta ale byla zamítnuta a bylo rozhodnuto, že tým bude posílen o amerického hráče Phillipe Martina.

Začátkem února skončila základní část Matoni NBL a družstva byla rozdělena do skupiny A1 (pro prvních šest celků) a skupiny A2 (pro zbývajících sedm celků). Opava patřila do skupiny A2. Měla za soupeře Astrum Levice, USK Praha, Qanto Tuří Svitavy, Slunetu Ústí nad Labem nebo Levharty Chomutov a Lions Jindřichův Hradec. Zpočátku pro Opavu znamenala tato skupina sérii proher. Podařilo se ji zlomit až 22. února. Po deseti porážkách v řadě na domácí palubovce vyhráli Opavané po dramatickém průběhu nad svitavskými Tury. Svého soka zlomili ve čtvrté čtvrtině.²⁹⁸

Parádním výkonem se Opavě podařilo 2. března na domácí palubovce porazit USK Praha. Opavští basketbalisté vyhráli i 6. března v Ústí nad Labem. Zdálo se, že se Opava zvedá. Třetí výhru v řadě si Opavané zapsali doma po zápase s Jindřichovým Hradcem. Takže se opět o krok přiblížili k vytouženému předkolu play-off. Pak doslova spláchnuli z domácí palubovky Levice 14. března. Pátou výhru v řadě vybojovali Opavané se Svitavami 16. března. Šesté vítězství si připsali s Levharty Chomutov (22. 3.). Opava se tak dostala do předkolu play-off. Vítězné tažení však zastavil v Praze celek USK Praha 27. března. To však Opavské nerozhodilo a 30. března porazili Slunetu Ústí nad Labem. I v Jindřichově Hradci Opava 3. dubna vyhrála, takže je čekal opět USK Praha. S tím však neuspěli a na pražské Folimance 6. dubna prohráli. Doma jim však oplatili výhrou 10. dubna. Třetí vzájemné utkání však v Praze skončilo vítězstvím USK. Opavanům tak sezóna skončila.

Třiadvacetiletý křídelník **Phillipe Martin** v dubnu přestal oblékat dres Opavy. Rodák z New Yorku přišel do Opavy během rozehrané sezóny s vizitkou střelce. Byť šlo

---

²⁹⁸ <http://bkopava.cz/show.php?id=2905>, publikováno 22. 2. 2013

o neznámého hráče, rychle se dokázal v týmu adaptovat. V některých zápasech patřil ke klíčovým hráčům, vynikající výkon podal ve druhém utkání předkola proti USK Praha, kdy byl dokonce vyhlášen hvězdou zápasu. „Přišel ve třetí vlně posil společně s Radimem Kramným a splnil to, co jsme od něj očekávali, oživil naši útočnou fázi," řekl opavský trenér Petr Czudek. Jak dále dodal, hodnotil jeho misi kladně, v opavském týmu však nepokračoval, protože klub se rozhodl vydat československou cestou.²⁹⁹

Celkově hodnotil trenér Petr Czudek sezónu jako problematickou, hlavně kvůli četným zraněním hráčů, například Jakuba Šiřiny nebo Jakuba Klečky.

Po sezóně došlo v klubu k **personálním změnám**. Někteří hráči byli kvůli špatným výkonům přeřazeni do béčka s možností pendlování mezi béčkem a áčkem. Týkalo se to Petra Strniska, Jirky Dihela, Mirka Kvapila a Michala Paláta a také Kryštofa Vlčka. Smlouva skončila Martinu Vaňákovi a další pokračování mu klub nenabídl. Jiný případ byl Martin Miklóšik, který neakceptoval finanční snížení v rámci platné smlouvy, takže se s ním klub dohodl na dvouměsíční výpovědi.³⁰⁰

Fotbal

Veškeré informace o vývoji sezóny pro SFC jsem čerpal převážně z klubových bulletinů, které byly vydávány k domácím zápasům, a také z webových stránek klubu.

V červnu 2012 před novou sezónou proběhly na stadionu SFC stavební úpravy. Za 1,2 miliónu korun byly vyměněny nevyhovující shnilé podlahy na tribuně H, která tak mohla být po dlouhé době opět využívána. Na tribuně F byly opraveny nevyhovující svody a kotvení střechy. Další změnou bylo snížení oplocení před hlavní tribunou o metr. Od toho si slibovalo vedení klubu zvýšení komfortu a přiblížení se trendu na anglických stadionech, kde k sobě hráči i fanoušci mají blíže.

Přípravné období zahájil A tým ještě v čele s trenérem **Josefem Mazurou**. Během tohoto období zapracovávali trenéři do sestavy nové hráče, například útočníky Hynka Prokeše a Radovana Lokšu, záložníky Františka Metelku s Michalem Šromem a stopera Radka Kudělu. Hynka Prokeše někteří označovali za hráče s instinktem

²⁹⁹ <http://www.bkopava.cz/show.php?id=2958>, publikováno 17. 4. 2013

³⁰⁰ <http://www.bkopava.cz/show.php?id=2971>, publikováno 27. 5. 2013

zabijáka nebo také „gólové kladivo“. Do Opavy tento pětadvacetiletý útočník přestoupil z Frýdku-Místku a v Poháru České pošty, před samotným začátkem soutěže, se tento transfer jevil jako hodně povedený. Prokeš podepsal v Opavě dvouletý kontrakt s roční opcí.

SFC začal sezónu 2012/2013 ve 2. lize 4. srpna zápasem s Mostem (1:1), pak je čekal Žižkov (0:5). Po utkání se Žižkovem se SFC ocitl na 14. místě tabulky. Za ním bylo už jen Ústí nad Labem a Vlašim. Prvním celkem tabulky byl právě Žižkov. Dalším pražským soupeřem byl celek Bohemians.

Patnáctého srpna se uskutečnilo na opavském stadionu SFC reprezentační utkání dvacítek Polska a České republiky. Skončilo za stavu 1:2 pro polské hráče. Na opavský stadion se vrátil v utkání odchovanec SFC, který v té době hrál za Liberec, Vojta Hadašček. Utkání sledovaly téměř dvě tisícovky diváků.

S klubem se rozloučil trenér a bývalý hráč Hynek Rafaja, který vychoval mnoho opavských hráčů, mezi jinými Pospěcha, Bartesku, Kosmála nebo Wirtha.

Ostudný debakl zažili 1. září hráči SFC na domácím trávníku proti nováčkovi soutěže Pardubicím. Utrpěli porážku 1:5. Již po druhém gólu se Opava sesypala. „Byla to hrůza, neomluvitelné. Spadli jsme na dno a dostaneme se z toho jen sami,“ řekl po zápase Lumír Sedláček. „Fanouškům se omlouvám, ale je to asi málo,“ dodal kapitán SFC. Jedinou opavskou branku vstřelil Prokeš.

V době, kdy SFC pobýval na 15. příčce tabulky, přišla z představenstva klubu zpráva, že byl odvolán trenér Josef Mazura. Vedení klubu intenzivně hledalo náhradu. Mužstvo prozatím trénovali asistenti Jan Pejša a Jaroslav Kolínek. Novým trenérem se stal **David Vavruška**, rodák z Opavy, který vyrůstal v Otčích a do Opavy přišel z Příbrami. Šéftrenér SFC Daniel Kutty se o něm vyjádřil takto: „Když se během procesu výběru trenéra objevilo toto nové jméno, stal se pro nás David Vavruška jasnou volbou. Líbí se mi jeho pojetí a celkový přístup k fotbalu. Především je důležité, že umí pracovat s mladými hráči. V této oblasti má cenné zkušenosti, působil mimo jiné jako šéftrenér sportovního centra mládeže v Teplicích. Roli hrálo také to, jak se pod jeho vedením prezentovala Příbram v první lize. Vyhodnotili jsme ho jako správného muže pro náš klub a řekli jsme si, že se jej musíme pokusit získat. Vyhovuje nám, že tento trenér vyznává ofenzivní pojetí hry. Byl to jeden z aspektů, o nichž jsme se bavili v minulé sezóně, kdy jsme před domácími fanoušky zbytečně ztráceli body, a předváděná hra nebyla podle našich představ. V tomto ohledu má trenér Vavruška

hodně co nabídnout," uvedl Daniel Kutty. Prvním vystoupením nového trenéra Davida Vavrušky bylo utkání ve Zlíně. Jeho svěřencům se podařilo získat cenný bod za remízu 2:2. Jak po zápase komentoval web SFC, „léčba trenérem Davidem Vavruškou začala dobře," ačkoliv samotný trenér skromně poznamenal, že „začne dobře, až vyhrájeme. Remíza je málo.“

Dvanáctého září oslavil 40. narozeniny dlouholetý hráč Slezského FC, v té době asistent hlavního trenéra a trenér B mužstva, **Jaroslav Kolínek**.

Další prohru Opavě ušetřil na domácí trávě Bohemians 1905 1:4.

První velkou výhru zažil stadion v Městských sadech při utkání s Varnsdorfem. Opavané jej rozdrtili skórem 3:0. „Přitom jim k tomu stačilo pět minut, ve kterých Severočechům zasadili tři tvrdé úder," poznamenal komentář k zápasu na webu SFC. Druhé vítězství pod Davidem Vavruškou zažili Opavané v zápase s Tábořskem, které porazili 20. října 2:0.

Slezský FC Opava se před zápasem s Viktorií Žižkov oficiálně rozloučil s **Otakarem Novákem**. Tento 35letý brankář, který na podzim kryl záda Josefu Květonovi, z klubu v zimě odešel po vypršení smlouvy. „Loučíme se s dlouholetou oporou na brankářském postu. I přesto, že přišel ze Zlína, stal se Otakar Novák v uvozovkách Opavákem. Děkujeme mu za odvedené služby a přejeme vše nejlepší v dalším působišti," řekl šéftrenér Daniel Kutty. Otakar Novák působil v Slezském FC Opava už v první polovině roku 2005 jako hostující hráč ze Zlína. V létě 2006 se do Opavy vrátil, vypracoval se ve spolehlivou oporu a strávil zde následujícího šest a půl roku. Za Slezský FC Opava si zahrál ve třech nejvyšších soutěžích, v nichž za náš klub odchytil 149 zápasů," uvedl web SFC.

Po osmi kolech se trápil SFC stále na 16., tedy poslední příčce tabulky se skórem 8:22 a třemi body.

Hynka Prokeše uvolnil SFC na hostování do Třince, měl tam dohrát minimálně podzimní část ligy.

Na pomoc SFC přišel **Tomáš Mrázek**, šestadvacetiletý útočník, rodák z Krnova, měl Opavu vytáhnout z bryndy.

Další domácí utkání 29. září proti Karviné skončilo remízou 1:1. V zápase však pochybil karvinský útočník Aleš Besta, který dal gól rukou, ale nepřiznal se k tomu, a sudí gól uznali. Po 9. kole Opava stále na 16. příčce se 4 body.

Po jedenáctém kole nastal velice lehký obrat k lepšímu, Opava postoupila se sedmi body na 15. místo tabulky.

Hráči SFC zamířili **na Mikuláše** do Slezské nemocnice v Opavě, s níž klub spolupracoval na tom, aby děti měly svůj pobyt v nemocničním prostředí alespoň o trochu příjemnější. Po dopoledním tréninku se fotbalová výprava vydala na cestu do nemocnice. Kromě trenéra Jaroslava Kolínka se akce zúčastnili hráči Lumír Sedláček, Josef Květon, Jakub Swiech, Robin Wirth, Tomáš Binar a Lukáš Krčmařík. Fotbalisté nepřišli na návštěvu s prázdnou. Dětem přinesli krabice se sladkostmi a plyšovými hračkami. Za doprovodu personálu obdarovávali malé pacienty, které přítomnost místních sportovců mile překvapila. Klub navázal se Slezskou nemocnicí spolupráci před čtyřmi lety mikulášskou besídkou na dětském oddělení. Návštěva v tomto období se stala každoroční tradicí, opavští fotbalisté za dětmi do nemocnice docházeli pravidelně.

Muž se železnou maskou, Batman či Terminátor. Taková přízviska dostával hráč SFC **Matěj Hrabina**. V zápase s Varnsdorfem mu totiž protihráč zlomil nos, a tak si Hrabina musel nasadit masku, aby si zraněnou část obličeje chránil.

Novým hráčem v sestavě týmu A se stal **Radek Němec**, který byl původně svěřencem Jaroslava Kolínka v kádru B.

Novou stoperskou dvojici vytvořil trenér Vavruška z **Jaroslava Kostelného** a **Františka Metelky** v zápase ve Znojmě. Jaroslav Kostelný byl vlastně takovou last minute posilou. Byl to rodák z Čierneho Balogu, který do Opavy přišel z Ružomberoku. Do zápasu ve Znojmě nastupoval po třech dnech tréninku.

V kádru se během tří týdnů také zabydlel opavský fotbalista **Václav Jurečka**, původně kapitán devatenáctky. V Ústí nad Labem hrál už v základní sestavě týmu.

Po 16. kole SFC byl na posledním místě tabulky s 11 body a skóre 15:29. Na kontě měl dvě výhry, pět remíz a devět proher.

Tradiční **Vánoční utkání** se uskutečnilo 27. prosince na umělé trávě v Kylešovicích. Bylo to v pořadí už šesté utkání a skončilo remízou. První poločas se lépe vyvedl týmu současných hráčů, kteří nastoupili v žlutomodrých dresech. Do vedení je poslal 18letý Václav Jurečka. Na jeho trefu odpověděl za tým bývalých hráčů Milan Halaška, který hájil barvy Zbrojovky Brno. Václav Jurečka se do přestávky prosadil ještě jednou, další dvě branky přidal Martin Neubert, jenž se do Slezského FC vrátil z hostování ve Frýdku-Místku. Za bývalé hráče se trefil Zbyněk Pospěch z Dukly Praha. Bývalí hráči se po přestávce prezentovali mnohem lepším výkonem a svým protihráčům už nedovolili přidat další branku do sítě Viléma Axmanna. Naopak sami nejprve snížili na 3:4 zásluhou Libora Kozáka z Lazia Řím. O vyrovnání se postaral bývalý opavský kanonýr Martin Rozhon. Vánoční utkání tak skončilo výsledkem 4:4.

Slezský FC Opava se rozhodl učinit pro jarní část sezóny změnu ve vedení A-týmu. Realizační tým v druhé části ročníku 2012/13 fungoval ve složení David Vavruška (hlavní trenér), Jaroslav Kolínek (asistent trenéra) a Michal Kosmál (trenér brankářů). V pozici asistenta trenéra A-týmu už nepokračoval Jan Pejša.

Od jarní části byla II. liga přejmenována na **Národní fotbalovou ligu**. SFC v ní odehrál šest zápasů a jeho hlavním cílem byla záchrana v soutěži.

Kvůli počasí bylo 17. kolo odloženo na samotný konec jarní části soutěže.

Trenér Vavruška v úvodu jarní části prohlásil, že hráči absolutně nenaplnili ambice tohoto klubu.

Za události na stadionu FK Viktoria Žižkov byl SFC udělen Disciplinární komisí FAČR trest uzavření stadionu pro diváky s podmíněčným odkladem do konce jarní části sezóny 2012/2013.

Devátého března by oslavil narozeniny **Alois Sommer**, významná postava lepší éry opavského fotbalu, který přivedl do Opavy významného partnera fotbalu firmu Kaučuk. Pod jeho vedením klub dosáhl na 6. místo v I. lize.

Kádr A týmu doznal před jarní částí soutěže změn. Z hostování se vrátili **Hynek Prokeš**, **Tomáš Binar** a **Lukáš Krčmařík**. Do sestavy se dostaly také zbrusu nové tváře. Na konci ledna přišel na zkoušku slovenský obránce **Ján Čarnota**. Na půlroční hostování s opcí na přestup přišel **Roman Potočný**. V Opavě jej trenér Vavruška

postavil na místo levého obránce. Dalším hráčem byl **Marián Štrbák**, který se k týmu připojil přímo v zápase v Nitře a byl autorem jednoho gólu. S Opavou podepsal tento střední obránce, který byl zvyklý hrát i jako defenzivní záložník, smlouvu do konce roku 2013. Posledním přírůstkem do týmu byl **David Jukl**. Tento ofenzivní záložník se zkušeností z útoku byl v Opavě na zkoušce už od zimní přípravy a přišel ze Zbrojovky Brno.

Sportovním manažerem SFC se stal od 17. dubna **Karel Jarůšek**. Řídil ekonomicko-technického manažera a šéftrenéra.

Historii opavského fotbalu připomněla **tapeta na Základní škole Opava-Kylešovice**. Zasloužil se o ni Jan Hruška mladší, který na partnerské škole opavského SFC v té době vyučoval. Mezi nejznámější absolventy této školy patřili Libor Kozák a Zdeněk Pospěch.³⁰¹

Po utkání s Čáslaví **rezignovali** na své posty **David Vavruška a Jaroslav Kolínek**. Vedení klubu začalo hledat nového trenéra. Nakonec se jím stal Jan Baránek. Na jeho uvolnění se musel SFC dohodnout s Baníkem Ostrava. Jan Baránek vedl v ostravském klubu od zimní přípravy juniorku a předtím působil u dorostu v B-týmu. Jako svého asistenta si vybral Lubomíra Hrabinu. Jan Baránek zažil tentokrát již třetí návrat do Opavy. Svá nejslavnější léta prožil v Opavě od roku 1996 jako hráč prvoligového SFC. V zimě 1999 pak přestoupil do Baníku Ostrava a pak se ještě do Opavy vrátil v roce 2000, kdy Opava hrála druhou ligu. Tým spolu s ním zažil návrat do nejvyšší soutěže.³⁰²

Během utkání v Čáslavi došlo k vniknutí diváka na hrací plochu a vhození předmětu na hřiště, proto se opavským SFC opět zabývala Disciplinární komise FAČR. Opavskému klubu hrozilo, že bude hrát domácí utkání s Ústím nad Labem bez diváků. Tato hrozba byla nakonec rozhodnutím komise zažehnána. SFC ale stále zůstal v podmínce.

Dvacátého pátého května se hrálo 29. kolo ligy a pro SFC to znamenalo poslední utkání na domácí půdě. SFC v něm podlehl celku FK Ústí nad Labem 1:2. V předposledním utkání sezóny podlehl SFC Mostu 1:5. Ročník 2012/2013 zakončil SFC na hřišti Bohemians Praha stavem 1:1.

---

³⁰¹ Bulletin z 27. 4. 2013, s. 16

³⁰² Bulletin z 25. 5. 2013, s. 8

Pro srovnání – opavské „**běčko**“ se vyšvihlo po 25 kolech až na 2. místo tabulky se 41 body.

Na konci neúspěšné sezóny vzalo představenstvo SFC na vědomí definitivní rozhodnutí **Karla Jarůška** o ukončení působení ve Slezském FC po vypršení smlouvy platné k 30. červnu 2013. Ekonomicko-technický manažer **Radim Matýsek** a šéftrenér **Daniel Kutty** v reakci na sestup A-týmu dali své funkce k dispozici. Po dohodě s představenstvem a vzhledem k nutnosti zajištění kontinuálního fungování klubu a přípravy další sezóny pokračovali ve vykonávání povinností plynoucích z jejich funkcí. Představenstvo dále rozhodlo o přípravě změny organizační struktury klubu, jejímž výsledkem bude vytvoření pozice generálního manažera, který bude zodpovědný za řízení celého klubu.³⁰³

Gymnastika

Z **Mistrovství České republiky ve sportovní gymnastice** základních a středních škol, které se konalo o víkendu 13.–14. dubna v Liberci si přivezli opavští gymnasté medaile. Na mistrovství Opavu reprezentovali chlapci ze ZŠ Englišova a dívky ze Slezského gymnázia. Obě družstva stanula až na stupních vítězů – děvčata skončila druhá a chlapci třetí. Z jednotlivců se nejvíce prosadil Vojtěch Harazim, který byl ve víceboji čtvrtý a dvakrát skončil druhý (na prostných a na hrazdě), z opavských dívek byla nejlepší Pavlína Honková, a to šestá ve víceboji.³⁰⁴

Gymnastky zářily v Německu. O víkendu 11.–13. října se v **německém Paderbornu** konal mezinárodní závod v estetické skupinové gymnastice. Opavu a zároveň Českou republiku odcestovalo reprezentovat družstvo děvčat kategorie 10–12 let ve složení: Riborschová Vladěna, Le Xuan Tran, Gatnářková Beáta, Brodská Barbora, Hůlková Michaela, Klimundová Mariana a Flašková Karolína. Choreografii na hudbu z filmu *Alenka v říši divů* sestavila a celé družstvo připravila k soutěži trenérka Vladěna Hrbáčová a její asistentka Jana Brodská. Do Paderbornu se na dvoudenní klání sjely gymnastky z Ruska, Belgie, Lotyšska, Finska a domácího Německa. Gymnastky GK Sokol Opava svým vystoupením nadchly sbor rozhodčích a získaly si i sympatie publika. V kvalifikaci předvedly takřka bezchybný výkon a velmi hladce postoupily do finále. Tam svou skladbu zacvičily ještě o maličko lépe a odvezly si tak titul a zlaté

³⁰³ <http://www.sfc.cz/clanek.asp?id=457>, publikováno 18. 6. 2013.

³⁰⁴ Hláska č. 5, 2013, s. 30

medaile. Své účinkování zakončily vystoupením v galaprogramu. „Toto vítězství v úvodu sezóny je pro děvčata velmi motivující a určitě kladně ovlivní přípravu na domácí šampionát,“ řekla trenérka Vladěna Hrbáčová.³⁰⁵

Hokej

Do sezóny 2012/2013 vstoupilo družstvo Opavy **ve druhé lize**, ve východní části. Spolu s Opavou v soutěži bojovali i Havířov, Karviná, Přerov, Prostějov, Vsetín, Valašské Meziříčí, Frýdek-Místek, Nový Jičín a Poruba. Opava vstoupila do sezóny duelem s Prostějovem, který byl na programu 22. září. Úvodní zápas opavskému Slezanu však nevyšel, na ledě prostějovských Jestřábů totiž na body nedosáhli.³⁰⁶

První vítězství v sezóně Opavané slavili po zápase se Vsetínem na domácím ledě. Slezan se ujal vedení po brance Chalupy, a když se ve druhé dvacetiminutovce trefil Vítek a Polok, zdálo se být rozhodnuto. Ve třetím dějství pak přidal čtvrtý hřebíček do vsetínské rakve Tichý a tři body zůstaly ve Slezsku.³⁰⁷

V říjnu si připsali ještě vítězství nad Porubou, Přerovem a Novým Jičínem. V listopadu byla Opava na 4. místě tabulky.

Do nového kalendářního roku 2013 vstoupila ve 30. kole 2. ligy Opava s nepříjemným soupeřem Přerovem. V tomto zápase v prvních čtyřiceti minutách Opava vedla, ale v závěru padla. Zápas nakonec skončil pro Slezan 4:7.³⁰⁸

Pak následovala série sedmi proher, kterou ukončilo až velkolepé **vítězství nad Prostějovem**. Ve velmi zajímavém utkání, které se neslo v duchu jednoho velkého obratu, porazil Slezan prostějovské Jestřáby 8:6. V první třetině toho domácí moc nepředvedli a především po neproduktivní ofenzivě prohrávali 0:2. Druhé dějství se dá rozdělit na dvě části. V té první dostal Slezan čtyři góly a při skóre 0:6 vypadal úplně na odpis. Poté však přišly zásluhou Bednárka, Černého a Hermana tři branky ve třech minutách a situace se rázem zdramatizovala. Poslední třetina už byla jedna velká jízda Slezanu, ten v ní nejprve vyrovnal a následně i dokonal velkolepý obrat. Vítězstvím 8:6

---

³⁰⁵ Hláska č. 11, 2013, s. 32

³⁰⁶ <http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=3181>, publikováno 22. 9. 2012

³⁰⁷ <http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=3192>, publikováno 3. 10. 2012

³⁰⁸ <http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=3282>, publikováno 5. 1. 2013

tedy Opava stylově ukončila černou sérii sedmi porážek v řadě a v boji o play off se jí tak opět mohlo dýchat volněji.³⁰⁹

V únoru Slezan dobyl Porubu a zamířil tak do **play-off**. Slezan se po trefě Wolfa ujal vedení, jenže RT Torax skóre otočil a pár minut před koncem vedl 3:2. Opava ale zabrala, díky důraznému Mlýnkovi vyrovnala a v přesilovce pět na tři sedmapadesát vteřin před koncem duelu zajistil opavskému výběru účast v play-off Galvas.³¹⁰

V posledním kole základní části hostil Opavu Nový Jičín. Opavané si přijeli do Nového Jičína pro jednoznačné vítězství a poskočili na 7. příčku. Základní část skončila 16. února 2013.

Ve **vyřazovacích bojích** ji pak čekal druhý celek soutěže – Havířov. První utkání s Havířovem přineslo Opavě prohru, v dalším zápase však Slezan srovnal. Další utkání bylo vítězné pro Havířov, čtvrté utkání také přineslo smůlu a sezóna tak pro opavský Slezan skončila. Pátečním večerem byla uzavřena další kapitola opavského hokeje. Slezan ani letos nedokázal přejít přes nástrahy čtvrtfinále play-off a do semifinále se tak nepodíval. „Vrátka zavřelo Opavským čtvrté utkání série, v němž necelé dvě tisícovky přihlížejících viděli výhru hostujícího celku v poměru 1:4.“ komentoval utkání Filip Lefenda.³¹¹

Jak hodnotili odborníci hokejovou sezónu? Nejproduktivnějším hráčem Slezanu v základní části byl Petr Chalupa, který byl zároveň nejpilnějším střelcem. V defenzívě se nejlépe vedlo letní posile Davidu Galvasovi. V brance plnil post suverénní jedničky Dušan Šafránek. Nejvíce nepostradatelným hráčem v poli byl v této sezóně **Petr Chalupa**, který pro svůj tým zařídil 37 kanadských bodů (24+13). S odstupem sedmi bodů se na druhé příčce nacházel Bohumil Herman, který byl v základní části nejlepším nahrávačem mužstva (10+20). Třetí místo patřilo Tomáši Měchovi, který neprožil úplně ideální sezónu, i přesto však figuroval v popředí všech týmových ukazatelů. Opavský kapitán nasbíral celkem 27 bodů (9+18).³¹²

---

³⁰⁹ <http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=3297>, publikováno 19. 1. 2013

³¹⁰ <http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=3314>, publikováno 13. 2. 2013

³¹¹ <http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=3339>, publikováno 8. 3. 2013

³¹² <http://www.hcslezan.cz/clanek.asp?id=3323>, publikováno 27. 2. 2013

Hokejbal

Tým SHC prodělal úspěšný návrat do první ligy. Po dvouleté pauze se tak do Opavy vrátila 1. Národní hokejbalová liga. Za toto vzkříšení vděčilo družstvo útočníku Dušanu Vladařovi. Tým vedl zkušený trenér Jiří Christ. V prvním utkání s přehledem porazilo opavské družstvo celek TJ Sokol Poruba 6:1.³¹³

Střelba

V prvním závodě letošní střelecké sezóny, v mezinárodním závodě Grand Prix Plzeň 2013 v polovině ledna, předvedli opavští střelci ze vzduchové pušky parádní výkony. Závody byly zároveň dalším testem nových pravidel, která na mezinárodní scéně začala platit právě v tomto roce. Nový systém by měl střelecký sport ještě více divácky atraktivnit. V prvním závodním dnu v kategorii juniorů ve vzduchové pušce na 60 ran se do finále probojovali oba opavští junioři – Aleš Entrichel postoupil z 5. místa, Václav Kelnar z místa 8. Samotné finále pak nabídlo dramatický průběh. První ranou 10,3 se vedení ujal nejmladší střelec finálové osmičky Václav Kelnar a umístění na předních příčkách si držel až do závěru finále. V něm se nakonec o prvenství utkal s druhým opavským střelcem Alešem Entrichalem. Součtem 18 ran vedl Entrichel o 1,8 bodu. Posledními dvěma ranami však o vedení přišel a skončil těsně o dvě desetiny bodu druhý. Ve druhém závodním dnu měl velmi dobře nakročeno opět Aleš Entrichel, když se do finále probojoval nástřelem 595 bodů, čímž vytvořil nový klubový rekord SSK Ostroj Opava. Ve finále se mu však nepodařilo navázat na páteční úspěch a obsadil konečné 5. místo. Střelci SSK Ostroj Opava dlouhodobě dosahovali výborných sportovních výsledků, podobným způsobem se jim však podařilo závod ovládnout poprvé a na začátku sezóny tak ukázali, že se s nimi bude muset v nové sezóně počítat.³¹⁴

---

³¹³ Hláska č. 10, 2013, s. 30

³¹⁴ Hláska č. 2, 2013, s. 32

Šerm

Eva Havránková šermující za TJ Slezan Opava obhájila titul Mistryně České republiky kadetů v šermu fleretem. Byl to její třetí titul v řadě. Navíc k němu vybojovala Pohár České republiky a s týmem kadetek získaly 1. místo v soutěži družstev. Mezi kadety získal stříbrnou medaili Robert Zwinger. Oba byli svěřenci trenéra Iva Borny.

Taekwon-do

Opavští odchovanci taekwon-do **Lucie Vinárková a Jan Vrchovecký** slavili úspěchy na mistrovství světa ve slovinském Bledu. Oba reprezentanti si domů přivezli po pěti medailích. Lucie Vinárková získala mezi jednotlivci bronzovou medaili v technických sestavách. Čtyři medaile si pak přivezla jako kapitánka týmu seniorek, které se staly dvojnásobnými mistryněmi Evropy v týmových disciplínách speciální a silové přerážení, z technických sestav pak získaly stříbro a bronz jim patřil za sportovní boj. České reprezentantky se díky těmto umístěním staly nejúspěšnějším týmem ME 2013. Jan Vrchovecký podal skvělý výkon ve sportovním boji do 78 kg, kde vybojoval bronzovou medaili. V boji o lepší příčku jej zastavil až ruský závodník Ivan Gubani. Vrchovecký byl rovněž členem seniorského týmu. V týmových disciplínách se senioři stali mistry Evropy v disciplíně speciální přerážení, ze silového přerážení a technických sestav si odvezli stříbra a ve sportovním boji skončili bronzoví.³¹⁵

Volejbal

Opavská víceúčelová hala hostila od 5. do 7. července zápasy Evropské ligy mužů ve volejbalu. Český volejbalový svaz v Opavě pořádal jeden ze čtyř turnajů EL v České republice. České reprezentační družstvo mužů se utkalo s týmy Černé Hory, Maďarska a Španělska. Česká reprezentace na něm dokázala vyhrát a zajistit si tak postup do finálového turnaje. V něm nakonec proti domácímu Turecku vybojovala 3. místo.

---

³¹⁵ Hláska č. 6, 2013, s. 32

Různé

Olympiáda tělesně postižených se již po jedenácté konala 22. května na hřišti ZŠ Englišova. Tělesně hendikepovaní sportovci se utkali v jízdě na vozících, slalomu, hodů kriketovým míčkem, raketkou a pytlíčkem a ve skoku do dálky a dojezdu na vozíku na jeden záběr. Akci pořádali ZŠ pro tělesně postižené na Dostojevského ulici, ZŠ Englišova, TJ Sokol Opava a Statutární město Opava.³¹⁶

Svou premiéru měl v září běžecký závod **Opavská míle**. Na start závodu pro amatérské sportovce se postavilo celkem 233 účastníků. Nejrychleji zvládl trať dlouhou 1,6 km Jakub Ševčík v čase 4 minuty a 14 sekund.³¹⁷

Od podzimu rostlo poblíž Stříbrného jezera nové **discgolfové hřiště**. Discgolf vycházel z klasického golfu. K jeho provozování však nebylo třeba žádné drahé vybavení či náročně udržované hřiště. Principem bylo dostat na co nejmenší počet pokusů disk podobný známým plážovým frisbee z odhoziště do koše, který představoval ekvivalent golfové jamky. Hřiště vyrostlo v okolí Stříbrného jezera v místech, která byla v té době prakticky nevyužívaná. Odhoziště byla situována tak, aby se házelo vždy od jezera pryč. Nehrozí tedy to, že by discgolfisté ohrožovali například plavce, kteří se zdržují v blízkosti vodní plochy či pláže. V té době bylo v celé České republice již 22 takových hřišť. Opavské hřiště však mělo svá specifika. „Právě terénní nerovnosti budou toto hřiště odlišovat od ostatních hřišť v republice,“ popsal zvláštnosti hřiště Dalibor Halátek. Vybudování hřiště mělo přispět ke zkulturnění této lokality, neboť by mělo dojít k odstranění černých skládek, které zde opakovaně vznikají. V průběhu října došlo k probírce náletových dřevin a pročištění výsadby provedené v 70. letech, posekání dlouhodobě zanedbaných ploch a vyčištění letitých nánosů odpadků. Pořizovací náklady devítijamkového hřiště by se měly vyšplhat přibližně na 300 tisíc korun. Realizaci měla na starosti společnost HEPA group, s. r. o. O údržbu hřiště se měla následně starat skupina nadšených discgolfistů, kteří plánovali v Opavě založit za tímto účelem občanské sdružení. Hřiště by mělo být dokončeno v polovině listopadu.³¹⁸

---

³¹⁶ Hláska č. 5, 2013, s. 30

³¹⁷ Hláska č. 1, 2014, s. 11

³¹⁸ Hláska č. 11, 2013, s. 4

VEŘEJNÝ POŘÁDEK

Město na začátku roku 2013 podalo žádost o dotaci projektu na rozšíření stávajícího **kamerového systému**. V té době bylo v provozu jedenáct kamer napojených na operační středisko městské policie. Město chtělo systém rozšířit o další čtyři kamery. Žádost byla úspěšná, protože do konce roku byly kamery uvedeny do provozu. První z nich mapovala dvě sportovní hřiště v Kylešovicích, další monitorovala fotbalovou tribunu a budovu Parkhotelu v Městských sadech. Třetí měla výhled na budovu východního nádraží v Jánské ulici, čtvrtá pak dohlížela na Městský hřbitov v ulici Otická. Celý projekt měl stát asi 600 tisíc korun a polovinu částky mělo hradit ministerstvo vnitra.³¹⁹ Městská policie se navíc snažila modernizovat původní kamerový systém, který fungoval od roku 2001. Například na Dolním náměstí původní analogovou kameru nahradila digitální.³²⁰

Městská policie

Vedení městské policie na podzim roku 2012 vyhlásilo výběrové řízení na digitalizaci rádiové sítě, která umožní komunikaci základnové radiostanice s každou jednotlivou radiostanicí a zároveň spojení všech radiostanic mezi sebou. „Přenos digitální sítě je šifrovaný, čímž bude v maximální míře zajištěno, aby nedošlo k úniku citlivých informací. Odpadá tedy možnost odposlechu ze strany radioamatérů, jak tomu bylo doposud u vysílaček analogových,“ vysvětlil ředitel městské policie Milan Kokoř s tím, že doposud mohl kdokoliv slyšet, o čem určitý strážník hovoří se svým kolegou. Radiostanice, kterých město zakoupilo celkem 36, budou navíc vybaveny GPS. „Operátor a vedoucí směny v reálném čase na interaktivní mapě na počítači uvidí, kde se strážníci po městě pohybují, což bude mít pozitivní vliv na koordinaci hlídek při jednotlivých zákrocích a úkonech. Bude tak zajištěna také větší kontrola ze strany nadřízených, ale i bezpečnost samotných strážníků,“ uvedl náměstek primátora Daniel Žídek a dodal: „Toto je první, nejdůležitější vlna, kdy řešíme kompletní přepracování celého systému. Posléze vyhodnotíme, co nám tento krok přinesl, a rozhodneme, jak pokračovat dále, zda například nakoupíme další vysílačky.“ Šest radiostanic bude zabudovaných ve vozidlech městské policie, osmadvacet jich je přenosných pro

---

³¹⁹ Hláska č. 10, 2013, s. 6

³²⁰ Region Opavsko, 31. 12. 2013, s. 2

každodenní výkon služby strážníků v terénu a dvě budou sloužit vedení policie. Nákup všech vysílaček stál město bezmála 700 tisíc korun.³²¹

Strážníci zmapovali výskyt **injekčních stříkaček** v Opavě. V rámci programu prevence se Městská policie Opava rozhodla vydat mapku, na které jsou vyznačena všechna místa, na nichž strážníci v minulosti našli injekční jehly. „Je to stále aktuální problém. Bohužel dostáváme hlášení o nalezených injekčních stříkačkách minimálně dvakrát až třikrát týdně,“ sdělila tisková mluvčí městské policie Petra Stonišová. Právě tato statistika vedla ke vzniku mapy, ze které se občané mohli dozvědět, na kterých místech by měli dbát zvýšené bezpečnosti. Městská policie zároveň občanům radila, jak se zachovat, pokud už injekční stříkačku objeví. „Rozhodně by se jí lidé neměli dotýkat, a to nejen jehly, ale ani samotné injekční stříkačky. Naopak tento nález by měli oznámit na linku 156 a vyčkat příjezdu hlídky, aby mohli strážníkům ukázat přesné místo nálezu,“ popsala, jak se zachovat při nálezu stříkačky, Petra Stonišová.³²²

Opavští strážníci pomáhali **v Hradci nad Moravicí**. Obecní úřad zde totiž nezřizoval vlastní městskou policii, tak požádal o výpomoc opavské strážníky. V rámci této spolupráce měli dva strážníci vyjíždět přibližně čtyřikrát týdně na tříhodinové směny, celkem tedy na dvanáct hodin týdně. Za tyto služby platili hradečtí Opavě tři sta korun za jednoho strážníka na hodinu plus náklady na provoz služebního vozidla. Celkově by Opava měsíčně získala do městské kasy cca 30 tisíc korun podle počtu týdnů v měsíci a přesného množství odpracovaných hodin. „S ohledem na skutečnost, že v Hradci budou strážníci pomocí svého radaru také měřit rychlost projíždějících vozidel, nelze vyloučit, že se může jednat o podstatně vyšší částku. Peníze z uložených pokut budou totiž také příjmem města Opavy,“ doplnil ředitel městské policie Milan Kokoř.³²³

Zastupitelé odvolali 24. června z funkce ředitele Městské policie **Milana Kokoře**. Vedením MP byl pověřen jeho zástupce Zdeněk Zabloudil. Do konce roku však ve výběrovém řízení nebyl vybrán vhodný nový kandidát. Celkově se do výběrového řízení přihlásilo devět uchazečů, osm jich splnilo formální podmínky a postoupilo do druhého kola, dva pak v tomto kole odstoupili. Komise však nedoporučila ani jednoho ze zbylých šesti kandidátů. Městskou policii tedy měl až do konce roku 2014 řídit Zabloudil.³²⁴

---

³²¹ Hláška č. 2, 2013, s. 8

³²² Hláška č. 3, 2013, s. 4

³²³ Hláška č. 4, 2013, s. 6

³²⁴ Hláška č. 12, 2013, s. 7

V rámci programu prevence kriminality vznikla **dvě nová místa asistentů**. „Práce asistentů by měla přispět ke snížení počtu spáchaných trestných činů, přestupků a společensky nežádoucích jednání, k prevenci rizikového chování v okolí školských zařízení a dětských hřišť na sídlištích a ke zvýšení pocitu bezpečí obyvatel zejména v sociálně ohrožených lokalitách. Jednalo se především o městské ubytovny a lokality ulic Sadová, Myslivcova, Mostní a Rybářská, kde je zaznamenán nárůst sociálně nepřizpůsobivých občanů,“ uvedla manažerka prevence kriminality Dagmar Polášková. Asistenti v terénu působili od května. Jednou z podmínek přijetí na tuto pozici byla přímá vazba na sociálně ohrožené lokality. Asistenti nebyli v pozici strážníků ani čekatelů, pod vedením mentora z řad strážníků měli plnit zadané úkoly.³²⁵

Policie ČR

Jak na tom byla Opava a okolí z hlediska **kriminality** a **nehodovosti** v roce 2013? Celkově se stalo v Opavě, jejích městských částech a některých dalších přidružených obcích (například Hrabyně, Nové Sedlice, Slavkov nebo Otice) v tomto roce 1 867 trestných činů, z nichž bylo objasněno 822 (tj. 44 %). Oproti roku 2012 je to pokles o 67 trestných činů, neboť tehdy bylo spácháno 1 904 trestných činů, prověřování bylo ukončeno u 1 691 z nich a objasnění se dočkalo 808 činů, tedy 42,44 %. Pro srovnání v celém okrese Opava došlo v roce 2013 k 4 029 trestným činům (1 811 objasněno, cca 45 %), Moravskoslezský kraj hlásil 42 853 trestných činů (objasněno bylo cca 40 % z nich, tedy 17 111).

Násilných trestných činů bylo spácháno celkem 125 (objasněno jich bylo 76, tedy asi 61 %). Oproti roku 2012 je to pokles o 67 trestných činů, neboť tehdy bylo spácháno 1 904 trestných činů, prověřování bylo ukončeno u 1 691 z nich a objasnění se dočkalo 808 činů, tedy 42,44 %. Mravnostních trestných činů (znásilnění, pohlavní zneužívání aj.) bylo spácháno 27 a objasněno jich bylo dvanáct (44 %). V roce 2012 se stalo šest takových činů a objasněny byly čtyři z nich (67 %).

Z celkových 1 142 **majetkových trestných činů** spáchaných v roce 2013 bylo objasněno 307 případů (27 %). V roce 2012 se odehrálo takových případů méně – z celkových 1 160 bylo objasněno celkem 300 případů (úspěšnost 26 %). V této kategorii tvořily krádeže vloupáním 330 případů (objasněno 72, což bylo 22 %)

---

³²⁵ Hláska č. 5, 2013, s. 6 a Region Opavsko, 7. 5. 2013, s. 5

a prosté krádeže představovaly 672 případů (objasněno 184, tedy 27 %). V roce 2012 se stalo 342 případů vloupání (objasněno 63, což bylo 19 %) a prostých krádeží zaznamenali 639 (objasněno 185 případů, tedy 29 %).

Z dalších kategorií stojí za zmínku 26 případů **výtržnictví**, ze kterých bylo 18 případů objasněno.³²⁶ Z patnácti případů sprejerství nebyl objasněn ani jeden, z patnácti případů nedovolené výroby a držení psychotropních látek a jedů jich bylo objasněno čtrnáct.³²⁷ V roce 2013 se odehrálo 41 silničních nehod způsobených nedbalostí (32 objasněno).³²⁸ Ze 106 případů zanedbání povinné výživy byly objasněny všechny.

Hospodářských trestných činů bylo spácháno celkem 221. Patřilo sem například 49 podvodů (33 případů objasněno),³²⁹ neoprávněné držení platebních prostředků (65 případů, z toho 23 objasněno)³³⁰ nebo také úvěrové podvody (36 případů, z nich 30 objasněno).³³¹ Celková objasněnost hospodářských činů se v roce 2013 dostala na 55 %, což znamenalo 122 objasněných případů.³³² Co se nehodovosti týče, v roce 2013 se v rámci celého okresu Opava stalo 1 113 nehod, při kterých bylo sedm lidí usmrceno, 34 těžce zraněno a 370 zraněno lehce. Celková hmotná škoda přitom dosáhla výše přes 52 miliónů korun.³³³ Na území statutárního města Opavy se stalo 364 nehod, při kterých nebyl nikdo usmrcen, jedenáct osob bylo těžce zraněno, 107 lehce a hmotná škoda byla vyčíslena na téměř 15 miliónů korun.³³⁴ V samotném městě **Opava** došlo k 355 nehodám s 11 těžce zraněnými a 106 lehce zraněnými s hmotnou škodou ve výši 14,6 miliónu korun.³³⁵

---

³²⁶ V roce 2012 se stalo 29 případů výtržnictví a objasněno jich bylo 20.

³²⁷ V roce 2012 policisté prověřovali 22 případů nedovolené výroby a držení psychotropních látek a jedů (21 jich bylo objasněno).

³²⁸ V roce 2012 se odehrálo 75 silničních nehod způsobených nedbalostí a objasněno jich bylo 61.

³²⁹ V roce 2012 to bylo 56 případů a objasněno bylo 36.

³³⁰ V roce 2012 - 56 případů, z toho 8 objasněno.

³³¹ V roce 2012 se stalo 21 případů, z nich bylo 17 objasněno.

³³² V roce 2012 bylo objasněno 100 případů z celkově 216 spáchaných, tudíž se celková objasněnost pohybovala okolo 46 %.

³³³ V roce 2012 se stalo v rámci celého okresu 1 208 nehod, při nichž bylo 10 lidí usmrceno, 52 těžce zraněno, 381 lehce raněno. Celková škoda přitom dosáhla 45 milionů korun.

³³⁴ V Opavě, městských částech a přidružených obcích se odehrálo 577 nehod, při kterých byly 4 osoby usmrceny, 19 těžce zraněno a 191 lehce zraněno. Pod vlivem alkoholu se událo 50 nehod, mimo obec se jich stalo 119 a například na silnici I. třídy to bylo 190 nehod.

³³⁵ V roce 2012 došlo v Opavě k 400 nehodám se 2 mrtvými, 10 těžce zraněnými a 135 lehce zraněnými a hmotné škodě za 11,8 milionu korun. Oproti tomu v městských částech se stalo jen 13 nehod bez úmrtí, jen 3 těžce raněnými a 7 lehce raněnými. Celkovou hmotnou škodu bylo možno vyčísřit na 11,8 miliónu korun.

Vězeňská služba

Věznice a Ústav pro výkon zabezpečovací detence Opava (VaÚVZD) se nacházely ve dvou samostatných objektech. Detenční ústav se nacházel na Krnovské ulici a věznice na Olomoucké ulici. Celková kapacita věznice je stanovena na 449 míst (4 m² na osobu), 287 pro výkon trestu odsouzených žen a 162 pro výkon trestu odsouzených mužů.

Také Opavska se dotkla lednová **amnestie** prezidenta republiky Václava Klause. Jak to vypadalo s propouštěním vězňů v Opavě? Z celkově 412 odsouzených bylo navrženo k propuštění 135 vězňů. „Do objektu věznice se dostavilo pět soudců trestního oddělení okresního soudu a dva státní zástupci. Po prostudování veškeré spisové dokumentace přímo na místě rozhodují o jednotlivých adeptech na propuštění,“ tak o průběhu amnestie v Opavě referoval Opavský a Hlučínský deník.³³⁶ V úterý 1. ledna propustili na svobodu osmdesát odsouzených – 75 mužů a 5 žen opustilo do půlnoci věznici a další propouštění pokračovalo 3. ledna. Většina propuštěných se rekrutovala ze zlodějů a podvodníků.

Historicky **první volby prezidenta** České republiky se zúčastnili také odsouzení v opavské věznici. Volby proběhly v obou objektech věznice v pátek 11. ledna za přítomnosti volební komise a zúčastnilo se jich 141 odsouzených mužů a žen, což je 59,3 % z celkového počtu oprávněných voličů. Zájem byl podle očekávání vyšší než v jakýchkoliv jiných volbách. Druhé kolo prezidentských voleb proběhlo v pátek 25. ledna s poněkud vyšší účastí. Celkový počet voličů se vyšplhal na 65,4 %.³³⁷

V březnu proběhla v obou objektech věznice **preventivní prohlídka** zaměřená na omamné a psychotropní látky. Celé akce se zúčastnili psovodi z věznic, vazebních věznic a ústavů pro výkon zabezpečovací detence v Opavě, Ostravě, Olomouci, Brně a dalších. Prohlídek, jejichž význam spočíval zejména k odhalování výroby, držení a šíření omamných a psychotropních látek, se zúčastnilo dvacet psovodů-specialistů, kteří v průběhu celého dne prohledali cely odsouzených v objektu Krnovská i Olomoucká. Prohlédnuty byly rovněž společné prostory, výrobní hala, prádelna, vycházkové dvory a venkovní prostory. „Přestože v průběhu celé akce nebyl zaznamenán žádný nález látek OPL, prohlídka splnila účel preventivního charakteru

³³⁶ Opavský a Hlučínský deník, 4. 1. 2013, s. 1

³³⁷ <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/prezidentske-volby-10656>, publikováno 28. 1. 2013

a s výsledkem celé akce jsme nadmíru spokojeni,“ uvedl inspektor strážní služby pro psovody Radovan Strojil.³³⁸

Za mřížemi se konala i **módní přehlídka**. Díky ní se mohla smísit ve středu 27. března v opavské věznici exotická krása s krásou za mřížemi. Čtyři odsouzené si vyzkoušely, jak vypadá zákulisí módní přehlídky a jaké to je na přehlídkovém molu společně s finalistkami soutěže Miss Expat určené cizinkám žijícím v České republice. S nápadem uspořádat takovou akci přišla prezidentka občanského sdružení Kiwanis paní Eva Pastušková a šlo o poděkování Věznici a ÚVZD Opava, potažmo odsouzeným ženám, za dlouholetou spolupráci se sdružením. Ženy v opavské věznici dobrovolně a bez nároku na honorář šily pro toto sdružení panenky Kiwanis (čistě bílá, látková panenka, naplněna umělou stříží), které jsou určené pro děti z dětských oddělení nemocnic Moravskoslezského kraje. Je to druh terapeutické pomůcky, kdy na ní dítě ukáže, co ho bolí, nebo v opačném případě lékař ukazuje způsob léčby. Jde o výbornou pomůcku v komunikaci mezi dítětem a lékařem. Ženy v opavské věznici vyrábějí také ruční omalovánky, kartičky s dětskými motivy nebo také tzv. náramky štěstí. O odsouzené ženy, které souhlasily s účastí na módní přehlídce, se v provizorní šatně a maskézně staraly profesionální vizážistka a kadeřnice. Byly obléknuty do krásných společenských šatů, které následně spolu s finalistkami Miss Expat předvedly svým spoluvězeňkyním. Čas mezi převlékáním vyplnil muzikálový zpěvák Tomáš Trapl, který všechny divačky nadchl jak svým zpěvem, tak hereckým projevem. A proč zrovna finalistky soutěže Miss Expat? Stejně jako naše odsouzené ženy mají i tyto dívky různé životní příběhy a osudy a mnohdy ne příliš jednoduché. Jako cizinky neměly jednoduché se začlenit do společnosti a stejně tak to budou mít odsouzené po propuštění z výkonu trestu. Ze stran finalistek mohly slyšet i povzbuzení do dalšího života.³³⁹

Odsouzení muži pomáhali 18. dubna při **sbírce šatstva** pro opavskou Charitu. Pomoc s nakládáním šatů probíhala již od roku 2009. Tentokrát pomáhali muži ze specializovaného oddělení pro výkon ochranného léčení protitoxikomanického, protialkoholního a léčení pro patologické hráčství.³⁴⁰

Ruční výrobky odsouzených žen předal v pátek 19. července **dětem na dětském oddělení** Slezské nemocnice v Opavě 1. zástupce ředitele Věznice a ÚVZD Opava plk. Mgr. Jiří Vícha spolu s vychovatelkou Bc. Dagmar Slanou. Odsouzené z opavské

³³⁸ <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/specialni-prohlidky-ve-veznici-a-uvzd-opava>, publikováno 26. 3. 2013

³³⁹ <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/modni-prehlidka-za-mrizemi>, publikováno 1. 4. 2013

³⁴⁰ <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/pomoc-pri-sbirce-satstva>, publikováno 19. 4. 2014

věznice vyrobily látková zvířátka, sluníčka, panenky, omalovánky, kartičky s dětskými motivy, náramky štěstí či záložky do knížek.³⁴¹

Také v roce 2013 si připomínali ve věznici **Den vězeňství**. Stejně jako loni proběhla ve vězeňské službě oslava Dne českého vězeňství. Tento den nám připomíná událost, kdy první československý ministr spravedlnosti František Soukup vydal 14. prosince 1918 nařízení o služebním slibu pro dozorce a dozorkyně. Oslava tohoto probíhala v VaÚVZD již o týden dříve, kdy ředitel plk. Mgr. Turok po loňském zájmu opět otevřel brány také pro rodinné příslušníky zaměstnanců. Zájem byl stejně jako loni obrovský a probíhal v obou objektech. Na Olomoucké ulici mohli mimo jiné shlédnout eskortní vůz, zbraně či výrobky odsouzených žen i mužů. Vedoucí pracovníci, kteří exkurze provázeli, zájemcům řekli, jak o historii věznice, tak o současném režimu výkonu trestu. Dále byly uspořádány dvě sportovní akce. Volejbalový turnaj „Memoriál Radka Ochvata“, který probíhal již několik let, a také kuželkový turnaj. Volejbalu se zúčastnilo celkem pět družstev složených jak z občanských zaměstnanců, tak příslušníků oddělení výkonu trestu a vězeňské stráže. V závěru oslav udělil ředitel věznice několik ocenění, které dotyčným předal brigádní generál Mgr. Petr Dohnal.³⁴²

---

³⁴¹ <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/o-nas-1603/vykon-trestu-323/objekt-olomoucka-odsouzene-zeny-606/radost-detem>, publikováno 23. 7. 2013

³⁴² <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/den-ceskeho-vezenstvi-11435>, publikováno 16. 12. 2013

POŽÁRNÍ OCHRANA

Dlouholetý ředitel Územního odboru Opava Hasičského záchranného sboru MSK Břetislav Janošek ve své funkci skončil. „K 30. dubnu končím ve služebním poměru a odcházím do důchodu,“ uvedl Janošek. Novým šéfem opavských hasičů se stal Kamil Pastuszek.³⁴³

Nyní uvádím některé zajímavé či závažné případy, kde v roce 2013 opavští hasiči zasáhli.

Opavští hasiči **vyprošťovali srnce** z plotu. Profesionální hasiči z Opavy (HZS MSK) vyprošťovali ve středu 22. května odpoledne ve spolupráci se strážníky Městské policie Opava a veterinářem dospělého srnce, který se zadními běhy zaklínil mezi svislé kovové tyče plotu bývalé mateřské školy na náměstí svaté Hedviky. Veterinář aplikoval uklidňující látku a hasiči jej mohli s jeho odborným vedením bez poranění vyprostit a předat strážníkům. Krásný srnec s pěknými parůžky skončil v odchyťovém vozidle MP Opava a byl převezen na veterinární kliniku k ošetření. Pak jej hlídka vypustila na okraji Opavy do volné přírody.³⁴⁴

Hasiči zasahovali 23. května u **nezvyklé nehody** v Pustých Jakarticích. Toyota Auris tady zablokovala vjezd do dvora rodinného domku. Po příjezdu hasiči zajistili vůz před požárem a poté jen vyprostili pomocí hasičského vyprošťovacího speciálu Tatra 815 a naložili na vozidlo odtahové služby.³⁴⁵

Vážná nehoda, která na několik hodin zaměstnala všechny složky integrovaného záchranného systému, se stala 15. července v Opavě na Krnovské ulici. Likvidace následků trvala profesionálním i dobrovolným hasičům více než dvanáct hodin. Nákladní automobil zde na výjezdu z Opavy směrem na Bruntál naboural na železničním přejezdu do projíždějícího osobního vlaku. Síla nárazu vykolejila osobní vlak a převrátila cisternový návěs. Dopravní nehoda způsobila vážné dopravní komplikace. Bylo při ní zraněno sedm lidí, z toho šest jich bylo záchrannou službou převezeno do nemocnice k ošetření. Na likvidaci následků dopravní nehody se účastnily celkem čtyři hasičské jednotky – dvě jednotky profesionálních hasičů z Opavy

³⁴³ Region Opavsko, 7. 5. 2013, s. 2

³⁴⁴ <http://www.hzscr.cz/clanek/opavsti-hasici-vyprostovali-srnce-z-plotu.aspx>

³⁴⁵ <http://www.hzscr.cz/menu-informacni-servis-zpravodajstvi.aspx?q=Y3BpPTU4>

a Ostravy, dobrovolní hasiči z Opavy a drážní hasiči z Ostravy. Na místě se vystřídalo celkem deset hasičských vozů včetně těžké vyprošťovací techniky.³⁴⁶

Hasič **Tomáš Petreček** z Opavy zdolal v Pákistánu první osmitisícovku. V neděli 28. července ve 12 hodin místního času stanul na vrcholu pákistánské osmitisícovky Gasherbrum I. společně se svým kamarádem horolezcem Markem Novotným. Kluci dosáhli vrcholu podle svých slov poměrně rychle. Nadmořskou výšku zvládali dobře a počasí jim přálo. Cesta z 3. výškového tábora na vrchol a zpět trvala 20 hodin. Tomáš Petreček (ročník 1979) sloužil jako výjezdový hasič u Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje od roku 2000.³⁴⁷

Blesk zapálil chatku v Kateřinkách. Vydatná bouře, která se bez větších následků přehnala Moravskoslezským krajem v noci z pátku na sobotu 10. srpna, si nakonec přece jenom vybrala jednu oběť. Dřevěnou přízemní chatku v chatové oblasti Opava-Kateřinky zapálil a zničil blesk, naštěstí v ní nikdo nespál. Škoda byla vyčíslena na 50 tisíc korun. Na místo vyjely dvě jednotky hasičů – z opavské stanice Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje (HZS MSK) a ze sboru dobrovolných hasičů Opava-Kylešovice. Hasiči dostali oheň pod kontrolu během několika minut, dohašování jim zabralo hodinu. Nikdo nebyl zraněn. Působení „silného“ blesku potvrdili i úlomky nelezeného tabulového okenního skla a barevné vázy, která stála na stole na malé verandě – „obyčejný“ požár by je totiž nedokázal pokroutit.³⁴⁸

Největší událostí roku, a to nejen pro opavské hasiče, byl **požár v depu dopravního podniku** dne 20. října. Šlo o náročný zásah, na kterém se vystřídalo postupně 13 jednotek hasičů s 23 kusy techniky (dvanáct cisternových automobilů, tři automobilové žebříky, šest dopravních a nákladních automobilů, jeden vyprošťovací automobil a jeden speciální protiplynový automobil). Hasiči po příjezdu zjistili, že hoří uvnitř depa (hala o rozměrech cca 60 x 40 metrů), ve kterém byly zaparkovány trolejbusy a autobusy. Nasazeno bylo celkem pět vodních a pěnových proudů k uhašení požáru, z toho čtyři dovnitř haly a jeden na střeche haly. „Celý zásah byl velmi komplikovaný a nebezpečný vzhledem k přítomnosti elektrické energie v trolejích a k silnému vývinu jedovatého černého kouře, proto hasiči na místě pracovali v dýchacích přístrojích, kterých bylo spotřebováno značné množství,“ uvedl zastupující tiskový mluvčí HZS Moravskoslezského kraje Petr Holub. Obyvatelé okolních domů

³⁴⁶ <http://www.hzscr.cz/clanek/vazna-dopravni-nehoda-osobniho-vlak-a-navesu.aspx>

³⁴⁷ <http://www.hzscr.cz/clanek/hasic-tomas-petrecek-z-opavy-zdolal-v-pakistanu-prvni-osmitisicovku.aspx>

³⁴⁸ <http://www.hzscr.cz/clanek/blesk-zapail-o-vikendu-v-opave-drevenou-chatku.aspx>

byli vyrozuměni o požáru a varování pomocí vozů Městské policie Opava. Odpojení elektrické energie zajistili technici dopravního podniku a elektrárenské firmy. Voda byla dopravována z čerpacího stanoviště, jež bylo obsluhováno dvěma jednotkami dobrovolných hasičů. Požár dostali zasahující hasiči pod kontrolu zhruba za hodinu a půl po ohlášení. Po lokalizaci požáru byly trolejbusy a autobusy dopravního podniku, které nebyly přímo zasaženy plameny (ale byly zasaženy zplodinami hoření), vyvezeny pomocí vyprošťovacího speciálu a techniky majitele mimo zasažený objekt. Až do ranních hodin zůstaly na místě dvě cisterny hasičů s osádkami, které dohašovaly skrytá ohniska hoření a kontrolovaly již uhašená místa. Předběžný hrubý a prvotní odhad škody vzniklé požárem byl stanoven na 48 milionů korun. Požár se zařadil mezi jeden z největších v Moravskoslezském kraji v tomto roce, co se způsobené škody týče.³⁴⁹

Jeden lidský život si vyžádal 19. prosince tragický **požár rodinného domku** v Opavě-Kylešovicích. Na místě zasahovala jednotka profesionálních hasičů HZS Moravskoslezského kraje z Opavy a dvě jednotky dobrovolných hasičů z Opavy-Kylešovic a Opavy-Komárova. Požárem byla zasažena obě podlaží dvojpodlažního rodinného domu. Hasiči započali provádět hasební práce a odvětrávání zakouřeného domu. Při hasebních pracích byla posléze nalezena jedna mrtvá osoba. Příčina úmrtí osoby a příčina požáru byly v šetření, škoda způsobena požárem byla předběžně vyčíslena na 500 tisíc Kč. Na likvidaci požáru rodinného domu se podílely tři jednotky profesionálních a dobrovolných hasičů a celkem pět cisternových hasičských vozidel.³⁵⁰

Letošní ročník soutěže **O putovní pohár primátora města Opavy v požárním útoku** hostil Podvihov. Soutěž, které se účastnila všechna družstva dobrovolných hasičů z Opavy a městských částí, se konala 19. května. Požární útok je nejkompexnější disciplínou požárního sportu. Úkolem soutěžního družstva je za pomoci dvou savic, sacího koše, čerpadla, hadic, proudnic a rozdělovače utvořit dva proudy vody, jimiž se musí trefit do dvou přichystaných terčů vzdálených většinou 90 metrů od základny. Prvenství z loňského roku obhájovali dobrovolní hasiči z Milostovic, kteří byli zároveň nejúspěšnějším družstvem v historii soutěže. V soutěži se jim však nevedlo tak dobře jako v minulém roce, a tak na hlavní výhru dosáhli místní podvihovští hasiči. Na začátku soutěžního dne, došlo také k předání hasičské techniky zakoupené z rozpočtu města pro potřeby sborů dobrovolných hasičů. Jednalo se konkrétně o dvě v loňském

³⁴⁹ <http://www.hzscr.cz/clanek/pozar-v-depu-opavskych-dopravnich-podniku.aspx>

³⁵⁰ <http://www.hzscr.cz/clanek/tragicky-pozar-rodinneho-domu-v-opave.aspx>

roce zakoupené cisternové stříkačky pro potřeby JSDH Kylešovice a JSDH Podvihov, dále o raft pro JSDH Kateřinky a dopravní automobil Ford Transit pro JSDH Zlatníky.³⁵¹

---

³⁵¹ Hláska č. 6, 2013, s. 31

VOJÁCI

Vojenský útvar 3068 prošel v tomto roce opět **reorganizací**. K 1. prosinci 2013 vznikl 53. pluk průzkumu a elektronického boje Opava, který byl pokračovatelem 53. brigády průzkumu a elektronického boje. V jeho sestavě i nadále působil 532. prapor elektronického boje a 102. průzkumný prapor.

Velitelem 532. praporu elektronického boje byl od roku 2011 Karel Ondrášek, jeho zástupcem Martin Volný.³⁵²

Opavští vojáci 13. června pořádali **charitativní akci** společně se Základní školou Generála Heliodora Píky Štítina, z jejíhož výtěžku byly nakoupeny speciální pomůcky pro výuku fyzicky a mentálně hendikepovaných dětí ze Základní školy a Praktické školy v Opavě. Šlo o branný závod na 5 km v terénu, který provázely různé disciplíny, např. plavba v raftu na rybníku či jízda na invalidním vozíku. Další úkolem, který prověřil obratnost soutěžících, bylo poskládat se do čtverce o rozměru strany přibližně 50 cm tak, aby ani jedna noha nebyla venku, a v této pozici vydržet 30 vteřin. Další disciplínou bylo použití vakuové dlahy, či brodění přes strouhu a další. Mezi zúčastněnými družstvy byli kromě pěti posádek armády ČR, jedné posádky Hasičského záchranného sboru a dětí ze ZŠ Štítina také jedno družstvo příslušníků Věznice a ÚVZD Opava. Podmínkou bylo, že družstva budou šestičlenná, z nichž jeden člen bude žena. Startovné putovalo do charitativní sbírky a na provozní náklady a upomínkové předměty.³⁵³

---

³⁵² <http://www.elektronickyboj.cz/historie-praporu/>

³⁵³ <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/sportem-pro-deti>
publikováno 17. 6. 2013

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Rada města schválila akční **plán environmentálně šetrného provozu magistrátu**. Ten představoval souhrn opatření, která by měl magistrát zavést, aby snížil svůj dopad na životní prostředí. Úřad se tak v rámci zeleného úřadování zaměří na snížení produkce odpadu a zavedení jeho třídění, úspory energie, šetrnější úklidové postupy či nákup regionálních produktů a úsporných spotřebičů. Mimo viditelných změn, které zaznamenají i samotní návštěvníci, dojde také k proškolení zaměstnanců a úpravě souvisejících předpisů. Zavedená opatření a jejich dopady budou průběžně monitorována, aby bylo možné vyhodnotit jejich efektivitu. Plán pro město sestavili odborníci na základě analýzy chodu úřadu a podnětů samotných zaměstnanců. Z více než padesáti opatření pak pracovníci magistrátu vybrali ta, která v příštích letech zrealizují. „Magistrát tak chce jít příkladem i ostatním organizacím a ukázat občanům, že stav životního prostředí mu není lhostejný,“ uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek. Přidá se tak zhruba ke třem desítkám institucí, které již zelené úřadování zavedly. V nejbližším okolí to jsou například úřady v Hlučíně či Velkých Heralticích. Na realizaci projektu získalo město Opava ve spolupráci se Sítí ekologických poraden dotaci ve výši 1 250 000 korun, kterou poskytlo z Fondu environmentální odbornosti Ministerstvo životního prostředí v rámci Programu švýcarsko-české spolupráce.³⁵⁴

Za **svoz komunálních odpadů** zaplatili Opavané v roce 2013 stejnou částku jako v předchozím roce, tedy 396 korun za dospělou osobu a rok. „Od poplatku jsou osvobozeny děti do tří let,“ upřesnila vedoucí odboru životního prostředí Marie Vavrečková. Pokud by podle ní Opavané měli hradit skutečné náklady, které v souvislosti s tříděním a svozem komunálního odpadu vynaloží město, pak by jeden občan zaplatil ročně částku 884 Kč. Město tak ročně na tyto služby doplácí 55 % nákladů. Navíc také financuje svoz odpadu z odpadkových košů rozmístěných po městě, jarní a podzimní úklid či náklady na odklizení černých skládek.³⁵⁵ Tento rok přinesl v odpadovém hospodaření několik novinek. Poplatek za svoz odpadu byl povinen nově zaplatit také cizinec, kterému byl povolen na území republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dobu delší než 90 dnů, cizinec, který pobývá na území České republiky přechodně po dobu delší než 3 měsíce, osoba, které byla udělena mezinárodní ochrana podle zákona upravujícího azyl nebo dočasná ochrana podle zákona upravujícího dočasnou ochranu cizinců. Kromě cizinců byli nově povinni platit

---

³⁵⁴ Hláska č. 2, 2013, s. 6

³⁵⁵ Hláska č. 1, 2013, s. 7

za svoz odpadů také majitelé bytů či rodinných domů, ve kterých nebyla hlášena k pobytu žádná fyzická osoba.³⁵⁶

Ani **poplatky za psy** se v roce 2013 nezvýšily. Zůstala stejná sazba jako v předešlém roce, tedy 600 Kč za jednoho psa a za každého dalšího 900 Kč. Zvýhodnění byli lidé pobírající jakýkoliv druh důchodu (starobní, invalidní, vdovský, vdovecký či sirotčí), který však musel být jejich jediným zdrojem příjmu. Tito lidé pak zaplatili za svého domácího mazlíčka pouze 200 Kč. Pokud měli psů více, pak za každého dalšího 300 Kč. Systém vydávání sáčků na psí exkrementy zůstal také stejný jako v loňském roce, vydávaly se jednorázově na celý rok, a to jen držitelům, kteří nedlužili městu na místním poplatku za psy. Při přihlašování psa během roku byl počet sáčků upraven podle měsíců držení psa.³⁵⁷

V areálu magistrátu na Krnovské ulici se objevil nový **kontejner na nepotřebný textil**. Umístila jej zde Diakonie Broumov, která takto sbírala nepotřebné oblečení a další textil po celé republice a své kontejnery rozmístila i na dalších místech Opavy. Prostřednictvím nového kontejneru bylo možno diakonii odevzdat letní i zimní oblečení, a to jak dámské, tak pánské i dětské. Pracovníci diakonie však ocenili i sběr lůžkovin, prostěradel, ručníků, utěrek, záclon, látek, polštářů i přikrývek, obuvi, plyšových hraček nebo tašek, kabelek či batohů. „Diakonie Broumov si pro věci z kontejneru přijede a smysluplně je dále využije. Textil tak nebude zbytečně končit na skládkách, město ušetří náklady za jeho likvidaci, pomáháme tím chránit životní prostředí a v neposlední řadě také pomůžeme lidem, kteří to potřebují,“ uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek.³⁵⁸

Psi dostali v Opavě své **pisoařry**. Město využilo nabídky firmy DOG production, s. r. o., a zakoupilo tři psí pisoařry. „Psí pisoařr slouží pro vymezení místa, kde psi mohou vykonávat svoji potřebu a jejich moč neničí naše okolí. Učíme tím nejen psy, ale i jejich majitele čistotě. Jestli chtějí s námi psi žít v harmonii, musíme jim umožnit vykonávat přirozenou potřebu takovým způsobem, aby nevadila nám lidem,“ uvedl za výrobce zařízení František Tomeček. V prstenci městských parků byly umístěny dva nerezové pisoařry, jeden v sadech Svobody naproti vchodu do zahrady minoritského kláštera a druhý ve Dvořákových sadech poblíž ulice Čapkova. Betonový pisoařr vybavený košem na psí exkrementy byl umístěn poblíž centra na ulici Lazebnická. Právě na

---

³⁵⁶ Hláska č. 4, 2013, s. 6

³⁵⁷ Hláska č. 1, 2013, s. 7

³⁵⁸ Tamtéž, s. 9

tomto místě docházelo k nadměrnému venčení psů. „Tímto bychom velmi rádi apelovali především na majitele psů, aby naučili své pejsky využívat tato zařízení pro účel, ke kterému jsou určena,“ uvedla Marie Vavrečková, vedoucí odboru životního prostředí, a zároveň dodala, že její odbor přivítá všechny podněty, připomínky, názory a praktické zkušenosti, na základě kterých by se mohla vytipovat další místa pro umístění těchto zařízení.³⁵⁹

Psů se také týkala aktualizace vyhlášky, kterou v závěru roku 2012 schválilo zastupitelstvo. Hlavní změnou v dokumentu byla možnost venčit psy bez vodítka v okolí Stříbrného jezera. Na straně druhé byl také rozšířen seznam veřejně přístupných hřišť a sportovišť, kam byl psům vstup zakázán. Tyto požadavky vzešly ze závěrů jednoho z kulatých stolů, které radnice pro občany pořádala.³⁶⁰

Technické služby uvedly do provozu **nový lis na tříděný odpad**. Stroj začal sloužit koncem roku 2012. Stroj byl zakomponován do stávajících funkčních technologií, prostor a vlastního objektu bez nutnosti jakýchkoliv stavebních a technologických změn. „Montáží nového lisu došlo zejména ke zvýšení kapacity celé linky. Je schopný slisovat balík o daleko větší hmotnosti než jeho předchůdce, navíc má perforátor k propichování dutých plastů, což se doposud muselo dělat ručně. To vše v konečném důsledku přináší značné ekonomické i časové úspory,“ vyzdvihl výhody nového stroje provozně-technický náměstek technických služeb Martin Girášek. Lis, jehož zkušební provoz byl spuštěn v říjnu roku 2012, byl zakoupen z rozpočtu města za zhruba 5,5 miliónu korun.³⁶¹

Na Opavsku mohla za **znečištění ovzduší** ve velké míře lokální topeniště. Zatímco na Ostravsku podle studie Komise životního prostředí Akademie věd České republiky mohou za znečištění ovzduší nejméně z 80 % velké zdroje, na Opavsku byla situace jiná, do určité míry jsme si mohli za znečištění sami. Na území města Opavy byly hlavním problémem prachové částice a benzo(a)pyren, které produkují kromě jiného lokální topeniště při jakémkoliv spalování. Podle závěrů Výzkumného energetického centra Vysoké školy báňské se na emisích tuhých znečišťujících látek v ovzduší v České republice v průměru podílejí z 31 % malé zdroje, z necelých 50 % doprava a jen z 20 % velké a střední zdroje. „To je opravdu důvod k zamyšlení. Nenalhávejme sobě, že já sám nic nezměním. V tomto případě je tomu přesně naopak. Je totiž nutné,

---

³⁵⁹ Hláska č. 1, 2013, s. 9

³⁶⁰ Tamtéž, s. 9

³⁶¹ Tamtéž, s. 8

aby nejprve začal každý sám u sebe,“ uvedla k problematice vedoucí odboru životního prostředí Marie Vavrečková.

V roce 2013 proběhla stavba **protipovodňových opatření podél toku řeky Jaktarky**. Úprava se týkala souběžně dvou míst: v Městských sadech a v Jaktaři. Šlo o projekt státního podniku Povodí Odry, který tato místa spravoval, a celá stavba stála zhruba 91 miliónů korun. V Jaktaři bylo nutno kvůli projektu vykácet velké množství dřevin, konkrétně asi třicet stromů s obvodem kmene nad osmdesát centimetrů. Vykáceny byly i dřeviny do 80 cm průměru, které povolení ke kácení nevyžadovaly. „Jednalo se převážně o vrby, jasany, lípy, akáty a břízy,“ uvedla vedoucí odboru životního prostředí Marie Vavrečková. Podle jejích slov se plánovala na jaře 2014 nová výsadba přibližně 60 dřevin.³⁶²

Úprav se dočkalo i **bývalé přírodní koupaliště** v Kylešovicích. „Na základě podnětů občanů jsme se rozhodli toto místo alespoň částečně kultivovat,“ uvedla vedoucí odboru životního prostředí Marie Vavrečková s tím, že již v září 2012 proběhlo v těchto místech zredukování keřového porostu tak, aby byla lokalita veřejnosti lépe přístupná. Kromě keřů se zde vyskytovaly také suché nebo velmi poškozené stromy, celkem patnáct jich bylo na náklady města odstraněno ještě do konce zimního období tohoto roku. „Aby měly provedené jednorázové úpravy trvalý efekt, je nutné v tomto území pravidelně dvakrát ročně zajišťovat údržbu. Ta spočívá v kosení travnatých porostů, odstraňování náletů a sběru odpadů,“ vysvětlila Marie Vavrečková. Předpokládané náklady na údržbu byly vyčísleny na zhruba 52 tisíc korun. První náměstkyně primátora Pavla Brady proto oslovila firmu Opavia-LU, s. r. o, která již dříve projevila zájem o sponzorování ekologických projektů. „Zástupci Opavie přislíbili, že poskytnou městu dar ve výši 50 tisíc korun, čehož si velice vážíme. Dvakrát ročně tak okolí koupaliště projde údržbou, což doufáme alespoň částečně návštěvníkům příjemní pobyt v této lokalitě,“ uvedla Pavla Brady.³⁶³

Město uzavřelo smlouvu na **úklid okolo kontejnerových stání**. Firma Marek Lévy bude pravidelně zajišťovat úklid v okolí kontejnerů v Opavě. Tuto práci v minulosti vykonávali dlouhodobě nezaměstnaní v rámci veřejné služby, tu však ústavní soud ke konci roku zrušil. Podle vedení města byl tento úklid nutný, protože neukáznění občané kolem kontejnerů vytvářeli skládky odpadu. „Mimo vyhrazené nádoby pohodí například staré koberce, pneumatiky, stavební suť, poškozenou elektroniku či dokonce

---

³⁶² Hláska č. 3, 2013, s. 7

³⁶³ Tamtéž, s. 9

celé sedací soupravy, matrace nebo zbytky kuchyňských linek,“ vysvětlil důvody, proč město navázalo spolupráci s úklidovou firmou, náměstek primátora Dalibor Halátek. Zaměstnanci podle něj budou uklízet podle časového harmonogramu a podle potřeby v okolí 323 kontejnerových stání v centru Opavy, Kateřinkách, Kylešovicích a Jaktaři.³⁶⁴

Studenti Slezského gymnázia přišli s iniciativou **monitorovat znečištění ovzduší** v Opavě. Jedním z podnětů pro ně byly i časté nadlimitní hodnoty poléťavého prachu v ovzduší, například v roce 2012 hodnoty překročily limit 50 mikrogramů na metr krychlový celkem 51 dní v roce. Také z tohoto důvodu oslovili pedagogové i studenti gymnázia město s iniciativou „Není nám jedno, co dýcháme! Není nám jedno, v jakém prostředí žijeme!“ Na setkání s ředitelkou gymnázia Miladou Pazderníkovou, garantem projektu Kamilou Tkáčovou a zástupcem studentů Davidem Martiníkem vyslovil náměstek Halátek tomuto dlouhodobému projektu podporu a převzal nad ním záštitu. „Apelujeme na všechny domácnosti, které používají tuhá paliva, ať zhodnotí, jak dalece poškozují životní prostředí. Naším úkolem bude monitorovat znečištění ovzduší,“ přiblížil průběh projektu David Martiník. Studenti označení štítky „emisaři“ se rozhodli navštěvovat domácnosti a upozorňovat na čoudící komíny a přimět tak obyvatelé k zamyšlení a případnou nápravou stavu.³⁶⁵

Nově město v tomto roce zavedlo grantovou **oblast zaměřenou na environmentální výchovu** a životní prostředí. Podpořilo organizace působící v této oblasti částkou 500 000 korun. Nejvyšší částku 90 tisíc schválili zastupitelé organizaci Natura Opava, o. s. na vznik Kalendáře přírody Opavska. Dále obdrželo o. s. Za Opavu částku 66 tisíc na projekt Opavská ekomapa, který monitoroval infrastrukturu města zaměřenou na ekologii, životní prostředí, prodej biopotravin či různé opravy zboží, materiálů a technických zařízení. Celkem 40 tisíc obdrželo opět o. s. Za Opavu na projekt Město jako na talíři, který byl jakýmsi návodem na šetrné užívání města, jeho okolí a vůbec prostředí, ve kterém se městský člověk každodenně pohybuje. Rovněž 40 tisíc získaly i projekty Základní školy T. G. M. Opava na projekt Ecocomando ve městě Opava, projekt Sdružení přátel Mendelova gymnázia s názvem Hvozdnice 2013 a Obnova původní aleje v Milostovicích (MS Soseň) či Výsadba ovocného sadu, kterou realizovala místní část Vlaštovičky.³⁶⁶

---

³⁶⁴ Hláska č. 3, 2013, s. 9

³⁶⁵ Hláska č. 4, 2013, s. 8

³⁶⁶ Tamtéž

Den země v Opavě proběhl 21. dubna a jako každoročně se představily organizace věnující se životnímu prostředí, environmentální výchově a vzdělávání. Ve 14 hodin se zájemci mohli vydat na komentovanou vycházku s biologem Jakubem Kubačkou na téma Utajení hmyzí obyvatelé parku. Oslavy doprovázela i výtvarná soutěž na téma: Doma i ve škole myslíme na přírodu! Nejlepší obrázky pak byly použity v městském kalendáři pro rok 2014.³⁶⁷

Město Opava získalo v roce 2013 dotaci z Operačního programu životní prostředí na projekt s názvem **Domovní kompostování – Město Opava**. Šlo o záměr pořízení kompostérů a jejich předání občanům města a městských částí za účelem odstraňování bioodpadů ze zahrad. Město nejprve provedlo dotazníkové šetření v srpnu 2012 a teprve po něm si zažádalo o dotaci. Zájemci si pak kompostéry mohli vyzvednout v říjnu tohoto roku v areálu Dukelských kasáren. Projekt přišel na 4 milióny korun, z toho 90 % bylo hrazeno z dotace.³⁶⁸

Občanské sdružení Natura začalo vydávat **Opavský přírodovědný zpravodaj**. V novém periodiku jste mohli najít informace o přírodě na Opavsku, rozhovory se zajímavými osobnostmi nebo představení projektů, které souvisí s životním prostředím. Zpravodaj vycházel od března v elektronické podobě a byl zdarma ke stažení jak na stránkách Natury Opava, tak také na stránkách města Opavy. „Věříme, že tento ojedinělý projekt si najde své pravidelné čtenáře a přispějeme tak dalšímu rozvoji povědomí o životním prostředí,“ uvedl Milan Kubačka z Natury Opava. Měsíčník byl také distribuován do škol, vybraných institucí a na obecní úřady po celém opavském okrese. Každé číslo čtenářům představilo vybranou přírodovědnou lokalitu, kterou stálo za to navštívit. Kromě aktualit ze světa přírody nechyběly ani informace o nejzajímavějších environmentálních projektech na základních školách nebo kalendář vybraných akcí na následující měsíc. Redakci měsíčníku v té době tvořili Milan a Jakub Kubačkovi. „Na celý časopis ale nejsme sami. Pomáhají nám externí spolupracovníci jako například Bořík Frýba,“ doplnil Kubačka. Vydávání měsíčníku v tomto roce podpořilo statutárního města Opava v rámci nově vypsáných grantů na podporu EVVO projektů.³⁶⁹

Občané mohli v roce 2013 nově **upozorňovat na nepořádek ve městě pomocí SMS** nebo MMS v projektu s názvem **Nám to není jedno**. Od 1. června mohli lidé posílat na

---

³⁶⁷ Hláska č. 4, 2013, s. 9

³⁶⁸ Hláska č. 5, 2013, s. 8 a Hláska č. 9, 2013, s. 9

³⁶⁹ Hláska č. 6, 2013, s. 8

mobilní číslo textové zprávy, ve kterých mohli upozornit na nepořádek, poškozený majetek nebo poničenou zeleň. „Hledali jsme způsob, jak zefektivnit práce při údržbě města. Často dochází k tomu, že se problémy řeší dlouho prostě proto, že nějakou dobu trvá, než se o nich vůbec dozvíme. Proto jsme přišli s touto novou službou,“ sdělil náměstek primátora Dalibor Halátek a dodal: „Slibujeme si od ní především to, že se o problémech k řešení budeme dozvídat rychleji a v konečném důsledku tak budeme mít město v zase o něco lepším stavu.“³⁷⁰

Na zahradách některých opavských základních a mateřských škol vyrostla **arboreta**. Celkově více než 200 tisíc korun se podařilo koncem loňského roku získat ZŠ a MŠ Vávrovice, ZŠ a MŠ Šrámkova a ZŠ Boženy Němcové z Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí ČR. Hlavní ideou těchto přírodních učeben byla možnost výuky v přírodě bez ztráty času potřebného k přesunu za město. Cílem přitom nebylo jen samotné vybudování zahrad, ale také příprava pomůcek, které žákům pomohou při vlastním bádání. Většina škol začala projekt realizovat v jarních měsících tohoto roku. Například u Základní školy Šrámkova vzniklo z bývalé zarostlé zahrady arboretum s naučnými tabulemi a posezením, které bylo slavnostně otevřeno 24. září. Vedle základní školy ve Vávrovicích vznikla zahrada nazvaná Český les. Ta obsahovala vzorky jehličnanů i listnáčů typických pro smíšené lesy mírného pásma. Podobně jako u Základní školy Šrámkova i u základní školy na ulici Boženy Němcové byla do arboreta osazena nejen tuzemská květina, ale i exotické druhy nebo bylinky a léčivky. Například Základní škola Boženy Němcové získala na tento projekt necelých 70 tisíc korun.³⁷¹

Vznikla **Opavská ekomapa**. Díky sdružení Za Opavu a přispění Magistrátu města Opavy vznikla a od října byla k dispozici i na internetu mapa, která mohla lidem poradit, kam například vyhodit staré oblečení, kde koupit recyklovaný papír či biopotraviny. Ekomapa patřila k výbavě moderních měst. Sloužila například Pražanům nebo Brňanům. „V Opavě je spousta jednotlivců, podniků i projektů, které svou činností přispívají k menší zátěži životního prostředí. Dobré příklady musí být vidět. Shromáždili jsme je proto na jednu přehlednou mapu, která pomůže lidem v každodenním rozhodování, co kde koupit nebo čeho se kde zbavit,“ uvedla Veronika Frélichová ze sdružení Za Opavu. V Ekomapě, která pokrývá území Opavy a její blízké okolí, mohou Opavané najít místa spojená s nakupováním – prodejny biopotravin, místa prodeje

---

³⁷⁰ Hláška č. 6, 2013, s. 9

³⁷¹ Hláška č. 6, 2013, s. 10 a také web ZŠ Šrámkova: http://www.skola-opava.cz/denik_zahrady.html a web ZŠ Boženy Němcové: http://www.zsbnopava.cz/viewpage.php?page_id=38 a také viz MF Dnes, 27. 6. 2013, s. 2

lokálních potravin, cykloservisy, opravny a bazary, které dávají nový život starým věcem. Našli zde také možnosti, jak se zbavit odpadů – od sběrných středisek až po kontejnery na obnošené oblečení. V neposlední řadě Ekomapa poradila, kam vyrazit za přírodními zajímavostmi, které organizace na Opavsku se zabývají ochranou přírody a ekologickou výchovou a kde hledat inspiraci pro vlastní přírodní dům či zahradu. „Lidé mohou přidat na Ekomapu i vlastní bod, třeba zemědělce v jejich okolí, který prodává potraviny ze dvora,“ dodala Veronika Frélichová.³⁷²

Oslavy **Dne stromů** oživily okolí Ptačího vrchu 13. října. Oslavy byly plné her, soutěží, děti si mohly vyrobit a odnést domů ptačí krmítko nebo zasadit budoucí vánoční stromeček. Nechyběla mykologická výstava, férová kavárna či pohankové palačinky. Program obohatila také vzdělávací show nazvaná *Smokeman zasahuje*, jejímiž autory byli studenti a pedagogové Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě. Tato akce měla premiéru na opavském Dni stromů v roce 2012.³⁷³

V průběhu podzimních měsíců pokračovala v Opavě **výsadba dřevin** a nově také některých druhů **trvalek**. Kromě výsadeb alejí, které byly plánovány v rámci doprovodného programu Dne stromů, došlo také k obnově zeleně na ulicích Hrnčířská, Jateční, U Panského dvora a Na Dolním poli. Celkem zde bylo vysazeno 57 kusů dřevin, konkrétně javorů, topolů a muchovníků. Na Rolnické byly pro změnu nově vysazeny trvalky. V rámci revitalizace byly původně zatravněné pásy podél ulice nahrazeny záhonovou výsadbou trvalek, tzv. technikou silbersommer. Jde o typ výsadby, který využívá jako mulčovací vrstvu štěrk a rostliny, které jsou dostatečně vitální a nenáročné.³⁷⁴

Ve městě byly rozmístěny **nové kontejnery** na textil. Město uzavřelo smlouvu se společností Revenge, a. s., o umístění a provozování kontejnerů na vyřazené šatstvo, obuv a další textil z domácností. Ty byly umístěny na celkem 27 stanovištích na území města i městských částí. Společnost Revenge, a. s., bezplatně dodala kontejnery a rovněž bezplatně zajistí veškerý další servis spojený s jejich vyprazdňováním, úklidem a odvozem sesbíraného materiálu. Svoz bude prováděn jednou týdně, za každý efektivně umístěný kontejner navíc město mělo obdržet od společnosti finanční příspěvek ve výši 1 500 Kč za rok.³⁷⁵

---

³⁷² Hláska č. 10, 2013, s. 8

³⁷³ Tamtéž, s. 9

³⁷⁴ Tamtéž, s. 9

³⁷⁵ Tamtéž, s. 15

Velký dub v sadech Svobody musel být pokácen. Dub velkoplodý v sadech Svobody nedaleko dětského hřiště patřil se svou přes dvacet metrů širokou korunou k výrazným dominantám v rámci celého prstence městských parků. Bohužel tento mohutný strom napadla nebezpečná dřevokazná houba sírovec žlutooranžový – ten způsobuje hnědou hnilobu, která narušuje pevnost dřeva kmene i větví. Jak houba stromem postupuje, začíná hrozit nebezpečí jeho pádu, případně pádu jeho větví. Strom byl podle posledních šetření ve stavu, v němž ho již nebylo možno zachránit. Měl natolik narušenou stabilitu, že hrozilo nebezpečí ohrožení osob i majetku. Proto bylo odborem životního prostředí rozhodnuto, že strom bude nutné skácet. Stalo se tak 13. listopadu.³⁷⁶

Ve Vlastovičkách bylo vysazeno **nových 26 stromů**. Právě tolik ovocných stromů tradičních slezských odrůd zasadili koncem října obyvatelé Vlastoviček při výsadbě obecního sadu. „Sešlo se nás 64, nejstaršímu Miloslavu Satkemu bylo 81 let a nejmladší Jůlince Králové deset měsíců,“ upřesňuje starosta Vlastoviček René Holuša. Výsadbou financovalo město Opava, a to 40 tisíci korunami, zbylé náklady uhradí městská část Vlastovičky. Zeminu dodala firma Pomp Vlastovičky, odborný dohled s instruktáží a nákup stromů i ovocných keřů provedl Radim Lokoč se svým otcem.³⁷⁷

Opavané dostali za odměnu tašky na tříděný odpad. Moravskoslezský kraj a společnost EKO -KOM , a. s., se rozhodly odměnit města, která v třídění patří k nejlepším v kraji. Tisíce plastových tašek žluté, modré a zelené barvy, které lze navzájem spojit suchým zipem, v brzké době doputují do Opavy. Tašky měly ulehčit třídění odpadu v domácnosti – sloužily místo košů na plasty, sklo a papír, byly opakovatelně použitelné a jednoduše uskladnitelné. „V kraji se řadíme mezi nejlepší v třídění odpadů a za aktivitu každý zaslouží nějakou formu poděkování. Tašky na separaci jsou malou odměnou, která je naším díkem za dlouhodobou aktivitu Opavanů. Zároveň věříme, že tím můžeme motivovat i ty, kteří doposud netřídí,“ sdělil náměstek primátora Dalibor Halátek. Podobné tašky už mezi své občany distribuovala například Ostrava, v níž se tento krok setkal s pozitivním ohlasem. Kromě Opavy se nově tašky na tříděný odpad objevil také v Třinci, Českém Těšíně a Frýdku-Místku.³⁷⁸

---

³⁷⁶ Hláska č. 11, 2013, s. 9

³⁷⁷ Hláska č. 12, 2013, s. 9

³⁷⁸ Tamtéž

POČASÍ

V této kapitole využívám jednak své vlastní záznamy o počasí a také údaje z meteostanice Břetislava Onderky v Opavě-Kylešovicích.³⁷⁹

Leden

Začátkem ledna se teploty držely nad nulou, pod bod mrazu klesly ve dnech 7. a 8. ledna, a to až na -7 °C . Ve druhé půli měsíce oscilovaly nejnižší teploty okolo této hodnoty, jen 26. ledna klesly ještě níže, na -15 °C . Zato v závěru měsíce se vyšplhaly až na 9 °C .

Únor

Únor přinesl nejnižší teploty -8 °C od 20. do 21. 2. Zároveň v té době potkala Opavsko sněhová kalamita, a to hlavně v sobotu 23. února, vzápětí poté přišla obleva.

Březen

Březen byl teplotně rozkolísaný. V jeho první půli se denní teploty vyšplhaly až na 14 °C , v druhé půli spadly až na -11 °C (17. a 24. 3.).

Duben

Velikonoční pondělí 1. dubna přineslo štědrou nadílku sněhu a okolo sedmé hodiny ranní teplota dokonce klesla na $-4,4\text{ °C}$.

Květen

Srážky přinesl například 11. květen, kdy spadlo okolo 26 mm deště.

Červen

První polovina června byla hojná na dešťové srážky, například 11. června spadlo až 39 mm vody. V druhé půli června se zhoršila kvalita ovzduší. Koncentrace PM 10 byla od 19. 6. zvýšená a dostala se na hodnotu 55,5 mikrogramů na metr krychlový. Vozy městské hromadné dopravy jezdily až do pátku 21. 6. s výstražnými oranžovými praporky. Ve dnech 20. a 21. června uhořela veliká vedra, na Opavsku bylo naměřeno až 35 stupňů. Od 24. 6. se dalo opět do deště, zvedly se hladiny řek na Moravě i v Čechách, Opavsko však záplavy naštěstí nezasáhly.

---

³⁷⁹ <http://www.in-pocasi.cz/>

Červenec

Červenec přinesl vcelku teplé počasí. Svého denního maxima dosáhl 28. 7. (36 °C). Na srážky byl chudý, jen 12. července spadlo okolo 12 mm deště.

Srpen

V srpnu padl v Opavě teplotní rekord, v Kylešovicích bylo naměřeno 8. srpna okolo 15.30 37 °C. Desátého srpna spadlo 25 milimetrů srážek.

Září

Třináctého září spadlo 28 mm srážek. Na svatého Václava hlásila třetina měřících stanic v České republice mráz. Nejnižší hodnotu teploměr ukázal v Březníku na Šumavě, kde meteorologové naměřili minus 7,5 stupně Celsia.³⁸⁰ V Opavě se však teplota držela nad nulou a dospěla dokonce ke svému dennímu maximumu 15 °C.

Říjen

Říjen přinesl ochlazení od 3. do 5. dne. Teplota klesla nejnižší 4. 10. (-5 °C). Zato 28. října se dostala nejvyšší denní teplota až na hodnotu 28 °C.

Listopad

Větší mrazy uhodily jen 27. a 28. listopadu, kdy teploměr klesl na -4 °C.

Prosinec

V prosinci statistiky zaznamenaly nejsilnější vítr o síle 68 km/hod. Nejnižší denní teploty se v prosinci pohybovaly okolo -5 °C (3., 15. a 31. 12.), ty nejvyšší se dostaly na hodnotu 12 °C 26. a 28. prosince.

---

³⁸⁰http://www.denik.cz/z_domova/na-sumave-klesly-ranni-teploty-az-pod-minus-sedm-stupnu-20130928.html?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=newsletter

PRAMENY

Při práci na kronice jsem čerpal převážně ze zpravodaje Hláska, svého vlastního pozorování a svých vlastních postřehů o městě, dále z webu města, místního tisku, výročních zpráv podniků a institucí a také z osobních kontaktů napříč všemi spektry společenského života v Opavě.

Milan Freiberg

Kroniku města Opavy za rok 2013 schválila Rada města Opavy dne 24. 11. 2014.